

ဝင်းသိန်းဦး

ကျွန်ုပ်တို့
အမှန်တကယ်

ယဉ်ကျေးကြပြီလော

နှင့်
ဓမ္မစာစုများ

- ဒီပဿနာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု
- စီးပွားရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား
- ဒီပဿနာနှင့် လူငယ်တို့ သတိပြုစရာ
- ဗုဒ္ဓဝါဒလော ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် တမလွန်အယူအဆ
- သံယောဇဉ်ကို အများကြီးလိုသည်
- အနာ ပါန သတိပဋ္ဌာန်ဖြင့် လူငယ်ထုအတွက် စိတ္တ သတ္တိ ပြုစုပျိုးထောင်ရေး
- အမည်ခံ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အချို့နှင့် ကိုးကွယ်မှု စောင်းပွခြင်း ပြဿနာ
- ဘာသာရှိလျက် သာသနာမပျက်စို့
- ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ လက်ခံထားသည့် စာနိဒါးနှင့် အပြစ်သဘောတရား
- မြန်မာနိုင်ငံ၌ ထေရဝါဒသာ မတည်တံ့ခဲ့လျှင်
- ထေရဝါဒသည် တစ်ကိုယ်ကောင်း၊ ဝါဒလော
- မျက်မှောက်ခေတ် ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ဂိုဏ်းဂဏအဖွဲ့
- အသက်ကြီးလေ အနတ္တကိုယုံလေ
- ချိခိုးပွတ်ခြင်းနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ
- လက်တွေ့အသုံးချ ဗုဒ္ဓဝါဒ
- ပုံသက္က မှတ်စု

ကျွန်ုပ်တို့ အမှန်တကယ်

ယဉ်ကျေးကြပြီလော

နှင့်

မွေ့စာစုများ

၀ င်း သိ နှ်း ညိုး

FUTURE

Publishing House

No.52(A), Ground Floor, 12th Street

Lanmadaw Twonship, Yangon.

Ph:(01) 224431

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် [၆/ ၂၀၀၂(၁)]

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် [၇၇/ ၂၀၀၂(၂)]

၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ၊

ပထမအကြိမ်၊ အုပ်စု - ၁၀၀၀။

တန်ဖိုး

၄၅၀ - ကျပ်

အတွင်းပုံနှိပ်သူ

ဦးရှိန်ဘီး(၀၆၇၅၉)၊ ဝင်းလိုက်မိတ် ပုံနှိပ်တိုက်၊
အမှတ်(၃၅၂)၊ စရည်းပင်လမ်း၊ သုဝဏ္ဏ၊ ရန်ကုန်မြို့။

မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ်သူ

ဦးထွန်းထွန်း(၀၂၇၂၆)၊ အောင်မြင့်ထွန်း ပုံနှိပ်တိုက်၊
အမှတ်(၂၂၄) လမ်း-၄၀၊ ရန်ကုန်။

ထုတ်ဝေသူ

ဦးထွန်းထွန်းဦး (နှင်းဦးလွင်စာပေ၊ မြ-၅၀၃)
အမှတ်-၅၃၃၊ အေ- (၈)ရပ်ကွက်၊ ပြည်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

မျက်နှာဖုံးသရုပ်ဖော်

ဘဌေးကြည်

အတွင်းသရုပ်ဖော်

ဘဌေးကြည်နှင့် သစ်ထွန်းဦး

စာအုပ်ချုပ်

ကိုတင်အောင်ကျော် (စွယ်တော်)

ကွန်ပျူတာစာစီ

Future Computer Bureau

မာတိကာ

စာရေးသူ၏အမှာ	၇
၁။ ဝိပဿနာနှင့် လူငယ်တို့သတိပြုစရာ	၁၀
၂။ သံဃာ့အားကို အများကြီးလိုသည်	၂၄
၃။ ဗုဒ္ဓဝါဒလာကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် တမလွန် အယူအဆ	၃၂
၄။ အာနုပါနသတိပဋ္ဌာန်ဖြင့် လူငယ်ထုအတွက် စိတ္တသတ္တိပြုစုပျိုးထောင်ရေး	၄၀
၅။ ထေရဝါဒသည်တစ်ကိုယ်ကောင်းဝါဒလော	၅၂
၆။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ထေရဝါဒသာမတည်တံ့ခဲ့လျှင်	၆၀
၇။ ဝိပဿနာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု	၆၈
၈။ စီးပွားရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား(၁)	၈၆
၉။ စီးပွားရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား(၂)	၁၀၀
၁၀။ ပုံသကူမှတ်စု (၁)	၁၀၈
၁၁။ ပုံသကူမှတ်စု (၂)	၁၂၁
၁၂။ ကျွန်ုပ်တို့ အမှန်တကယ်ယဉ်ကျေးကြပြီလော	၁၃၀
၁၃။ လက်တွေ့အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၁) (ဗုဒ္ဓဝါဒဆိုသည်မှာ)	၁၄၄
၁၄။ လက်တွေ့အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၂) (ဗုဒ္ဓဝါဒသည် ဖီလိုဆိုဖီတစ်ခုလော)	၁၄၉

မာတိကာ

၁၅။ လက်တွေ့အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၃)	၁၅၆
(ဗုဒ္ဓဝါဒကို နားလည်သဘောပေါက်ရန် လိုအပ်သော ရှုထောင့် သုံးခု)	
၁၆။ လက်တွေ့အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၄)	၁၆၃
(ပိဋကတ်တော်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဗုဒ္ဓဝါဒ)	
၁၇။ လက်တွေ့အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၅)	၁၇၂
(မြင့်မြတ်မှန်ကန်သော သစ္စာတရားများ)	
၁၈။ လက်တွေ့အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၆)	၁၇၈
(နိဗ္ဗာန်)	
၁၉။ ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ	၁၈၆
၂၀။ ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့လက်ခံထားသည့်တန်ခိုးရှင်နှင့် အပြစ်သဘောတရား	၁၉၄
၂၁။ အမည်ခံဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အချို့နှင့် ကိုးကွယ်မှု ဖောင်းပွခြင်းပြဿနာ	၂၀၄
၂၂။ မျက်မှောက်ခေတ်ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ဂိုဏ်းဂဏအစွဲ	၂၁၂
၂၃။ အသက်ကြီးလေ၊ အနတ္တကိုယုံလေ	၂၂၀
၂၄။ ဘာသာရှိလျက် သာသနာမပျက်ဖို့	၂၃၁

စာရေးသူ၏ အမှာ

စာရေးသူသည် ၁၉၉၀-ပြည့်နှစ်မှစ၍ ဘာသာရေး နှင့် အတွေးအခေါ် ဆောင်းပါးများကိုသာ စိုက်လိုက် မတ်တတ်ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ယင်းသို့ရေးသားရာတွင် အရေးအတွက်ထက် အရည်အချင်းကိုသာ ဦးစားပေးကာ တစ်ပုဒ်ဆို ဆိုသလောက် စာဖတ်သူအတွက် အတွေးသစ်၊ အမြင်သစ်များရရှိစေရေးကို ရှေးရှုခဲ့ပါသည်။ သို့ကြောင့်လည်း ဆယ်စုနှစ်တစ်စုမျှသော စာရေးသက်ကာလအတွင်းတွင် ဆောင်းပါးပုဒ်ရေ ခြောက်ဆယ်ကျော် ခန့်သာ ရေးသားနိုင် ခဲ့ပါသည်။

၁၉၉၀-ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၉၃-ခုနှစ်၊ နှစ်ကုန်အထိ ရေးသားခဲ့သော ဘာသာရေးနှင့်အတွေးအခေါ် ဆောင်းပါး များအနက် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများကို ‘ရှေးဘဝ နောက်ဘဝ ဗုဒ္ဓမဝေဖန် နှင့် ဓမ္မစာစုများ (ပထမအကြိမ်)’ ဟူသောအမည်ဖြင့် လုံးချင်းအဖြစ်လည်းကောင်း၊ အခြား သော ဓမ္မစာပေပညာရှင်များနှင့်တွဲဖက်ကာ ဓမ္မရံသီ လက်ရွေးစင် ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ် အတွဲ (၁)၊ အတွဲ (၂)၊ အတွဲ (၃) ဟူ၍လည်းကောင်း ထုတ်ဝေခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

ယခုစာအုပ်မှာမူ ၁၉၉၄ ခုနှစ်မှသည် ၂၀၀၁ ခုနှစ် တိုင်အောင် မြတ်သတိဝါဒီ သဒ္ဓမ္မမဂ္ဂဇင်း၊ ဓမ္မရတနာ ဓမ္မ မဂ္ဂဇင်း၊ ဓမ္မရံသီ ဓမ္မမဂ္ဂဇင်းနှင့် နဝဒေး ရသစုံစာပေမဂ္ဂဇင်း တို့တွင် အခါအားလျော်စွာ ပြောက်တိပြောက်ကျား ရေးသား

ခဲ့သော ဘာသာရေးဆောင်းပါးများကို စုစည်းထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးသူသည် ၁၉၉၄-ခုနှစ်မှစ၍ ‘ပုံသကူ’ ဟူသော ကလောင်ခွဲတစ်ခုကို စတင်အသုံးပြုကာ ဓမ္မရံသီ နှင့် ဓမ္မရတနာ ဓမ္မမဂ္ဂဇင်းတို့တွင်ရေးသားခဲ့ရာ ယခု စာပေါင်းစုတွင် ‘ဝင်းသိန်းဦး’ အမည်ဖြင့် ရေးသားသော ဆောင်းပါးများရော၊ ‘ပုံသကူ’ အမည်ဖြင့် ရေးသားခဲ့သော ဆောင်းပါးများကိုပါ စုစည်းထည့်သွင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

အကြောင်းအရာအားဖြင့်လည်း ‘ဝိပဿနာ ရေးရာ’ နှင့် ‘ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးဆိုင်ရာ’ ပင်ကိုယ်ရေးနှင့် အမှီးဆောင်းပါးများ၊ ‘ဘာသာတရားကို လူငယ်အကျိုးပြုလမ်းစဉ် တစ်ရပ်အဖြစ် လက်တွေ့အသုံးချရေး’ ဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများ၊ ‘ကိုယ်ကျင့် တရားနှင့် စီးပွားရေးဆက်စပ်ပုံ’ တင်ပြထားသည့် ဆောင်း ပါးများ၊ ‘ဗုဒ္ဓဝါဒကို လူသားတို့၏လက်တွေ့ ဘဝနယ်ပယ် တွင် အောင်မြင်ရေးလမ်းညွှန် သဘောတရားတစ်ရပ် အဖြစ် အသုံးချရေးဆိုင်ရာ’ ဆောင်းပါးများ စသည်ဖြင့် စုံစီ နဖာ စာပဒေသာသဖွယ် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပါဆောင်းပါးများသည် အသွင်သဏ္ဍာန် အားဖြင့် တစ်မျိုးစီ၊ တစ်ဘာသာစီ ဖြစ်နေစေကာမူ အနှစ် သာရအားဖြင့်ကား စာရေးသူသည် တစ်ခုတည်းသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဤဆောင်းပါးများကို ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းရည်ရွယ်ချက်မှာ စာရေးသူတို့ လူ့ဘောင်

အဖွဲ့အစည်းတွင် တဟုန်ထိုး တိုးတက်မြင့်မားလာလျက် ရှိသည့် ကိုင်တွယ်ထိတွေ့၍ရသော ရုပ်ဝတ္ထုပိုင်းဆိုင်ရာ ခြပ်ရှိယဉ်ကျေးမှု(Tangible Culture) အဆင့်အတန်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိစေမည့် ကိုင်တွယ်ထိတွေ့၍ မရသော စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခြပ်မဲ့ယဉ်ကျေးမှု(Intangible Culture) တစ်ရပ်ကို ဖော်ဆောင်ရာတွင် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ‘ဓမ္မ’ ကို လက် တွေ့ကျကျ အသုံးချရေးပင် ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းသို့အသုံးချရာတွင် အရေးအကြီးဆုံး အချက်မှာ ‘အနာသိမှဆေးရုံ’ ဆိုသောစကားအတိုင်း မိမိတို့ လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းကြီးတွင် တည်ရှိနေသည့် လူ့ယဉ် ကျေးမှု အဆင့်အတန်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ အကဲဖြတ် လေ့လာရေးပင် ဖြစ်ပါသည်။

မျက်မှောက်ခေတ်တွင် ကြုံတွေ့နေရသော ကမ္ဘာ့ ပြဿနာအထွေထွေကို သုံးသပ်ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သတ္တ လောကတွင် အယဉ်ကျေးအသိမ်မွေ့ဆုံး၊ အသိဉာဏ် အမြော်အမြင်နှင့်အပြည့်စုံဆုံးဟု မိမိတို့ကိုယ်ကို သတ်မှတ် ထားကြသော လူသားတို့အဖို့ ‘ကျွန်ုပ်တို့အမှန်တကယ် ယဉ်ကျေးကြပြီလော’ ဆိုသည့်မေးခွန်းအား ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ဖြေဆိုနိုင်ပြီဆိုပါက ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဆေးတစ်ခွက်ကို ဧကန်မုချ တွေ့ရှိနိုင်ကြပါလိမ့်မည်ဟု အလေးအနက် ယုံကြည်မိပါကြောင်း။ ။

ဝင်းသိန်းဦး
(၃-၁၁-၂၀၀၁)

မျက်မှောက်ခေတ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ လူငယ်
 အတော်များများ ဝိပဿနာကို စိတ်ဝင်စားလာကြကြောင်း
 ဝမ်းမြောက်ဖွယ်တွေ့ရှိရသည်။ လွန်ခဲ့သောဆယ်စုနှစ် တစ်စု
 လောက်အထိ ဝိပဿနာနှင့်ပတ်သက်သော စာအုပ်
 စာတမ်းများသည် အသက်ငါးဆယ်၊ ခြောက်ဆယ်ကျော်
 အရွယ် လူကြီးပိုင်းအတွက်သာ အဓိကထားရည်ရွယ်
 ရေးသား စီစဉ်ထုတ်ဝေခဲ့ကြသော်လည်း ယခုအခါမူ
 အသက်နှစ်ဆယ်မှ လေးဆယ်ဝန်းကျင်လူငယ်ထု စာဖတ်
 ပရိသတ်အကြိုက် အရေးအသား၊ အပြင်အဆင်များဖြင့်
 ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ အနုပညာလောကမှ နာမည်
 ကြီးသော လူငယ်ပရိသတ်လည်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များကိုယ်
 တိုင်ပင် ဝိပဿနာနှင့်ပတ်သက်သည့် အပြောအဆို အရေး
 အသားများရှိ လာခဲ့ သည်။ ဝိပဿနာကို လေ့လာ

လိုက်စားသည့် လူငယ်များတွင် နောက်ခံအကြောင်းရင်း အမျိုးမျိုးရှိစေကာမူ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးလာကြသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ သာဓုခေါ်စရာပင် ဖြစ်သည်။ ဝိပဿနာလိုက်စားသူတွေ များလာလေလေ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းပြဆရာများ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတိုက် များလည်း မြန်မာနိုင်ငံအဝှမ်း တိုးပွားလာလေလေပင် ဖြစ်တော့သည်။

ဤနေရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ သတိပြုအပ်သည်မှာ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းတိုက်တို့အနေနှင့် အရေအတွက်သာမက အရည်အချင်းပါ တိုးတက်လာစေရေး ဖြစ်သည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်း တိုက် အတော်များများမှာ ပရိယတ္တိ၊ ပဋိပတ္တိစွယ်စုံရ သံဃာတော်အရှင်မြတ်များ၊ လူဝတ်ကြောင်ဆရာကြီးများ၏ ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှုဖြင့်၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာပွားများနည်း များကို ပို့ချလျက်ရှိရာ သာသနာတော်အတွက် လွန်စွာ အားရကျေနပ်ဖွယ်လည်း ကောင်းလှပါသည်။ သို့ရာတွင် အချို့အချို့သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတိုက်များမှာကား ဗုဒ္ဓဘာသာ ပိဋကတ်စာပေကို သင်ရိုးနည်းကျလည်း မသင်ဖူး၊ ပရိယတ္တိ၊ ပဋိပတ္တိစွယ်စုံရ ဆရာသမားများထံမှာ စနစ်တကျ နည်းနာ ခံယူဖူးခြင်းလည်းမရှိပါဘဲ မိမိကိုယ်ကို ဆရာတစ်ဆူအဖြစ် ခံယူကာ ကိုယ့်လှေကိုယ်ထိုး ပဲခူးရောက်ရောက် လုပ်နေကြ သူများရှိနေသည်ကို ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ သိရှိရပေသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် ပိဋကတ်စာပေလာ ဝိပဿနာ ဘာဝနာပွားနည်းတို့ကို သင်ရိုးနည်းကျ သော်လည်းကောင်း၊ ဆရာသမားကောင်းထံ နည်းနာခံယူ၍ သော်လည်း

ဝိပဿနာနှင့် လူငယ်တို့သတိပြုစရာ

ကောင်း၊ မသင်ကြားမနာယူခဲ့ဖူးဘဲ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယအဖြစ် မိမိဘာသာ သတ်မှတ်ထားကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဗုဒ္ဓဒေသနာကို သင်ရိုးနည်းကျမသင်ယူခဲ့ခြင်း၊ ဆရာသမားကောင်းထံ မဆည်းပူးခဲ့ခြင်းဟူသော အားနည်းချက်ကို ဖုံးဖိရန်အလို့ငှာ အခွင့်သာတိုင်း ပိဋကတ်စာပေနှင့်ယှဉ်၍ စနစ်တကျ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း နည်းပြနေသူများကို ‘ပရိယတ္တိသမားတွေ’၊ ‘စာခံနေလို့ တရားထူးမတွေ့နိုင်သူတွေ’ ဟု တိုက်ခိုက်ဟောပြော ပုတ်ခတ်လေ့ရှိကြသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာတွင် ပရိယတ္တိ၊ ပဋိပတ္တိ၊ ပဋိဝေဓ ဟူ၍ သာသနာသုံးရပ် ရှိပေသည်။ ခေတ်စကားဖြင့် နားရှင်းအောင်ပြောရလျှင် ‘ပရိယတ္တိ’ ဟူသည် ‘နည်းလမ်း’ (လမ်းညွှန်သဘောတရား၊ သီအိုရီ)၊ ‘ပဋိပတ္တိ’ ဟူသည် နည်းလမ်းအတိုင်းလက်တွေ့ကျင့်သုံးမှု၊ ‘ပဋိဝေဓ’ ဟူသည် နည်းလမ်းအတိုင်း လက်တွေ့ကျင့်သုံးမှုကြောင့် ထွက်ပေါ်လာသော ‘အကျိုးရလဒ်’ ပင်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ‘နည်းလမ်း’ တည်းဟူသော ‘ပရိယတ္တိ’ မပါဘဲ မည်သို့မျှ ‘ပဋိပတ္တိ’ ကို ကျင့်ကြံအားထုတ်၍ မရနိုင်ချေ။ တချို့က ဟောကြပြောကြသေးသည်။ ‘တို့ကတော့ပဋိပတ္တိသမား၊ လက်တွေ့သမားပဲဟေ့။ ပရိယတ္တိ တတ်တာလောက်နဲ့ နိဗ္ဗာန်ရောက်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဗုဒ္ဓရဲ့တရားက အကျင့်တရား အထိုင်တရား စာသိမဟုတ်ဘူး၊ ခန္ဓာသိကွ’ ဟု ဆိုလေ့ရှိကြသည်။

စာရေးသူအနေနှင့် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ရန် ကြံရွယ်နေသော လူငယ်မောင်မယ်များအား အထူးသတိ

ပေးလိုပါသည်။ အထက်ကဆိုခဲ့သော စကားနှင့် အဓိပ္ပာယ်တူတရားတွေ ဟောနေပြီဆိုလျှင် ထိုဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းပြုဆရာသည် ဗုဒ္ဓတရားတော်၏ အခြေခံမျှကိုပင် ကောင်းစွာ နားလည်ခြင်းမရှိသော၊ လိမ်ညာလှည့်ဖျား နေသော ဆရာတုဆရာယောင်မျှသာ ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းပင်။

ပရိယတ္တိဟုဆိုလိုက်သည်နှင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ထဲတွင် သူတို့မရရှိခဲ့သော ဗုဒ္ဓဘာသာ ပိဋကတ်ဆိုင်ရာ ဘွဲ့များ၊ မအောင်မြင်ခဲ့သော အတန်းများနှင့် သူတို့မသင်ခဲ့ ရဖူးသော ပိဋကတ်စာပေတို့ကိုသာ မြင်ယောင်နေမိတတ် ကြသည်။ ယခုအခါ နည်းမှန်လမ်းမှန်ဖြင့် သင်ကြားပို့ချ နေသော ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းပြုဆရာတွေထဲတွင် ပိဋကတ် စာပေကို သင်ရိုးနည်းကျ မသင်ယူခဲ့ဖူးသူ များစွာရှိပါသည်။ သို့သော် သူတို့သည် ပိဋကတ်စာပေတတ်ကျွမ်းသည့် ဆရာကောင်း သမားကောင်းတို့ထံမှ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို နည်းမှန်လမ်းမှန် သင်ယူခဲ့ကြသူများဖြစ်သည်။

ပမာဆိုရသော် ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းပြ ဆရာကြီး ဦးဂိုအင်ကသည် ပိဋကတ်စာပေကို စာသင်သား ရဟန်းတော်များကဲ့သို့ သင်ရိုးနည်းကျ သင်ယူ ခဲ့ဖူးခြင်းမရှိချေ။ သို့သော်သူကို စာပေပရိယတ္တိမတတ်ကျွမ်း သူဟု ဆိုလိုက်ပါက လုံးဝမှားသွားပါလိမ့်မည်။ ပရိယတ် ဆိုသည်မှာ အထက်က ဆိုခဲ့ သည့်အတိုင်း ‘နည်းလမ်း’ ကို ဆိုလိုခြင်းသာဖြစ်သည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဝိပဿနာ နည်းလမ်းကို မှန်ကန်တိကျစွာ သိရှိတတ်ကျွမ်းသူသည် ပရိယတ် ကျွမ်းကျင်သူပင် ဖြစ်သည်။

ဝိပဿနာနှင့် လူငယ်တို့သတိပြုစရာ

ဆရာကြီးဦးဂိုအင်ကာ၏ ဆရာဖြစ်သော ငွေစာရင်းမင်းကြီးဟောင်း ဆရာကြီးဦးဘခင်ဆိုသည်မှာ လည်း ပိဋကတ်စာပေကို စာသင်သားရဟန်းတော်များ ကဲ့သို့ သင်ရိုးနည်းကျ သင်ယူခဲ့ရသူမဟုတ်ပါ။ ပိဋကတ် စာပေအရာတွင် သူမတူအောင် ဆရာတစ်ဆူ ပါရဂူမြောက် သည်အထိ ကျွမ်းကျင်တော်မူသော ကျေးဇူးရှင်လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏တပည့်ရင်း ဆရာသက်ကြီးထံမှ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်နည်းကို သင်ယူခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် မိမိဘာသာလည်း ပိဋကတ်စာပေကို တတ်အား သရွေ့ လေ့လာမှတ်သားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဆရာ သက်ကြီး၊ ဆရာကြီးဦးဘခင်၊ ဆရာကြီးဦးဂိုအင်ကာတို့ကို ပရိယတ် မတတ်ကျွမ်းသူများဟု လုံးဝမမှတ်ယူနိုင်ပါချေ။ ထိုဆရာကြီးများကလည်း မည်သည့်အခါကမျှ ပရိယတ္တိ စာပေ လေ့လာသူများအပေါ် ပြစ်တင်ရှုတ်ချမှု မပြုခဲ့ပေ။

စင်စစ်အားဖြင့် ပိဋကတ်စာပေကို သင်ရိုးနည်းကျ လည်းမသင်ခဲ့ဖူး၊ ဆရာသမားကောင်းနှင့်လည်း နည်းနာ မခံယူဖူးပါဘဲ ကိုယ့်လှေကိုယ်ထိုး ပဲခူးရောက်ရောက် လုပ်နေသူတို့သာလျှင် ပရိယတ္တိစာပေ လေ့လာသင်ကြားမှုကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချနေကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသူများသည် ‘ပရိယတ္တိ’ ဆိုသည့်ဝေါဟာရကိုပင် ကောင်းစွာနားလည်ခြင်း မရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုသူများထံ တပည့်ခံနားယောင် မိသူ အချို့ကလည်း သံယောင်လိုက်ကြသေး၏။ ‘ငါတို့ ဆရာက ပရိယတ်ကို အားမပေးဘူး။ သံသရာရှည်တယ်။ ကိုယ်တိုင်ကျင့် ကိုယ်တိုင်သိမယ့် ခန္ဓာဉာဏ်သိ နည်းလမ်း

ကိုသာပြတယ်’ ဟု ဆိုကြသည်။ အမှန်မှာ ခန္ဓာဉာဏ်သိ နည်းလမ်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ပိဋကတ်စာပေတွင် ဖော်ပြထားသည့် နည်းလမ်းပဲဖြစ်ဖြစ် ‘နည်းလမ်း’ ဟု ဆိုလိုက်သည်နှင့် ‘ပရိယတ္တိ’ ပင်ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကို သူတို့ သဘောမပေါက် ကြခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဟောပြောသည့်နည်းက မှားသည်၊ မှန်သည်ကိုပင် ခဏထားပါဦး။ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းပြ၏ နှုတ်မှ ဟောပြောလိုက်သော ‘နည်းလမ်း’ သည်ပင် ‘ပရိယတ္တိ’ ဖြစ်ပေတော့သည်။

ပရိယတ္တိစာပေ ဆိုသည်မှာလည်း ဗုဒ္ဓဟောကြားခဲ့ သော ‘နည်းလမ်း’ များကို စာဖြင့်ရေးသားမှတ်တမ်းတင် ထားခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပေသည်။ နည်းလမ်းမရှိဘဲ လက်တွေ့ လိုက်နာကျင့်သုံးရသော ပဋိပတ္တိဆိုသည်မှာ ဖြစ်ပေါ်မလာ နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ‘နိဗ္ဗာန်ရဖို့ပရိယတ္တိမလိုပါ’ ဟုဆိုလာလျှင် ထိုဆရာသည် ပရိယတ္တိဆိုသည့် ဝေါဟာရ၏အဓိပ္ပာယ်ကိုမျှ နားမလည်သည့် ဆရာတု၊ဆရာယောင်သာ ဖြစ်သည်ဟု အသေအချာ သတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။

အချို့သော ဆရာတု၊ ဆရာယောင်တို့သည် သူတို့ ဟောပြောနေသည်များကို ဗုဒ္ဓဟောကြားခဲ့သော ‘နည်းလမ်း’ နှင့် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးလိုက်ပါက သူတို့ အလိမ် ထုပ်ကြီး ဗူးပေါ်သလိုပေါ်လာမည်ကို စိုးရိမ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့၏အလွဲလွဲအမှားမှား ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းများ ကိုရေးသား ဖော်ပြထားသည့် စာအုပ်စာတမ်းများ၊ ဟောပြောထားသည့် တိတ်ခွေများကို လူထုအတွင်း တရားဝင်ဖြန့်ချိခြင်း မပြုဝံ့ကြပေ။ တရားဝင် ဖြန့်ချိခွင့်လည်း

ဝိပဿနာနှင့် လူငယ်တို့သတိပြုစရာ

ရလိမ့်မည် မဟုတ်သည်ကို သိရှိပြီးဖြစ်သည့်အလျောက် ‘ငါဟောထားတဲ့တရားကို သူတို့ဉာဏ်တစ်ထွာတစ်မိုက်နဲ့ အမှားအမှန်ဆုံးဖြတ်နိုင်လို့လား၊ သူတို့သင်ထားတဲ့ ပရိယတ္တိ ပေတံလေးနဲ့ တိုင်းလို့ရမလား’ စသည်ဖြင့် ပိဋကတ်စာပေ တတ်ကျွမ်းသူတို့အား ပုတ်ခတ်ထိပါး ပြောဆိုတတ်ကြသည်။

အချို့ဆရာတု ဆရာယောင်တို့ကမူ သူတို့ကိုယ်ကို ‘ရဟန်းကိစ္စပြီးပြီ’ ဟု ရဲရဲကြီးကြေညာတတ်ကြသည်။ ရဟန်းကိစ္စ ပြီးသည်ဆိုခြင်းမှာ ‘ငါရဟန္တာဖြစ်ပြီ’ ဟု ဆိုလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် ဝိပဿနာလိုက်စား ရန်ကြံရွယ်နေသည့် လူငယ်မောင်မယ်များ အထူးသတိပြု သင့်သောအချက်တစ်ခုကို ထပ်မံတင်ပြလိုပါသည်။

မိမိတို့ကိုယ်ကို ‘ရဟန်းကိစ္စပြီးပြီ’ ဟု တွင်တွင်ကြီး အထပ်ထပ်အခါခါ ပြောဆိုသူမှန်သမျှ ‘ရဟန်းကိစ္စပြီးသူ မဟုတ်’ ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာတွင် ဘုရားသားတော် ရဟန်းအဖြစ် ခံယူထားသူမှန်လျှင် ပုထုဇဉ်ရဟန်းကို မဆိုထားဘိ၊ မဂ်ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုပြီးဖြစ်သည့် ရဟန္တာ အရှင်သူမြတ်တို့ပင်လျှင် ဝိနည်းတော်ကို အသက်တစ်မျှ အလေးထား စောင့်ထိန်းကြရစေမြဲ ဖြစ်ပါသည်။ ဝိနည်း ဥပဒေပညတ်ချက်တို့မှာလည်း ပြစ်မှုအကြီးအသေးအလိုက် ပြစ်ဒဏ်ကျရောက်မှု အကြီးအသေး ခြားနားမှုရှိပါသည်။

အကယ်၍ ရဟန်း တစ်ပါးသည် ဈာန်၊ မဂ်တစ်ခုခု ကို မရသေးမှန်း မိမိကိုယ်တိုင် သိပါလျက် ‘ဈာန်၊ မဂ်တစ်ခုခု ဆိုက်နေသူပါ’ ဟု ကြေညာပြောဆိုပါက ဘုရားသာသနာ

တော်တွင် အကြီးလေးဆုံးသော ပြစ်မှုကြီးကို ကျူးလွန်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ယင်းကို 'ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်' ကျူးလွန်သည် ဟုလည်း ခေါ်ပေသည်။ ပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ် ကျူးလွန်မိသောသူသည် ဘုရားသာသနာတွင် မြတ်သောရဟန်းဘဝဖြင့် ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့် မရှိတော့ပါ။ သက်ဆုံးတိုင် ရဟန်းဘဝကို စွန့်လွှတ်ရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ ရဟန်းအဖြစ် ဆက်လက်ခံယူနေပါက ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဥပဒေကိုဆန့်ကျင်သူ၊ သာသနာ့ရန်စွယ် ဓမ္မန္တရာယ်သာ ဖြစ်တော့သည်။

အကယ်၍ ရဟန်းတစ်ပါးသည် ဈာန်၊ မဂ်တစ်ခုခုကို အမှန်တကယ် ရရှိသောကြောင့် မိမိကိုယ်ကို အဆိုပါ ဈာန်၊ မဂ်တစ်ခုခုကို ရရှိထားသူပါဟု ဝန်ခံပြောဆိုလျှင်ပင် 'ပါစိတ်အာပတ်' သင့်စေဟု ဘုရားရှင်က ပညတ်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ပါစိတ်ဆိုသည်မှာ 'ပါစိတ္တိယ' ဟူသောပါဠိမှ ဆင်းသက်လာသော ဝေါဟာရဖြစ်ပြီး ကုသိုလ်စိတ်ကို ကျဆင်းစေ၊ ပျောက်ပျက်စေသောအာပတ် ဖြစ်ပါသည်။

ပရိဝါပါဠိတော်၊ ဂါထာသင်္ဂဏိကတွင် - အကြင်အာပတ်ကို 'ပါစိတ္တိယ' ဟု ဆိုအပ်၏။ အကြင် အာပတ်သည် ကုသိုလ်တရား(ကုသိုလ်စိတ်ကို) ကျစေတတ်၏။ အရိယာမဂ်ကိုဖျက်ဆီးတတ်၏။ စိတ်တွေဝေခြင်း၏ အကြောင်းလည်းဟုတ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအာပတ်ကို 'ပါစိတ်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်လေသည်' ဟု ဖော်ပြထားပေသည်။

ဝိပဿနာနှင့် လူငယ်တို့သတိပြုစရာ

ယခုအခါတွင်မူ အချို့ဆရာတို့ ဆရာယောင်တို့သည် သူတို့ကိုယ်ကို 'ရဟန္တာ' ဟု သူတို့အားကိုးကွယ်သူ ပရိသတ်အပေါင်းအား တစ်ကြိမ်မက ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ကြေညာနေကြခြင်းသည် ရဟန်းဝိနည်းတည်းဟူသော ဘုရားဥပဒေတော်ကြီးကို ရဲရဲကြီးဖီလာဆန့်ကျင်မှု ပြုနေကြခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုကဲ့သို့အခွင့်သာတိုင်း ဝိနည်းဥပဒေကို ချိုးဖောက်နေသူတို့သည် ဘုရားနည်းလမ်း တကျအားထုတ်ပါမှ ဖြစ်လာနိုင်သည့် ရဟန္တာစင်စစ် ဟုတ်နိုင်မဟုတ် နိုင် ဆိုသည်ကို ခေတ်လူငယ်တို့အနေနှင့် ကိုယ်ပိုင်ဦးနှောက်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်သင့်လှပေသည်။

အချို့ကလည်း မိမိ၏တရားစခန်းတွင် လာရောက်အားထုတ်ပါက မည်သို့သောပုဂ္ဂိုလ်ကိုမဆို ဘယ်နှစ်ရက်ဖြင့် 'ဘာမဂ်ရစေရမည် ဘာဖိုလ်ဆိုက်စေရမည်' စသည်ဖြင့် ဆွယ်တရားဟောကြသည်။ ရောက်လာသူများကိုလည်း သူတို့သတ်မှတ်ရက် ပြည့်သည့်အခါ 'ဘာမဂ်ရသွားပြီ၊ ဘာဖိုလ်ဆိုက်သွားပြီ' စသည်ဖြင့် ရဲရဲကြီးအဆုံးအဖြတ်ပေးလိုက်ကြသည်။ လာရောက် အားထုတ်သူများကလည်း ဘုမသိ၊ ဘမသိနှင့် အကျေနပ်ကြီး ကျေနပ်သွားကြသည်။ ထိုထိုသောဆရာတို့ ဆရာယောင်တို့၏ နည်းတု၊ နည်းယောင်များဖြင့် အားထုတ်ရာမှ မဂ်တု၊ မဂ်ယောင်၊ ဖိုလ်တု၊ ဖိုလ်ယောင်များကို အဟုတ်ထင်ဘဝင်မြင့်ရုံသာ ဆိုလျှင်ကား ကိစ္စမရှိသေးပါ။ အထူးစိုးရိမ်ရသည်မှာ ဆရာတု၊ ဆရာယောင်တို့သင်ပြသော လမ်းမှားကို လျှောက်မိခြင်းကြောင့် စိတ်ဂယောင် ချောက်ချား၊ သွေးလေ

မညီမညွတ်ဖြစ်ကာ ရူးသွပ်သွားတတ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဝိပဿနာကို လေ့လာလိုက်စားတော့ မည်ဟု ကြံရွယ်နေကြသော လူငယ်မောင်မယ်တို့အနေနှင့် အောက်ပါအချက်များကို အထူးသတိပြုရန် အကြံပေးရင်း ဤစာစုကို နိဂုံးချုပ်အပ်ပါသည်။

၁။ ‘ပရိယတ္တိသင်ယူခြင်းသည် အလကား၊ ပဋိပတ္တိ ကျင့်ခြင်းသည်သာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းတရား’ ဟု ဆိုသူများထံ မည်သည့်အခါမျှ ဆည်းကပ်အား ထားမှုမပြုပါနှင့်။ ထိုသူများသည် ပရိယတ္တိနှင့် ပဋိပတ္တိဆိုသော ဝေါဟာရတို့၏အဓိပ္ပာယ်ကိုမျှ မသိ ပါဘဲ ဗုဒ္ဓသာသနာတွင် ဆရာတုဆရာယောင်လုပ် နေသူများ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မိမိကိုယ်ကို ‘ရဟန္တာပါ’ သို့မဟုတ် ‘ရဟန်းကိစ္စပြီးသူပါ’ ဟု ပြောင်ပြောင် တင်းတင်းဝန်ခံ ကြေညာနေပြီဆိုလျှင် ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတုရဟန်းယောင်၊ ဆရာတုဆရာယောင် မျှသာဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်ပြီး ဝေးဝေးမှ ရှောင်ကြဉ်ကြပါ။ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော် မှန်လျှင် ပုထုဇဉ်သံဃာပင် ဘုရားရှင်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့် ဝိနည်းကိုအသက်တမျှ အလေးထားစောင့်ထိန်း တတ်ကြစမြဲ ဖြစ်ပါသည်။ ရဟန္တာဆိုလျှင်ကား အထူးဆိုဖွယ်မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် မည်သည့် ရဟန္တာအစစ်ကမျှ မိမိကိုယ်ကို ‘ရဟန္တာပါ၊ ရဟန်းကိစ္စပြီးသူပါ’ ဟု အတိအလင်း ဝန်ခံပြော

ကြားလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ ရဟန္တာဟု ထင်ရှားသော၊
 တပည့်ပရိသတ်တို့က ရဟန္တာများပါဟု သမုတ်ခြင်း
 ခံခဲ့ရသော မိုးကုတ်ဆရာတော်၊ ဝေဘူဆရာတော်၊
 မဟာစည်ဆရာတော်အစရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ
 သည် မည်သည့်အခါကမျှ မိမိတို့ကိုယ်ကို ရဟန္တာ
 ဟု တိုက်ရိုက်ဖွင့်ဟပြောဆိုရန် မဆိုထားဘိ၊
 သွယ်ဝိုက်၍ပင် အရိပ်အယောင်မျှ မပြောခဲ့ကြပါ။
 ၃။ မည်သူမဆို သူတို့ထံလာပါက ‘ဘယ်နှစ်ရက်ဖြင့်
 ဘာမဂ်ရစေရမည်’ ဟု ကျူးရှင်ဆရာများ အနီးကပ်၊
 ရက်ပြတ်သင်တန်း ကြော်ငြာသလို ကြော်ငြာနေသူ
 များသည်လည်း ဆရာတုဆရာယောင်များသာ
 ဖြစ်ပါသည်။ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း၏ ဗီဇ ပတ်ဝန်း
 ကျင်ချင်း မတူသည့်အလျောက် ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယ
 ချင်း၊ စိတ်ပိုင်းနှင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာစွမ်းရည်ချင်း မတူ
 ညီကြပါ။ ဗုဒ္ဓ၏တရားသည် ဤမျက်မှောက်ဘဝ
 တွင်ပင် လက်ငင်းဒိဋ္ဌဓမ္မ အကျိုးခံစားရသော တရား
 ဖြစ်သည်ကား မှန်ပါ၏။ သို့သော် လူပုဂ္ဂိုလ်ချင်း
 မတူသလို အကျိုးခံစားရန်အားထုတ်ရသော ကာလ
 အပိုင်းအခြားချင်း လုံးဝကွဲပြား ခြားနားလှပေသည်။
 တစ်ဦးကခုနစ်ရက်နှင့် တရားထူးရကောင်း ရနိုင်
 စေကာမူ၊ အခြားတစ်ဦးက ခုနစ်နှစ်ကြာအောင်
 အားထုတ်ကောင်း အားထုတ်ရတတ်ပါသည်။
 လူတိုင်းဘယ်နှစ်ရက်နှင့် ဘာမဂ်၊ ဘာဖိုလ်ဆိုက်စေ
 ရမည်ဟူ၍ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင်ပင် အာမခံဖြင့်

တရားမပြုနိုင်ခဲ့ပါ။ ထိုသို့ ကျူးရှင်ဆရာဆန်ဆန် ရက်ပြတ်သင်တန်းဖွင့် နေပြီ ဆိုကတည်းက ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် လူလိမ်များသာဖြစ်ကြောင်း နားလည်ကြပါ။

၄။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ ‘ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း’ ဆိုင်ရာ တရားတိတ်ခွေ၊ တရားစာအုပ်အစရှိသည်တို့ကို တရားဝင်ခွင့်ပြုချက်ယူပြီး မဖြန့်ဝံ့ဘဲ လက်သိပ်ထိုး ဖြန့်နေပြီဆိုလျှင် ယင်းတိတ်ခွေ၊ ယင်းစာအုပ်များပါ အကြောင်းအရာများတွင် ပိဋကတ်စာပေတတ် ကျမ်းသူတို့ လက်ခံနိုင်ခြင်းမရှိသော၊ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓ သာသနာနှင့် ဆန့်ကျင်သွေဖည်သော ဟောပြော နေသားချက်များသာ ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကို သတိပြုပါ။ ထိုသို့ သွေဖည်နေသူများ၏ တိုးတိုးတိတ်တိတ် သွေးဆောင်ဖြားယောင်းမှုတို့ကို ဝေးဝေးမှ ရှောင်ရှားပါ။

၅။ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းမပြုမီ ဆရာစစ် ဆရာမှန်ရဖို့ လွန်စွာအရေးကြီးပါသည်။ ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစုတစ်ခုခုသည် အထက်ဖော်ပြပါ အချက်လေးချက်အနက် တစ်ချက်ချက်နှင့် ကိုက်ညီ နေပါက ဆရာတုဆရာယောင်များသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသူတို့ကို ဆရာတင်မိပါက တရားထူးမရဘဲ သွက်သွက်ခါအောင် ရူးသွပ်သွားနိုင်ပါသည်။ လူငယ်မောင်မယ်တို့အနေနှင့် ဘာသာတရားကို ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းသည်အထိ လေးလေး

နက်နက် လိုက်စားခြင်းမပြုမီ ရဟန်းတို့လိုက်နာ
 ရမည့် ဝိနည်းစည်းကမ်းများဖြစ်သည့် သိက္ခာပုဒ်
 ၂၂၇-သွယ်ကို နားလည်သဘောပေါက်အောင်
 လေ့လာ ဖတ်ရှုထားသင့်ပါသည်။ ထိုသို့လေ့လာပြီး
 ပါမှ မိမိကဆရာတင်မည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းပြဆရာ
 သည် ရဟန်းဖြစ်ခဲ့သော် ဘုရားဥပဒေနှင့်အညီ
 ကျင့်သုံးနေထိုင်သော ရဟန်းစစ်၊ ရဟန်းမှန်လား၊
 သို့တည်းမဟုတ် ဝိနည်းမျှပင်နားမလည်ဘဲ မိမိ
 ဘာသာ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယအဖြစ် သတ်မှတ်နေသည့်
 ဆရာတုဆရာယောင်လားဆိုသည်ကို မှတ်ကျောက်
 တင် ဆုံးဖြတ်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ရဟန်းဝိနည်းအား
 လေ့လာရာတွင် အလွယ်ကူအရှင်းလင်းဆုံး စာအုပ်
 တစ်အုပ်ကို ညွှန်းပါဟုဆိုလျှင်ကား ကျေးဇူးရှင်
 မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ
 ရေးသားပြုစုခဲ့သည့် ‘ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး’
 စာအုပ်ကို ညွှန်ပြလိုပါကြောင်း။ ။
 (မြတ်သတိဝါဒ၊ အမှတ်-၉၊ ၂၀၀၁-ခုနှစ်၊ မတ်လ။)

သံဃာ့အားကိုး အများကြီးလို့သိပ္ပံ

Cherrythitsar

ဗုဒ္ဓဝါဒ၏ အန္တိမရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်သည် ပြီးပြည့်စုံသော အသိပညာနိုးကြားမှုပင် ဖြစ်သည်။ ယင်းကို ဗောဓိဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟုလည်းခေါ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓဝါဒသည် အသိပညာကိုအထူးတလည် တန်ဖိုးထားသော အယူဝါဒပင် ဖြစ်သည်။ လူ့ဘောင်သမိုင်း တစ်လျှောက် လူသားတို့ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော၊ ကြုံတွေ့ဆဲ၊ ကြုံတွေ့နေရဦးမည်ဖြစ်သော ဘဝပြဿနာအထွေထွေ၏ အကြောင်းရင်းသည် တပ်မက်မှု(တဏှာ)ဖြစ်ပြီး၊ ယင်း တပ်မက်မှုမှာလည်း အသိပညာခေါင်းပါးခြင်း(အဝိဇ္ဇာ) ကို အရင်းခံ၍ ဖြစ်တည်လာရသည်ဟု ဗုဒ္ဓဝါဒက ခံယူထားပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့အနေနှင့် လူ့ဘောင် လောကတွင် အသိဉာဏ်ပညာလက်နက်ဖြင့် စွဲကိုင်ဖြေရှင်း၍ မရနိုင်သည့် ပြဿနာဟူသည်မရှိဟု ခံယူထားကြရပေမည်။

အသိပညာရှိသူသည် မိမိအကျိုးရော၊ သူတစ်ပါးအကျိုးကိုပါ မျှတစွာ ဆင်ခြင်သုံးသပ်နိုင်စွမ်းရှိသည့် အလျောက် ကိုယ်ချင်းစာတရားနှင့်လည်း ပြည့်စုံသူဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ လမ်းညွှန်ဟောကြားခဲ့သည့် အခြေခံကိုယ်ကျင့်တရားတို့သည် အမိန့်အာဏာဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ခြင်းမဟုတ်ဘဲ လူသားချင်း ကိုယ်ချင်းစာတရားပေါ်၌သာ အခြေပြုထားခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုသည် ကိုယ်ချင်းစာတရားအပေါ် အခြေခံသော အသက်မွေးမှုသာ ဖြစ်သင့်ပေသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် ‘သမ္မာအာဇီဝ’ ဖြစ်ရပေမည်။ ကိုယ်ချင်းစာတရား ခေါင်းပါး

သည်နှင့် လူသားတို့၏ စိတ်ဘဝဝယ် ဝိသမလောဘများ ပေါက်ပွားလာပြီး သမ္မာအာဇီဝမကျသော၊ လူ့ကိုယ်ကျင့် တရားနှင့် သွေဖည်သော အသက်မွေးမှုတို့ကို ပြုလာတတ် ကြစမြဲ ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာနှင့် အဝှမ်း လူသားထုတစ်ရပ်လုံးကို ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိသည့် HIV/AIDS ရောဂါ ကူးစက်ပျံ့နှံ့ ရခြင်း၏ အကြောင်းအရင်းများစွာထဲတွင် လူ့ကိုယ်ကျင့် တရားကို လျစ်လျူရှုကာ စာနာမှုကင်းသောစိတ်ဖြင့် စီးပွား ရှာခြင်းသည် အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်လျက်ရှိသည်။ အမြင်သာအထင်သာဆုံးဥပမာမှာ လိင်ကုန်ကူးမှုနှင့် မူးယစ် ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုတို့ပင် ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ မသမာသောနည်းဖြင့် စီးပွားရှာသော လုပ်ရပ်များသည် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမသာသနာနှင့် သွေဖည်သည်ဆိုသော အချက်ကိုကား အထူးပြောဖွယ် မရှိ ပါချေ။ ယင်းမသမာမှုတို့အား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ထုကြီး တစ်ရပ် လုံးက ဝိုင်းဝန်းဟန့်တား ဆန့်ကျင်ကြရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ဘုရားရှင်၏အဆုံးအမနှင့် အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအား ဓမ္မပူဇော်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းပင်ဖြစ်လေရာ ကောင်းမှုကုသိုလ် တရားပွားများခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ မိမိရော၊ မိမိနေထိုင်ရာ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ကောင်းကျိုးကိုပါ သည်ပိုးဆောင်ရွက်ရာ ရောက်သဖြင့် မည်သည့် ဘာသာ အယူဝါဒကမဆို ‘ကောင်းမြတ်သော လူသားအကျိုးပြုလုပ်ငန်း’ အဖြစ် အသိ အမှတ်ပြု ကောင်းချီးဩဘာပေးကြမည်သာ ဖြစ်သည်။

အဆိုပါလုပ်ငန်းကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ထူကြီး တစ်ရပ် လုံးက ပင်ကိုယ်နိုးကြားသောအသိစိတ်ဖြင့် တက်ကြွစွာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်လာနိုင်ရန် အဓိကလိုအပ်သော အချက်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တိုင်းသည် ဗုဒ္ဓဝါဒလာအခြေခံ ကိုယ်ကျင့်တရားတို့ကို ကောင်းစွာနားလည် သဘောပေါက် ကြရန်ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့သို့နားလည် သဘောပေါက် လာစေရန်အတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ထူကြီးအား ဝိုင်းဝန်း သွန်သင်ပညာပေးဆုံးမကြရန်မှာ သံဃာတော် အရှင် သူမြတ်များ၊ သီလရှင်များ၊ ဘာသာရေးပညာရှင်များနှင့် ဘာသာရေးအသင်းအဖွဲ့များ၏ အဓိကတာဝန်ကြီး တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ ဗုဒ္ဓတရားတော်လာ လူ့ကိုယ်ကျင့်တရား တို့ကို လိုက်နာစောင့်ထိန်းခြင်းသည် HIV/AIDS ရောဂါ ကူးစက်ပြန့်ပွားသည့်ဘေးမှ မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ ကာကွယ်တားဆီးနိုင်ကြောင်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ သိရှိ နားလည်ကြစေရန် ယင်းရောဂါ ကူးစက်ပြန့်ပွားရသည့် အကြောင်းရင်းတို့ကိုလည်း အသိပညာ ပေးသွားကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒလာ ကိုယ်ကျင့်တရားတို့ကို စောင့်ထိန်း ခြင်းဖြင့် ဘာသာရေးအရ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုရာ ရောက်သည့်အပြင် ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး အစရှိသော လောကီကိစ္စအဝဝတွင်ပါ အကျိုးဖြစ်ထွန်း စေကြောင်း ကောင်းစွာသိမြင်လာရန် အထူးအရေးကြီး လှပါသည်။

ဤနေရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သတိပြုရန်မှာ ဗုဒ္ဓတရားတော်လာ ကိုယ်ကျင့်တရားတို့ကို လိုက်နာစောင့်ထိန်းမှုကင်းမဲ့ခြင်းသည် HIV/AIDS ရောဂါ ကူးစက်ပြန့်ပွားမှုကို အားပေးနေသည် မှန်သော်လည်း၊ အဆိုပါရောဂါ ကူးစက်ခံရသူတိုင်းသည် ‘ကိုယ်ကျင့်တရားမစောင့်ထိန်းခဲ့ သူများ ချည်းမဟုတ်’ ဆိုသည့်အချက်ပင် ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ကျင့်တရား မည်မျှကောင်းသူဖြစ်ပါစေ HIV/AIDS ရောဂါ ကူးစက်ပြန့်ပွားစေသည့် နည်းလမ်းတို့ကို မှန်ကန်စွာမသိရှိခဲ့ပါက မည်သူမဆို ယင်းရောဂါပိုး ကူးစက်ခံရမည့်အခွင့်အလမ်း များစွာရှိနေသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ သံဃာတော်များ၊ သီလရှင်များ၊ ဘာသာရေးပညာရှင်များနှင့် ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေနှင့် HIV/AIDS ရောဂါ ကူးစက်နိုင်သည့် နည်းလမ်းတို့ကိုလည်း သိရှိနားလည် ထားသင့်ပေသည်။ သို့မှသာ မိမိတို့နှင့် နီးစပ်ရာအသိုင်းအဝန်းမှ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့အား တစ်ဆင့်ပြန်လည် အသိပညာပေးနိုင်ကြပေမည်။ ဤနည်းဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့အကြား ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ အဆိုပါရောဂါဆိုးနှင့် ပတ်သက်၍ လည်းကောင်း၊ မှန်ကန်သောအသိတရားများ ရရှိလာကာ မှားယွင်းသော အယူအဆများအား တိုက်ဖျက်သွားနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် HIV/AIDS တားဆီးကာကွယ် ရေးလုပ်ငန်းများအား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်သလို ယင်းရောဂါ ကူးစက်ခံထားရသူများ

သံဃာ့အားကို အများကြီးလိုသည်

အပေါ်၌လည်း ကိုယ်ချင်းစာတရား လက်ကိုင်ထားကာ လိုအပ်သော အကူအညီများကို ပေးသွားကြရပေမည်။

ရောဂါရှိသူနှင့် မရှိသူဟူ၍မခွဲခြားဘဲ HIV ဗိုင်းရပ်စ် စွဲကပ်ခံထားရသူတို့ကို သာမန်လူကောင်းများကဲ့သို့ သဘောထားဆက်ဆံကာ လိုအပ်သောစိတ်ဓာတ်ခွန်အား မြှင့်တင်မှုများကိုပါ ပြုလုပ်ပေးသွားကြရပေမည်။ HIV ဗိုင်းရပ်စ် စွဲကပ်ခံထားရသူတို့ အနေနှင့်လည်း မိမိတို့ကိုယ်ကို မျှော်လင့်ချက် ကင်းမဲ့သူများအဖြစ် ထင်မှတ်မသွားစေဘဲ၊ လူကောင်း ပကတိများနည်းတူ မိမိတို့ကိုယ်ကိုရော မိမိပတ်ဝန်းကျင်လူ့အဖွဲ့အစည်းကိုပါ အကျိုးပြုနိုင်စွမ်းရှိသူများအဖြစ် ယုံကြည်မှုအပြည့်အဝ ရှိနေစေရန် ဝိုင်းဝန်း ကူညီဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အများစုနေထိုင်ရာ လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည့်အလျောက် သံဃာတော်များနှင့် ဘိက္ခုနီအနွယ်ဝင် သီလရှင်များ၏ ဩဇာသက်ရောက်မှုသည် မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း အရေးပါသော ကဏ္ဍတွင် တည်ရှိနေပေသည်။ ယင်းအချက်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြန်မာတိုင်းရင်းသားထုကြီးအား HIV/AIDS တားဆီး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ရောဂါပိုးရှိသူများကို အားပေးနှစ်သိမ့် ကူညီပံ့ပိုးရေးတွင် များစွာတန်ဖိုးရှိ အသုံးဝင်သော အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

အထူးသဖြင့် သံဃာတော်တို့သည် မြန်မာလူထု၏ ကြည်ညိုလေးစားမှုကို ရရှိထားသူများ ဖြစ်သည့်အလျောက် သူတို့မှတစ်ဆင့် HIV/AIDS ရောဂါ တားဆီးကာကွယ်

ရေးနှင့် ရောဂါပိုးရှိသူတို့အား နှစ်သိမ့်ကူညီရေးဆိုင်ရာ အသိပညာ ဗဟုသုတများကို ဖြန့်ဖြူးပေးသွား နိုင်ပေသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် သံဃာတော်တို့သည် တပည့်ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများ၏ အကျိုးစီးပွားကို လက်တွေ့ကျကျ ပံ့ပိုး ကူညီ နိုင်ကြပေလိမ့်မည်။

ကျန်းမာရေးသည် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေး စသော လူ့အရေးအရာအားလုံး၏ အခြေခံအုတ်မြစ်ပင် ဖြစ်သည်။ ကျန်းမာရေးကောင်းပါမှ အဆိုပါလူ့အရေးအရာ ကိစ္စအဝဝတွင် အောင်မြင်တိုးတက်မှုများ ရရှိလာမည် ဖြစ်သည်။ သံဃာတော်တို့အနေနှင့် တပည့်ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတို့၏ ကျန်းမာရေးကို အလေးထားဆုံးမ သွန်သင် အကျိုးပြုခြင်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာအဆုံးအမကို ခံယူသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ထုတစ်ရပ်လုံး၏ လောကီ လောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွားအဝဝကို ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ဗုဒ္ဓ သာသနာတော်ကြီး အခွန်ရည်စွာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး အတွက် ကြီးစွာသောအထောက်အပံ့ ပြုခြင်းလည်းမည် ပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဤလုပ်ရပ်သည် လွန်စွာမွန်မြတ်သော သာသနာပြုလုပ်ငန်းကြီးလည်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့ ဘာသာရေးမှတစ်ဆင့် HIV/AIDS ရောဂါ တားဆီးကာကွယ်မှု လုပ်ငန်းစဉ်များကို ကမ္ဘာနှင့်အဝှမ်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ လွန်စွာထိရောက် အောင်မြင်ကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာရေးပညာရှင်များ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် မိမိတို့နှင့်ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဘာသာဝင်တို့အား

HIV/AIDS တားဆီးကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ အသိပညာ ဗဟုသုတဖြန့်ဝေခြင်း၊ မိမိတို့ကိုးကွယ်ယုံကြည်ရာ ဘာသာ တရားအဆုံးအမနှင့် ယှဉ်ကာ ယင်းရောဂါကူးစက် စေနိုင်သော အမူအကျင့်ဆိုးတို့မှရှောင်ကြဉ်ရန် ဟောပြော သွန်သင်ခြင်းတို့ကို အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်နေကြပြီ ဖြစ်သည်။ ယင်းလုပ်ငန်းဆောင်တာများ အောင်မြင်စေရေး အတွက် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းများ ကလည်း ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်း အဆင့် ဆင့် နှင့်ပူးပေါင်းကာ လိုအပ်သော အကူအညီများကို ပံ့ပိုး ပေးလျက် ရှိပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း သံဃာ တော် အရှင်သူမြတ်များ၊ ဘာသာရေးပညာရှင်များ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာအဖွဲ့အစည်းများသည် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ အားပေးမှု၊ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်း များ၏ပံ့ပိုးမှုတို့ဖြင့် HIV/AIDS ရောဂါ တားဆီး ကာကွယ်ရေးနှင့် ရောဂါပိုးကူးစက်ခံရပြီးသူများအား နှစ်သိမ့်ကူညီရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင် ဆောင်ရွက်ကြမည်ဆိုပါလျှင် HIV/AIDS ရောဂါ ကူးစက် ပြန့်ပွားမှုသည် မြန်မာ့မြေ၊ မြန်မာ့ရေမှ များမကြာမီ ကာလအတွင်း ရပ်တန့်သွားမည်မှာ မလွဲကေန်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါသည်။ ။

Ref: HIV/AIDS Prevention and Care: from Buddhism Perspective (Myanmar Version) by Win Thein Oo (မြတ်သတိဝါဒီ၊ အမှတ်-၁၁၊ ၂၀၀၁-ခုနှစ်၊ မေလ။)

ပုဒ္ဓါဒလာတီထွင်ကျင့်တရားနှင့်
တမလွန်အယူအဆ

Thit Tun Ch 2002

ဗုဒ္ဓဝါဒလာကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် တမလွန်အယူအဆ ၃၃

လူသားတို့သည် လူဟူ၍ ပီပီပြင်ပြင် ယဉ်ကျေး
လာချိန်မှအစပြု၍ တမလွန်ဘဝကို စိတ်ဝင်စားခဲ့ကြသည်။
ဘာသာအယူဝါဒ အတော်များများကလည်း သူတို့၏အဆုံး
အမကျင့်ဝတ်တို့ကို တမလွန်နှင့်ဆက်စပ်ထားကြသည်။
သူတို့၏ ဘာသာရေးပြဋ္ဌာန်းချက်တို့အား လိုက်နာခြင်း၊
မလိုက်နာခြင်းတို့၏ အကျိုးရလဒ်ကို တမလွန်တွင်
ခံစားကြရမည်ဟု အဆိုရှိကြသည်။ ဤဘဝတွင် ဘာသာရေး
ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာသူတို့သည် တမလွန်တွင်
ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ခံစားကြရမည်ဖြစ်ပြီး၊ မလိုက်နာ
ဆန့်ကျင်သူတို့မှာကား ဆင်းရဲဒုက္ခဖြင့် ကြုံတွေ့
ရမည်ဟုဆိုကြသည်။

‘ကောင်းကျိုးချမ်းသာ’ ကို စည်းစိမ်သူခအပေါင်းနှင့်
ပြည့်စုံသော နေရာဌာနတစ်ခု အဖြစ်လည်းကောင်း၊

‘ဆင်းရဲဒုက္ခ’ ကို ညှင်းပမ်းနှိပ်စက်မှု ပေါင်းစုံအား ခါးစည်း ခံစားနေရမည့် နေရာဌာနတစ်ခုအဖြစ် လည်းကောင်း တင်စားဟောပြောခဲ့ကြသည်။

ယင်းအယူအဆ အစဉ်အလာသည် ဗုဒ္ဓမပွင့်မီ နှစ်ပေါင်း ထောင်ချီသောကာလမှအစပြု၍ ယနေ့တိုင် တည်ရှိခဲ့၊ တည်ရှိဆဲ၊ တည်ရှိနေဦးမည်သာ ဖြစ်သည်။ ဘာသာတရား အတော်များများမှာ သူတို့ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ အဆုံးအမတို့ကို နောင်တမလွန်တွင် ခံစားရမည့် ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ်တို့နှင့် ချိတ်ဆက်ထားကြ သည်။ ‘တမလွန်ရှိသည်’ ဆိုသော အယူအဆသည် ဘာသာတရား အတော်များများအဖို့ အဓိကပင်မ ထောက်တိုင်ကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်မှာ ယနေ့တိုင်ပင်ဖြစ်သည်။

အကယ်၍ နောင်တမလွန်ရှိသည်ဆိုသော အယူ အဆကိုသာ ပစ်ပယ်လိုက်ပါက အဆိုပါဘာသာတရား အတော်များများအဖို့ ရပ်တည်ရန်မဖြစ်နိုင်ပေ။ ကောင်းမှုပဲ လုပ်လုပ်၊ ဆိုးမှုပဲကျူးလွန်ကျူးလွန် နောင်တမလွန်သာ မရှိခဲ့ ပါက လူဆိုးရော၊ လူကောင်းပါ ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ဘာမျှ ကွဲပြားသောရလဒ်ကို ခံစားရမည်မဟုတ်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် လူသားတို့ ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းဖို့ တစ်နည်း ဆိုသော် ဘာသာတရားအဆုံးအမကို လိုက်နာကြဖို့ ‘တမလွန်ဘဝတည်ရှိသည်’ ဟူသော အယူအဆက မရှိ မဖြစ်လိုအပ်နေပေသည်။ ဘာသာတရား တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အကြား တမလွန်နှင့်ပတ်သက်သည့် ပုံစံအနေအထားချင်း မတူကွဲပြားကြစေကာမူ တမလွန်တည်ရှိခြင်းကိုတော့

ဗုဒ္ဓဝါဒလာကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် တမလွန်အယူအဆ ၃၅

လက်ခံ ထားကြပေသည်။ ပမာဆိုရသော် မဇ္ဈိမဒေသတွင် ထွန်းကားခဲ့၊ ထွန်းကားခဲ့ဖြစ်သော ဘာသာအယူဝါဒတို့၏ တမလွန်အယူအဆတွင် သတ္တဝါတစ်စုံတစ်ရာ၏ ဤဘဝမှ ဝိညာဉ်သည် တစ်ဘဝပြီးတစ်ဘဝ ကူးပြောင်းကျင်လည် နေရသည်။ ဘာသာတရား အဆုံးအမနှင့်အညီ လိုက်နာ ခဲ့သူ၏ ဝိညာဉ်သည် ကောင်းမြတ်သော သတ္တဝါအဖြစ် ပြန်လည် ဖြစ်တည်လာကြရသည်။ အကယ်၍ ဘာသာ တရားအဆုံးအမကို မလိုက်နာခဲ့ပါမူ ထိုသူ၏ဝိညာဉ်မှာ နိမ့်ကျသောသတ္တဝါအဖြစ် ပြန်လည်ဖြစ်တည်ရမည်။ ဤသို့ဖြင့် ဘာသာတရားအဆုံးအမကို လိုက်နာခြင်း၊ မလိုက်နာခြင်းတို့အပေါ် မူတည်ကာ တစ်ဘဝပြီးတစ်ဘဝ ပြောင်းလဲ ဖြစ်တည်နေရမည်သာ ဖြစ်သည်။

အာရှအရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် ထွန်းကားခဲ့သော အယူဝါဒတို့တွင်မူ ထိုသို့ တစ်ဘဝပြီးတစ်ဘဝ ကူးပြောင်း ဖြစ်တည်မှု မရှိစေကာမူ ဘာသာတရားနှင့်အညီ လိုက်နာ ခဲ့သူတို့အတွက် မြင့်မြတ်သော **ကောင်းကင်ဘုံ** ရှိပြီး၊ ဘာသာတရား အဆုံးအမအား မလိုက်နာခဲ့သူတို့အတွက် အပြစ်ဒဏ်ခံစားရန် **ထာဝရဇရဲ** က ရှိနေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ အဆိုပါဘာသာတရားတို့တွင် လူသား တို့အား ကောင်းမြတ်သော ကိုယ်ကျင့်တရား လိုက်နာ စေရေးအတွက် လမ်းညွှန်ဆုံးမရာတွင် တမလွန်တည်ရှိမှုက မရှိမဖြစ်သော အဓိကပင်မ မဏ္ဍိုင်ကြီးပင် ဖြစ်ပေသည်။ ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းသူသည် တမလွန်တွင် ကောင်း ကျိုး ခံစားရမည်၊ ကိုယ်ကျင့်တရား မကောင်းသူသည်

တမလွန်တွင် မကောင်းကျိုးခံစားရမည်သာ ဖြစ်သည်။
 ဤနေရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ သတိပြုသင့်သည်မှာ ဗုဒ္ဓဝါဒလာ ကိုယ်ကျင့်တရား၏ အခြေခံအုတ်မြစ် မဏ္ဍိုင်သည် တမလွန်ရှိခြင်း၊ မရှိခြင်းအပေါ် လုံးဝအခြေမပြုထားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒက ညွှန်ပြခဲ့သော ကိုယ်ကျင့်တရားတို့မှာ လူသားချင်း စာနာစိတ်အပေါ်တွင်သာ အခြေပြုထားပေသည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒလာ ကိုယ်ကျင့်တရားတို့သည် နောင် တမလွန်အကျိုးကျေးဇူးနှင့် ချိတ်ဆက်ထားခြင်း အလျဉ်း မရှိကြောင်း အောက်ဖော်ပြပါ ဗုဒ္ဓဒေသနာက သက်သေထူလျက်ရှိသည်။

“ဒါသကာတို့၊ ဤလောက၌ မြတ်သော တပည့် သာဝကသည် ဤသို့စဉ်းစား၏။ စဉ်းစားပုံမှာ- ငါသည် အသက်ရှင်နေချင်သည်၊ မသေချင်။ ချမ်းသာစွာ နေချင်သည်၊ ဆင်းရဲကို စက်ဆုပ်သည်။ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် ဤသို့ အသက်ရှင်နေချင်သော၊ မသေချင်သော၊ ချမ်းသာစွာ နေချင်သော၊ ဆင်းရဲကို စက်ဆုပ်သော ငါ့ကို သတ်မည်ဆိုလျှင် ယင်းသို့သတ်ခြင်းကို ငါမကြိုက်ပေ။ ငါကလည်း အသက်ရှင်နေချင်သော၊ မသေချင်သော၊ ချမ်းသာစွာ နေချင်သော၊ ဆင်းရဲကို စက်ဆုပ်သော သူတစ်ပါးကို သတ်မည်ဆိုပါလျှင် ယင်းသို့သတ်ခြင်းကို သူတစ်ပါးလည်း ကြိုက်မည်မဟုတ်ပေ။ ငါမကြိုက်သော အရာဖြင့် အဘယ့်ကြောင့် သူတစ်ပါးအပေါ် ပြုလုပ်သင့်ပါ မည်နည်း။”

ဗုဒ္ဓဝါဒလာကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် တမလွန်အယူအဆ ၃၇

ထိုသူသည် ဤသို့စဉ်းစားဆင်ခြင်ကာ မိမိလည်း သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်း အသူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် ဆောက်တည်စေ၏။ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောကြား၏။ ဤသို့အားဖြင့် ထိုသူ၏ကိုယ်ကျင့်ကောင်းခြင်းသည် အစွန်းသုံးပါးမှ စင်ကြယ်၏။”

ဗုဒ္ဓကဆက်လက်၍ သူ့ဥစ္စာခိုးယူခြင်း၊ သူ့သားမယားကို ကျူးလွန်ခြင်း၊ သူတစ်ပါး အကျိုးယုတ်အောင် မဟုတ်မမှန်ပြောဆိုခြင်း၊ သူတစ်ပါး ချစ်ခြင်းကွဲအောင် ကုန်းတိုက်ခြင်း၊ သူတစ်ပါး မခံသာအောင် ရုန်ရင်းစွာပြောဆိုခြင်း၊ သူတစ်ပါးအတွက် အကျိုးမရှိစေမည့် အနှစ်သာရကင်းမဲ့သော စကားကိုဆိုခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း ကိုယ်ချင်းစာတရားကို လက်ကိုင်ထား၍ ရှောင်ကြဉ်ကြရန်၊ အခြားသူတို့ကိုလည်း ရှောင်ကြဉ်ကြဖို့ တိုက်တွန်းရန်၊ ယင်းသို့ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကြောင့် ရရှိသည့် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုရန် လမ်းညွှန်ဟောကြားခဲ့ပေသည်။ (သောတာ ပတ္တိသံယုတ်၊ ဝေဠုဒွါရဝဂ်)

ဤဒေသနာကို ထောက်ရှုခြင်းဖြင့် ဗုဒ္ဓသည် လူသားတို့အား ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်များအား မိန့်ကြားရာတွင် လူသားချင်းကိုယ်ချင်းစာနာမှုကိုသာ အဓိကအခြေပြုထားသည်ကို သိရှိနိုင်ပေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓဝါဒလာ လူ့ကိုယ်ကျင့်တရားသည် တမလွန်

ရှိခြင်းအား ယုံကြည်သူများရော၊ မယုံကြည်သူများပါ လက်ခံ နိုင်သောတရား ဖြစ်ပေသည်။

စင်စစ်အားဖြင့်လည်း ဗုဒ္ဓဝါဒတွင် တမလွန် တည်ရှိခြင်းအယူအဆသည် အဓိကအရေးပါသော မဏ္ဍိုင်ကြီး မဟုတ်ပါချေ။ ဗုဒ္ဓဝါဒသည် လက်တွေ့ကျင့်သုံး သူတို့အဖို့လက်ငင်းဒိဋ္ဌ မျက်မှောက်ဘဝတွင်ပင် အကျိုး ခံစားရသောအယူဝါဒသာ ဖြစ်ပေသည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒ၏ အန္တိမ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဆိုသည်မှာ လည်း လက်ရှိဘဝမှာပင် မျက်မှောက်ပြုနိုင်သော ဆင်းရဲ အပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓသက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်အခါကလည်း နောင် တမလွန်ဘဝနှင့်ပတ်သက်၍ အလေးအနက်ထား မေးခွန်း ထုတ်လာသူများ ရှိခဲ့ဘူးသည်။ ထိုအခါတိုင်း ဗုဒ္ဓက နောင် တမလွန်ဘဝရှိခြင်း၊ မရှိခြင်းဟူသည် ဗုဒ္ဓဝါဒ၏ အန္တိမ ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်ဖြစ်သော ဆင်းရဲကိုသိခြင်း၊ ဆင်းရဲ၏ အရင်းအမြစ်ကိုသိခြင်း၊ ဆင်းရဲကင်းရာကိုသိခြင်းနှင့် ဆင်းရဲ ကင်းရာလမ်းစဉ်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဟူသည့် သစ္စာ လေးပါးကိုသိမြင်နိုင်မှုနှင့် မည်သို့မျှမပတ်သက်သော ကိစ္စ သာဖြစ်ကြောင်း ဟောကြားခဲ့ပေသည်။ ဗုဒ္ဓ လမ်းညွှန်သည့် အတိုင်း အားထုတ်သူတို့သည် မျက်မှောက်မှာပင် သက်ရှိ ထင်ရှားဘဝဖြင့် လောက၏သစ္စာတရားကိုသိခြင်း (မဂ်ဆိုက်ခြင်း)၊ သိခြင်း၏ရလဒ်အဖြစ် ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ခြင်း(ဖိုလ်ဆိုက်ခြင်း) ဟူသည့် ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်ကို လှမ်းကိုင်နိုင်မည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒလာကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် တမလွန်အယူအဆ ၃၉

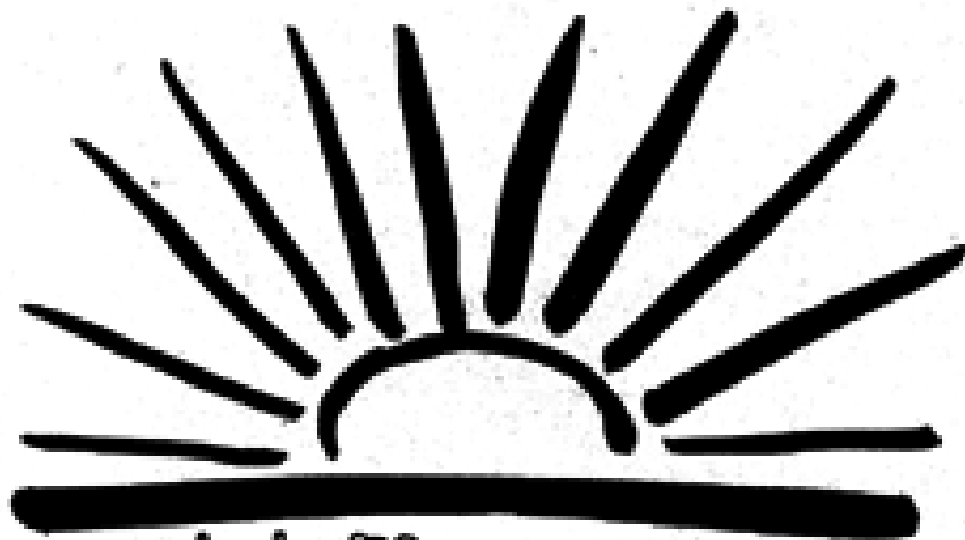
ထို့အပြင် အသက်ဝိညာဉ်ကောင်သည် သေလွန် ပြီးနောက် အခြားဘဝသို့ပြောင်းကာ ခန္ဓာကိုယ်သစ်တစ်ခု ရရှိသွားခြင်းဖြင့် နောင်တမလွန်ဘဝရှိသည်ဟု လက်ခံခြင်း (သဿတဒိဋ္ဌိ) သည်လည်းကောင်း၊ နောင်တမလွန်ဘဝ မရှိဟုလက်ခံခြင်း (ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ) သည်လည်းကောင်း၊ မရှိလည်း မဟုတ်/ရှိလည်း မဟုတ်ဟု လက်ခံခြင်း (အမရာ ဝိက္ခေပဒိဋ္ဌိ) သည်လည်းကောင်း မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပါးတွင် အကျုံးဝင်သော တရားများသာဖြစ်ကြောင်း ပိဋကတ်တော် တွင်အထင်အရှား တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။ (အဗျာကတသံယုတ်၊ ခေမာသုတ်)

သို့ပါ၍ ဗုဒ္ဓဝါဒလာကိုယ်ကျင့်တရားတို့ကို လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ရန်မှာ နောင်တမလွန်ဘဝ တည်ရှိခြင်း၊ မရှိခြင်းနှင့် စပ်ဆိုင်သည့်အယူအဆများအပေါ် အခြေပြု စရာမလိုဘဲ၊ လူလူချင်းကိုယ်ချင်းစာတရားနှင့် အဆိုပါ ကိုယ်ချင်းစာတရားကို မြဲမြံစေမည့် သတိတရားတို့အား အစဉ်သဖြင့် လက်ကိုင်ထားကာ ကြံစည်၊ ပြောဆို၊ လုပ်ကိုင် သွားရန်သာ လိုအပ်ပါကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါသတည်း။

(၃-၈-၂၀၀၀)

(မြတ်သတိဝါဒီအမှတ်-၆၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၀၀-ပြည့်နှစ်။)

အနာဝါဒသတ်ပညာဖြင့်

လူငယ်အတွက်

ခံတွဲသတ် ပြုစုပေးတော့မိရ

Dr. H. H. H. H. H.

မျက်မှောက်ခေတ် လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် နည်းပညာ တိုးတက် ထွန်းကားလာသည်နှင့်အမျှ လူသားတို့အဖို့ လိုချင်စရာ၊ တပ်မက်စရာတွေက တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ နာရီ မိနစ်မခြား တိုးပွားလျက်ရှိပေသည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းကို စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်း လှည့်ပတ်ဆက်သွယ် ကြည့်ရှုနိုင်သော အင်တာနက်၏ကျေးဇူးဖြင့် ဘယ်နေရာမှာ ဘာထုတ်ကုန် အသစ်အဆန်းတွေ ပေါ်နေပြီဆိုခြင်းအား ချက်ချင်းသိရှိနိုင် ကြသည်။ ကွန်ပျူတာဝါသနာရှင် လူငယ်အချို့ဆိုလျှင်လည်း တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ဆန်းသစ်တီထွင်လာသော အသုံးချ အပျော့ထည်သစ်များ (Application Softwares) နောက်သို့ တရှိုက်မက်မက်လိုက်ရင်း တန်ဖိုးရှိသောအချိန်ကို ဖြုန်းတီးနေကြသည်။ အကျိုးရှိအောင် အသုံးချဖို့ထက် အသစ် အဆန်းကို သုံးစွဲလိုသောဆန္ဒက လွန်ကဲနေကြသည်။

ခေတ်စနစ်အခြေအနေ ပြောင်းလဲမှုနှင့်အတူ ယခင်က အပိုလိုအပ်ချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သော အရာများသည် ယခုအခါ လူသားတို့အဖို့ မရှိမဖြစ်ပစ္စည်းတွေ အဖြစ် နေရာယူလာကြသည်။ ယခင်က မော်တော်ကား၊ တယ်လီဖုန်း၊ ကွန်ပျူတာ၊ ရုပ်မြင်သံကြားစက်၊ ရေခဲ သေတ္တာ၊ အဝတ်လျှော်စက်ဆိုသည်များမှာ လူသား တစ်ယောက်၊ မိသားတစ်စု ဘဝရပ်တည်ရှင်သန်ရေးနှင့် တိုက်ရိုက် ပတ်သက်မှုမရှိချေ။ အပိုလိုလားချက် (Wants) တွေသာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက် (Needs) တွေ မဟုတ်ခဲ့။ ယခုမူ ထိုသို့မဟုတ်တော့ချေ။ ပတ်ဝန်းကျင်၏ လှုံ့ဆော်မှုက ကြီးမားလာသလို ကုန်ထုတ်လုပ်ရောင်းချသူ တို့၏ ဈေးကွက်တင်မဟာဗျူဟာ (Marketing Strategies) မျိုးစုံအောက်တွင် လူသားတို့ အလူးအလိမ့်ခံနေကြရသည်။ ယခင်က ‘အပိုလိုလားချက်များ’ ဟု ယူဆထားသော အရာများကို ယခုတော့ ‘မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက်တွေ’ အဖြစ် ခံယူလာကြသည်။ ဤတွင် မိမိတို့၏ စွမ်းဆောင်ရည်က ထိုလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်စွမ်း မရှိသည့်အခါ စိတ်ဖိစီးမှုတွေ ခံစားလာကြရသည်။

တစ်ခုပြည့်စုံလို့မှ မကြာသေး၊ နောက်ထပ်လိုချင် တပ်မက်စရာတွေက တသိကြီးပေါ်လာသည်။ ရိုးရိုး ရေဒီယို လေးတစ်လုံး ပိုင်လျှင်တော်ပါပြီဆိုပြီး ကြိုးစားရာမှ ရေဒီယို ဝယ် နိုင် သည့် အချိန် မှာ ကက်ဆက်ရီကော်ဒါတွေ ပေါ်လာသည်။ ကက်ဆက်တစ်လုံး ဝယ်နိုင်ချိန်တွင် တယ်လီဗေးရှင်းတို့ ဗီဒီယိုဖွင့်စက်တို့ ပေါ်လာပြန်သည်။

ထိုအရာတွေ ဝယ်နိုင်ပြန်တော့ ဗီစီဒီတို့၊ ဒီဗီဒီတို့ဆိုတာတွေ ရောက်လာပြန်သည်။ လူ့ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝန်းတွင် ဒါတွေမှမရှိလျှင်၊ မသိလျှင် လူရာမဝင်တော့သလိုလို ခံစား လာကြရသည်။

လိုချင်စရာတွေက ရှေ့မှပြေး၊ လူသားတို့က နောက်မှလိုက်နှင့် ရင်မောစရာအတိပြီးသော လောက ဖြစ်သည်။ ဒါတွေကိုရဖို့၊ ဒါတွေနဲ့ ပြည့်စုံဖို့ဆိုသည်က ငွေ လိုသည်။ ငွေရဖို့ဆို ဘယ်လောက် ပင်ပင်ပန်းပန်းလုပ်ရပါစေ မောသည်ပန်းသည်ဟု စိတ်မှာမထင်။ သို့သော် ကြာတော့ လူသားတို့၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကိုရော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာကိုပါ ထိခိုက်လာသည်။ စိတ်တင်းကျပ်မှုတွေ များလာသည်။ သွေးဖိအားတွေ များလာသည်။ အဆိုပါရုပ်ဝတ္တု အသစ် အဆန်းတို့ကို ရယူပိုင်ဆိုင်နိုင်ဖို့ တစ်သက်လုံး စောင့်ထိန်း ခဲ့သမျှ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာတရားကို မျက်ကွယ်ပြုရနိုးနိုး ရင်းတွင်းပဋိပက္ခတွေ ဖြစ်လာတော့သည်။ အမှန်တရားကို မြတ်နိုးကိုးစားသောစိတ် (ဝါ) စိတ္တသတ္တိတွေ လျော့နည်း လာသည်။ သူ့အထွာနှင့်သူဆိုသလို မဖွံ့ဖြိုးသော လူ့အဖွဲ့ အစည်းတွေမှာရော ဖွံ့ဖြိုးပြီး လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေမှာပါ အဆိုပါ လိုလားတပ်မက်မှုများကို အရင်းခံ၍ စိတ်တင်းကျပ် ဖိစီးမှုနှင့် ရင်းတွင်းပဋိပက္ခတို့၏ ဒဏ်ချက်ကို မခံစားရသူ ဟူ၍မရှိပေ။

အဆိုပါပြဿနာမှာ လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ နိုင်ငံနယ် နိမိတ်အပိုင်းအခြား မှန်သမျှကို ဖြတ်ကျော်လျက် နေ့စဉ် နှင့်အမျှ တိုးပွားလာလျက်သာ ရှိပေသည်။ နေရာတိုင်းတွင်

စိတ်တင်းကျပ်စရာတွေ ကြုံတွေ့နေကြရသည်။ လူအချို့က ဤပြဿနာတို့၏ အကြောင်းရင်းသည် ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်း မပြည့်စုံမှုကြောင့်သာ ဖြစ်သည်ဟုယူဆကြသည်။ ရုပ်ဝတ္ထု ပစ္စည်းသာ ပြည့်စုံကြွယ်ဝမည်ဆိုပါက မည်သည့်နိုင်ငံ၊ မည်သည့်လူ့အဖွဲ့အစည်းမဆို ငြိမ်းချမ်းပျော်ရွှင် ချမ်းမြေ့မှု နှင့်ပြည့်စုံသော သာယာရွှေ့ပြည်ကို ထူထောင်နိုင်လိမ့်မည် ဟုဆိုကြသည်။

သို့ရာတွင် ငွေရေးကြေးရေးပြဿနာ လုံးဝမရှိဘဲ ရုပ်ဝတ္ထုပိုင်းဆိုင်ရာ ပြည့်စုံအဆင်ပြေနေသည့် နိုင်ငံကြီး များအား လေ့လာကြည့်ပါက သူတို့လည်း မဖွံ့ဖြိုးသော လူ့အဖွဲ့အစည်းများနည်းတူပင် ဒုက္ခဆင်းရဲခြင်းကို ပုံသဏ္ဍာန်မျိုးစုံနှင့် ကြုံတွေ့နေကြရသည်ကို တွေ့ရှိနိုင်ပေ သည်။ နိုင်ငံတစ်ခု ချမ်းသာသည်ဖြစ်စေ၊ ဆင်းရဲသည် ဖြစ်စေ၊ အရှေ့တိုင်းမှ ဖြစ်စေ၊ အနောက်တိုင်းမှ ဖြစ်စေ၊ ဆိုရှယ်လစ်စနစ် ကျင့်သုံးသည်ဖြစ်စေ၊ အရင်းရှင်စနစ် ကျင့်သုံးသည်ဖြစ်စေ၊ ဗဟိုဦးစီးစနစ် ကျင့်သုံးသည်ဖြစ်စေ ဒီမိုကရေစီစနစ် ကျင့်သုံးသည်ဖြစ်စေ ဤအချက်တွင်ကား ခြားနားမှု တစ်စုံတစ်ရာမရှိပါချေ။

ပမာအားဖြင့် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံကြီး တစ်ခုဖြစ်သော အိန္ဒိယသည် တစ်ခေတ်တစ်ခါက အသောကအင်ပါယာ၊ မဂိုအင်ပါယာစသည်ဖြင့် ကြီးကျယ် ခမ်းနားသော လူ့အဖွဲ့အစည်းကြီးကို ထူထောင်နိုင်ခဲ့ပြီး ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အရသာမက နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာတွင်ပါ ကမ္ဘာ့ ထိပ်တန်း နိုင်ငံကြီးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရမည် ဖြစ်

သည်။ နိုင်ငံတစ်ဝှမ်း ချမ်းသာကြွယ်ဝပြီး အေးချမ်းသာယာ မှုလည်းရှိခဲ့သည်။ မျက်မှောက်ခေတ်တွင်ကား အိန္ဒိယ သူတေသီတို့၏ လေ့လာချက်အရ ယင်းတို့၏လက်ရှိ ပညာရေးစနစ်သည် ကလေးသူငယ်လူငယ်တို့အား ပျော်ရွှင် ချမ်းမြေ့ပြီး ကျန်းမာသန်စွမ်းသော နိုင်ငံသားများ ဖြစ်ထွန်း လာအောင် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးရေးတွင် အကြီးအကျယ် ပျက်ကွက်နေသည်ဟု ဆိုသည်။

စာသင်ကျောင်းများမှ ကလေးသူငယ်များ ရရှိ လိုက်သည်မှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်တစ်ခု ရရန်ပင် မသေချာမရေရာလှသည့်အပြင် မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှု၊ တာဝန်ယူနိုင်စွမ်း၊ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှုနှင့် ကျန်းမာ သန်စွမ်းမှုအတွက်လည်း အာမခံချက်မရှိဟု သူတေသီများက ဆိုသည်။ စစ်မှန်သော ပညာရေးစနစ်ဆိုသည်မှာ ဘဝ တစ်သက်တာအတွက် ရုပ်ပိုင်းရော၊ နာမ်ပိုင်းအတွက်ပါ အာမခံချက် ပေးစွမ်းနိုင်ရမည်။ ယခုလက်ရှိ ကျောင်းသင် ပညာရေးစနစ်ကမူ ကလေးသူငယ်၊ လူငယ်လူရွယ်များ၏ အနာဂတ်တွင် ရင်ဆိုင်ရမည့် လောကဓံတရားတို့ကို မှန်ကန်စွာ တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းမရှိဟု သူတေသီတို့က ကောက်ချက် ချကြသည်။

တချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များကမူ ကလေးသူငယ်များ ထံသို့ အပြုသဘောဆောင်သည့် အရည်အသွေး ကောင်းများ(ဝါ)ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ စံနှုန်းကောင်းများကို သင်ကြားပို့ချပေးဖို့ အားထုတ်ကြိုးပမ်းကောင်း ကြိုးပမ်း ကြပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ကလေးသူငယ်များအနေနှင့်

မိမိစိတ်ကိုမိမိ ထိန်းသိမ်းနိုင်စွမ်း ရှိလာစေရန်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုရှိလာရန် သင့်တင့်လျောက်ပတ်ပြီး ထိရောက်မှု ရှိသော နည်းစနစ်များကိုအသုံးပြုဖို့ လိုအပ်လှသည်။ ထိုသို့ မဟုတ်ပါက ရှေးရိုးစဉ်လာ နီတိစာအုပ်ကြီးများမှာ ပါရှိသည့် အတိုင်း လှေခါးထစ်သင်ကြားမှုမျိုးဖြင့်ကား အကျင့် စာရိတ္တ ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆုံးမပဲ့ပြင်မှုပြုရန် မလွယ် ကူလှချေ။ လက်ရှိခေတ်ကာလ အခြေအနေအပြောင်း အလဲနှင့် ဆီလျော်မှုမရှိသော လှေခါးထစ် သင်ကြားမှုသည် တန်ပြန်ဆိုးကျိုးကိုသာ ဖြစ်ပေါ်စေသည့်အပြင် ကလေး သူငယ်များအား အယူအဆ လွဲချော်သွားစေနိုင်သည်။

လောကဓံကို မတုန်လှုပ်သော စိတ်နေစိတ်ထား၊ ပတ်ဝန်းကျင်၏ ဖြားယောင်းလှုံ့ဆော်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာသည့် လိုချင်တပ်မက်မှုများကို ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း တုံ့ပြန်နိုင်သော စွမ်းရည်တို့ဖြင့် ပြည့်စုံသည့် လူကြီး လူကောင်းများ ဖြစ်လာစေရန် ကလေးသူငယ်ဘဝမှာပင် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးဖို့ လိုအပ်ပေသည်။ ထို့အပြင် အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းမွန်ခြင်းသည် မိမိကိုယ်တိုင်ရော၊ မိမိပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အခြားလူသားအားလုံးအတွက်ပါ ဖျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှုကို ဖန်တီးပေးနိုင်သည့် ‘မရှိမဖြစ်သော လိုအပ်ချက်’ တစ်ခုဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကို ကလေးသူငယ်ဘဝ ကပင် နားလည် သဘောပေါက်သွားစေရန် လိုအပ်ပေသည်။

ဤတွင် မိမိစိတ်ကိုမိမိ ပိုင်နိုင်စွာထိန်းသိမ်းထား နိုင်ခြင်းသည် လူသားတို့၏ ကိုယ်ကျင့်တရား စောင့်ထိန်း ရေးတွင် လွန်စွာအရေးပါသော လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်

ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့မမေ့လျော့သင့်ပေ။

ကလေးသူငယ်များတွင် ကိုယ်ကျင့်တရား စောင့်ထိန်းမှုအလေ့အထ ထွန်းကားလာစေရန်မှာ နိတိတရားများ သင်ကြားပေးရုံသက်သက်ဖြင့် မလုံလောက်တော့ချေ။ စိတ်ကို ဖြူစင်သန့်ရှင်းအောင် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်မှုသည်သာ စစ်မှန်သော စာရိတ္တပညာရေးအတွက် အမှန်တကယ် စွမ်းဆောင်ပေးနိုင်ပေလိမ့်မည်။

ဤတွင် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ခြင်းကို ကျောင်းပညာ သင်ကြားရေး၏ အရေးပါသောအခန်းကဏ္ဍတစ်ခု ဖြစ်လာနိုင်စေမည့် ကြောင်းကျိုးခိုင်လုံသည့် နည်းလမ်းတစ်ရပ် လိုအပ်လာတော့သည်။ အဆိုပါ နည်းလမ်းသည် လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ ကျား/မ မရွေး၊ အသက်အရွယ်မရွေး လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ရပေမည်။ အိန္ဒိယလို နိုင်ငံမျိုးရှိ စာသင်ကျောင်းများတွင် တက်ရောက်သင်ကြားလျက်ရှိသည့် ကလေးသူငယ်များမှာ ကွဲပြားခြားနားသည့် ဇာတ်၊ အယူဝါဒအသီးသီး ရှိသူများဖြစ်ကြပေရာ ယင်းနည်းလမ်းသည် ဂိုဏ်းဂဏအစွဲ ကင်းရှင်းရန်လည်း အထူးလိုအပ်လှပေသည်။

ယင်းနည်းလမ်းအား ဟိန္ဒူတစ်ဦးက လေ့လာသင်ယူနိုင်သလို၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်၊ ခရစ်ယာန်၊ မူဆလင်၊ ဂျိန်းဘာသာဝင်၊ ဆစ်(ခ)၊ ပါရစီနှင့် ဂျူးတို့ကလည်း သင်ယူလိုက်နာ ကျင့်သုံးနိုင်ရပေမည်။ ရိုးစင်းပြီး ဆွဲဆောင်မှုလည်း ရှိရမည်။ အရေးအကြီးဆုံးမှာ ယင်းနည်းလမ်းသည် ထိရောက်မှုရှိပြီး ကလေးသူငယ်များတွင် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ

ကြံ့ခိုင်သန်စွမ်းမှုကို ဖြစ်ထွန်းလာစေရမည် ဖြစ်သည်။

ကံအားလျော်စွာပင် အိန္ဒိယပညာရေး သုတေသီ တို့သည် အဆိုပါအင်္ဂါရပ်တို့နှင့်ပြည့်စုံသော နည်းလမ်း တစ်ခုကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။ ယင်းကား ဝိပဿနာ တရားအားထုတ်ခြင်း၏ အခြေခံအစပျိုးအဆင့်ဖြစ်သည့် ‘အာနာပါန’ ကျင့်စဉ်ပင် ဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယ ပညာရေးသုတေသီတို့သည် စာသင် ကျောင်းများတွင် ‘အာနာပါန’ ကျင့်စဉ်ကို စမ်းသပ်ပို့ချခဲ့ ကြသည်။ ဤတွင် ကလေးသူငယ်များသည် အာနာပါန တည်းဟူသော ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ခြင်း၏ ပထမ ဦးဆုံးအဆင့်ကို ကောင်းစွာသင်ယူနိုင်စွမ်းရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အာနာပါနကျင့်စဉ်သည် ရိုးစင်းပြီး သင်ယူရန်လွယ်ကူသော၊ အချိန်မရွေးအားထုတ်နိုင်သော၊ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျပြီး ရုပ်ပိုင်းရော၊ နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာအတွက်ပါ အကျိုးရှိသော နည်းလမ်းဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း တွေ့ရှိ ရသည်။

ကလေးသူငယ် ဟူသည် သဘာဝအားဖြင့် လေ့လာသင်ယူမှုတွင် တက်ကြွကာ စိတ်အားထက်သန် ပြီးသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ခြင်း အလုပ်သည် လူအိုများနှင့် ပင်စင်စားများအတွက်သာ ဟူသော လွဲမှားသည့် အစဉ်အလာအယူအဆ တည်ရှိ နေခြင်းမှာ ကိုယ်တွေ့ပဟုသုတ ခေါင်းပါးခြင်းနှင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားအားထုတ်မှုဟု အမည်ခံယူထားသည့် အခြားအခြား သော ကျင့်စဉ်များကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ ကွဲပြားခြားနား

သည့် လူမှုစီးပွားရေး အဆင့်အတန်းအသီးသီးမှ လာကြပြီး ဘာသာအယူဝါဒနှင့် ဇာတ်အမျိုးမျိုးကို ခံယူထားကြသော ကလေးသူငယ်များ၏ အာနာပါနအားထုတ်နိုင်စွမ်းကို စောင့်ကြည့်သည့်အခါတွင်ကား လူအိုများနှင့်ပင်စင်စားများ အတွက်သာဟူသော ဆိုရိုးစကားမှာ အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာ ပြိုကွဲသွားပေတော့သည်။

ကျောင်းသားသူငယ်လေးတို့သည် အာနာပါန တရားကို စိတ်အားထက်သန်စွာ အားထုတ်ခဲ့ကြသည်။ အာနာပါနကျင့်စဉ်ကို အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ကျောင်းသား သူငယ်လေးများတွင် စိတ်ဓာတ်တည်ငြိမ်ခိုင်ခန့်မှု၊ မိမိ ကိုယ်ကိုမိမိ ယုံကြည်မှု၊ ဆုံးဖြတ်ချက်မှန်ကန်မှုဟူသော အရည်အသွေးကောင်းများ ထွန်းကားလာမည်မှာ မလွဲ ဧကန်ပင်ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့မြန်မာနိုင်ငံတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုး ပေါင်း မည်မျှရှိနေသည်ဆိုစေ အိန္ဒိယလိုနိုင်ငံကြီးနှင့် နှိုင်းစာလျှင် အမျိုးဘာသာ ကွဲပြားခြားနားမှုမှာ မဆို စလောက်သာ ဖြစ်သည်။ လူသားအချင်းချင်း လူကိုလူလို မမြင်နိုင်ရန် မောဟတရားဖုံးလွှမ်းစေသည့် ဇာတ်ခွဲခြားမှု စနစ်ဆိုသည်မှာကား မြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့အတွက် အလျဉ်းကင်းရှင်းသော ပြဿနာတစ်ရပ်သာ ဖြစ်သည်။

မျိုးဆက်သစ်လူငယ်ထုအတွင်း သူတို့တစ်ဦး ချင်းစီ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက်လည်းကောင်း၊ လူ့အဖွဲ့ အစည်းကြီး တစ်ခုလုံးအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန် ငြိမ်းချမ်း သည့် အနာဂတ်ကို ဖန်တီးရန်အတွက်လည်းကောင်း စိတ္တ

သတ္တိမျိုးစေ့ချပေးခဲ့ရန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ အရေးအကြီး ဆုံးသော ဘဝပေးတာဝန်တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ မဝေးတော့သော အနာဂတ်တွင် မလွဲမသွေကြုံတွေ့ရမည့် ကမ္ဘာဆန်လာမှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အကွေ့အပြောင်းတို့အပေါ် တည်ငြိမ်စွာ တုံ့ပြန်နိုင်စွမ်းရှိသည့် မြန်မာလူငယ် မျိုးဆက် သစ်တစ်ရပ် ပေါ်ထွန်းလာပေလိမ့်မည်။

စင်စစ်အားဖြင့် အမှန်တရား (ဝါ) ဓမ္မဟူသည် ပစ္စုပ္ပန်တွင်ကြုံတွေ့ရသည့် ပြဿနာအထွေထွေကို မိမိရော၊ သူတစ်ပါးပါ အကျိုးမယုတ်စေဘဲ ငြိမ်းချမ်းစွာ တုံ့ပြန် ဖြေရှင်းနိုင်သော နည်းလမ်းတစ်ရပ်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့တုံ့ပြန်နိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရှိဖို့ဆိုသည်မှာ စိတ်တည်ငြိမ်မှုရှိဖို့က အဓိကပဓာနလိုအပ်ချက် ဖြစ်သည်။

ယင်းလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်စွမ်းနိုင်သည့် နည်းလမ်း သည်ကား ‘အာနာပါန’ တည်းဟူသော ထွက်လေ၊ ဝင်လေ ကို ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် သမာဓိအားထူထောင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ယင်းနည်းစဉ်သည် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တည်ငြိမ်ကြံ့ခိုင်မှုကို ဖြစ်ထွန်းစေသည့်အပြင် အဆုတ်ထဲသို့ အောက်ဆီဂျင်ဓာတ် လုံလောက်စွာ ပို့လွှတ်နိုင်သဖြင့် သွေးလည်ပတ်မှု ကောင်းမွန်ကာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျန်းမာဖွံ့ဖြိုးမှုကိုလည်း ပေးစွမ်းနိုင်ပါသည်။ ဤမျှ အကျိုးကျေးဇူးရှိသော ကျင့်စဉ်ကို အမျှော်အမြင်ကြီးမားသည့် မည်သို့သော ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်ကမျှ မိမိတို့ဘာသာတရားနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု ကန့်ကွက်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါချေ။

ဘာသာအမျိုးမျိုး၊ လူမျိုးအထွေထွေ၊ ဇာတ်

လူငယ်ထုအတွက် စိတ္တသတ္တိပျိုးထောင်ရေး ၅၁

အပြားပြား ခြားနားလျက်ရှိသော အိန္ဒိယလိုနိုင်ငံကြီးရှိ စာသင်ကျောင်း အချို့တွင်ပင်လျှင် အာနာပါနသင်တန်းကို အောင်မြင်စွာ ပို့ချနေပြီဖြစ်ရာ နောင်တွင် တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာအထိ ကျယ်ပြန့်လာဖွယ်ရှိပါသည်။

ဤစာစုကို အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ စာသင်ကျောင်းငယ် တစ်ခုမှ အာနာပါနသတိပဋ္ဌာန်သင်တန်း တက်ရောက် နေသည့် ကလေးသူငယ်လေးများ ရွတ်ဆိုနေကျဖြစ်သော အောက်ပါလင်္ကာလေးဖြင့် နိဂုံးချုပ်အပ်ပါသည်။

“ဓမ္မဆိုတာ

ဟိန္ဒူမဟုတ်သလို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဟုတ်ပါ။

ခရစ်ယာန်မဟုတ်၊ ဆစ်(ခ)မဟုတ်၊

မူဆလင်မဟုတ်၊ ဂျိန်းဘာသာဝင်လည်း မဟုတ်ပါ။

ဓမ္မဆိုတာ

နှလုံးသားမှာဖြူစင်မှုပါ။

ငြိမ်းချမ်း၊ ပျော်ရွှင်၊ တည်ငြိမ်မှုရယ်သာ။”

ဝန်ခံချက်။ ။ ဤစာစုကို ရေးသားရာတွင် အိန္ဒိယ နိုင်ငံတွင် ကျင်းပခဲ့သည့် ဝိပဿနာ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲများတွင် သုတေသီများ ဖတ်ကြားတင်သွင်းခဲ့သော ဝိပဿနာ စာတမ်းများကို မှီငြမ်းကိုးကားပါသည်။

(၁၇. ၈. ၀၁)

(မြတ်သတိဝါဒီ၊ အမှတ်-၁၄၊ ၂၀၀၁-ခုနှစ်၊အောက်တိုဘာ။)

ထေရဝါဒဗျူ

တစ်တိုက်ကောင်း ဝါဒစော

၀ ၁ ၂ ၃ ၄ ၅ ၆ ၇ ၈ ၉ ၁၀ ၁၁ ၁၂ ၁၃ ၁၄ ၁၅ ၁၆ ၁၇ ၁၈ ၁၉ ၂၀ ၂၁ ၂၂ ၂၃ ၂၄ ၂၅ ၂၆ ၂၇ ၂၈ ၂၉ ၃၀ ၃၁ ၃၂ ၃၃ ၃၄ ၃၅ ၃၆ ၃၇ ၃၈ ၃၉ ၄၀ ၄၁ ၄၂ ၄၃ ၄၄ ၄၅ ၄၆ ၄၇ ၄၈ ၄၉ ၅၀ ၅၁ ၅၂ ၅၃ ၅၄ ၅၅ ၅၆ ၅၇ ၅၈ ၅၉ ၆၀ ၆၁ ၆၂ ၆၃ ၆၄ ၆၅ ၆၆ ၆၇ ၆၈ ၆၉ ၇၀ ၇၁ ၇၂ ၇၃ ၇၄ ၇၅ ၇၆ ၇၇ ၇၈ ၇၉ ၈၀ ၈၁ ၈၂ ၈၃ ၈၄ ၈၅ ၈၆ ၈၇ ၈၈ ၈၉ ၉၀ ၉၁ ၉၂ ၉၃ ၉၄ ၉၅ ၉၆ ၉၇ ၉၈ ၉၉ ၁၀၀

Handwritten signature

ဗုဒ္ဓသာသနာတွင် ထေရဝါဒနှင့် မဟာယာနဟူ၍
 ဂိုဏ်းကွဲကြီးနှစ်ခုက သိသာထင်ရှားစွာ တည်ရှိနေပေသည်။
 အနောက်တိုင်းသားတို့သည် ယင်းဂိုဏ်းကွဲကြီးနှစ်ခု၏
 ပိဋကတ်ကျမ်းစာတို့အနက် မဟာယာနကျမ်းစာတို့နှင့်သာ
 ဦးစွာတွေ့ထိမှုရှိခဲ့သည်။ ထို့အပြင် မဟာယာနဝါဒသည်
 အနောက်တိုင်းသားတို့၏ မူလဘာသာအယူဝါဒနှင့်
 အခြေခံသဘောတရားချင်း အတော်အတန်နီးစပ်သည်
 ဖြစ်ရာ ကမ္ဘာ့နောက်ခြမ်းတွင် ထေရဝါဒထက် ဦးစွာရောက်
 ရှိခဲ့သလို တွင်ကျယ်မှုလည်း များစွာရှိခဲ့ပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာကား အနော်ရထာမင်းလက်ထက်မှ
 စ၍ မဟာယာနဝါဒမှေးမှိန်ခဲ့ပြီး ထေရဝါဒက'စံ'အဖြစ်
 တည်ရှိလာခဲ့သည်။ မဟာယာနအယူအချို့နှင့် မိရိုးဖလာ
 ဓလေ့ထုံးစံအချို့ကို ခံယူကျင့်သုံးမှုရှိစေကာမူ မြန်မာ
 နိုင်ငံသား တိုင်းရင်းသားဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အများစုကြီးမှာ မိမိ
 တို့ကိုယ်ကို ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအဖြစ်သာ ခံယူ
 ထားကြသည်။ သို့သော် ဒဿနစာပေကို အထုံဝါသနာ

ကြီးစွာ လေ့လာလိုက်စားတတ်ပြီး အနောက်တိုင်းစာပေ နှင့်လည်း အတော်အတန် နီးစပ်သူတို့အနက် တချို့မှာကား မြန်မာနိုင်ငံမှ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ကျမ်းတတ်ပညာရှင်များ ရေးသားပြုစုထားသည့် ဗုဒ္ဓဝါဒဆိုင်ရာ သုတေသနပြုချက် များကို ဖတ်ရှုလေ့လာရင်း မိမိတို့မိနိုးဖလာ ကိုးကွယ်ခဲ့သော ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာအပေါ် နဂိုမူလကထက် ပို၍ ကြည်ညိုလေးစားကာ ဗုဒ္ဓဓမ္မ၏အနှစ်သာရကို နားလည် သဘောပေါက်သွားကြသလို အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာသည် တစ်ကိုယ်တော် လွတ်မြောက် ရေးဝါဒ၊ တစ်ကိုယ်ကောင်းဝါဒဟု ထင်မြင်ယူဆကာ ဝေဖန်ရှုတ်ချပစ်ပယ်မှု ပြုလိုသူများလည်း ရှိလာခဲ့သည်။

သူတို့၏ အဓိကအကြောင်းပြချက်မှာ ထေရဝါဒ သည် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရေးတည်းဟူသော တစ်ကိုယ်ရေလွတ်မြောက်မှုကိုသာ အရေးတကြီးပန်းတိုင် အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ အများသူငါ မျက်မှောက်ပြု ကြုံတွေ့နေရသော လောကီပြဿနာအထွေထွေကို ကူညီ ဖြေရှင်းပေးရန်ကား တာဝန်မယူလျစ်လျူရှုထားသည့် အယူဝါဒ ဖြစ်သောကြောင့်ဟုဆိုသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ဘုရားမဖြစ်မီဗောဓိသတ္တဘဝဖြင့် သံသရာတွင် ကျင်လည်ကျက်စားရင်း ဖြစ်ရာဘဝ၌ သတ္တဝါတို့ လောကီအကျိုးအတွက် စွန့်ခြင်းကြီးများစွာ စွန့်လွှတ်ခြင်းဖြင့် ပါရမီဖြည့်ကျင့်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးဘဝတွင်သာ ဗောဓိ ဉာဏ်ကို မျက်မှောက်ပြုပြီး ဘုရားအဖြစ်ခံယူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓ၏နောက်လိုက် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်းသည်

ထေရဝါဒသည် တစ်ကိုယ်ကောင်းဝါဒလော ၅၅

လောကုတ္တရာကိစ္စဖြစ်သော ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ဤတစ်ဘဝတည်းနှင့် သံသရာဇာတ်သိမ်းကာ နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုမည့်အစား လူသားအကျိုးပြုလောကီကိစ္စများတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ပါရမီဖြည့်ကျင့်သင့်သည်။ နောက်ဆုံးဘဝတွင်မှ ဝိပဿနာကိစ္စကို ပြုကာ ဘုရားအဖြစ်ခံယူရင်း လောကသားအပေါင်းကို ကယ်တင် စောင်မသင့်သည်ဟု ယူဆကြသည်။

ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းဆီရလျှင် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် မျက်မှောက်ပြုရေးလမ်းစဉ်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးနေသူတို့အား တစ်ကိုယ်ကောင်းသမားဟု ယူဆကြခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ တစ်ကိုယ်ကောင်းလမ်းစဉ် ဖြစ်သဖြင့် နိမ့်ကျသည်။ ထို့ကြောင့် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဟိန (နိမ့်ကျသော) + ယာန (လမ်းစဉ်) = ဟိနယာန ဗုဒ္ဓဘာသာဟု ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ကြသည်။

စင်စင်အားဖြင့် ဗုဒ္ဓဝါဒသမိုင်းကြောင်းကို နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ်လေ့လာ သုတေသနပြုထားသော အရှေ့တိုင်း၊ အနောက်တိုင်းသား ဗုဒ္ဓဝါဒသုတေသီတို့၏ အဆိုအမိန့်တို့အားလေ့လာပါက ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာလာ အယူအဆတို့သည်သာ မူရင်းပင်မဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် အနီးစပ်ဆုံးဖြစ်သည်ဆိုသည့်အချက်ကို တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။ အခြားသော ဗုဒ္ဓဘာသာ ဂိုဏ်းဂဏတို့သည်လည်း ဗုဒ္ဓဝါဒကို ခံယူကျင့်သုံးကြစေကာမူ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာလောက် မူရင်းပင်မဗုဒ္ဓဝါဒနှင့်မနီးစပ်သည်ကို ကမ္ဘာ့သုတေသီအားလုံးက လက်ခံ

ထားပြီး ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ထေရဝါဒသည် တစ်ကိုယ်
ကောင်းဝါဒဟုဆိုပါလျှင် မူရင်းပင်မဗုဒ္ဓဝါဒသည် တစ်ကိုယ်
ကောင်းဝါဒဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုက်ခြင်းနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်
ပေသည်။

တချို့က ယနေ့ကမ္ဘာတွင် ဝိပဿနာကို လူသိ
များအောင် အဖြန့်ဖြူးနိုင်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်သည့် ဆရာကြီး
ဦးဂိုအင်ကာသည် သူ့ကိုယ်ကိုသူ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပါ
ဟု မည်သည့်အခါကမျှ မကြွေးကြော်ခဲ့ကြောင်း ဆိုကြ
ပြန်သည်။ မှန်ပါသည်။ ဆရာကြီးသည် သူ့ကိုယ်ကိုသူ
ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပါဟု မကြွေးကြော်သည့်အပြင်
သူဖြန့်ဝေနေသော ဝိပဿနာပညာသည် ဘာသာဝင်မရွေး
ကျင့်သုံးနိုင်သည့် ကျင့်စဉ်သာဖြစ်ပြီး ဗုဒ္ဓဝါဒ၏ မူပိုင်မဟုတ်
ဟုလည်းဆိုထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ဆရာကြီး
ဦးဂိုအင်ကာသည် ဤဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကို မည်သည့်
ဆရာသမားတို့ထံမှ သင်ယူရရှိခဲ့ပါသနည်း ဆိုသည်ကိုတော့
ကျွန်ုပ်တို့လေ့လာသင့်သည်။

စာရှုသူအများစု သိပြီးဖြစ်သည့်အတိုင်း ဆရာကြီး
ဦးဂိုအင်ကာသည် ဤကျင့်စဉ်ကို မြန်မာနိုင်ငံမှ ဝိပဿနာ
ဆရာကြီးဦးဘခင်ထံမှ သင်ယူခဲ့ရပါသည်။ ဆရာကြီး
ဦးဘခင်သည် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်စစ်စစ်ကြီး ဖြစ်ပါ
သည်။ ဆရာကြီးဦးဘခင်၏ ဆရာမှာကား အနာဂါမ်ဆရာ
သက်ကြီးအမည်ရ ဝိပဿနာတရားပြ ဆရာကြီးဖြစ်သည်။
အနာဂါမ်ဆရာသက်ကြီး၏ ဆရာကို ဆက်လက်လေ့လာ
လိုက်မည်ဆိုပါလျှင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်တွင် ပရိယတ္တိ၊

ထေရဝါဒသည် တစ်ကိုယ်တောင်းဝါဒလော ၅၇

ပဋိပတ္တိအရာ၌ မြန်မာမှာသာမက ကမ္ဘာကပါလေးစား အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံရသူ လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီးပင် ဖြစ်တော့သည်။ လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာရဟန်းတော် အရှင်သူမြတ်ကြီး တစ်ပါးဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကိုကား အထူးတလည်ရေးသား ဖော်ပြနေရန်ပင် မလိုတော့ချေ။

“ဝိပဿနာသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ၏မူပိုင်မဟုတ်”ဟု ဆိုခြင်းကို လက်ခံရမည်ဖြစ်သလို၊ ဤကျင့်စဉ်ကို နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင့်ခြောက်ရာနီးပါးတိုင်အောင် မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းဖြန့်ဖြူးလာသူတို့မှာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းတော်များသာလျှင် ဖြစ်သည်ဆိုသော သမိုင်းကြောင်း ကိုလည်း လျစ်လျူရှုမထားသင့်ပါချေ။ ယခုဆိုလျှင် ဆရာကြီးဦးဂိုအင်ကာ၏ အားထုတ်မှုကြောင့် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ မပျောက်မပျက်စောင့်ထိန်းခဲ့သည့် ဝိပဿနာ ကျင့်စဉ်သည် ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် တင့်တယ်ထင်ရှားစွာ ပျံ့နှံ့ နေပါပြီ။

မကြာသေးသောကာလက အမေရိကန်သမ္မတ၊ ကမ္ဘာ့ကွန်ပျူတာဆော့(ဖ်)ဝဲဘုရင်၊ ကမ္ဘာ့စတော့ရှယ်ယာ သူဌေးကြီးအစရှိသော ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး၊ အတတ်ပညာနှင့် စီးပွားရေးထိပ်သီးကြီးတို့ တလေးတစား ဖိတ်ကြားနာယူ ခဲ့ရသည့် ဆရာကြီးဦးဂိုအင်ကာ ပို့ချခဲ့သော ဟောပြော ချက်များသည် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ နှစ်ပေါင်း ထောင်ချီ၍ အစဉ်အဆက်ထိန်းသိမ်းခဲ့သည့် ‘ဓမ္မ’ လမ်းစဉ် မှတစ်ပါး အခြားမဖြစ်နိုင်ပေ။

ဤသို့ရေးသား တင်ပြခြင်းသည် ‘ဓမ္မ’ ကို ထေရဝါဒ၏ မူပိုင်ပြုရန်မဟုတ်ပါ။ အကယ်၍ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်သွားလျှင်လည်း ‘ဓမ္မ’ က တော့ထာဝရတည် ရှိနေမည်သာ ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ‘ဓမ္မ’ ဟူသည် လောကသဘာဝဖြစ်စဉ်ကြီးကို ဆိုလိုခြင်းကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ပုံပမာခိုင်းနှိုင်းပြရပါမူ ကမ္ဘာ့ဆွဲငင်အားသည် နယူတန်မပေါ်မီ ကမ္ဘာတည်ကတည်းက ရှိပြီးသားဖြစ်သလို ယခု နယူတန်မရှိတော့သည့် နောက်တွင်လည်း ရှိနေမြဲဖြစ်ပါသည်။ နယူတန်ကြောင့် ကမ္ဘာ့ဆွဲငင်အား ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမဟုတ်ပေ။ သို့သော် နယူတန် သို့မဟုတ် အခြားပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးကသာ မတွေ့ရှိမဖော်ထုတ်ခဲ့ပါမူ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကမ္ဘာမြေတွင် ဆွဲငင်အားရှိကြောင်း သိကြလိမ့်ဦးမည်မဟုတ်ချေ။

‘ဓမ္မ’ သည်လည်း ထိုသဘောအတိုင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဂေါတမဗုဒ္ဓမြတ်စွာ မပေါ်ထွန်းခဲ့လျှင်လည်း ‘ဓမ္မ’ ကတော့ ထာဝရတည်ရှိနေမည်သာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ‘ဗုဒ္ဓ’ သာ မပေါ်ထွန်းခဲ့လျှင် ကျွန်ုပ်တို့လူသားထုကြီးသည် ‘ဓမ္မ’ ကို သိမြင်ကြရလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် ‘ဓမ္မ’ သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ မူပိုင်မဟုတ်သော်လည်း ဗုဒ္ဓ၏ ကျေးဇူးကြောင့် ‘ဓမ္မ’ ကို လူသားတို့ သိမြင်ခဲ့ရသည်ဆိုခြင်းကိုကားမမေ့သင့်ပေ။ ထို့အတူ ဆရာကြီးဦးဂိုအင်က ကမ္ဘာတစ်ဝန်း ဖြန့်ဖြူးနေသော ‘ဝိပဿနာ’ တရားသည် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်တို့က မူပိုင်လုပ်ထားသော ကျင့်စဉ်

ထေရဝါဒသည် တစ်ကိုယ်ကောင်းဝါဒလော ၅၉

မဟုတ်သော်လည်း ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာသည်သာ မျက်မှောက်ခေတ် တိုင်အောင် မတည်တံ့ခဲ့ပါမူ 'ဝိပဿနာ' ကျင့်စဉ်သည်လည်း ယခုအခါကမ္ဘာတွင် တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်မည်ဆိုသည့် အချက်မှာကား မြေကြီးလက်ခတ်မလွဲပင် ဖြစ်သည်။

ထေရဝါဒကို တစ်ကိုယ်ကောင်းဝါဒ၊ တစ်ကိုယ်တော်လွတ်မြောက်ရေးဝါဒဟု ဝေဖန်ပြောဆိုနေသူတို့ကပင် -

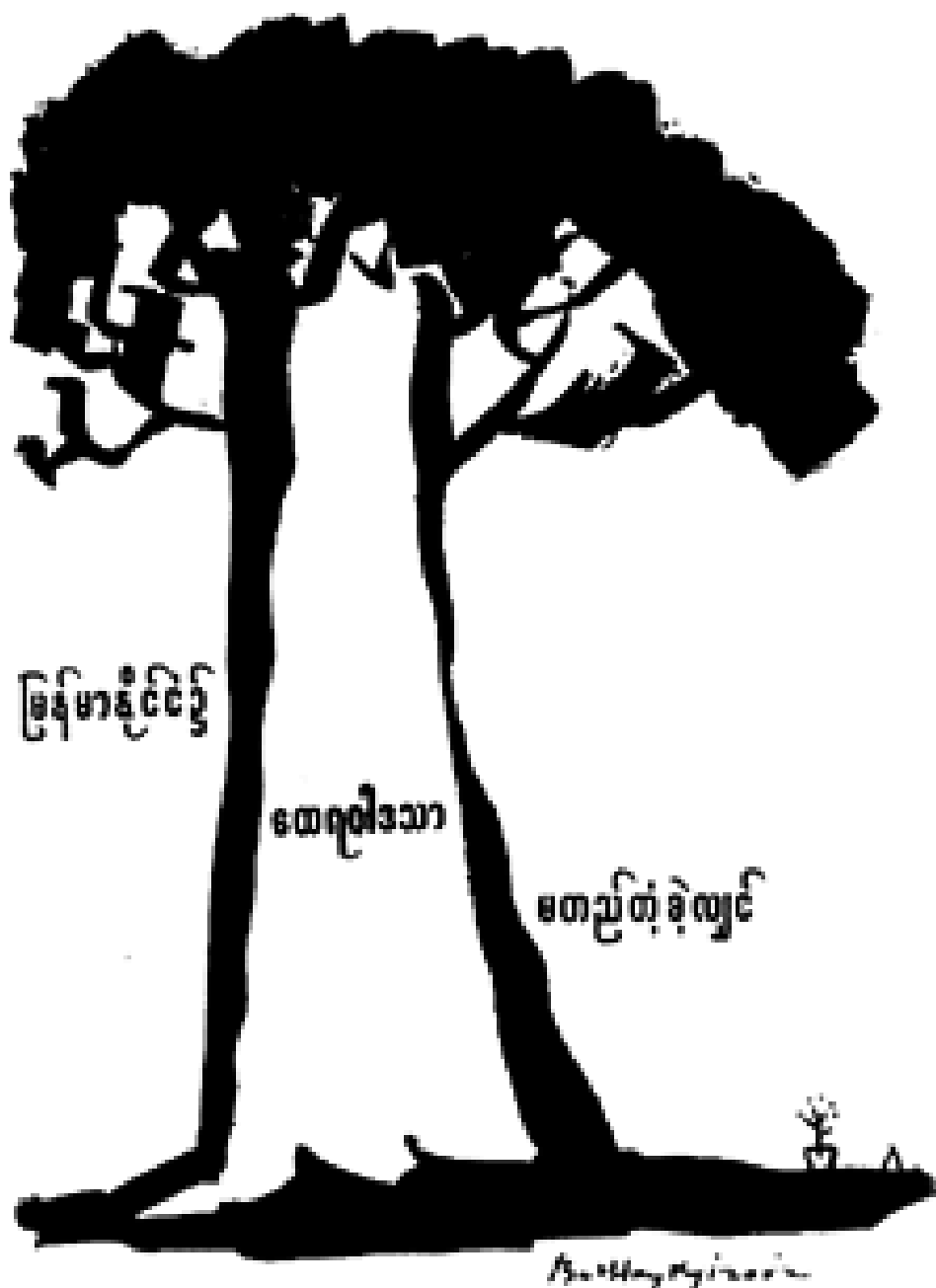
ကမ္ဘာ့ထိပ်သီးကြီးများက အလေးအမြတ်ပြုရသည်ဆိုသော ဆရာကြီးဦးဂိုအင်တာ၏ 'ဝိပဿနာ' တရားကိုတော့ အထင်ကြီးလေးစားပါသည်။ ဆရာကြီး၏ တရားဓမ္မသည်သာ ကမ္ဘာကြီးကို ငြိမ်းချမ်းမှုပေးစေမည့် တရား၊ ထောင်စုနှစ်သစ် ကမ္ဘာရွာသားလူသားထု တစ်ရပ်လုံးအတွက် အကောင်းဆုံး၊ အမွန်မြတ်ဆုံးအဖြေမှန်ဟု ရေးသား ပြောဆိုနေကြခြင်းသည်ကား -

ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကို သမိုင်းအဆက်ဆက် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာ တည်တံ့နေအောင် စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းဖြန့်ဖြူးခဲ့သည့် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ ကျေးဇူးတရားကို ဂုဏ်ပြုချီးကျူးရာ ရောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ရ ပါတော့သည်။

(၁၁-၅-၂၀၀၀)

(ဓမ္မရံသီ၊အမှတ်-၁၃၁၊ ၂၀၀၀-ပြည့်နှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ။)

မြန်မာနိုင်ငံ၌ ထေရဝါဒသာမတည်တံ့ခဲ့လျှင် ၆၁

မြန်မာနိုင်ငံတွင် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းကိုးရာခန့်မှ စ၍ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာသည် စဉ်ဆက်မပြတ် စည်ပင် တည်တံ့လာခဲ့သည်။ ယင်းကာလမတိုင်မီကပင် မြန်မာနိုင်ငံ သို့ ဗုဒ္ဓသာသနာ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်စေကာမူ ထေရဝါဒထက် တန္တရ၊ မန္တရ၊ ဝိဇ္ဇာယာန၊ မဟာယာနတို့ကသာ ပို၍ အားကောင်းခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ပြာဟွဏ္ဍဝါဒကလည်း ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် ထွေးရောယှက်တင် ရှိနေခဲ့သည်။

သို့သော် ပုဂံခေတ် အနော်ရထာဘုရင် လက်ထက်မှစ၍ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာသည် မြန်မာ့ သမိုင်းစဉ်တစ်လျှောက် မြန်မာတိုင်းရင်းသား အများစုကြီး၏ ကိုးကွယ်ယုံကြည်ရာ ဘာသာတရားအဖြစ် တည်တံ့ပြန့်ပွား လာခဲ့သည်မှာ ယနေ့တိုင်အောင်ပင် ဖြစ်တော့သည်။

၁၁-ရာစုမှစ၍ နိုင်ငံတစ်ခုအနေဖြင့် ကမ္ဘာ့သမိုင်း စဉ်တွင် တစ်သီးတစ်ခြားရပ်တည်လာခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံ

သည် ၁၉-ရာစုအရောက်တွင် တိုင်းတစ်ပါးသားတို့၏ ကိုလိုနီပြုခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ လာရောက်စိုးမိုးအုပ်ချုပ်သူ တို့မှာ တိုင်းတစ်ပါးသား ဘာသာခြားလူမျိုးများဖြစ်ကြသည့် အလျောက် သူတို့၏အရှိန်အဝါကိုအမှီပြုလျက် ဘာသာခြား သာသနာပြုမစ်ရှင်များလည်း အလုံးအရင်းနှင့်ဝင်ရောက် လာခဲ့ကြသည်။

သူတို့မှာ ကမ္ဘာပတ်၍ သာသနာပြုလာခဲ့ကြ သူများ ဖြစ်သည့် အလျောက် သာသနာပြုအတွေ့အကြုံရင့် ကျက်သူများဖြစ်ကြသည်။ နယ်မြေဒေသတစ်ခုတွင် သာသနာပြုလုပ်ငန်း လုပ်တော့မည်ဆိုသည်နှင့် ယင်း နယ်မြေဒေသခံလူမျိုးတို့၏ ရှိရင်းစွဲအယူဝါဒ၊ ဘာသာတရား၊ အသုံးပြုသည့်စာပေ၊ ဘာသာစကားနှင့်နယ်ခံယဉ်ကျေးမှု တို့ကို စေ့စပ်စွာလေ့လာကြသည်။ ထို့နောက် သူတို့၏ ဘာသာရေးစာပေတို့ကို ယင်းဒေသခံတို့သုံးစွဲရာ ဘာသာ စကားဖြင့် ပြန်ဆိုရေးသားဖြန့်ချိခဲ့ကြသည်။

ထိုစဉ်က သာသနာပြုမစ်ရှင်တို့သည် ဒေသခံတို့ မူလကိုးကွယ်ရာ အိမ်ရှင်ဘာသာတရားကိုလည်း စေ့စပ်စွာ လေ့လာကြသည်။ ထို့နောက် အိမ်ရှင်ဘာသာတရား၏ ဟာကွက်၊ ပျော့ကွက်တို့ကိုလိုက်ရှာကြသည်။ အိမ်ရှင် ဘာသာတရား၏ အားနည်းချက်နှင့် သူတို့၏ဧည့်ဘာသာ တရား၏ အားသာချက်ကို နှိုင်းယှဉ်ဟောပြော ရေးသား ဖြန့်ချိကာ ဆွဲဆောင်သိမ်းသွင်းကြသည်။ ယင်းသာသနာပြု နည်းသည် ကမ္ဘာ့ဒေသအသီးသီးတွင် အလွန်အောင်မြင်ခဲ့ ပေသည်။ ဒေသအတော်များများတွင် ဧည့်ဘာသာတရားက

မြန်မာနိုင်ငံ၌ ထေရဝါဒသာမတည်တံ့ခဲ့လျှင် ၆၃

အိမ်ရှင်နေရာတွင် အခန့်သားရောက်ရှိသွားပြီး မူလအိမ်ရှင် ဘာသာတရားမှာ ပျောက်ကွယ်လုနီးပါး ဖြစ်သွားခဲ့ရသည်။ အချို့ဒေသများတွင် လုံးဝပျောက်ကွယ်သွားခဲ့ရသည်။

သို့သော် သူတို့၏သာသနာပြုနည်းသည် မြန်မာ နိုင်ငံတွင် မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ မြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့၏ ရာနှုန်းအနည်းငယ်မျှသာ ဧည့်ဘာသာဝင်အဖြစ် ခံယူခဲ့ကြ သော်လည်း အများစုကြီးမှာ မူရင်းဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ်နှင့် ယနေ့ထက်တိုင် တည်တံ့နေခဲ့သည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းဒေသ အတော်များများတွင် အောင်မြင်ခဲ့သော သူတို့၏သာသနာ ပြုနည်းသည် မြန်မာနိုင်ငံကျမှ အဘယ့်ကြောင့်ထင်သ လောက်မပေါက် ဖြစ်ခဲ့ရပါသနည်း။ သူတို့ကိုယ်ကို ပြန်လည် သုံးသပ်ခဲ့သည်။ သူတို့၏အကြောင်းပြချက်မှာ မြန်မာ တို့သည် အစွဲအလမ်းကြီးသူများ၊ အယူသီးသူများဖြစ်သော ကြောင့်ဟုဆိုသည်။

သူတို့မညံ့သည်ကား မှန်ပါသည်။ သူတို့လာရောက် ဖြန့်ဖြူးသည့် ဘာသာတရားမှာလည်း အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ လူသားတို့လက်ခံဖွယ်ရာ ဘာသာတရားလည်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် သူတို့၏သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မှန်းသလောက်မပေါက်ခဲ့ခြင်းမှာ မြန်မာ တိုင်းရင်းသားတို့ အယူသီး၍ကားမဟုတ်ပါချေ။ မြန်မာ တို့၏ အိမ်ရှင်ဘာသာတရားဖြစ်သော ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ဧည့်ဘာသာတရားက မည်သို့မျှ ဟာကွက်ရှာထိုးဖောက်၍ မရနိုင်လောက်အောင် အဆင့် အတန်း မြင့်နေသောကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ထေရဝါဒ

ဗုဒ္ဓဘာသာတွင် တိကျခိုင်မာသော သဘောတရားရေး
 လမ်းညွှန်ချက် (ပရိယတ္တိသာသနာ)နှင့် လက်တွေ့ကျင့်စဉ်
 (ပဋိပတ္တိသာသနာ)တို့ ပီပြင်စွာရှိနေသည်။ **လက်တွေ့
 ကျင့်စဉ်** ကို **သဘောတရား** က လမ်းညွှန်မှုပြုလျက်ရှိပြီး
 သဘောတရား၏မှန်ကန်မှုကို လက်တွေ့ကျင့်စဉ်မှ
 ထွက်ပေါ်လာသည့် **အကျိုးတရား** (ပဋိဝေဓသာသနာ) က
 သက်သေထူလျက်ရှိသည်။

အချို့ဒေသများမှာကား ဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကား
 သည်ဟုဆိုစေကာမူ သာသနာသုံးရပ် ပြည့်စုံစွာမတည် ရှိပေ။
 သူတို့ခံယူရာသဘောတရားမှာ မူရင်းဗုဒ္ဓဘာသာမှ သွေဖည်
 လွဲချော်လျက် ရှိသည်။ သဘောတရား မမှန်တော့
 ကျင့်စဉ်မှာလည်း တလွဲတချော်၊ ထွက်ပေါ်လာသော ရလဒ်
 ကလည်း အကျိုးမဲ့လျက် မိရိုးဖလာယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့တစ်
 ရပ်အဖြစ်သာ သဘောထားခံယူနေကြသည်။ ဤသို့သော
 ဒေသတို့တွင်ကား ဧည့်သည်ဘာသာ သာသနာပြုတို့
 အလွယ်တကူ အောင်ပွဲခံနိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဒေသခံတို့ကလည်း
 ဧည့်ဘာသာတရားနှင့် သူတို့လက်ရှိခံယူထားသော အိမ်ရှင်
 ဘာသာတို့အား နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်လိုက်ရာ ဧည့်ဘာသာ
 တရားက များစွာအားသာမှု၊ ခေတ်နှင့်လျော်ညီမှု ရှိကြောင်း
 တွေ့ရှိရပေရာ မူရင်းဘာသာကို အလွယ်တကူ စွန့်လွှတ်
 ခဲ့ကြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း ထေရဝါဒ
 မဟုတ်သော အမည်ခံဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ခုခုသာ ထွန်းကား
 ခဲ့ပါက ယခုလောက်ဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာသည် မိရိုးဖလာကို

မြန်မာနိုင်ငံ၌ ထေရဝါဒသာမတည်တံ့ခဲလျှင် ၆၅

ဇွတ်မှိတ်လက်ခံတတ်သော မြန်မာတိုင်းရင်းသား အနည်းစု ကိုးကွယ်ရာ ခေတ်မမီတော့သည့် ဘာသာတရားတစ်ခု အဖြစ်သာ ရှိနေပေလိမ့်မည်။ တိုင်းရင်းသား အများစုကြီးမှာ ဧည့်ဘာသာတရား၏ စည်းရုံးသိမ်းသွင်းမှုအောက်သို့ အလွယ်တကူ ရောက်ရှိသွားမည်မှာ မြေကြီးလက်ခတ် မလွဲပင် ဖြစ်ပေသည်။

၁၉-ရာစု ကိုလိုနီစနစ်တွင် ဘာသာတရားတို့သည် ကိုလိုနီအပြုခံသူများအား စည်းရုံးသိမ်းသွင်းရာ၌ အရေးပါ သော နိုင်ငံရေးလက်နက် တစ်ခုအဖြစ်လည်း အသုံးချခြင်း ခံခဲ့ရကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်သူတို့သည် သူတို့ အုပ်ချုပ်ခြင်းကိုခံယူရသည့် ကိုလိုနီနိုင်ငံသားတို့အား သူတို့၏ဘာသာ၊ သူတို့၏ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့စရိုက်ကို အထင်ကြီး လေးစားလာစေလိုကြသည်။ သူတို့ကိုယ်ကို သာသနာပြုမင်းများ၊ ကယ်တင်ရှင်ကြီးများအဖြစ် ဒေသခံ တိုင်းရင်းသားတို့က ယုံကြည်လေးစားလာစေခြင်းဖြင့် ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေးစနစ် တည်ငြိမ်မှုကို များစွာအထောက် အကူပြုစေခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မြန်မာနိုင်ငံသို့ ၁၉ -ရာစုက လာရောက်ကိုလိုနီပြုခဲ့သူတို့သည် သူတို့၏ဧည့် ဘာသာသို့ မြန်မာတိုင်းရင်းသားများ ကူးပြောင်းဝင်ရောက် လာစေရေးအတွက် ဧည့်ဘာသာ သာသနာပြုမစ်ရှင်များကို တိုက်ရိုက်ရော၊ သွယ်ဝိုက်၍ပါ အားပေးအားမြှောက် ပြုခဲ့ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကား ခဲ့၍သာလျှင် မြန်မာတိုင်းရင်းသားတို့သည် ဘာသာရေး

ကိုယ်ခံအား ကောင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာ့ ယဉ်ကျေးမှု သည်လည်း ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာ အဆုံးအမ အောက်တွင် ထွန်းကားလာခြင်းဖြစ်ရာ အကယ်၍သာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာနေရာတွင် အခြားဗုဒ္ဓဘာသာ ဝိုင်းကွဲတစ်ခုခု တည်ရှိနေခဲ့ပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့၏ မြန်မာ တိုင်းရင်းသားအများစုကြီးသည် ၁၉-ရာစုကပင် ဧည့်ဘာသာ သာသနာပြုတို့၏ စည်းရုံးသိမ်းသွင်းမှုအောက်သို့ အလွယ် တကူ ကျရောက်သွားမည့်အပြင် ဗုဒ္ဓဝါဒကိုအခြေခံသော မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုသည်လည်း ထိုစဉ်ကပင် အနောက်တိုင်း ယဉ်ကျေးမှုအောက်သို့ ရောက်ရှိသွားမည်သာ ဖြစ်သည်။

ဘာသာတရားနှင့် ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို ဝါးမျို သိမ်းသွင်းခံရသော လူမျိုးတစ်မျိုးအနေနှင့် မည် သည့်အခါမျှ မျိုးချစ်စိတ်နှင့် လွတ်လပ်ရေးရယူ လိုသောစိတ်တို့ အညွန့်တက်လာတော့မည် မဟုတ်ချေ။ ကိုလိုနီပြုသူနှင့် ကိုလိုနီအပြုခံရသူ တို့အကြား ကွဲပြားသောအမြင် မရှိတော့သည့် အလျောက် ကိုယ့်နိုင်ငံ၊ ကိုယ့် လူမျိုးအား ကိုလိုနီ ဘဝမှ လွတ်မြောက်အောင် အားထုတ်ကြိုးပမ်း လိုစိတ်လည်း ရှိတော့မည်မဟုတ်ပေ။

သို့ဖြစ်ရာ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာ မတည်တံ့ခဲ့လျှင် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် မြန်မာတိုင်းရင်းသား တို့သည် တိုင်းတစ်ပါးသားတို့၏ ကိုလိုနီပြုခြင်းကို တိုက်ရိုက် ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်သည့်နည်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ယနေ့ထက်တိုင် ဆက်လက်ခံစားနေရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်

မြန်မာနိုင်ငံ၌ ထေရဝါဒသာမတည်တံ့ခဲ့လျှင် ၆၇

မြန်မာတိုင်းရင်းသားထူကြီးအနေဖြင့် မိမိတို့၏အမျိုး
ဘာသာ၊ သာသနာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို အခွန်ရှည်စွာ
တည်တံ့ခိုင်မြဲစေလိုပါလျှင် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာ၏
ကျေးဇူးတရားကို အစဉ်မမေ့ဘဲ အခွန်ရှည်စွာတည်တံ့
ခိုင်မြဲစေရန် အားထုတ်ကြိုးပမ်းသင့်လှကြောင်း တင်ပြ
လိုက်ရပါသည်။

(ဓမ္မရံသီ၊ အမှတ်-၁၃၀၊ ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာလ။)

ကမ္ဘာပေါ်တွင် တိုးတက်ကြီးထွားလာသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အတူ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းစနစ်မျိုးစုံ သည်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများနှင့် စီမံခန့်ခွဲသူများအကြား ရေပန်းစားလာခဲ့သည်။

သို့သော် မိမိတို့ စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ စီးပွားရေးရည်မှန်းချက်များ ပြည့်မီရေးကို ဇောကပ်နေကြ သည့် အမှုဆောင်အရာရှိကြီးများအတွက် စိတ်ဖိစီးမှု ဖြေလျော့ရေး နည်းလမ်းများအဖြစ်သာ အဆိုပါကမ္မဋ္ဌာန်း နည်းများကို အဓိကထား သုံးစွဲခဲ့ကြပေသည်။

အလယ်အလတ်တန်းစား စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တစ်ခုကို စီမံခန့်ခွဲရာတွင် အရင်းအမြစ်များစုစည်းခြင်း၊ အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ကုန်ကြမ်းဝယ်ယူဖြည့်တင်းခြင်း၊ ဈေးကွက်ဖော်ဆောင်ခြင်း၊

ဘဏ္ဍာငွေ ရှာဖွေဖြည့်တင်းခြင်း၊ ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်ခြင်း စသောလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ကြရပေသည်။

ယင်းလုပ်ငန်းတိုင်းတွင် ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ စဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်း၊ အနာဂတ်အတွက်စီမံခြင်း၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အဖိုးစားနားတွက်ချက်ခြင်းနှင့် အကျိုးအမြတ် ရရှိနိုင်မှုအခြေအနေ ခန့်မှန်းခြင်းတို့ ပြုလုပ်ကြရသည်။

မျက်မှောက်ခေတ် တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်များ၊ သင်တန်းကျောင်းများတွင် အဆိုပါစီးပွားရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်များကို သင်ကြားပို့ချပေးလျက် ရှိပါသည်။ ကမ္ဘာ့ထိပ်သီး ကုမ္ပဏီကြီးများတွင် မူခေတ်အမီဆုံး စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ နည်းနာနိဿယများကို အသုံးပြုလျက်ရှိကြပေသည်။

ထို့အပြင် သူတို့၏စီမံခန့်ခွဲမှု နည်းစနစ်အဆင့်မြင့် မားရေးအတွက် သုတေသနပြုခြင်း၊ တီထွင်ဆန်းသစ်ခြင်း လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြသည်။

ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်း တိုးတက်လာစေကာမူ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုမရှိသော လူ့အဖွဲ့အစည်းများအား လေ့လာသုံးသပ်ကြည့်ပါက စီးကရက်၊ အရက်သေစာနှင့် စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေတတ်သောဆေးဝါးများကို အလွန်အကျွံသောက်သုံးသူများ၊ အိမ်ထောင်ရေးပြိုကွဲနေသူများ၊ အလုပ်အကိုင် အတည်တကျမရှိသူများ၊ ယှဉ်ပြိုင်အနိုင်ယူ

လိုစိတ်လွန်ကဲခြင်းနှင့် စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းခြင်းတို့ကြောင့် ရုတ်တရက်နှလုံးရပ်ကာ သေဆုံးသူများနှင့် မိမိကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်သွားသူများဖြင့် ပြည့်နှက်နေသည်ကို တွေ့ရှိ ရပေသည်။

အဆိုပါ စရိုက်ပျက်လူ့အဖွဲ့အစည်းများရှိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများတွင် မန်နေဂျာအဖြစ် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်နေသူ အတော်များများမှာ မိမိတို့ကုမ္ပဏီ အကျိုးအမြတ် တိုးပွားလာစေရေးနှင့် မိမိတို့လုပ်ခလစာ ကောင်းကောင်း ရရှိရေးအတွက် စီးပွားရေးတက္ကသိုလ် ကျောင်းတော်ကြီးများက သင်ကြားပေးလိုက်သည့်အတိုင်း အပြင်းအထန် ကြိုးပမ်းကြရာမှ စိတ်ဖိစီးမှုဒဏ်ကို ခံစားခဲ့ ကြရသည်။

ယင်းသို့သော စိတ်ဖိစီးမှုတို့က သူတို့အား အရက် သေစာနှင့် စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေတတ်သည့် ဆေးဝါးမျိုးစုံကို ခုံခုံမင်မင် သုံးစွဲတတ်သူများအဖြစ်သို့ ရောက်အောင် တွန်းပို့ ပေးခဲ့သည်။ ဤတွင်သွေးတိုး၊ နှလုံးကဲ့သို့သော စိတ်ဖိစီး မှုကြောင့် ဖြစ်ပွားတတ်သည့် ရောဂါဘယမျိုးစုံကို ရင်ဆိုင် ခံစားကြရတော့သည်။ သူတို့နေထိုင်ရာ လူ့အဖွဲ့အစည်း အတွင်းရှိ လူသားတို့၏ စိတ်တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု အခြေ အနေမှာလည်း ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ပျက်ပြားလာခဲ့သည်။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများ၊ အမှုဆောင် အရာရှိကြီးများနှင့် မန်နေဂျာများ၌ မာန်မာနထောင် လွှားခြင်း၊ အာဃာတကြီးမားခြင်း၊ မနာလိုဝန်တို့ခြင်း၊ နှိင့်ထက်စီးနင်း ပြုမူခြင်းစသည့် အလေ့စရိုက်ဆိုးများ

ကြီးထွားလာခဲ့သည်။ တချိန်တည်းမှာပင် စိတ်ဓာတ် ကျဆင်းမှု၊ စိတ်ရှုပ်ထွေးမှုနှင့် စိုးရိမ်သောကြီးမှုစသော လူ့ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေသည့် အကျိုးသက်ရောက်မှု များကိုပါ ခွန်တွဲခံစားလာခဲ့ကြရသည်။

ထိုသို့သော အခြေအနေတွင် ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းက အဆိုပါလုပ်ငန်းရှင်များ၊ အမှုဆောင် အရာရှိကြီးများနှင့် အလယ်အလတ်တန်း မန်နေဂျာများ၏ စိတ်နေသဘောထားကို ပြောင်းလဲစေခြင်းအားဖြင့် သူတို့၏ဘဝကို တိုးတက်မြင့်မားလာအောင် ဆောင်ကြဉ်း ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

သူတို့၏ အာဃာတများကို ခွင့်လွှတ်သည်းခံ ခြင်းဖြင့် အစားထိုးပေးခဲ့သည်။ မနာလိုဝန်တို့ကို မုဒိတာ စိတ်ဆီသို့ ပြောင်းလဲစေခဲ့သည်။ လောဘတရားနှင့် နှိုင်းလို မင်းထက် ပြုကျင့်လိုစိတ်ကို ရက်ရောမှု၊ လူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားမှုတို့ဖြင့် အစားထိုးပေးနိုင်ခဲ့သည်။

ဤကဲ့သို့ သဘောထားပြောင်းလဲမှုက စိတ်တင်း ကျပ်မှုများကို လျော့ပါးစေခဲ့ပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု ရရှိ လာစေခဲ့သည်။

ယင်းပြောင်းလဲမှုသည် နောက်လိုက်ငယ်သား များအား လုပ်ငန်းခွင်၌ တက်ကြွစွာလှုပ်ရှားလာစေမည့် နည်းလမ်းတစ်ရပ်ကို ဖော်ဆောင်နိုင်စွမ်းရှိသော ဆန်းသစ် သည့် စွမ်းအားတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပေသည်။

ဝိပဿနာက အမှုဆောင်အရာရှိကြီးများနှင့် မန်နေဂျာတို့အား ယဉ်ကျေးပြီး ထောက်ထားညှာတာတတ်

ခြင်း၊ သိမ်မွေ့စွာပြောဆိုခြင်း၊ မေတ္တာတရားနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်စွာ ဆက်ဆံတတ်ခြင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံလာစေရန် အပြုသဘောဆောင်သည့် အပြောင်းအလဲများကို ဆောင်ကြဉ်းပေးခဲ့သည်။

အသိတရားတွင် အပြုသဘောဆောင်သော အဆိုပါ အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် မှန်ကန်၍ နည်းလမ်းကျနသည့် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်မှု၏ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ပင် ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား စီမံခန့်ခွဲရာတွင် သစ်လွင်တိုးတက်သော နည်းနာတစ်ရပ်ကိုလည်း ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

ယခုခေတ်တွင် မန်နေဂျာတစ်ဦး၏ စီးပွားရေး စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်ကို အကျိုးအမြတ် သို့မဟုတ် ဝင်ငွေပမာဏများများရအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းဖြင့်သာ အကဲဖြတ်လေ့ရှိကြသည်။

မန်နေဂျာများသည် ထုတ်ကုန်ပမာဏ တိုးတက်လာစေခြင်း၊ သက်သာသောစရိတ်ဖြင့် နည်းပညာသစ်များ တီထွင်နိုင်ခြင်း၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနည်းနာသစ်များ အသုံးပြုမှုမှတစ်ဆင့် ကုန်ကျစရိတ် လျော့ကျစေခြင်းစသော လုပ်ရပ်များအပေါ် မူတည်၍ သူတို့၏အရည်အသွေးကို အကဲဖြတ်ခံနေကြရသည်။

မန်နေဂျာတို့ဘက်ကလည်း မြင့်မားသော လစာနှင့် အကျိုးခံစားခွင့်ကိုသာ အလိုရှိကြသည်။ မိမိကုမ္ပဏီအတွက် အကျိုးအမြတ်တိုးပွားအောင် လုပ်ဆောင်

ခြင်းသည် ‘မူ’ အားဖြင့် မှားယွင်းသည်ဟုမဆိုစေနိုင်ကာမူ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခု၏ စစ်မှန်သောရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်မှာ အသပြာငွေကြေးအား ကျန်းမာပျော်ရွှင်မှုနှင့် ပေါင်းစပ်ခြင်းဖြင့် စစ်မှန်သောကြွယ်ဝချမ်းသာမှုကို ဖန်တီး ရန်သာဖြစ်သည်။

ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ခြင်းက ကြွယ်ဝချမ်း သာခြင်း၏ အဓိကအစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ချင်းစီ၏ စိတ်ကျန်းမာမှုနှင့်ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှုတို့ကို တိုးတက် လာစေမည့် ထူးခြားသောအကျိုးဆောင်မှုအား ဖန်တီးပေး လျက်ရှိသည်။

ယခုအခါ စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်း အတော်များ များတွင် HRD ဟုခေါ်နေကြသည့် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးရေးဌာနများ (Human Resource Development Departments) ဖွင့်လှစ်ခဲ့ကြသည်။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်နေကြသော လုပ်သားများအား လုပ်ခလစာ ပေးရုံသက်သက်ဖြင့် မလုံလောက်တော့သည်ဖြစ်ရာ လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးသည် လက်ကမ်းကြိုဆိုအပ်သည့် သဘော တရားတစ်ခုပင် ဖြစ်ပေသည်။

လုပ်သားများအား လုပ်ခလစာပေးရုံမျှသာမက သူတို့၏ အရည်အသွေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင် ပြုစု ပျိုးထောင်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ပြုစုပျိုးထောင် ရာတွင် အရေးပါသော လုပ်ငန်းတစ်ခုမှာ လုပ်ငန်းခွင်၌ ဘဝတူ လူသားများအကြား ဆက်ဆံရေးပြေပြစ်လာစေသည့်

အပြန်အလှန်လေးစားမှု တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက် ပေးရေးပင် ဖြစ်သည်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းက လုပ်ဖော်ကိုင် ဖက်များ၊ နောက်လိုက်ငယ်သားများ၊ ကြီးကြပ်ရေးမှူးများနှင့် အခြားပုဂ္ဂိုလ်အသီးသီးတို့နှင့်ဆက်ဆံရာတွင် ရန်လိုတတ် သောအလေ့အထကို ဖယ်ရှားပေးနိုင်ခဲ့ခြင်းအားဖြင့် အပြန် အလှန်လေးစားမှု တိုးတက်လာအောင် ကူညီနိုင်ခဲ့သည်။

ရန်လိုတတ်သောအလေ့အထသည် ဒေါသကြီးခြင်း၊ နှိုင်းလိုမင်းထက်ပြုခြင်း၊ ဝန်တိုခြင်း၊ အပြိုးကြီးခြင်း၊ တစ်ကိုယ် ကောင်းဆန်ခြင်း၊ လောဘကြီးခြင်း၊ အာယာတထားခြင်း၊ သဘောထား သေးသိမ်ခြင်းအားဖြင့် သိသာထင်ရှားလာ ပေသည်။

ဟောပြောပွဲများ၊ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲများ၊ စာအုပ်စာ တမ်းများ၊ ဆွေးနွေးပွဲများစသည်တို့က ယင်းရန်လိုတတ် သော အလေ့အထနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အတန်အသင့် သော နားလည်မှုကိုသာ ပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့သည်။

ရန်လိုမှု၊ အဆိုးမြင်မှုနှင့် တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်မှု တို့ကို ကျော်လွှားနိုင်ခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများအား ‘မူ’ အားဖြင့် သိရှိနားလည်နေသည့်ကြားမှပင် လူသားတို့၏ သေးသိမ်ယုတ်ညံ့သော စိတ်ဆိုးစိတ်ရိုင်းများ၏ ၉၅ ရာခိုင်နှုန်းမှာ မူလအတိုင်းပင် တည်ရှိနေမြဲ ဖြစ်သည်။

ဤသည်မှာ ၁၀ နှစ်ကျော်ကာလအတွင်း စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်း အသီးသီးမှ အမှုဆောင်အရာရှိကြီး တစ်ရာကျော်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းရာမှ ထွက်ပေါ်လာသည့်

ကောက်ချက် တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

သမ္မာအာဇီဝတည်းဟူသော မှန်စွာအသက်မွေးခြင်းသည် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်း၏ အဓိကအင်္ဂါရပ်တစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရာတွင်လည်း အဓိကကျသည့်အခြေခံအုတ်မြစ်ဖြစ်လာနိုင်ပေသည်။

ယင်းအပေါ်အခြေပြုကာ သမားရိုးကျ စီမံခန့်ခွဲမှုနည်းလမ်းများကို ကျင့်သုံးနိုင်သည်။ အကယ်၍ ယင်းနည်းလမ်းများကို သမ္မာအာဇီဝ သဘောတရားအပေါ် အခြေပြုလိုက်ပါက လွန်စွာအသုံးဝင် တန်ဖိုးရှိလာပေလိမ့်မည်။

အကျဉ်းအားဖြင့် ဆိုရသော် သမ္မာအာဇီဝသဘောတရားကို လက်တွေ့လိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ လူတစ်ဦးချင်း သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းဖြင့် ရှာဖွေရရှိသော ဝင်ငွေသည် ပတ်ဝန်းကျင်မှပညတ်ထားသော နိတိတရားများနှင့် ညီညွတ်ရုံမျှမက ယင်းဝင်ငွေကိုရှာဖွေသော လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ အဇ္ဈတ္တအသိစိတ်တွင်ပါ ကြောင်းကျိုးညီစွာ လိပ်ပြာသန့်နေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ပမာဆိုရသော် မိမိဝင်ငွေရှာဖွေသော လုပ်ငန်းသည် ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ ဖြစ်ရုံသာမက မိမိကိုယ်တိုင်ကပါ တရားမျှတသည့် စီးပွားရှာမှုတစ်ခုအဖြစ် ယုံကြည်နေရမည် ဖြစ်သည်။ မိမိလုပ်ငန်းအပေါ် အဆိုးမြင်သောစိတ်ထားမှ လွတ်ကင်းနေရပေမည်။

အဆိုးမြင်စိတ်ထားမှ လွတ်ကင်းနေသူတို့၏ စိတ်ဘဝင်သည် အလိုအလျောက်ဖြူစင် သန့်ရှင်းလာကာ

စစ်မှန်သောမေတ္တာတရား၊ အပြန်အလှန်လေးစားမှု၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၊ ညွှာတာထောက်ထားမှုနှင့် စိတ်တည်ငြိမ် အေးချမ်းမှုတို့ကို ဖြစ်ထွန်းလာစေသည်။

ယင်းသဘောသဘာဝကို နားလည်သော စီးပွားရေး အဖွဲ့အစည်းတို့၏ ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုသည်သာ အသပြော ငွေကြေးကိုသာမက စိတ်တင်းကျပ်ဖိစီးမှုမှ လွတ်ကင်းခြင်း၏ အကျိုးရလဒ်အဖြစ် စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ချမ်းမြေ့ပျော်ရွှင်မှု တို့ကိုပါ ခံစားနိုင်ပေသည်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်မှု၏ နက်ရှိုင်းသော အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို မတင်ပြတော့ဘဲ မသိ စိတ်နှင့်ပတ်သက်သည့် သဘောထားအမြင်အချို့ကိုသာ တင်ပြသွားပါမည်။

မသိစိတ်အတွင်း၌ ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုကို တန်ပြန် ထိပါးနိုင်သော အပျက်သဘောဆောင်သည့် စိတ်ဆိုး စိတ်ရိုင်းများဖြင့် ပြည့်နှက်နေကြောင်း လူ့အနည်းငယ် ကသာ သိရှိထားကြသည်။

အဆိုပါအပျက်စိတ်ထားကို အသိအမှတ်ပြု ခံစား နားလည်နိုင်သော်လည်း သင့်လျော်သော နည်းလမ်းများကို အသုံးမပြုဘဲ ယင်းစိတ်ဆိုး စိတ်ရိုင်းများအား ရှင်းလင်း သုတ်သင်ပစ်ရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။

ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းစနစ် အများစုမှာ မသိစိတ်တိုင်အောင် ထိုးထွင်းသိမြင်နိုင်စွမ်း မရှိကြချေ။ ဘာသာအယူဝါဒရေးရာ အစွဲအလမ်းများ မကင်းစင်သည့် အလျောက် စိတ်ကိုပို၍ရှုပ်ထွေး ညစ်ညူးလာစေနိုင်ပေသည်။

ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းမှာကား အဆင့်တိုင်း၌ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ပျက်ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု တို့အား အရှိကိုအရှိအတိုင်း မှန်ကန်စွာသုံးသပ်ခြင်းကို အခြေပြုထားပေသည်။

ဝိပဿနာနည်းဖြင့် တရားအားထုတ်သူ တစ်ဦး သည် စိတ်ခံစားမှု ကင်းမဲ့နေသော အခိုက်အတန့်ကိုပင် သတိပြုနိုင်ပေသည်။ ယင်းသည် စိတ်ဘဝင်တွင် ခိုတွယ် အဆိပ်တက်နေသည့် အညစ်အကြေးများကို သုတ်သင် ဖြေဖျောက်ခြင်း၏ ပထမခြေလှမ်းပင် ဖြစ်သည်။

တည်ငြိမ်မှုကင်းမဲ့လျက် ညစ်ထေးမှုများသာ တိုးပွားလာနေသောစိတ်သည် ဆိုးဝါးသည့်အကျိုးဆက်များ ကိုသာ ဖြစ်ပေါ်လာစေမြဲဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းတစ်ခုကို ဦးဆောင်နေသူများ၏ စိတ်နေစိတ်ထား ဖြူစင်ခြင်းမရှိပါက ထွက်ပေါ်လာမည့် ရလဒ်များမှာလည်း စိုးရိမ်ဖွယ်ရာ အခြေအနေများသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

တစ်ခါက နိုင်ငံကြီးတစ်နိုင်ငံမှ အောင်မြင်သော ချည်မျှင်နှင့်အထည် စက်ရုံကြီးတစ်ခုတွင် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ယူလျက်ရှိသည့် ဒါရိုက်တာအဖွဲ့ဝင်များသည် တိုးပွားလာသော အကျိုးအမြတ်များကို ခေတ်မီစက်ကိရိယာများ ဝယ်ယူတပ်ဆင်ခြင်းဖြင့် စက်ရုံတိုးတက်အောင် ကြံဆောင်ရမည့်အစား မိမိတို့ကိုယ်ကျိုးစီးပွားအတွက် အလွဲသုံးစား ပြုခဲ့ကြသည်။

သူတို့၏အသက်မွေးမှုမှာ သမ္မအာဇီဝမကျတော့ သည့်အလျောက် လောဘတရား၏ ဆိုးသွမ်းယုတ်မာမှုက

သူတို့၏ ရေရှည်ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့သည်။ လုပ်သား ထောင်ပေါင်းများစွာ အားထားမှီခိုလုပ်ကိုင်ခဲ့ရသော ချည်မျှင်နှင့်အထည် စက်ရုံကြီးမှာ အရုံးများဆက်တိုက်ပေါ်ကာ ဘုန်းဘုန်းလဲ ပြိုကွဲခဲ့ရသည်။

ဒါရိုက်တာ အဖွဲ့ဝင်တစ်စု၏ ညစ်ထေးသော စိတ်ယုတ်တို့က သူတို့ကိုသာမ သူတို့၏ စက်မှုလုပ်ငန်းအား မှီခိုအသက်မွေး နေရသော ဒေသခံတို့၏ဘဝကိုပါ ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့သည်။

စင်စစ်အားဖြင့် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းသည် စိတ်ကို ခွဲစိတ်ကုသခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ နည်းလမ်းမှန်စွာ လိုက်နာကျင့်သုံးပါက စိတ်ထားဖြူစင်မှု အကြီးအကျယ် တိုးတက်လာနိုင်ပေသည်။ ယင်းနည်းစနစ်က လူတစ်ဦး၏ စိတ်ကို လောဘတရားမှ လွန်မြောက်စေသည်။

ဤနည်းအားဖြင့် ကြံ့ခိုင်ကျန်းမာလာသော စိတ်သည် အစဉ်နိုးကြားလျက်ရှိပြီး ကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေအရပ်ရပ်၏ တောင်းဆိုချက်များအား ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနိုင်စွမ်းရှိလာခဲ့သည်။

ယင်းစိတ်သည် သဘာဝအားဖြင့် စွဲလမ်းတပ်မက်ခြင်း၊ ကာမဂုဏ်အာရုံများကို ခံစားပျော်ပါးလိုခြင်းတို့မှ သီးခြားကင်းလွတ်စွာ ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းက တွယ်တာမက်မောမှုများကိုလည်း လျော့ပါးသွားစေသည်။ အဆိုပါ စိတ်ထားမျိုးဖြင့်သာ အထက်ကဆိုခဲ့သည့် ချည်မျှင်နှင့် အထည်စက်ရုံကြီးကို ကြီးကြပ်စီမံခဲ့ပါလျှင် ယင်းစက်ရုံ

ကြီး၏ အစုရှယ်ယာဝင်များ၊ လုပ်သားများသာမက ထိုစက်ရုံတည်ရှိရာ ဒေသတစ်ဝန်းကိုပါ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာ စေပေလိမ့်မည်။

အကျိုးအမြတ် ပုံမှန်ဖြစ်ထွန်းနေသည့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်း အတော်များများမှ စီမံခန့်ခွဲသူတို့သည် လောဘကို မထိန်းနိုင်ဘဲ လုပ်ငန်းသုံး ရန်ပုံငွေများအား အကြီးစား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများတွင် အလွန်အကျွံသုံးစွဲမိရာမှ မိမိ ပြန်လည် ပေးဆပ်နိုင်စွမ်းထက် အဆများစွာကြီးမားသည့် ချေးငွေများကို ရယူမိခဲ့ကြသည်။ အမြတ်ပြန်ပေါ်သည့် နှုန်းထားက အတိုးနှုန်းကို လိုက်မမီတော့သည့်အခါ အရှုံးကြီးရှုံးခဲ့ကြရသည်။

အမြတ်ပမာဏ အဆမတန်ရယူလိုသော ဆန္ဒ ရမ္မက်၏ တိုက်တွန်းမှုဒဏ်ကို မခံနိုင်ခြင်း၏ ရလဒ်ပင်ဖြစ် တော့သည်။ ထိုသို့သောအမှားမျိုးမှ ရှောင်ရှားနိုင်ရန်မှာ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ရင့်ကျက်လာသော စိတ်သဘောထားနှင့် ပြည့်စုံအောင် ဆောင်ရွက်ရန်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ဝိပဿနာက စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ နည်းပညာသစ် တစ်ရပ်ကို တီထွင်ဖန်တီးပေးနိုင်စွမ်း မရှိသော်လည်း စိတ်ကို ဖြူစင်အောင်ထားစေခြင်းဖြင့် ပြဿနာများ၏ အရင်းအမြစ်ကို မှန်ကန်တိကျစွာ ရှာဖွေနိုင်ရန် အထောက်အကူပြုခြင်း သည်ကား စီမံခန့်ခွဲမှုပညာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဝိပဿနာ၏ တစ်တပ်တစ်အား အကျိုးပြုခြင်းပင် ဖြစ်ပေ သည်။

ဝိပဿနာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုသည် မှန်ကန်စွာ တွေးခေါ်ခြင်းနှင့် မှန်ကန်စွာ လုပ်ဆောင်ခြင်းတည်းဟူသော သန့်စင်မွန်မြတ်သည့် အာဟာရများကို သုံးဆောင်ကာ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးကြီးထွားလာစေရန် ဝိပဿနာက ပံ့ပိုး ကူညီနိုင်ပါသည်။

လွန်လွန်ကဲကဲ တွယ်တာခြင်းနှင့် လောဘကြီး လွန်းခြင်းတို့က မန်နေဂျာတို့၏စိတ်ကို အဆိပ်သင့်စေ လျက်ရှိရာ ယင်းညစ်ညူးမှုများအား ဝိပဿနာတရားဖြင့် သန့်စင်ပေးနိုင်ပေသည်။

ဝိပဿနာက မန်နေဂျာများအနေဖြင့် သူတို့၏ ပြိုင်ဘက်များအပေါ် ထားရှိသည့် စိတ်နေသဘောထားကို ပြောင်းလဲပေးနိုင်ပါသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တစ်ခုက သူ၏ပြိုင်ဘက်လုပ်ငန်းတစ်ခုအား အနိုင်ယူနိုင်ကွပ် လိုက်သည်နှင့် တန်ပြန်အကျိုးသက်ရောက်မှုများက တစ်သီတစ်တန်းကြီး သူ့ထံရောက်လာတော့သည်။ စီးပွားရေး လုပ်ငန်း အတော်များများမှာ ယင်းအနိုင်ယူ နှိပ်ကွပ်လိုစိတ် ကြောင့်ပင် ပြိုကွဲပျက်စီးခဲ့ကြရသည်။

ကမ္ဘာလောကဟူသည် လူသားတိုင်းအတူတကွ ပူးပေါင်းနေထိုင်နိုင်သည့် အိမ်ကြီးတစ်ဆောင်ပင် ဖြစ်ကြောင်း စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်သူအားလုံး နားလည်လက်ခံ လာစေရန် ဝိပဿနာက လူသားတို့၏စိတ်ဓာတ်ကို ဖြူစင် သန့်ရှင်းစေပြီး အသိပညာဖြင့် ဖြည့်စွက်ပေးလျက်ရှိသည်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူး ဖြစ်သော စိတ်ထားဖြူစင်သန့်ရှင်းမှုသည် ကြံ့ခိုင်သန်စွမ်းသည့်

စီးပွားရေးလုပ်ငန်း စီမံခန့်ခွဲမှုမျိုးစေ့များ အောင်မြင်ရှင်သန် ဖွံ့ထွားလာစေမည့် မြေဆီသြဇာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော လယ်ယာမြေတစ်ခုကို ဖြစ်ထွန်းလာစေသည်။

ကြံ့ခိုင်သောစိတ်ဟူသည် (၁) လူ့အဖွဲ့အစည်း အတွင်း ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှု ဖြစ်ထွန်း လာစေရန် ဟူသော ပထမဦးစားပေး ရည်မှန်းချက်နှင့် (၂) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများအား ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ရေးနှင့် စီးပွားရေးအရ အနှောင်အဖွဲ့ကင်းပြီး အရည်အသွေး မြင့်မားသော ဘဝတစ်ခုကို ရယူပိုင်ဆိုင်နိုင်ရေးအတွက် ငွေကြေးပြည့်စုံမှုကို ဖန်တီးရန်ဟူသည့် ဒုတိယဦးစားပေး ရည်မှန်းချက်တို့ ပြည့်ဝစေရေးကို ပဓာနထား၍ စီမံခန့်ခွဲသော အလေ့အထများ ဖြစ်ထွန်းလာစေပေသည်။

နှစ်စဉ် အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်းနှင့်ချီတန်ဖိုး ရှိသည့်ကုန်စည်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချလျက်ရှိသော ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခုတွင် ဒါရိုက်တာအဖွဲ့ဝင်များ၊ အထက်တန်း အရာရှိကြီးများ၊ စာရေးစာချီနှင့် လုပ်သားအများစုတို့သည် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်လျက်ရှိကြသည်။

စီမံအုပ်ချုပ်မှုဒါရိုက်တာက ဝိပဿနာသင်တန်း တစ်ခုသို့ စတင်တက်ရောက်ခဲ့ရာမှ အစပြုပြီး အထက်တန်း အရာရှိကြီးများက သူ့ကိုနမူနာယူကာ ဝိပဿနာတရား စခန်းဝင်ခဲ့ကြသည်။

ထိုသို့ နမူနာယူမိကြခြင်းမှာလည်း စီမံအုပ်ချုပ်မှု ဒါရိုက်တာကြီး၏ ဝိပဿနာတရား အားမထုတ်မီက စိတ်နေသဘောထား၊ အပြုအမူနှင့် ဝိပဿနာတရား

ဝိပဿနာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု

အားထုတ်ပြီးနောက် စိတ်နေသဘောထား၊ အပြုအမူ တို့အကြား အကြီးအကျယ် ခြားနားလာမှုကို သတိပြုမိကြ သောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

လက်တွေ့သိမြင်ခဲ့ရသည်မှာ ဝန်ထမ်းများသည် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခဲ့ကြပြီးသည့် နောက်တွင် ယခင် ကထက် စွမ်းဆောင်ရည် ပိုမိုထက်မြက်လာခဲ့သည့်အပြင် စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် လူမှုဆက်ဆံရေးတွင် တိုးတက်လာပြီး ကုမ္ပဏီအတွက်လည်း အမြတ်အစွန်း တိုးတက်လာအောင် ဆောင်ကြဉ်း ပေးနိုင်ခဲ့ကြပေသည်။

အမြတ်အစွန်းကြီးစွာ ရရှိနေကြသည့် ကုမ္ပဏီ အမြောက်အမြားရှိစေကာမူ ဝန်ထမ်းများ၏ စိတ်ချမ်းမြေ့ ပျော်ရွှင်မှုကို မြင့်မားသောလုပ်ခလစာ တစ်ခုတည်းဖြင့် ဖန်တီးမပေးနိုင်ပေ။

စင်စစ်အားဖြင့် ထိုကုမ္ပဏီကြီးများတွင် အလုပ် လုပ်နေသူအားလုံးအတွက် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှုကို ဖန်တီး နိုင်ရန်မှာ အထက်မှ စီမံအုပ်ချုပ်နေသူတို့၏ စာနာထောက် ထားမှုနှင့် လှိုက်လှဲဖော်ရွေမှုတို့ကသာ အဓိကလိုအပ်ချက် ဖြစ်ပေသည်။

အဆိုပါလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန်မှာ စီမံအုပ်ချုပ်သူများအနေဖြင့် ဝိပဿနာတရား အားထုတ် ခြင်းမှတစ်ပါး အခြားနည်းမရှိပါချေ။

ဤသို့ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ရရှိ လာသော အကျိုးရလဒ်တို့မှာကား ကုမ္ပဏီအာဏာပိုင် တို့က တိုက်ရိုက်အုပ်ချုပ်မှုမှသည် အောက်ခြေအဆင့်

ဆင့်တွင် အများသဘောတူ ဆုံးဖြတ်လုပ်ကိုင်စေမှုဆီသို့ လည်းကောင်း၊ ဗဟိုဦးစီးစနစ်မှသည် အသင်းအဖွဲ့စိတ် ဓာတ်ဖြင့် လုပ်ကိုင်မှုဆီသို့လည်းကောင်း၊ အလုပ်သမား ထုအတွင်း ဝတ်ကျေတန်းကျေ လုပ်ကိုင်မှုမှသည် ပင်ကိုယ် နိုးကြားသောအသိစိတ်ဖြင့် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လုပ်ကိုင်လာမှု ဆီသို့လည်းကောင်း သိသာစွာပြောင်းလဲလာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကုန်ထုတ်စွမ်းရည်မှာလည်း နှစ်ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းအထိပင် တိုးတက်လာခဲ့သည်။

ဝိပဿနာသင်တန်းတက်ပြီးသော အလယ် အလတ်တန်းစား လုပ်ငန်းရှင်များဖြစ်သည့် အမှုဆောင် အရာရှိကြီး တစ်ဒါဇင်ကျော်အား အသေးစိတ်တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့ရာ ဝိပဿနာသင်တန်း တက်ပြီးနောက်တွင် သူတို့၏အလုပ်များကို ယခင်ကထက် နှစ်ဆယ်ရာခိုင်နှုန်း ပိုမိုလျင်မြန်စွာ အကောင်အထည် ဖော်လာနိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ အာရုံခံစားမှု ထက်မြက်နိုးကြားလာသည်နှင့်အမျှ သူတို့ ထုတ်လုပ်လိုက်သော ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ၏ အရည်အသွေးနှင့် တန်ဖိုးတို့မှာလည်း တိုးတက်မြင့်မား လာခဲ့ကြောင်း သိရှိရပေသည်။

လောဘ၊ ဒေါသ၊ နှိုင်းလိုမင်းထက်ပြုမှုခြင်းနှင့် အာယာတတရားကြီးမားမှုတို့အား အတိုင်းအတာ တစ်ခု အထိလျော့ကျသွားစေပြီး မိမိလက်အောက်မှ အမှုထမ်းများ နှင့် ဆက်ဆံပြောဆိုရာတွင် မချေမငံဖြစ်မှု နည်းပါးလာခဲ့ ကြောင်းကိုလည်း ပြောပြကြသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ အပြုသဘောဆောင်သည့်

ဝိပဿနာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု

အပြောင်းအလဲများ၏ အကျိုးကျေးဇူးအဖြစ် တည်တံ့
ခိုင်မြဲပြီး နွေးထွေးဖော်ရွေသည့် လူမှုဆက်ဆံရေး ဖြစ်ထွန်း
လာကာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှာလည်း မှန်မှန်ကြီး
တိုးတက်လာသည်ကို သိရှိခဲ့ရကြောင်း တင်ပြလိုက်ရ
ပေသည်။ ။

(Jayantilal Shah ၏ Vipassana and Business
Management အမည်ရှိ သုတေသနစာတမ်းကို မှီငြမ်း
တင်ပြပါသည်။)

(ဓမ္မရံသီ ၊ အမှတ်-၁၂၄၊ ၂၀၀၀-ပြည့်နှစ်၊ ဧပြီလ။)

စီးပွားရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား

Cherrythitsar

စီးပွားရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား (၁)

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် လူသားတို့၏ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသောအကျိုးစီးပွား ဖြစ်ထွန်းရေးကို ရှေးရှုလျက် တရားဒေသနာတော်များ ဟောကြား ခဲ့ပေသည်။ လောကီကြီးပွား တိုးတက်ရေးအတွက် ဟောကြားခဲ့သော ဒေသနာတော် များစွာထဲတွင်ပင် စီးပွား ရေးလုပ်ငန်း ဆောင်တာများနှင့် ပတ်သက် ၍ ဟောကြား ခဲ့သည့် အဆိုအမိန့်များလည်း ပါဝင်လျက် ရှိပေသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ **စီးပွားရေးဆိုင်ရာလမ်းညွှန်ချက်များ** ဟုဆိုနိုင်သည့် ယင်းဒေသနာတော်များသည် ပိဋကတ် တော်များတွင် အခြားသော အကြောင်းအရာများနှင့်အတူ ရောနှောတည်ရှိနေပေသည်။ ပမာဆိုရသော် စိတ်ထား စင်ကြယ်မြင့်မြတ်လာအောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်ရေးဆိုင်ရာ ဒေသနာတစ်ရပ်တွင်ပင် စီးပွားရေးဆိုင်ရာလမ်းညွှန်ချက် များ ထည့်သွင်း ဟောကြားခဲ့ဖူးပါသည်။

ယင်းသို့ ဟောကြားခဲ့ခြင်းသည် အကြောင်းမဲ့ မဟုတ်ပါချေ။ လက်တွေ့ဘဝတွင် **စိတ်ထားစင်ကြယ်မှု** နှင့် **စီးပွားဖြစ်ထွန်းမှု** ဆိုသော ရလဒ်နှစ်ခုသည် အပြန်အလှန် အားဖြင့် မှီခိုဆက်စပ်နေခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်တို့ကို လေ့လာဆည်းပူးလိုသည် ဆိုပါက အခြားအကြောင်းအရာများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဟောကြား ခဲ့သည့် တရားဒေသနာတော်များထဲမှ ကောက်နုတ် လေ့လာမှု ပြုကြရပေမည်။

စီးပွားရေးနှင့်ပတ်သက်သော ဒေသနာတစ်ရပ် အနေနှင့် အထူးဟောကြားမှုမပြုခဲ့သော်လည်း **စားစရာ၊ ဝတ်စရာ၊ နေစရာ** နှင့် **ဆေးဝါး** တည်းဟူသော ပစ္စည်း လေးပါးနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သွန်သင်ချက်များကို သုတ္တန် များစွာတွင် တွေ့ရှိရပေသည်။ အဆိုပါပစ္စည်းလေးပါးနှင့် ပတ်သက်၍ ဗုဒ္ဓဟောကြားခဲ့သည့် အဆုံးအမဩဝါဒ များသည် အနှစ်သာရပိုင်းတွင်ကား စီးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်သော သွန်သင်ချက်များပင် ဖြစ်တော့သည်။

ဝိနည်းတော်

ဝိနည်းတော်သည် ရဟန်းတော်များအား ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေးဝါးတည်းဟူသော ပစ္စည်းလေးပါး ကို မည်သို့သဘောထား ဆင်ခြင်သုံးဆောင်ကြရမည်ကို ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများပင် ဖြစ်သည်။ ရဟန်းတော်များသည် ၎င်းတို့၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာလိုအပ်

စီးပွားရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား (၁)

ချက်များ ရရှိရေးအတွက် သူတစ်ပါးပေးကမ်းလှူဒါန်းမှု အပေါ်တွင်သာ မှီခိုအားထားရသူများ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့ အနေဖြင့် လူဝတ်ကြောင်များ၏ ပေးကမ်းလှူဒါန်းမှုကို ခံယူထိုက်သော အပြစ်ကင်းသည့်ဘဝတစ်ခုကို တည်ဆောက်နိုင်စေရန် ရည်ရွယ်လျက် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက ဝိနည်းစည်းကမ်းဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဘဝတစ်သက်တာတွင် ဓမ္မကိုလေ့လာဆည်းပူးခြင်း၊ ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းခြင်းနှင့် တရားဓမ္မ ပြန်လည်ဟောပြောပို့ချခြင်းတို့ကို အလေးထား လုပ်ကိုင်မှုသည်သာ ရဟန်းတော်နှင့် သီလရှင်များအတွက် မှန်သောအသက်မွေးမှု (သမ္မာအာဇီဝ) မည်ပါပေသည်။

ဝိနည်းနှင့်အညီ အလှူခံယူရရှိထားသော ပစ္စည်းလေးပါးကို ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင်ပြုခြင်း၊ အငြင်းပွားခြင်းကင်းရှင်းစွာ ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း၊ ညီညီညွတ်ညွတ် အသုံးပြုကြစေရန် လိုအပ်သော စံသတ်မှတ်ချက်နှင့် စည်းမျဉ်း ဥပဒေများကိုလည်း ဝိနည်းပိဋကတ်တွင် ဖော်ပြထားပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းတော်များသည် ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများထံမှ ထူးကဲကောင်းမွန်သော လှူအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ ပေးကမ်းလှူဒါန်းကြစေရန် တောင်းဆိုပိုင်ခွင့်မရှိချေ။

ရဟန်းတော်တစ်ပါးသည် ခြိုးခြံစွာနေထိုင်သုံးဆောင်ပြီး ရောင့်ရဲတင်းတိမ်မှုရှိရမည် ဖြစ်သည်။ ပစ္စည်းလေးပါးနှင့်ပတ်သက်၍ ရဟန်းတော်များ ထားရှိအပ်သော

သဘောထားကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက အရိယာတို့၏အစဉ်အလာ
(၄)ပါးအဖြစ် အောက်ပါအတိုင်း လမ်းညွှန်မိန့်ကြားခဲ့
ပေသည်။

(၁) ဤသာသနာ၌ ရဟန်းသည် အယုတ်အမြတ်
အမှတ်မထားဘဲ မိမိရရာသင်္ကန်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။
ထိုရောင့်ရဲခြင်းဂုဏ်ကိုလည်း ပြောလေ့ရှိ၏။
သင်္ကန်းကိုအကြောင်းပြု၍ မသင့်လျော်သည့်
ရွာမှီးမှုမပြု။ သင်္ကန်းမရခြင်းကြောင့်လည်း
မတောင့်တ၊ သင်္ကန်းရ၍လည်း မက်မောတွေဝေမှု
မရှိဘဲ အပြစ်ကိုသာမြင်လျက်၊ ဒုက္ခဆင်းရဲခြင်းမှ
လွတ်မြောက်ရာပညာဖြင့် ဆင်ခြင်လျက်သာ
သုံးဆောင်၏။ စွဲလမ်းမှုကင်းရာ ရရာသင်္ကန်းဖြင့်
ရောင့်ရဲခြင်းအားဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုမိမိ မချီးမြှောက်
သလို တစ်ပါးသူအားလည်း ရွတ်ချုခြင်းမပြုပေ။

အကြင်ရဟန်းသည် အစွဲအလမ်းမရှိ။
ရရာသင်္ကန်းဖြင့် ရောင့်ရဲနိုင်၏။ မယှင်းမရီ၊ သတိ
သမ္မဇဉ်ရှိ၏။ ဤရဟန်းကို ရှေးကျ၍အထွတ်
အမြတ်ဟု မှတ်ယူအပ်သော အရိယာတို့၏ အစဉ်
အလာကို လိုက်နာစောင့်ထိန်းသော ရဟန်းဟု
ဆိုအပ်၏။

(၂) ဤသာသနာ၌ ရဟန်းသည် အယုတ်အမြတ်
အမှတ်မထားဘဲ မိမိရရာဆွမ်းဖြင့်ရောင့်ရဲ၏။

စီးပွားရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား (၁)

- (၃) ဤသာသနာ၌ ရဟန်းသည် အယုတ်အမြတ် အမှတ်မထားဘဲ မိမိရရာကျောင်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။
- (၄) ဤသာသနာ၌ ရဟန်းသည် ဘာဝနာ၌မွေ့လျော် ၏။ ကာမစွန္ဒနီဝရဏတို့ကိုပယ်မှု၌ မွေ့လျော်၏။ ထိုသို့မွေ့လျော်ခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ်ကို မချီးမြှောက်သလို တစ်ပါးသူအားလည်း ရွတ်ချခြင်း မပြုပေ။ အကြင်ရဟန်းသည် ဘာဝနာဖြင့်မွေ့လျော်ခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၏။ မပျင်းရိ၊ သတိသမ္ပဇဉ်ရှိ၏။ ဤရဟန်းကို ရှေးကျ၍ အထွတ်အမြတ်ဟု မှတ်ယူအပ်သော အရိယာတို့၏ အစဉ်အလာကို လိုက်နာစောင့်ထိန်းသော ရဟန်းဟု ဆိုအပ်၏။

(အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ စတုတ္ထနိပါတ်၊ အရိယာဝံသသုတ်)

အထက်ပါဒေသနာက ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှု အပေါ် ရောင့်ရဲတင်းတိမ်မှုနှင့် ရုပ်ဝတ္ထုအသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများကို လူသားတို့ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အခြေခံအုတ်မြစ်အဖြစ် အသုံးချရန် အားထုတ်ကြိုးပမ်းမှုတို့ အကြားဆက်စပ်နေပုံကို ဖော်ပြထားသည်။

ဝိနည်းတော်လာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များက တတ်နိုင်သမျှ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းပမာဏ အနည်းဆုံးသုံးစွဲနေထိုင်သည့် လူနေမှုဘဝဟန်ပန်တစ်ခုကို စံနမူနာအဖြစ်ထုတ်ဖော်

ပြထားပေသည်။ ယင်းသို့သော လူနေမှုဘဝဟန်ပန်ကို ဖော်ဆောင်ခဲ့ခြင်းအတွက် ခိုင်လုံသောအကြောင်း ပြချက် လည်းရှိပါသည်။

ရဟန်းတော်နှင့် မယ်သီလရှင်များသည် ယင်းသို့ ခြိုးခြံစွာ နေထိုင်ကျင့်သုံးခြင်းအားဖြင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း အတွက် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးမဖြစ်စေသည့်အပြင် သူတို့ပိုင်ဆိုင် သောအချိန်ကာလနှင့် စွမ်းအားများကို ဓမ္မတရားတော်များ သင်ယူခြင်း၊ ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းနှင့် အခြားသူ များအား ပြန်လည်သင်ကြားပို့ချခြင်းတို့တွင် အချိန်များစွာ အသုံးချနိုင်သောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် သူတို့ အနေနှင့် တတ်နိုင်သမျှ လူမှုရေးအနှောင်အဖွဲ့များဆီမှ လွတ်ကင်းစွာ နေထိုင်နိုင်ကြသည်ဖြစ်ရာ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပြုရာတွင် လူ့အသိုင်းအဝိုင်းက တန်ဖိုးထား သော ဂုဏ်ပကာသနများကို ပိုင်ဆိုင်ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ် နေရန် မလိုတော့ပေ။

မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဆိုက်ပြီးသော ရဟန္တာကြီး များပင်ဖြစ်စေ၊ သာသနာ့ဘောင်ဝင်ခါစ ရဟန်းတော်ပင် ဖြစ်စေ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းတော်မှန်သမျှသည် ရုပ်ဝတ္ထု ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုအနည်းဆုံးနှင့် ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းမှု လုပ်ငန်းတွင် အကောင်းဆုံး နှစ်မြုပ်လုပ်ကိုင်ရေးဟူသော မူဝါဒကိုသာ တစ်ပြေးညီ လိုက်နာကျင့်သုံးကြရပေသည်။

ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုကို စွန့်ပယ်ပြီး အေးချမ်း စွာနေထိုင်နိုင်ရန် ရဟန်းတော်များသည် ကိုယ်ကျင့်တရား မြဲမြံမှုအပေါ် မှီခိုအားထားကြရပေသည်။ အောက်ဖော်ပြပါ

စီးပွားရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား (၁)

ကိုယ်ကျင့်တရားအသီးသီးကို လိုက်နာစောင့်ထိန်းမှုပြုခြင်း အားဖြင့် စင်ကြယ်မြင့်မြတ်သောတရားထူးကို မျက်မှောက် ပြုစေနိုင်ပါသည်။

(၁) ကိုယ်နှုတ်မလွန်ကျူးခြင်း (ပါတီမောက္ခသံဝရသီလ)

ရဟန်းတော်များ လိုက်နာကျင့်သုံးရန် ဘုရားရှင် ချမှတ်ပေးခဲ့သော စည်းကမ်း (ပါတီမောက္ခ)ဘောင်အတွင်း နေထိုင်ခြင်း၊ တားမြစ်ထားသောအပြုအမူများကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး ညွှန်ပြထားသော အပြုအမူများကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း၊ တရားဓမ္မ ကျင့်ကြံအားထုတ်ရာတွင် သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းများကို လုံ့လစိုက်ထုတ် လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဤသီလကို 'သဒ္ဓါ' အားဖြင့် ပြည့်စုံစေနိုင်ပါ သည်။

(၂) ဣန္ဒြေများကိုစောင့်စည်းခြင်း (ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ)

ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ ဓမ္မာရုံဟူသော အာရုံခြောက်ပါးထဲမှ တစ်ပါးပါးကို တွေ့ကြုံ ခံစားရသောအခါတွင် နှစ်သက်ခြင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်း၊ တွယ်တာမက်မောခြင်း၊ ရွံရှာစက်ဆုပ်ခြင်းဟူသော အကုသိုလ်စေတသိတ်များ ဖြစ်ခွင့်မပေးဘဲ မိမိစိတ်ကိုမိမိ စောင့်ထိန်းရပေသည်။ ဤသီလကို 'သတိ' အားဖြင့် ပြည့်စုံ စေနိုင်ပါသည်။

**(၃) အသက်မွေးမှု စင်ကြယ်ခြင်း
(အာဇီဝပါရီသုဒ္ဓိသီလ)**

မှားယွင်းသောအသက်မွေးမှုကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး ရိုးသားမှန်ကန်စွာ အသက်မွေးမှုပြုကြရသည့် ရဟန်းတော် များအနေနှင့် ဈာန်တရား၊ မဂ်တရားတို့ကို အမှန်မရရှိဘဲ ရရှိသယောင် တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ၊ ကြွားဝါခြင်းမပြုရပေ။ ဖျားနာခြင်းမရှိဘဲ အထူးကောင်းမွန်သော စားဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ကို အလှူခံခြင်း၊ တပည့်ဒါယကာများထံမှ ပေးကမ်းလှူဒါန်းမှုကို မျှော်ကိုးကာ အဆန်းတကြယ် အံ့ဖွယ်ကျင့်စဉ်များ ကျင့်ကြံအားထုတ်ခြင်းတို့မှ ရှောင်ကြဉ်ရသည်။

ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူများအား မျက်နှာလှို မျက်နှာရလုပ်ခြင်း။ မိမိအားလှူဒါန်းပါစေကြောင်း စကားရိပ်သန်းပြခြင်း၊ အနိုင်ကျင့်ခြိမ်းခြောက်အလှူခံခြင်း၊ မိမိကနည်းနည်းစွန့်ကြဲပြီး သူတစ်ပါးထံမှများများရယူဖို့ မျှော်ကိုးလျက် အလဲအလှယ်ပြုခြင်းတို့ကိုလည်း ရှောင်ကြဉ်ရ၏။ ဤသီလကို 'ဝီရိယ'အားဖြင့် ပြည့်စုံစေနိုင်ပါသည်။

**(၄) ပစ္စည်းလေးပါးကို သင့်လျော်သောအကြောင်းအားဖြင့် ပညာနှင့်ဆင်ခြင်ကာ မှီဝဲသုံးဆောင်ခြင်း
(ပစ္စယသန္နိသိတသီလ)**

ပစ္စည်းလေးပါးကို အလိုဆန္ဒအလျောက် အသုံးပြုခြင်းထက် ယင်းတို့၏စစ်မှန်သော အသုံးဝင်မှုနှင့်တန်ဖိုးတို့အား သတိပြုဆင်ခြင်သုံးဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။ အစာ

စီးပွားရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား (၁)

ရေစာသုံးဆောင်ချိန်တွင် ရဟန်းတို့သည် ယင်းအစာရေ စာတို့၏အရသာကို ခံစားရန်မဟုတ်ဘဲ အာဟာရ ဖြစ်ထွန်းခြင်းအားဖြင့် ဓမ္မကိုကောင်းစွာ လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ရန်သာ ဖြစ်ကြောင်း ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းမှု ပြုကြရသည်။ ဤသီလကို 'ပညာ' အားဖြင့် ပြည့်စုံနိုင်စေပါသည်။

အိမ်ရာထူထောင် လူတို့ဘောင်ဝယ်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သွန်သင်ချက်အတော်များများ သည် ရဟန်းတော်များအတွက် ရည်ရွယ်ဟောကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ အိမ်ရာထူထောင် လူဝတ်ကြောင်များကိုပါ ရဟန်းတော်များနည်းတူ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်များကို လိုက်နာ စောင့်ထိန်းစေလိုသော အထောက်အထား တစ်စုံတစ်ရာမျှ ပိဋကတ်တော်၌မတွေ့ရပေ။ ထို့အပြင် လူတိုင်းရဟန်းနှင့် မယ်သီလရှင်များအဖြစ် ခံယူကြရန်ကိုလည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက ဘယ်အခါကမျှ မညွှန်ကြားခဲ့ပါချေ။

ဗုဒ္ဓသည် သူ၏သံဃိကအစည်းအရုံးကို ထူထောင် ခဲ့စဉ်အခါက မြင့်မြတ်မှန်ကန်သောလမ်းစဉ်ကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးပြီး အမှီအခိုကင်းသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု အတွက် စံနမူနာပြုအဖြစ် ဖန်တီးပေးခဲ့ပါသည်။ သံဃိက အစည်းအရုံးက ဓမ္မဒေသနာတော်များ ပြန့်ပွားပေးခဲ့သည်။ သံဃိကအစည်းအရုံးသည် ဓမ္မဒေသနာတော်များ ပြန့်ပွား စေခြင်းအားဖြင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ အားဖြည့်ကူညီပေးခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် သံဃိကအစည်းအရုံးသည် ဘဝတစ်သက်တာပတ်လုံး

ဓမ္မတရားတော်များ လေ့လာဆည်းပူး ကျင့်ကြံအားထုတ် သွားလိုသူများအတွက် ခိုလှုံအားထားရာလည်း ဖြစ်စေ ခဲ့ပါသည်။

အရိယာသူတော်စင်များသည် သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များ ဖြစ်နိုင်သလို လောကီလူ့ဘောင်အတွင်း သာမန်ပုထုဇဉ်လူသားများနှင့် ရောယှက်နေထိုင်သူ လူဝတ်ကြောင်များအဖြစ်နှင့်လည်း ရှိနေနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာပြဋ္ဌာန်းပေးခဲ့သော ဝိနည်းဥပဒေများ၊ တစ်နည်းဆိုရသော် ကိုယ်ကျင့်တရားများသည် သံဃာများ နှင့်သာ တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်သည်ဟု ဆိုနိုင်သော်ငြား၊ အိမ်ရာထူထောင် လူဝတ်ကြောင်များအနေနှင့်လည်း မိမိတို့ ဘဝအတွက်အကျိုးရှိအောင် အသုံးချ၍ရနိုင်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ရဟန်းတော်များ၏ လူနေမှုဘဝ ကို ပစ္စည်းလေးပါး ချို့တဲ့သည့်အကြားမှာပင် အဆင်ပြေ ချောမွေ့နေစေရန် စီစဉ်ပုံဖော်ပေးခဲ့ပါသည်။

ဤနည်းအားဖြင့် "ဘဝဆိုသည်မှာ ပစ္စည်း လေးပါး မပြည့်စုံစေဦးတော့၊ ချမ်းမြေ့စွာ အသက်ရှင်သန် နေထိုင်သွားနိုင်သည်" ဆိုသောအချက်ကို ရဟန်းတော်နှင့် သီလရှင်တို့၏ လူနေမှုဘဝဟန်ပန်က စံနမူနာပြသလျက် ရှိပါသည်။

သို့ရာတွင် လူပြိန်းအများစုမှာကား ချမ်းမြေ့ ပျော်ရွှင်ပြီး အဆင်ပြေသောဘဝတစ်ခုကို တည်ဆောက် နိုင်ရန်မှာ ပစ္စည်းလေးပါးပြည့်စုံမှုသည် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက် ဟုသာ ထင်မှတ်နေကြလေသည်။

စီးပွားရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား (၁)

သားသမီးများကို ပြုစုပျိုးထောင်ရန်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုကို ထူထောင်လုပ်ကိုင်နိုင်ရန်ဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် လူဝတ်ကြောင်တို့သည် ရဟန်း၊ သီလရှင်တို့ထက်ပို၍ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်း ပြည့်စုံကြွယ်ဝဖို့ လိုအပ်သည်ဟုလည်း ထင်မှတ်ထားကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်းလေးပါးသည် ဘဝ၏အခြေခံ လိုအပ်ချက်အားလုံးကို ပြည့်စုံစေသည်ဟု ယူဆမြဲယူဆလျက်သာ ရှိနေကြသည်။ အိမ်ရာထူထောင် နေထိုင်သူများအတွက် စီးပွားရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး လက်တွေ့ကျကျ သွန်သင်ညွှန်ပြထားပုံများကို သုတ္တန် ဒေသနာများ၌ တွေ့ရှိရပေသည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ် လေးဆယ့်ငါးဝါပတ်လုံး ဘဝ အခြေအနေမျိုးစုံ၊ စရိုက်မျိုးစုံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးစုံတို့ကို သူတို့နှင့်သင့်တော် အကျိုးရှိစေမည့် အဆုံးအမဩဝါဒများ မိန့်ကြားခဲ့ပေသည်။

အိမ်ရာထူထောင်သူများအနေနှင့် ဥစ္စာဓနကို မည်သို့ ရှာဖွေ ရမည်၊ မည်သို့ သိမ်းဆည်း ရမည်။ မည်သို့ သုံးစွဲ ရမည်။ ယင်းဥစ္စာဓနတို့အပေါ် မည်သို့ သဘောထား ရမည်ဆိုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သုတ္တန်ဒေသနာတော် များတွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပေသည်။

(၁) ရှာဖွေခြင်း

ဥစ္စာဓနများကို မတရားသဖြင့် ရယူသိမ်းပိုက်မှု မပြုဘဲ မိမိ၏ကာယအား၊ ဉာဏအား စိုက်ထုတ်ကြိုးပမ်း

ရှာဖွေသင့်သည်။ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့်လျော်ညီသော နည်းလမ်းဖြင့်သာ ရှာဖွေရယူသင့်သည်။

(၂) ဂရုပြုသိမ်းဆည်းခြင်း

အခြားသော အသက်မွေးမှု စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်ဖြစ်စေ၊ နောင်အနာဂတ်ကာလတွင် ဆင်းရဲချို့တဲ့ခြင်းမှကာကွယ်ရန် အိုစာမင်းစာအနေနှင့် ဖြစ်စေ ဥစ္စာဓနကို စုဆောင်းသိမ်းဆည်းသင့်သည်။

(၃) အသုံးပြုခြင်း

- (က) မိမိကိုယ်တိုင်နှင့် မိသားစုအကျိုးစီးပွားကို ပံ့ပိုးရန်၊
- (ခ) နောက်လိုက်ငယ်သားများ၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် မိတ်သင်္ဂဟများအား ဧည့်ခံကျွေးမွေးခြင်း၊ ကူညီထောက်ပံ့ခြင်းကဲ့သို့သော လူမှုဆက်ဆံရေးကိစ္စများတွင်ပံ့ပိုးရန်။
- (ဂ) ပတ်ဝန်းကျင် စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အစီအစဉ်ကဲ့သို့သော အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများအတွက် အားပေးပံ့ပိုးရန်စသော ကိစ္စရပ်များအတွက် ဥစ္စာဓနကို အသုံးပြုသင့်ပေသည်။

(၄) ထားရှိအပ်သော သဘောထား

ဥစ္စာဓနပိုင်ဆိုင်မှုသည် သောကများခြင်း၊ စိုးရိမ်ပူပန် ကြောင့်ကြခြင်းတို့၏ အရင်းခံအကြောင်းတရား မဖြစ်သင့်ပေ။ ဥစ္စာဓနကပေးစွမ်းနိုင်သည့် အကျိုးစီးပွား အစစ်

စီးပွားရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား (၁)

၉၉

အမှန်နှင့် ယင်း၏အကန့်အသတ်တို့ကို နားလည် သဘော ပေါက်ရမည်။ လူ့အရည်အသွေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ပြုစုပျိုးထောင်မှုကို ဦးတည်ရှေးရှုသော နည်းလမ်းနှင့် အညီသာ ဥစ္စာဓနကိုအသုံးပြုရန် ရည်ရွယ်သင့်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပေသည်။ ။

ကျမ်းကိုး- *Buddhist Economics by Ven.P.A.*

Payutto

(ဓမ္မရံသီ၊ အမှတ်-၁၁၁၊ ၁၉၉၉-ခုနှစ်၊ မတ်လ။)

ဝိနည်းပိဋကတ်သည် လူဝတ်ကြောင်များနှင့် လားလားမျှမသက်ဆိုင်ဟု အချို့သောဗုဒ္ဓဝါဒီတို့က ယူဆကြသည်။ ဝိနည်းဟူသည် ရဟန်းများသာ လိုက်နာကျင့်သုံးအပ်သော ဘုရားဥပဒေတော်ဟု ခံယူထားကြသည်။

အကယ်စင်စစ် ဝိနည်းတော်လာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် သတ်မှတ်ထားသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ သံဃာ့ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ထားသည့် Formal Members တို့အတွက်သာမက၊ True Members များနှင့်လည်းသက်ဆိုင်ကြောင်း ထိုင်းနိုင်ငံသား ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာရဟန်းတော် Ven.P.A. Payutto က သူ၏ Buddhist Economics (ဗုဒ္ဓအလိုကျဘောဝဗေဒ) ကျမ်းစာတွင် ရေးသားတင်ပြထားသည်။

စီးပွားရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား (၂)

ကျမ်းပြုဆရာဆိုလိုသော Formal Members ဆိုသည်မှာ ဝိနည်းနှင့်အညီသိမ်ဝင်ပြီး သင်္ကန်းဝတ်ကာ ရဟန်းဘဝကို တရားဝင်ခံယူထားသော **သမ္မုတိရဟန်း** တော်များကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ သမ္မုတိရဟန်းကို **ဝိနည်းရဟန်း** ဟုလည်းခေါ်ဆိုနိုင်သည်။

True Members ဆိုသည်မှာ ဝိနည်းတော်နှင့်အညီ ရဟန်းဘဝကို ခံယူထားခြင်းမရှိသော်လည်း လူဝတ်ကြောင်ဘဝဖြင့် တစ်မင်တစ်ဖိုလ်ဆိုက်ပြီးသော အရိယာ သူတော်စင်များကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို **ပရမတ်ရဟန်း** ဟုလည်းကောင်း၊ **သုတ္တန်ရဟန်း** ဟုလည်းကောင်း ခေါ်ဆိုနိုင်ကြောင်း အဋ္ဌကထာဆရာများက ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြသည်။

ယခင် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော် သီးခြားဝိနည်းမိန့်အဖွဲ့(၄)၏ "ကျောက်ပုံတောရဝါဒဝိနစ္ဆယ" တွင်လည်း အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

"ပဋိပန္နကော ဟိ ဒေဝေါ ဝါ ဟောတု မနုဿော ဝါ၊ ဘိက္ခုတိ သင်္ခေါ ဂစ္ဆိယေဝ (ဒိဋ္ဌ ၂။ ၃၄၆)" ဟူသော ပါဠိတော်အရ ဖြစ်သည်။ အနက်မှာ "တရားကျင့်သူ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ နတ်ဗြဟ္မာပင်ဖြစ်စေ၊ လူသားဖြစ်စေ ရဟန်းဟုခေါ်ဝေါ်ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်ရ၏" ဟူ၍ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ အဋ္ဌကထာတွင်လာသော 'ဘိက္ခု' မှာ သုတ္တန်ရဟန်း (ဝါ) ပရမတ်ရဟန်းကိုဆိုလိုကြောင်း ဝိနည်းမိန့်အဖွဲ့က ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက
လည်း လယ်တီဆပင်ပုစ္ဆာအဖြေ နိုင်ငံတွင်းပုစ္ဆာပေါင်းချုပ်
တွင်-

"ပရမတ်ရဟန်း ဆိုသည်ကား သုဒ္ဓေါမနမင်းကြီး၊
သန္တတိအမတ်ကြီးတို့ကဲ့သို့ မင်းမြောက်တန်ဆာ ဆင်ယင်
လျက်ရှိသော လူပင်ဖြစ်သော်ငြားလည်း၊ နတ်ပင်ဖြစ်သော်
ငြားလည်း၊ သိကြားဗြဟ္မာပင် ဖြစ်သော်ငြားလည်း အရိယာ
မဂ်ရသောအခါက အစပြု၍ **သာမဏော** - သမဏလည်း
မည်၏။ **ဗြဟ္မဏော** = ဗြဟ္မဏလည်းမည်၏။ **ဘိက္ခု** = ဘိက္ခု
လည်းမည်၏" ဟု အဆုံးအဖြတ်ပေးခဲ့သည်။

အထက်ပါအချက်များကို ထောက်ရှုလျက်
ကျောက်ပုံတောရ ဝိနိစ္ဆယတွင် ဝိနည်းခိုရ်အဖွဲ့က 'ရဟန်း'ဟု
ဆိုရာတွင် ဝိနည်းနှင့်အညီ တရားဝင် ရဟန်းဘောင်သို့ မဝင်
ရောက်ဘဲ လူဝတ်ကြောင်ဖြင့်ပင်နေသော်ငြား အရိယာ
သူတော်စင်ဖြစ်ပါက ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ပရမတ်ရဟန်းဟု ခေါ်ဆို
ထိုက်ကြောင်း အတည်ပြုပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဝိနည်းပိဋကတ်လာ ဗုဒ္ဓ၏ဆုံးမ
လမ်းညွှန်ချက်များသည် သံဃာတော်များနှင့်သာ သက်ဆိုင်ပြီး
လူဝတ်ကြောင်းများနှင့် လုံးဝမသက်ဆိုင်ဆိုသော အယူ
အဆကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် သင့်လှပေသည်။

စင်စစ်အားဖြင့်လည်း ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့၏ အန္တိမ
ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်သည် မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ကို
မျက်မှောက်ပြုရသော အရိယာသူတော်စင်ဘဝ ဖြစ်ပေရာ
ပရမတ်ရဟန်းဘဝဆီသို့ ရှေးရှုလျက် ကျင့်ကြံအားထုတ်

စီးပွားရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား (၂)

ကြရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ယင်းသို့အားထုတ်ကြသူများသည် ဥစ္စာနေရှာဖွေ စုဆောင်းမှုဆိုင်ရာ ကိစ္စအဝဝကို ဥပေက္ခာပြုကျောခိုင်း ရမည်ဟုကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက မည်သည့်အခါကမျှ တိုက် တွန်းမှု အလျဉ်းမပြုခဲ့ချေ။ သမ္မာအာဇီဝနည်းလမ်းတကျ စီးပွားရှာဖွေမှုပြုပြီး ရရှိလာသော ဥစ္စာနေတို့ကို အတ္တနှင့် ပရ နှစ်ဖြာသောအကျိုး ဖြစ်ထွန်းစေမည့် ကိစ္စတို့၌ အသိဉာဏ်ဖြင့်ယှဉ်လျက် အသုံးချတတ်သူတို့အား ဗုဒ္ဓက ကောင်းချီးထောမနာပင် ပြုခဲ့ပါသေးသည်။

ဤနေရာတွင် ဗုဒ္ဓ ကောင်းချီးထောမနာပြုသော ကိစ္စမှာ ဥစ္စာနေ ကုံလုံကြွယ်ဝခြင်းကိုမဟုတ်ဘဲ ထိုဥစ္စာနေ တို့ကို သမ္မာအာဇီဝနည်းဖြင့် ရိုးသားစွာရှာဖွေနိုင်သော အရည်အသွေးနှင့် ယင်းတို့အား အတ္တ၊ ပရ နှစ်ဖြာသော အကျိုးအတွက် အသုံးချတတ်သည့်အသိပညာနှင့် ပြည့်စုံ မှုကိုသာဖြစ်ကြောင်း သတိချပ်သင့်ပေသည်။

မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အတော်များများသည် ချမ်းသာကြွယ်ဝနေသူတို့၏ မျက်မှောက်ဘဝ ကြီးပမ်းအား ထုတ်မှုတို့ကို ထည့်သွင်းမစဉ်းစား တတ်ကြပေ။ ယင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အတိတ်ဘဝကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေး ကောင်းခြင်းကြောင့်သာ ယခုဘဝ၌ ကြီးပွားချမ်းသာ နေခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆလေ့ရှိကြသည်။

စပ်ဆိုင်ရာကိစ္စအဝဝကို ရှုထောင့်အသီးသီးမှ ကြောင်းကျိုး ဆင်ခြင်တွေးခေါ်ရာမှ ရရှိလာသည့် ယုံကြည်မှု မျိုးမဟုတ်ခြင်း၊ ဗုဒ္ဓသည် ဥစ္စာနေ ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းထက်

ရိုးသားဖြောင့်မတ်မှုနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်မှုတို့ကိုသာ အလေးပေးချီးမွမ်းခြင်းတို့ကြောင့် ယင်းအယူအဆသည် ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲသော အယူအဆတစ်ရပ်သာ ဖြစ်ပေသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် မျက်မှောက်ဘဝသည်သာ အနီးကပ်ဆုံးနှင့်အရေးအပါဆုံး ဖြစ်သည်။ အတိတ်ဘဝကံကရုပ်ခန္ဓာ ၊ပါရမီ ၊ ဉာဏ်ရည်နှင့် ထူးခြားသည့်ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတို့ ပေါင်းစည်းပါဝင်သော မွေးရာပါအခြေအနေကိုသာ ဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်သည်။

ချမ်းသာကြွယ်ဝသော မိသားစုအတွင်း မွေးဖွားလာခြင်းသည် လူသားတစ်ဦး၏ ဘဝကံကြမ္မာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သော ကိစ္စအဖြစ် ထင်မှတ်ပြောဆိုလေ့ရှိကြသည်။ ဗုဒ္ဓကမူ ထိုသို့ မွေးရာပါအခြေအနေ ကောင်းမှုကို အဓိကချီးမွမ်းထိုက်သောကိစ္စဟု မမှတ်ယူခဲ့ချေ။

တစ်နည်းဆိုသော် ဗုဒ္ဓဝါဒက လူသားတို့၏ မွေးရာပါအခြေအနေ အကောင်း၊အဆိုးကို အရေးပါသော ကိစ္စတစ်ရပ်ဟု ခံယူထားခြင်းမရှိချေ။ မွေးရာပါအခြေအနေကောင်းကို ရရှိလာစေသည့် အကြောင်းတရားဖြစ်သော အတိတ်ဘဝကပြုခဲ့သည့် ကောင်းမှုကုသိုလ်တို့ကိုသာ ချီးမွမ်းကောင်း ချီးမွမ်းပေလိမ့်မည်။

ချမ်းသာကြွယ်ဝသော အသိုင်းအဝိုင်းအတွင်း မွေးဖွားလာခြင်းသည် အတိတ်ဘဝကံ၏ ကောင်းကျိုးကို ခံစားရခြင်းထက်ပို၍ အထူးတလည် ချီးမွမ်းရန်မလိုအပ်ပေ။

စီးပွားရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား (၂)

မွေးရာပါကုသိုလ်ကံ ကောင်းခြင်းသည် အချို့လူများအတွက် သူတကာထက် သာလွန်ကောင်းမွန်သည့် အခွင့်အလမ်းများကို ရရှိစေနိုင်သော ခိုင်မာသည့် အုတ်မြစ်တစ်ခုဟုဆိုနိုင်ပါသည်။ လက်ရှိဘဝ တစ်သက်တာလုံးအတွက် ဖြန့်ကျက်တွေးခေါ်မည်ဆိုလျှင်ကား အတိတ်ဘဝကံ၏ အကျိုးပေးသည် မွေးရာပါဗီဇနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဖန်တီးပေးရုံသာ ဖြစ်ပေသည်။

မွေးဖွားချိန်မှစလျက် ဘဝသစ်တစ်ခုနှင့်အတူ ကံအသစ်များကို ဖန်တီးပေးနေရပြီ ဖြစ်သည်။ မွေးရာပါကုသိုလ်ကံကောင်းခြင်းကို အသိဉာဏ်နှင့်ယှဉ်လျက် အသုံးမပြုတတ်ပါမူ အဆိုပါခိုင်မာသောအုတ်မြစ်ကြီးမှာ အလွယ်တကူ ကျိုးပဲ့ပျက်စီးသွားမည်သာ ဖြစ်သည်။

မွေးရာပါ ကုသိုလ်ကံကောင်းမှု အပေါ်တွင်သာ မိန်းမောလျက် မျက်မှောက်ဘဝတွင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု မပြုခဲ့ပါက အဖိုးတန်အခွင့်အလမ်းများစွာကို လက်လွှတ်လိုက်ရပေမည်။ ထိုမျှမက ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ရှုံးနိမ့်မှုများနှင့်သာ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရပေလိမ့်မည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့အတွက် အရေးအကြီးဆုံး စဉ်းစားဆင်ခြင်ရမည့်ကိစ္စမှာ လူသားတို့အနေနှင့် မွေးရာပါကုသိုလ်ကံအကျိုးပေးကို မည်ကဲ့သို့အသုံးချရမည်ဆိုခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓသည် ဥစ္စာနေကြွယ်ဝချမ်းသာမှုကို ချီးမွမ်းထောမနာ မပြုခဲ့သလို၊ ဝေဖန်ရှုတ်ချခြင်းလည်း မပြုခဲ့ချေ။ ဗုဒ္ဓ အလေးဂရုပြုသောအချက်မှာ လူသားတို့အနေနှင့်

မိမိတို့ ရှာဖွေစုဆောင်းရရှိသမျှသော ဥစ္စာဓနတို့အား အကျိုးရှိစွာ မည်ကဲ့သို့ အသုံးချရမည်ဆိုခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓအလိုအရဆိုပါက ဥစ္စာဓနကို အများအကျိုး သယ်ပိုးရာတွင် အသုံးချသင့်သည်။ ကောင်းမြတ်သော ဘဝ တစ်ခုကိုထူထောင်ရန်နှင့် လူသားထူတစ်ရပ်လုံး၏ စွမ်းရည် မြင့်မားတိုးတက်လာစေရေးကိစ္စများတွင် အသုံးချရန် ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဥစ္စာဓနကိုအသုံးပြုသင့်ပါသည်။

အဆိုပါမူဝါဒအတိုင်းသာ လိုက်နာကျင့်သုံး ကြမည်ဆိုပါက လူသားတစ်ဦး၏စီးပွားဖြစ်မှုသည် သူ့ ပတ်ဝန်းကျင် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်း စေမည်သာ ဖြစ်သည်။ သူ၏ကြီးပွားချမ်းသာမှုသည် သူ ရှင်သန်ရပ်တည်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ကြီးပွား ချမ်းသာမှုပင် ဖြစ်တော့သည်။

ဤသို့ မိမိပိုင်ဥစ္စာဓနကို အများအကျိုးအတွက် အသုံးချတတ်သော ကြွယ်ဝချမ်းသာသူတို့သည် လူအများ စားသုံးရန် ကောက်နှံစပါး စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းစေနိုင်သည့် မြေဆီဩဇာနှင့်ပြည့်စုံသော လယ်ယာမြေကောင်းနှင့် အလားသဏ္ဍာန် တူပေသည်။

သူတို့သည် သူတို့နေထိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် ကြီးစွာသော ကောင်းကျိုးရလဒ် များကို ဖြစ်ထွန်းစေသူများလည်းဖြစ်သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ သာမရှိပါက သူတို့တရားသဖြင့် ရှာဖွေစုဆောင်းခဲ့သော ဥစ္စာဓနများ ပေါ်ပေါက်လာမှာမဟုတ်သလို ယင်းဥစ္စာ ဓနများက ပတ်ဝန်းကျင်လူ့အဖွဲ့အစည်းသို့ ပေးစွမ်းမည့်

စီးပွားရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား (၂)

ကောင်းကျိုးရလဒ်များလည်း ဖြစ်ထွန်းလာမည် မဟုတ်ချေ။

အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်များသည် ရက်ရောခြင်း၊ အများအကျိုးသယ်ပိုးခြင်းစသော ကောင်းမြတ်သည့်စိတ်ထား တို့၏ ပြဋ္ဌာန်းမှုကြောင့် မိမိတို့ကိုယ်ကို လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ခု၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် ကိုယ်စားပြုဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိသူများအဖြစ် ခံယူထားသူများ ဖြစ်ကြသည်။

ယင်းခံယူချက်နှင့်အညီ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှု၏ အကျိုးဆက်ကား လူထုကြီးက သူတို့ပိုင်ဆိုင်သမျှသော ဥစ္စာနေတို့ကို အကျိုးရှိစွာအသုံးပြုပေးပါရန် ယုံကြည်အပ်နှံမှုကို ခံယူရရှိစေခြင်းပင် ဖြစ်တော့သည်။

မိမိပိုင်ဥစ္စာနေကို မိမိအကျိုးအတွက်သာ အသုံးမချဘဲ အများအကျိုးပြုလုပ်ငန်းများ၌ စိတ်ထက်သန်စွာ အသုံးပြုတတ်သူများသည် လူထု၏စေတနာ ရောင်ပြန်ဟပ်မှုကိုလည်း ခံစားကြရမည်ပင် ဖြစ်သည်။ အိမ်ရာထူထောင် လူဝတ်ကြောင်ဘဝဖြင့်နေစေကာမူ မိမိပိုင်ဥစ္စာနေတို့ကို အများအကျိုးအတွက် ခွဲဝေအသုံးပြုတတ်သောသူသည် မြင့်မြတ်မှန်ကန်သော လမ်းကြောင်းအတိုင်း လျှောက်လှမ်းနေသူပင် ဖြစ်သည်ဟု ဗုဒ္ဓကသွန်သင် ညွှန်ပြခဲ့ပါကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပေသတည်း။ ။

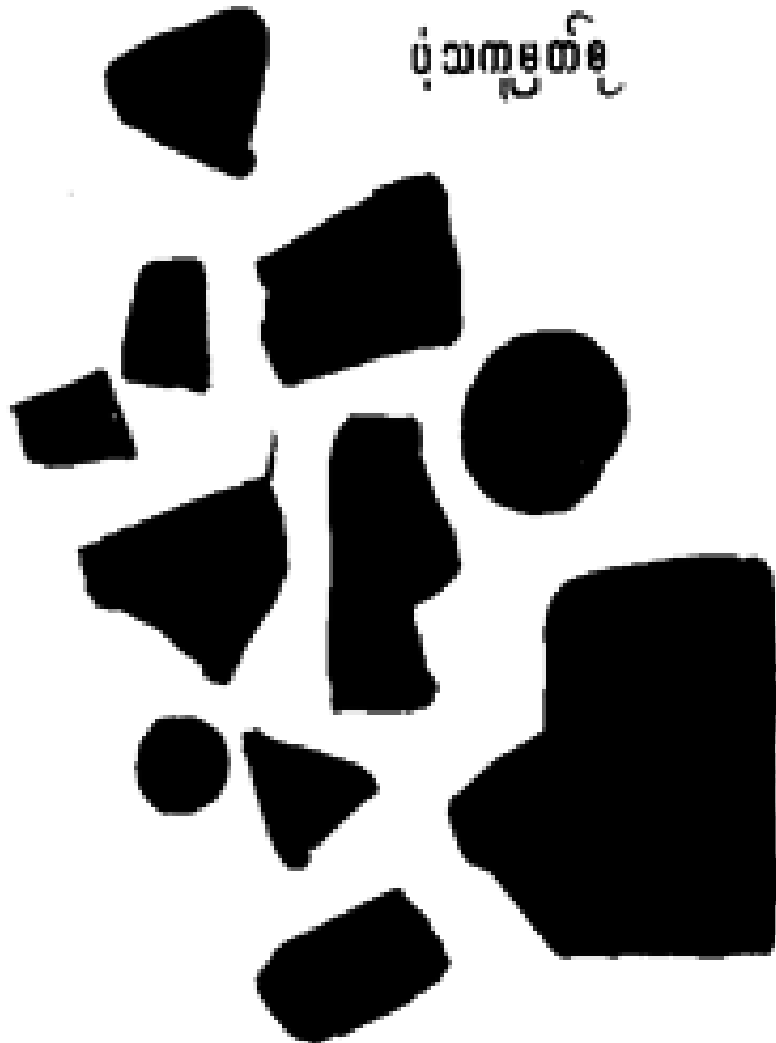
ကျမ်းကိုး- *Buddhist Economics by Ven.P.A.*

Payutto

(ဓမ္မရံသီ၊ အမှတ်-၁၁၅၊ ၁၉၉၉-ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ။)

ပုံသဏ္ဍန်

အနုပညာရေးအဖွဲ့

(၁) သဘာဝလွန်စွမ်းအားရှင်များ

အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သဘာဝလွန်စွမ်းအင် (Super Natural Power) ဟုခေါ်သည့် သာမန်လူတို့ မစွမ်းဆောင်နိုင်သော၊ မျက်မှောက်ခေတ် သိပ္ပံနည်း ပညာဖြင့်ဖော်ထုတ်၍ မရနိုင်သေးသော စွမ်းအင်များကို ပိုင်ဆိုင်ထားလေ့ရှိကြသည်။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်တို့အနက် အချို့မှာ တစ်စုံတစ်ရာသော နည်းစနစ်အတိုင်း ကျင့်ကြံအားထုတ်၍ ရရှိလာကြသူများ ရှိသကဲ့သို့ အချို့မှာမူ အလိုအလျောက် ရရှိလာကြခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ထုတ်ဖော် ပြောကြားချက်အရ သိရှိရသည်။

ယင်းကိုနားမလည်သူတို့က ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သာမန်လူတို့ထက် ထူးကဲမြင့်မြတ်သူများဟု ထင်မှတ်တတ် ကြသည်။ ဘာသာခြားအချို့က ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဖန်ဆင်း

ရှင်၏ တမန်တော်များ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ထာဝရဘုရား သခင်က သီးခြားကောင်းချီးပေးမှုကို ခံယူရသူများအဖြစ် လည်းကောင်း ယူဆကိုးကွယ်တတ်ကြသည်။ ထို့အတူပင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဟု အမည်ခံထားသော်လည်း ဗုဒ္ဓသာသနာ တော်အဆုံးအမကို ဂယနဏမသိသူတို့က ယင်းပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ကို သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသူများဟု ထင်မှတ် ယုံကြည်ကိုးစားတတ်ကြသည်။

အကယ်စင်စစ် ယင်းစွမ်းအင်များသည် အရှည် သဖြင့် တည်မြဲလေ့မရှိကြပေ။ အထူးသဖြင့် ယင်းစွမ်းအင် မျိုးကို အလိုအလျောက် ရရှိလာသည်ဆိုသူများမှာ ကာလ အပိုင်းအခြား တစ်ခုအထိသာ စွမ်းဆောင်နိုင်ကြသည်။ သဘာဝလွန်စွမ်းအင် ပိုင်ဆိုင်မှုသည် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ပြည့်စုံမှုနှင့် မည်သို့မျှသက်ဆိုင်ခြင်း မရှိသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရသည်။

ရုရှနိုင်ငံတွင် တစ်ခေတ်တစ်ခါက တန်ခိုးကြီးခဲ့ သော ဘုန်းတော်ကြီး ရပ်စပြုတင်၏အဖြစ်က ယင်းအချက် အတွက် ထင်ရှားသောပြယုဂ်တစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ ရပ်စပြုတင်သည် မည်သည့်ဆရာဝန်ကမျှ ကုသမပေး နိုင်၍ လက်လျှော့ ထားရသော ဇာဘုရင်၏ သားငယ် တွင် စွဲကပ်နေသည့်ရောဂါကို သူ၏သဘာဝလွန်စွမ်းအားဖြင့် ကုသပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ဇာဘုရင်၏ မျက်နှာသာပေး ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ယုံကြည်မှုကို ရလာသည့်အလျောက် နိုင်ငံရေး တွင်ပါ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နိုင်လောက်အောင် သြဇာကြီးမား ခဲ့သည်။ သို့သော် နောက်ပိုင်းတွင် သူ၏သီလ၊ သမာဓိ၊

ပညာကင်းမဲ့မှုက ဖုံးဖိမရအောင် ပေါ်လွင်လာခဲ့သည်။ အာဏာရှင် အသိုင်းအဝိုင်းအတွင်းမှ မိန်းမပျိုနန်းတွင်းသူ များနှင့် ကာမဂုဏ်ကြူးချင်တိုင်း ကြူးခဲ့သည်။ သူ့ကို မလိုလားသူတို့က အဆိပ်ကျွေးသတ်ခဲ့သော်လည်း တစ်ခါစားရုံဖြင့် လူ ၃၀ သေစေနိုင်သော အဆိပ်က သူ့အား မည်သို့မျှ အကျိုးမသက်ရောက်စေခဲ့ပေ။ အဆိပ်ပြီး နေသော သဘာဝလွန်စွမ်းအားရှင် ရပ်စပြုတင်အား နောက်ဆုံး၌ နန်းတွင်းသူတစ်ဦးနှင့် များခေါ်ကာ သေနတ် ဖြင့် ပစ်ခတ်လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်သောအခါတွင်မှ မိုက်ဇာတ် တုံးခဲ့ရတော့သည်။

(၂) သဘာဝလွန်စွမ်းအားသည် အံ့ဩစရာမဟုတ်ပါ

သတ္တဝါတိုင်း၌ ရုပ်တရားနှင့်နာမ်တရားတို့ တွဲဖက် တည်ရှိနေပေသည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ **ခန္ဓာကိုယ်** ကို တစ်စုံ တစ်ရာသော ဦးတည်ချက်အား စွမ်းဆောင်နိုင်စေရန် လေ့ကျင့်ယူ၍ရသကဲ့သို့ နာမ်တရားတည်းဟူသော **စိတ်** ကိုလည်း လေ့ကျင့်ယူ၍ရနိုင်သည်။ သို့သော် ရုပ်စွမ်းအင် နှင့် စိတ်စွမ်းအင်တို့ကို သူ့နေရာနှင့်သူ နေသားတကျ သုံးစွဲ တတ်ဖို့ အရေးကြီးသည်။

ပမာဆိုရသော် ရုပ်တည်နေသော ဘောလုံး တစ်လုံးအား ရုပ်ခန္ဓာကိုသုံး၍ ရွေ့လျားအောင် လုပ်ဆောင်၍ ရနိုင်သလို စိတ်စွမ်းအင်ဖြင့်လည်း လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် ပေးဆပ်ရသော အရင်းအနှီးမှာမူ များစွာ ကွာခြား လှသည်ကို တွေ့ရှိရပေမည်။ လက်ဖြင့်တွန်းလိုက်ပါက

စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်း ရွှေ့လျားသွားနိုင်သော ဘောလုံးကို စိတ်စွမ်းအင်သုံး၍ ရွှေ့လျားသွားစေလိုပါလျှင် နှစ်၊ လ ရှည်ကြာစွာ အချိန်ကုန်ခံ၍ စိတ်ကိုလေ့ကျင့်ရပေလိမ့်မည်။ ဤနေရာတွင် ရရှိမည့်တန်ဖိုးနှင့် ပေးဆပ်ရသည့် အရင်းအနှီးမကာမိသည်ကို သတိပြုသင့်သည်။ လောကတွင် အဆန်းတကြယ် လုပ်ဆောင်နိုင်တိုင်း အကျိုးမရှိပါချေ။ ပညာဉာဏ်ကိုသုံး၍ လုပ်သင့်မလုပ်သင့်၊ တန်၏မတန်၏ နှိုင်းချိန်သင့်သည်။

ရုပ်စွမ်းအင် သုံးကာ အလွယ်တကူလုပ်၍ ရနိုင်သည့် အလုပ်မျိုးအတွက် ရုပ်စွမ်းအင်ကိုသာ အားကိုးရပေလိမ့်မည်။ လွယ်သည်ကို ခက်အောင်လုပ်ခြင်းသည် ပညာမဲ့သူတို့၏ အလုပ်သာဖြစ်သည်။ ထို့အတူ ရုပ်စွမ်းအင်ကိုသုံး၍ အလွယ်တကူရနိုင်သည်များကို စိတ်စွမ်းအင် သုံး၍ ရယူပြုနိုင်သူများအား ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ကိုးစားထိုက်သူများဟု ယုံကြည်ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်နေသူများ မှာလည်း လူမိုက်ကိုကိုးကွယ်သည့် ပညာမဲ့များသာ ဖြစ်ပေသည်။

(၃) သမာဓိစွမ်းအင်

အချို့က သဘာဝလွန်စွမ်းအားရှင်များ၏ စိတ်တန်ခိုးဖြင့် ဖန်တီးပြုမှုများကို သမာဓိစွမ်းအင်ဟု ထင်မှတ်တတ်ကြသည်။ အကယ်စင်စစ် သမာဓိဆိုသည့် ဝေါဟာရကို ဗုဒ္ဓအလိုတော်ကျ ဖွင့်ဆိုရသော် လောကဓံတရားရှစ်ပါးကို မတုန်မလှုပ် ရင်ဆိုင်နိုင်စွမ်းရှိသော သတ္တိ

ထူးပင် ဖြစ်ပေသည်။ သမ္မာသမာဓိဟုလည်း ဆိုနိုင်သည်။
 သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် သဘာဝလွန်
 စွမ်းအင်များနှင့် ပြည့်စုံချင်မှ ပြည့်စုံပေလိမ့်မည်။ သို့သော်
 ဘဝတစ်သက်တာတွင် လာဘ်ခြင်း၊ မရခြင်း၊ အခြွေအရံ
 ရှိခြင်း၊ အခြွေအရံမဲ့ခြင်း၊ ချီးမွမ်းခံရခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခံရခြင်း၊
 ချမ်းသာခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းတို့နှင့် ကြုံတွေ့ရသည့်အခါတိုင်း
 တုန်လှုပ်ချောက်ချားခြင်းမရှိဘဲ ရဲဝံ့စွာရင်ဆိုင်နိုင်စွမ်း
 ရှိကြသည်ကို တွေ့ရပေသည်။

ယင်းသို့သတ္တိထူးနှင့် ပြည့်စုံ ရန်မှာ အထက်က
 ဆိုခဲ့သည့် သဘာဝလွန်စွမ်းအားများ ပိုင်ဆိုင်လာအောင်
 ကြိုးပမ်းရသည်ထက် အဆများစွာ ခက်ခဲပေသည်။ တန်ဖိုး
 လည်း ကြီးမားလှပေသည်။ သမာဓိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်
 စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အမြင့်မြတ်ဆုံး စွမ်းအင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းပင်
 ဖြစ်ရာ ပေးဆပ်ရသည့် အရင်းအနှီးနှင့် ထိုက်တန်သော
 တန်ဖိုးကို ရရှိနိုင်ပေသည်။

သမာဓိနှင့်ပြည့်စုံသူသည် မိမိကိုယ်ကို ကောင်း
 မြတ်အောင် ပြုစုပျိုးထောင်နိုင်စွမ်းရှိသူ ဖြစ်သည်။ သူ၏
 ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း စည်ပင်တိုးတက်အောင် ဆောင်
 ကြဉ်ပေးနိုင်သူ ဖြစ်သည်။ အရာရာ၌ ဝေဖန်သုံးသပ်
 ဆုံးဖြတ်ရာတွင် အဂတိတရားကင်းရှင်းစွာ ဆောင်ရွက်
 တတ်သည်ဖြစ်ရာ ထိုသို့သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုးအား ချဉ်းကပ်
 နည်းနာခံယူခြင်းသည် ပညာရှိကို မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်း
 တည်းဟူသော မင်္ဂလာတရားနှင့် ပြည့်စုံသည့် လုပ်ရပ်ပင်
 ဖြစ်ပေတော့သည်။

(၄) ဓမ္မဂုဏ်အင်နှင့် သဘာဝလွန်ဖြစ်ရပ်များ

သဘာဝလွန်ဖြစ်ရပ်များကို ဗုဒ္ဓဓမ္မ၏ ဂုဏ်တော်များနှင့် ဆက်စပ်ပြောဆို ရေးသားခြင်းသည် ပညာမဲ့တို့၏ လုပ်ရပ်သာ ဖြစ်ပေသည်။ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးကောင်းခြင်း၊ ကိလေသာအညစ်အကြေးကို ဖယ်ရှားနိုင်ခြင်း၊ ကာလ ဒေသမရွေး ကောင်းကျိုးချမ်းသာကိုပေးခြင်း၊ စိစစ်ဝေဖန်လေ့လာ မှတ်ကျောက်တင်ခံနိုင်ခြင်း၊ စိတ်ဝယ်ကပ်ဆောင် လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် အကျိုးရှိခြင်း၊ ပညာရှိသူတိုင်း သိမြင်ခံစား နားလည်နိုင်ခြင်းတည်းဟူသော မြင့်မြတ်သည့် ဂုဏ်အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဗုဒ္ဓသာသနာတော်လာ ဓမ္မတရားတော်တို့၏ အာနိသင်ကို ရပ်စပြုတင်ကဲ့သို့ သူတော်ယောင် လူယုတ်မာတို့ပင် စွမ်းဆောင် နိုင်သည့် သဘာဝလွန် စွမ်းအင်များနှင့် နှိုင်းဆခြင်းမှာကား အမြင်မတော် ဆင်တော်ကို ခလောက်တပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေချေတော့သည်။

(၅) ဓမ္မတရားတော် ရွတ်ဖတ်ခြင်း

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဟောကြားခဲ့သော ဓမ္မဒေသနာတော်တို့ကို ရွတ်ဖတ်နေရုံဖြင့် အကျိုးထူးခံစားရမည်ဟူသော အယူအဆမျိုးသည် ပင်ရင်းမူလ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၌ မရှိခဲ့ချေ။ ဓမ္မဒေသနာမှန်သမျှ လိုက်နာကျင့်သုံး အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဖြင့်သာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ရရှိခံစားကြရပေလိမ့်မည်။ ရွတ်ဖတ်နာယူခြင်း၊ နားလည်သဘောပေါက်ခြင်းနှင့် လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းတို့ကို

တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း ဆောင်ရွက်ကြပါမှ ဗုဒ္ဓဓမ္မဒေသနာတော်တို့၏အကျိုးကို ပြည့်ဝစွာ ရရှိခံစားကြရပေမည်။ အချို့က ဗုဒ္ဓဓမ္မဒေသနာတော်တို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်သဘောပေါက်စရာမလိုဘဲ ရွတ်ဖတ်နေရုံ၊ ကြားနာနေရုံမျှဖြင့် မင်္ဂလာရှိမည်၊ ကောင်းကျိုးရမည်ဟု ထင်မှတ်မှားနေကြသေးသည်ကို ဝမ်းနည်းဖွယ်တွေ့ရှိရသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အနေနှင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဟောကြားခဲ့သည့် မင်္ဂလာရှိရာအကြောင်းတရား (၃၈)ပါးကို ပြန်လည်လေ့လာသင့်ကြပေသည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက မင်္ဂလာသုတ်တွင် ‘ငါဘုရား ဟောကြားခဲ့သည့် ဓမ္မတရားတော်တို့အား အနက်အဓိပ္ပာယ် နားလည်စရာမလိုဘဲ အသံကြားရုံဖြင့် မင်္ဂလာရှိ၏’ ဟု မဟောကြားခဲ့ပါချေ။ ထို့အပြင် ဒွန်းစက္ကားနှင့်တူသော ဥပသကာ၏ အင်္ဂါရပ်များတွင် အသံကိုကြားရုံဖြင့်မင်္ဂလာရှိ၏ဟု ယူဆတတ်ခြင်းဟူသော အချက်တစ်ရပ်ကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကိုယ်တိုင် ထည့်သွင်းဟောကြားခဲ့သည်ကိုလည်း သတိပြုအပ်လှပေသည်။

(၆) အမျှော်စိတ်နှစ်မျိုး

ဘာသာရေးဆိုင်ရာကျင့်စဉ်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်သူတိုင်း၌ ဤမည်သောကျင့်စဉ်ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသော အကျိုးရလဒ်ကို ရလိမ့်အံ့ဟူသည့်အမျှော်စိတ် ရှိကြစမြဲဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အမျှော်စိတ် နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိသည်ကိုကား မမေ့အပ်ပါချေ။ ပညာဉာဏ်ပြည့်စုံသူတို့၏ အမျှော်စိတ်သည် ကြောင်းကျိုး

သင့်အမျှော်စိတ်ဖြစ်ပြီး ပညာဉာဏ်ချို့တဲ့သူတို့၏ အမျှော်စိတ်မှာမူ ကြောင်းကျိုးမဲ့အမျှော်စိတ်သာ ဖြစ်သည်။

ဖြစ်နိုင်၏-မဖြစ်နိုင်၏၊ လောကဓမ္မနိယာမနှင့် ညီညွတ်မှုရှိ၏-မရှိ၏ မချင့်ချိန်ဘဲ မိမိဖြစ်ချင်သည့် ဦးတည်ချက် တစ်ခုတည်းကိုသာသိပြီး၊ မိမိလုပ်ဆောင်မှုသည် မိမိဦးတည်ချက်ပန်းတိုင်နှင့် စပ်ဆိုင်မှုမရှိခြင်းကို နားမလည်သူတို့၏ အမျှော်စိတ်မျိုးသည် ကြောင်းကျိုးမဲ့ အမျှော်စိတ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

မိမိရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ကို သတ်သတ်မှတ်မှတ် ချထားသလို မိမိလုပ်ဆောင်ချက်သည်လည်း ယင်းပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိစေနိုင်သည့် အကြောင်းတရား အမှန်အကန် ဖြစ်ကြောင်း လောကဓမ္မနိယာမတို့နှင့် နှိုင်းဆသုံးသပ်ပြီးမှ ထားရှိအပ်သော အမျှော်စိတ်မျိုးသည်သာ ကြောင်းကျိုးသင့် အမျှော်စိတ် မည်ပေသည်။

(၇) ကြောင်းကျိုးမဲ့အမျှော်စိတ်၏ အန္တရာယ်နှစ်မျိုး

ဗုဒ္ဓဓမ္မတရားတော်တို့အား အကြောင်းသင့် အကျိုးသင့် သိရှိနားလည်အောင်ရှင်းမပြဘဲ မျှော်လင့်ချက် တစ်ခုကိုသာပေးပြီး ပုံမှန်ဝတ်မပျက် ရွတ်ဖတ်စေခြင်းသည် ကာယကံ ရှင်အတွက်ရော သာသနာတော်အတွက်ပါ အန္တရာယ် ကြီးမားလှပေသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များအနေနှင့် ပုံမှန် ဝတ်မပျက်ရွတ်ဖတ်ရင်း နောင်ကာလကြာရှည်သော် ဘာသာရေးအသိ ရင့်ကျက်လာလိမ့်မည်ဟု စိတ်ကူးယဉ်၍ မရပါချေ။ တစ်နေ့နေ့တစ်ချိန်ချိန်တွင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏

ဆန့်ကျင်ဘက်အစွန်း တစ်ဖက်ဖက်သို့ ကျရောက်နှစ်မွန်း သွားကြသည်ကသာ များလှပေသည်။

(၈) လက်ယာစွန်းရောက် ယုံမှားမှု

ဗုဒ္ဓဓမ္မအဆိုအဆုံးအမတို့အား အနက်အဓိပ္ပာယ် သိရှိနားလည်ခြင်းမရှိဘဲ ဂန္ဓာရီဂိုဏ်းသားတို့၏ ဂါထာမန္တန် ဆန်ဆန် ရွတ်ဖတ်နေရာမှ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ပင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အတိတ်ကပြုခဲ့သည့် ကံ-ဉာဏ်-ဝီရိယ အစွမ်းကြောင့် မျှော်လင့်ထားသလို ဖြစ်လာတတ်သည့် အခါမျိုးလည်း ရှိတတ်ပါသည်။ သို့သော် ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ မိမိ၏ ကံ-ဉာဏ်-ဝီရိယ အကျိုးကိုခံစားရသည်ဟု မယူဆဘဲ ဗုဒ္ဓဓမ္မတရားတော်တို့အား အနက်အဓိပ္ပာယ်မသိဘဲ ကြောင်းကျိုးမဲ့ အမျှော်စိတ်ဖြင့် ရွတ်ဖတ်ခြင်းကြောင့်သာ ဖြစ်သည်ဟု နက်ရှိုင်းစွာ ယုံကြည်သွားတတ်ပေသည်။ ထိုအခါ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်အနေနှင့် ဗုဒ္ဓဝါဒသည် လိုက်နာကျင့်သုံးစရာမလိုဘဲ ဓမ္မတရားတော်များကို ဂါထာမန္တရားသဖွယ် အသုံးပြုရုံဖြင့် လိုရာ ပြီးမြောက်စေသည့်လမ်းစဉ်ဟု ထင်မှတ်မှားကာ အဓိပ္ပာယ်မဲ့ ရွတ်ဖတ်ခြင်းသံသရာမှ ရုန်းမထွက်နိုင်ဘဲ ရှိနေတတ်ကြသည်။ ယင်းယုံမှားမှုမျိုးသည် မဟာယာနဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းခွဲတချို့၌ ထိုးဖောက်နေရာယူလာခဲ့ရာ ကျင့်ကြံ အားထုတ်စရာမလိုဘဲ ဗုဒ္ဓဓမ္မတရားတော်များ ရွတ်ဖတ်ရုံမျှဖြင့် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကိုပင် မျက်မှောက်ပြုနိုင်သည်ဆိုသော အယူအဆ ထွန်းကားလာခဲ့သည်ကို အထင်အရှား တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

(၉) လက်ဝဲစွန်းရောက် ယုံမှားမှု

ဗုဒ္ဓဓမ္မအဆိုအဆုံးအမတို့အား အနက်အဓိပ္ပာယ် မသိဘဲ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်နေသူတို့သည် ၎င်းတို့မျှော်လင့် ထားသကဲ့သို့ ဖြစ်မလာသည့်အခါ ကြောင်းကျိုးမဲ့ ယုံကြည် တတ်သော မိမိ၏အပြစ်ကို မိမိမမြင်တတ်ကြဘဲ ဗုဒ္ဓ သာသနာတော်အပေါ် အပြစ်ပုံချတတ်ကြသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ် ခများမှာ မူလကပင် ဗုဒ္ဓဓမ္မ တရားတော် တို့အား ဂါထာမန္တရားသဖွယ် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ခြင်းသည် ဗုဒ္ဓဝါဒ၏ ကျင့်စဉ်တစ်ခုဟု ထင်မှတ်မှားခဲ့ပေရာ ၎င်းမျှော်လင့် ထင်မှတ်ထားသကဲ့သို့ ဖြစ်မလာသော အခါတွင် ‘ဗုဒ္ဓဝါဒဆိုတာအလကားပါ’ ဟု ပုတ်ခတ်ပြောဆို လျက် သာသနာတော်ကို စွန့်ပယ်ကျောခိုင်း သွားတတ်ကြ ပေသည်။

(၁၀) မျက်မှောက်ခေတ်လူငယ်နှင့် အနာဂတ်သာသနာ

သိပ္ပံပညာတိုးတက်ထွန်းကားမှု အဆင့်ဆင့်သည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်အဆုံးအမ မည်မျှမှန်ကန်သည်ကို သက်သေပြနေသကဲ့သို့ ရှိလာပေသည်။ **ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ထွန်းကားပြန့်ပွားမှုကို လိုလားသူတိုင်း သိပ္ပံပညာ တိုးတက်မှုကို ကြိုဆိုအပ်ပေသည်။**

သိပ္ပံပညာ မည်မျှထွန်းကားလာပါစေ၊ ဗုဒ္ဓ ဟောကြားတော်မူခဲ့သည့် ဓမ္မနိယာမ၊ ဝိဇနိယာမ၊ ကမ္မ နိယာမ၊ စိတ္တနိယာမ၊ ဥတုနိယာမတည်းဟူသော နိယာမ တရားငါးပါး၏ ဘောင်အတွင်းမှာပင် ရှိနေမည်သာဖြစ်ရာ

ပုံသကူမှတ်စု (၁)

အနတ္တဒေသနာသည်ကား ခိုင်မာသည်ထက် ခိုင်မာနေမည် သာပင်။

သို့သော် မျက်မှောက်ခေတ်လူငယ် အတော် များများမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်အဆုံးအမကို တိတိပပ နားလည် သဘောပေါက်ခြင်းမရှိကြချေ။ အထက်ကဆိုခဲ့ သော လက်ယာအစွန်းရောက်ယုံမှားမှုနှင့် လက်ဝဲအစွန်း ရောက်ယုံမှားမှုတို့ကိုသာ သူတို့ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အများ အားဖြင့် တွေ့မြင်နေကြရပေရာ စစ်မှန်သောဗုဒ္ဓသာသနာ တော်ကြီး ဆက်လက်တည်တံ့ခိုင်မြဲ ပြန့်ပွားရေးအတွက် အသိတရားရှိသူတို့က ဝိုင်းဝန်းကြိုးပမ်းကြပါမှ တော်ရုံ ကျပေလိမ့်မည်။

၁၉၈၀-ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် အရှိန်အဟုန် ကောင်းစွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာခဲ့သော အရှေ့တောင်အာရှ ကျွန်းနိုင်ငံတစ်ခုရှိ မှတ်တမ်းများအရ သူတို့နိုင်ငံတွင် သိပ္ပံပညာထွန်းကားမှုနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်မှု ပြောင်းပြန် အချိုးကျခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

လူငယ်အများစုမှာ သိပ္ပံပညာကိုသာ အထင်ကြီး ကိုးစားလာကြပြီး ဗုဒ္ဓသာသနာတော်အား ကျောခိုင်း လာကြသည်ဟုဆိုသည်။

အကယ် စင်စစ် ယင်းသို့ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း ရင်းမှာ သူတို့ဆီတွင် စစ်မှန်သောဗုဒ္ဓသာသနာ မထွန်းကား ခဲ့ဘဲ ထိုလူငယ်တို့ ထက် အလျင်ကျသော မျိုးဆက်မှာလည်း ကြောင်းကျိုးမဲ့ အမျှော်စိတ်ကိုအခြေခံခဲ့သည့် အမည်ခံ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသာ ဖြစ်ခဲ့သောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

အချုပ်ဆိုရသော် အသိဉာဏ်နှင့်မယှဉ်သော
 ယုံကြည်မှု မျိုးသည် သာသနာ့ကွယ်ပရာ
 အကြောင်းတရား တစ်ရပ်ဖြစ်သည် ဆိုခြင်းကို
 ကျွန်ုပ်တို့အလေးအနက် သတိပြုအပ်ပေတော့သည်။
 (ဓမ္မရံသီ၊ အမှတ်-၆၀၊ ၁၉၉၄-ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ။)

(၁) ထေရဝါဒ

‘ထေရ’ ဆိုသည်မှာ အနည်းဆုံး(၁၀)ဝါ ရပြီးသော ရဟန်းမထေရ်ကိုဆိုလိုပြီး ‘ဝါဒ’ ဆိုသည်မှာ အယူအဆ၊ ခံယူချက်ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထေရဝါဒကို တိုက်ရိုက် ပြန်ဆိုသော် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသော ဝါတော်ကြီးရင့်သည့် ရဟန်းတော်ကြီးများ၏ အယူအဆ၊ ခံယူချက်ပင် ဖြစ်၏။

ဤအခေါ်အဝေါ်သည် ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီး နောက်နှစ်ပေါင်း (၁၀၀) ကျော်တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော ဒုတိယ သင်္ဂါယနာတင်ပွဲ နောက်ပိုင်းမှ စတင်သုံးစွဲခဲ့ကြောင်း သမိုင်း မှတ်တမ်းများအရ တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းခေတ်ကာလက ဂေါတမဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမအတိုင်း တစ်သဝေမတိမ်း လိုက်နာကျင့်သုံးလိုသော ဝါတော်ကြီးရင့်သည့် မထေရ်ကြီး

များနှင့် မိမိတို့လိုသလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင် ကျင့်သုံးလိုသော ရဟန်းတို့အကြား သဘောထားကွဲလွဲမှုများ ပေါ်ပေါက် ခဲ့သည်။ ယင်းသဘောထားကွဲလွဲမှုကို အကြောင်းပြု၍ ကျင်းပခဲ့ရသော ဒုတိယသင်္ဂါယနာတင်ပွဲတွင် ဝါတော်ကြီးရင့်သည့် မထေရ်ကြီးများ၏ အလိုနှင့်အညီ အတည်ပြုလိုက်သည့် အယူအဆကို ‘ထေရဝါဒ’ ဟု စတင်ခေါ်ဝေါ်ခဲ့သည်ဟု မှတ်တမ်းများကဆိုသည်။

(၂) ဗုဒ္ဓ

ဗုဒ္ဓ၏မူရင်းအနက်မှာ အမှန်တရားကို သိမြင်၍ နိုးကြားထကြွသော ပုဂ္ဂိုလ်ပင်ဖြစ်သည်။ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက ပါဠိဒေဝီအဖြစ်ခေါ်ဝေါ်ခဲ့သော ပါဠိစာပေသုတေသီ မစ္စင်ရိုက်(စ်)ဒေးဗစ်ကမူ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူစဉ်အခါက ဤ ‘ဗုဒ္ဓ’ ဟူသော အသုံးအနှုန်းဖြင့် ဘုရားရှင်ကိုခေါ်ဝေါ်ခြင်း ရှိချင်မှရှိမည်ဟု မှတ်ချက်ချခဲ့သည်။ မည်သို့ဆိုစေ မျက်မှောက်ခေတ် ဗုဒ္ဓ သာသနာတော်တွင်မူ လောက၏သစ္စာတရားကို ပိုင်းခြားသိမြင်ခဲ့သော အဦးပထမဆုံး ရဟန္တာအရှင်မြတ်အား ဗုဒ္ဓဟု မှတ်ယူအပ်သည်ကိုကား မည်သူမျှမငြင်းနိုင်ပေ။

(၃) ဘာသာ

ဘာသာကို နှုတ်ထွက်စကား ဟု ပြန်ဆိုနိုင်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓ၏နှုတ်ထွက်စကား၊ အဆိုအဆုံးအမဩဝါဒများ ပင်ဖြစ်သည်။ မဟာမေဒင်ဘာသာ ဆိုလျှင်

ပံသကုမုတ်စု (၂)

လည်း မိုဟာမက်၏နှုတ်ထွက်စကား၊ အဆိုအဆုံးအမ
ဩဝါဒများဟု ယူဆထိုက်သည်။

သို့သော် ဘာသာကို အင်္ဂလိပ်လို ရီလီးဂျင်း
(Religion) ဟု ပြန်ဆိုလိုက်သည့်အခါ ဗုဒ္ဓဘာသာသည်
ရီလီးဂျင်း ဟုတ်မဟုတ်ဆိုသည့်ပြဿနာ ပေါ်လာခဲ့ဖူးသည်။
ထိုစဉ်အခါက အင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်များတွင် ရီလီးဂျင်းကို
ဖန်ဆင်းရှင် သဘာဝလွန်စွမ်းအားရှင် တစ်စုံတစ်ရာအား
ဝတ်ပြုကိုးကွယ် ဆုတောင်းခြင်း၊ ယင်းဖန်ဆင်းရှင်အလိုကျ
လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း ဟုသာ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့သောကြောင့်
ဖြစ်သည်။

မျက်မှောက်ခေတ်တွင်မူ ရီလီးဂျင်း၏အဓိပ္ပာယ်
သည် ထို့ထက်မကကျယ်ဝန်းလာပြီး မိမိတို့ယုံကြည်ရာ
လမ်းညွှန်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဆုံးအမဩဝါဒနှင့်အညီ ဘဝတစ်
သက်တာ နေထိုင်ကျင့်သုံးရေး အယူအဆလမ်းစဉ်အဖြစ်
ကမ္ဘာကအသိအမှတ် ပြုလာခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာကို
ရီလီးဂျင်းဟု သုံး၍ရနေပေပြီ။

(၄) သာသနာ

ဗုဒ္ဓဘာသာဟု သုံးစွဲ၍ရသလို ဗုဒ္ဓသာသနာဟု
လည်း သုံးစွဲ၍ရသည်။ သို့သော် အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာ
ဟု သုံးနှုန်းလျှင်ကား အမျိုးသည် တရုတ်၊ ကုလား၊ အင်္ဂလိပ်
စသောအမျိုးအနွယ်ကို ဆိုလိုသည်။ ဘာသာဆိုသည်မှာ
ယင်းလူအမျိုးအနွယ်တို့ ပြောဆိုသုံးစွဲရာ ဘာသာစကား
ဓလေ့စရိုက်ကို ရည်ညွှန်းသည်။ သာသနာမှာ လူအမျိုးအ

နွယ်နှင့်မဆိုင်ဘဲ ဗုဒ္ဓ၊ ခရစ်ယာန်၊ မဟာမေဒင်စသော ကိုးကွယ်ရာ ဘာသာတရားများကို ဆိုလိုပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာဟူသော အသုံးအနှုန်းကို လိုအပ်သလိုပြောင်းလွှဲ သုံးစွဲနိုင်သော်လည်း နေရာမှန်ကန်မှုရှိအောင် သတိပြုအပ်ပေသည်။

(၅) မဟာယာန

ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း (၃၀၀) ဝန်းကျင်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းကွဲများအကြား ဘုရား အလောင်းဝါဒ ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်။ အကယ်စင်စစ် ယင်း အယူအဆသည် ဘဝတဏှာမပြတ်နိုင်သော၊ သံသရာကို မြတ်နိုးတွယ်တာနေသူတို့၏ ဆင်ခြေတစ်ရပ်သာ ဖြစ်သည်။ ဤဘဝ၌ပင် သစ္စာတရားကို ပိုင်းခြားသိမြင်၍ ရဟန္တာ ဘဝဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသည် တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်သော အလုပ်ဟု သူတို့ကရှုတ်ချခဲ့ကြသည်။

ဗုဒ္ဓသက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က ရဟန်းတရား အားထုတ်သူများကို တမလွန်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လုံးဝထည့် မစဉ်းစားစေဘဲ ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့်တွင် နေထိုင်ရန် ညွှန်ကြားခဲ့ခြင်းကိုလည်း ပစ်ပယ်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တို့၏ လူဝင်စားအယူ အဆကို ဗုဒ္ဓဘာသာထဲသွတ်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဖန်ဆင်းရှင် ထာဝရဘုရားက ဘဝတစ်ခုပြီးတစ်ခု ဝင်စား ကူးပြောင်းကာ သတ္တဝါတို့အား ကယ်တင်သည်ဆိုသော **အဝတာရ** အယူအဆကိုအားကျကာ ဗုဒ္ဓဘာသာရဟန်းတို့

ပံသကုမုတ်စု (၂)

ကလည်း ဘဝများစွာကျင်လည်ကာ သတ္တဝါတို့အား နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့်ကယ်တင်ပြီး နောက်ဆုံးဘဝတွင်မှ ဗုဒ္ဓ ဘုရားသခင်အဖြစ် ခံယူသင့်သည်ဟု ဟောပြောခဲ့ကြသည်။

ယင်းအယူအဆအား လက်ခံသူတို့က သူတို့ ကိုယ်ကို မြင့်မြတ်သောလမ်းစဉ်ကို လိုက်နာသူများအဖြစ် ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ခဲ့ကြသည်။ ‘မဟာ’ ဆိုသည်မှာ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်မှုဖြစ်ပြီး ‘ယာန’ မှာ လမ်းစဉ်၊ ယာဉ်ရထားဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုကြသည်။ သို့သော် မျက်မှောက်ခေတ် မဟာယာနဂိုဏ်းကွဲတချို့မှာ တစ်ဂိုဏ်းနှင့်တစ်ဂိုဏ်း အယူ အဆချင်း မိုးနှင့်မြေပမာ ကွာဟလျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရ သည်။ အချို့သော မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းကွဲတို့မှာ ဗုဒ္ဓ၏လမ်းစဉ်ဟူ၍ပင် မကျန်ရှိတော့ဘဲ အမည်ခံဗုဒ္ဓ ဘာသာ ဖြစ်နေကြလေသည်။ အချို့ဂိုဏ်းကွဲတို့မှာမူ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် အတော်အတန် နီးစပ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

(၆) ဟိနယာန

လူဝင်စားအယူအဆ၊ ဘုရားလောင်းကယ်တင်ရှင် အယူအဆ၊ လူသားတိုင်း ဘုရားဖြစ်သည်အထိ ဘဝ အဆက်ဆက် ပါရမီဖြည့်ပြီးမှ နိဗ္ဗာန်သို့စံဝင်သင့်သည် ဆိုသော အယူအဆများကို လက်မခံသည့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဂိုဏ်းကွဲအချို့အား မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့က နှိမ့်ချ ခေါ်ဝေါ်သောဝေါဟာရသာ ဖြစ်သည်။ ထေရဝါဒကမူ မဟာယာန၊ ဟိနယာနဟူသည့် ဝေါဟာရတို့အပေါ် အသိ

အမှတ်မပြုချေ။ မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာအယူအဆ စတင်
ချိန်တွင် မဇ္ဈိမဒေသ၌ ထေရဝါဒဂိုဏ်းများ မရှိတော့ပြီ ဖြစ်ရာ
မဟာယာနအယူအဆအပေါ် အငြင်းပွားမှု၌ မပါဝင်
ခဲ့သဖြင့် ထေရဝါဒသည် ဟိနယာနမဟုတ်နိုင်ပေ။

(၇) ဓမ္မ

လောက၌ အစဉ်ထာဝရမဖောက်မပြန် မှန်ကန်
နေသောတရား ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဗုဒ္ဓဝါဒအလိုအရမူ
လောက၌ အစဉ်ထာဝရမဖောက်မပြန် မှန်ကန်နေသော
တရားမှာ တစ်ခုသာရှိသည်။ ယင်းမှာကား **အစဉ်ထာဝရ
ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲနေတတ်သည့် သဘော** ပင်
ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ လောကတွင်ဓမ္မမှတစ်ပါး မည်သည့်
အယူဝါဒ၊ နည်းပညာ၊ သဘောတရားမျှ အစဉ်ထာဝရ၊
မှန်ကန်တည်မြဲနေမည်မဟုတ်ဘဲ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲရန်
အလားအလာ ရာခိုင်နှုန်းပြည့် ရှိနေပေသည်။ ယင်း
သဘောကို ခံစားသိဖြင့်နားလည် နှလုံးသွင်းနိုင်သူသည် ‘ဓမ္မ’
ကို သိသောသူပင် ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဓမ္မကိုသိမြင် သည့်
ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အခြားမည်သည့် အယူဝါဒကိုမျှ
အစဉ်ထာဝရ မှန်ကန်နေမည်ဟု မယူဆတော့ပေ။ ပစ္စုပ္ပန်
တည့်တည့်ရှိ ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲမှု အစဉ်ကိုသာ အမှန်ဟု
ယုံကြည်သည်။ အတိတ်နှင့်အနာဂတ်ကို မစဉ်းစားတော့
ပေရာ အချိန်ကာလ၊ ဒေသဆိုသည့် ပညတ်တရားတို့မှ
လွတ်ကင်းသွားတော့သည်။

အရာရာ၏ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲတတ်သည့် သဘောကို နားလည်ထားသဖြင့် ဘဝတစ်သက်တာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အဖြစ်အပျက်၊ လူပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲတတ်မှုတို့ကို သိရှိထားပြီးဖြစ်ရာ နားလည်ခွင့်လွတ်နိုင်သည့်စွမ်းအားနှင့် ပြည့်ဝနေပေတော့သည်။ မိမိခန္ဓာကိုယ်၏ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့ မတည်မြဲပြောင်းလဲဖောက်ပြန်တတ်သည့် သဘောကိုလည်း သိရှိထားပြီး ဖြစ်ရာ ဘဝတစ်သက်တာ၏ နောက်ဆုံးထွက်သက် တိုင်အောင် ကြုံတွေ့ရသမျှ ဒုက္ခ၊ သုခ မှန်သမျှကို တည်ငြိမ် အေးချမ်းစွာ ရင်ဆိုင် သွားနိုင် သော စွမ်းအားသတ္တိ နှင့် လည်း ပြည့်စုံတော့သည်။ ဤသည်ကား ဓမ္မကိုသိနားလည်ခြင်း၏ စစ်မှန်သော အကျိုးကျေးဇူးပင် ဖြစ်ပေတော့သည်။

(၈) သံဃာ

တစ်စုံတစ်ရာသော စည်းကမ်းဥပဒေနှင့်အညီ တိကျစွာ လိုက်နာကျင့်သုံးနေထိုင်သော လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်တွင် ဗုဒ္ဓချမှတ်ခဲ့သော ဝိနည်းစည်းကမ်းနှင့်အညီနေထိုင်၍ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ပြန့်ပွားအောင်ဆောင်ရွက်သော ပုဂ္ဂိုလ်စုသည် သံဃာပင် ဖြစ်ပေသည်။

သံဃာ၏ကျေးဇူးကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒကို ကျွန်ုပ်တို့ လေ့လာသိရှိ လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ကြပေရာ ဤနေရာ၌ သံဃာ၏ကျေးဇူးသည် ဗုဒ္ဓနှင့်တန်းတူ ကြီးမားလှပါပေသည်။ အကယ်၍လောက၌ သံဃာသာကွယ်ပအံ့၊ ဗုဒ္ဓ

သာသနာသည်လည်း ကွယ်ပပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော် အခွင့်ရှည်တည်တံ့စေလိုသူတိုင်း သံဃာကို ချီးမြှောက်ရမည်။ သံဃာတော်တို့ ဘက်ကလည်း ချီးမြှောက်ခံထိုက်သူများဖြစ်အောင် လုံ့လစိုက်သင့်သည်။ သံဃာကို အကြည်ညိုပျက်စေမည့် အပြုအမူသည် မိမိတစ်ဦးတည်းနှင့်သာ သက်ဆိုင်သော ပြစ်မှုမဟုတ်ဘဲ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီးကိုပါ ထိခိုက်နိုင်ကြောင်း သံဃာတော်တိုင်း သတိပြုအပ်ပေသည်။

(၉) ပါရမီ

မဟာယာန တို့၏ ‘ဘုရားအလောင်းဝါဒ’ အတွက် ‘ပါရမီ’ ဟူသော ဝေါဟာရသည် အလွန်တရာ အသုံးတည့်လှပေသည်။ မဟာယာနတို့က ဘုရားဖြစ်မည့် ဘဝမရောက်မီစပ်ကြား ဘဝအဆက်ဆက် ဖြည့်တင်းရမည့် ကုသိုလ်တရားများကို ပါရမီဟုခေါ်ဝေါ် သုံးနှုန်းခဲ့ကြသည်။ မဟာယာနတို့၌ ပါရမီခြောက်ပါးရှိသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်အခါက ဤဘဝ၌ ရဟန္တာဖြစ်ရေးသည်သာ ဗုဒ္ဓ၏တပည့်သားသံဃာတို့၏ပန်းတိုင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ရဟန္တာအဖြစ်နှင့် တတ်စွမ်းသမျှ ဓမ္မကိုဖြန့်ဖြူးရင်း ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့်တွင် နေထိုင်သွားခြင်းသည်သာ ဗုဒ္ဓခေတ်သံဃာတော်တို့၏ ရဟန်းကိစ္စ ဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ မျက်မှောက်ခေတ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ အနေနှင့် ပါရမီ (၁၀) ပါးကို ဘုရားအလောင်း ကျင့်စဉ်ဟု

ပံသကုမုတ်စု (၂)

မမှတ်ယူဘဲ လက်ရှိဘဝ၌ပင် ဖြည့်ကျင့်ခြင်းဖြင့် မဂ်ဖိုလ်
နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်သည့် နည်းလမ်းကောင်းများ
အဖြစ် လိုက်နာကျင့်သုံးပါက အကျိုးရှိနိုင်ပါပေသည်။

(ဓမ္မရံသီ၊ အမှတ်-၅၅၊ ၁၉၉၄-ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ။)

ကျွန်ုပ်တို့ အမွန်တကယ် ယဉ်ကျေးကြပြီလော

ကျွန်ုပ်တို့အမှန်တကယ်ယဉ်ကျေးကြပြီလော ၁၃၁

လူသားတို့၏ ဘဝတစ်သက်တာ ကံကြမ္မာကို သူတို့၏ မွေးရာပါဗီဇနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တို့က များစွာသြဇာ သက်ရောက်လျက် ရှိပေသည်။ ဗီဇဟုဆိုရာတွင် ရုပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာဗီဇနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဗီဇဟူ၍ ခွဲခြားသတ်မှတ် နိုင်သည်။ ရှေးအခါက ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဗီဇဟူသည် မွေးရာပါ ဖြစ်သောကြောင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲ၍ မရနိုင်ဟု ထင်မြင်ယူဆ ခဲ့ကြသည်။

မျက်မှောက်ခေတ်တွင်မူ သိပ္ပံပညာထွန်းကား လာသည့်အလျောက် မျိုးရိုးဗီဇအင်ဂျင်နီယာပညာဖြင့် လူသားတို့၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဗီဇကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲ၍ ရလာပြီဖြစ်သည်။ ယင်းကိုပင် သိပ္ပံပညာ၏ ကြီးကျယ် ခမ်းနားသော အောင်မြင်မှုတစ်ရပ်အဖြစ်လည်း ဂုဏ်ယူ ဝင့်ကြွားနေကြသည်။

ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အသွေးအသားနှင့်စပ်ဆိုင်သော မျိုးရိုးဗီဇကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးနိုင်ခြင်းသည် လူသားထု အတွက် အတိုင်းအတာတစ်ရပ်အထိ အကျိုးကျေးဇူးပြု နိုင်သည်ကားမှန်ပေသည်။ သို့သော် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဗီဇကို တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု မပြုနိုင်သေး သရွေ့ လူသားတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်အတန်းသည် ကျောက်ခေတ်ကထက် တစ်ဆင့်မြင့်မားတိုးတက်လာပြီဟု မဆိုနိုင်သေးချေ။

ယဉ်ကျေးမှုဟု ဆိုရာတွင် ခြပ်ရိယဉ်ကျေးမှု (Tangible Culture) နှင့် ခြပ်မဲ့ယဉ်ကျေးမှု (Intangible Culture) ဟူ၍ရှိပေသည်။ ခြပ်ရိယဉ်ကျေးမှုဆိုသည်မှာ ကိုင်တွယ်ထိတွေ့ဖော်ပြနိုင်သော၊ သိသာမြင်လွယ်သော ပြယုဂ်သင်္ကေတများပင် ဖြစ်သည်။ ပမာဆိုရသော် ကမ္ဘာ့ အံ့ဖွယ်ပိရမစ်ကြီးများ၊ မဟာတံတိုင်းကြီးများ၊ ဘုရားရှိခိုး ကျောင်းတော်ကြီးများ၊ နန်းတော်ကြီးများ၊ ပိသုကာလက်ရာ များနှင့် အနုသုခုမပစ္စည်းများပင် ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ ရှေးဟောင်းလက်ရာ အမွေအနှစ် မရှိစေ ကာမူ မျက်မှောက်ခေတ်၌ ဓနဥစ္စာကြွယ်ဝချမ်းသာမှုတွင် ရှေ့တန်းရောက်လာကြသော လူ့အဖွဲ့ အစည်းများကလည်း ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးမျှော်စင်ကြီးများ၊ အဆန်းကြယ်ဆုံး အဆောက်အဦများအစရှိသည့် ထင်သာမြင်သာသော သင်္ကေတများကို သူ့ထက်ငါအပြိုင်အဆိုင် တည်ဆောက်ကာ မိမိတို့၏ ခြပ်ရိယဉ်ကျေးမှု အဆင့်အတန်းအား မြှင့်တင်ပြ နေကြသည်။

ကျွန်ုပ်တို့အမှန်တကယ်ယဉ်ကျေးကြပြီလော ၁၃၃

လူသားတို့သည် အဆိုပါဒြပ်ရိုယဉ်ကျေးမှု လက်ရာ အစုစုတို့ကို ရည်ညွှန်းလျက် မိမိတို့ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် မာန်မာနတက်နေကြသည်။ ယင်းဒြပ်ရိုယဉ်ကျေးမှု လက်ရာများကိုပြကာ မိမိတို့လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင် ယဉ်ကျေးမှုတိုးတက် ထွန်းကားသောလူ့အဖွဲ့အစည်း အဖြစ်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့ လူမျိုးသည် ယဉ်ကျေးသောလူမျိုး အဖြစ်လည်းကောင်း ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားခဲ့၊ ဝင့်ကြွားဆဲ၊ ဝင့်ကြွားရန်အားထုတ် နေကြမြဲ ဖြစ်သည်။

မိမိတို့ကဲ့သို့ ဒြပ်ရိုယဉ်ကျေးမှုမပြနိုင်သည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအချို့ကိုမူ မိမိတို့လောက်မယဉ်ကျေးသော လူ့အဖွဲ့အစည်းဟု အထင်အမြင်သေးတတ်ကြသည်။ မိမိတို့ ပိုင်ဆိုင်သည့် ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများသည် မိမိတို့၏ယဉ်ကျေးမှု ပြယုဂ်ဟုပင် ထင်မြင်နေကြသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် အဆိုပါဒြပ်ရိုယဉ်ကျေးမှုများအား ပိုင်ဆိုင်ရုံဖြင့် မိမိတို့၏လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ယဉ်ကျေးလှပြီဟု ကောက်ချက်ဆွဲ၍ မရနိုင်ချေ။ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ယဉ်ကျေးသည် မယဉ်ကျေးသည်ဆိုခြင်းကို အဓိက အားဖြင့် အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သော ‘စံမှတ်ကျောက်’ မှာ ဒြပ်မဲ့ယဉ်ကျေးမှုသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ဒြပ်မဲ့ယဉ်ကျေးမှု ဆိုသည်မှာ သက်ဆိုင်ရာလူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအတွင်း နေထိုင်ကြကုန်သော လူသားထုအတွင်း စိမ့်ဝင်ပျံ့နှံ့လျက် ရှိသည့် ယုံကြည်မှု၊ တန်ဖိုးထားတတ်မှု၊ သဘောထားခံယူချက်၊ ဘဝအမြင်နှင့်ကိုယ်ကျင့်တရားတို့ပင် ဖြစ်သည်။

လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုသည် ခြပ်ရိုယဉ်ကျေးမှု မည်မျှပင်ပိုင်ဆိုင်ပါစေ တောတွင်းနေလူသားစား လူရိုင်း တို့နှင့်ခြားနားသာလွန် မြင့်မားသော ယုံကြည်မှု၊ တန်ဖိုးထား တတ်မှု၊ သဘောထားခံယူချက်၊ ဘဝအမြင်နှင့် ကိုယ်ကျင့် တရားတို့သာမရှိပါက ထိုလူ့အဖွဲ့အစည်းဝင်တို့အား လူယဉ် ကျေးများဟု မသတ်မှတ်နိုင်ပေ။ အဆိုပါ ခြပ်မဲ့ယဉ်ကျေးမှု အား အဓိကပြဋ္ဌာန်းပေးနေသည်မှာ တိုးတက်ထွန်းကား လှပါသည်ဆိုသော သိပ္ပံပညာဖြင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေး၍ မရနိုင်သော စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဗီဇသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

လူသားတိုင်း လူသားတိုင်းတွင် ပင်ကိုယ်မူလ အားဖြင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဗီဇ သုံးမျိုးသုံးစားရှိပေသည်။ ယင်း တို့မှာ (၁)သားရဲတိရစ္ဆာန်ဗီဇ (၂)လူသားဗီဇနှင့် (၃)ဗြဟ္မစိုရ် ဗီဇတို့ပင်ဖြစ်သည်။ လူသားတိုင်းသည် ယင်းတို့၏အလိုဆန္ဒ ပြည့်ဝစေရေးအတွက် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေချိန်တွင် ယင်းဗီဇ သုံးမျိုးထဲမှ တစ်မျိုးမျိုး၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုကို ခံယူနေကြ ရသည်။

လူသားတို့၏ မနောက်မြောက် ကြံစည်တွေးခေါ် မှုများသည် မြင့်မြတ်မှန်ကန်သော ဘာသာတရားတစ်ခု၏ ဆုံးမသွန်သင်ညွှန်ပြမှုကို မခံယူရသည့်အခါမျိုးတွင် သားရဲ တိရစ္ဆာန်ဗီဇက လူသားတို့အား လွှမ်းမိုးချယ်လှယ်ထား တတ်စမြဲဖြစ်သည်။ မိမိတို့ကိုယ်ကို 'လူ' ဟူ၍အသိအမှတ် မပြုမိမီကာလမှအစပြု၍ မျိုးဆက်တစ်ခုပြီးတစ်ခု လက်ဆင့်ကမ်း အမွေဆက်ခံရရှိခဲ့သော သားရဲတိရစ္ဆာန်ဗီဇ အချို့မှာ ယဉ်ကျေးမှုတိုးတက်လှပါသည် ဆိုသော

ကျွန်ုပ်တို့အမှန်တကယ်ယဉ်ကျေးကြပြီလော ၁၃၅

မျက်မှောက်ခေတ်တိုင်အောင် လူသားတို့ထံ၌ ကျန်ရှိနေပေသေးသည်။

လူသားတို့သည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားဖြင့် တရွေ့ရွေ့ပြောင်းလဲ တိုးတက်လာသည်ကား မှန်ပါသည်။ သို့သော် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားဖြင့်ကား အောက်တန်းကျ သေးသိမ်လှသည့် တွေးခေါ်မြော်မြင်မှု၊ ဓလေ့စရိုက်နှင့်ကိုယ်ကျင့်တရားတို့မှာ ကျောက်ခေတ်လူသားတို့နှင့်မခြား တည်ရှိနေဆဲသာဖြစ်သည်။ အစစအရာရာ အဆင်ပြေချောမွေ့သော အခြေအနေမျိုးတွင်မူ လူသားတို့၏ အောက်တန်းကျ၍ ရှိုင်းစိုင်းယုတ်ညံ့သော စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဗီဇစိတ်များမှာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားမှု မရှိတတ်ချေ။ သို့သော် ယင်းအခြေအနေမှသည် တစ်စုံတစ်ရာအပြောင်းအလဲ ဖြစ်ပေါ်လာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် လူသားတို့ရင်ဝယ် တိမ်မြုပ် ဖုံးကွယ်နေသည့် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန်မာနတရားတို့သည် မီးတောင်ပေါက်ကွဲသကဲ့သို့ အရှိန်အဟုန်ပြင်းထန်စွာ ထွက်ပေါ်လာတတ်စမြဲ ဖြစ်သည်။

ယင်းသည် လူသားတို့၏စိတ်ဘဝင်တွင် နက်ရှိုင်းစွာ ခိုအောင်းလျက်ရှိသော အာသာဆန္ဒနှင့် အလိုရမ္မက်တို့၏ အကျိုးဆက်လည်း ဖြစ်ပေသည်။ မည်မျှစိတ်သဘောထားကောင်းလှပါသည်ဆိုသောသူပင် မိမိကိုယ်ကျိုးစီးပွားထိခိုက်လာပါမူ သတိလက်လွတ်တွေးခေါ်၊ ပြောဆို၊ ပြုမူလာတတ်ကြသည်။ ထိုသို့သော အခြေအနေမျိုးတွင် လူသားတစ်ဦး၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခြေအနေသည် တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်နှင့် ဘာမျှထူးခြားမှု မရှိတော့ချေ။

ကျွန်ုပ်တို့ပြောဆိုလေ့ရှိသော ‘ကမ္ဘာမီးလောင် သားကောင် ချနင်း’ ဟူသည့် ဆိုရိုးစကားက လူသားတို့ထံတွင် သားရဲ တိရစ္ဆာန်ဗီဇ ရှိနေသေးကြောင်း ဖော်ကျူးလျက်ရှိပေသည်။

လူသားတို့တွင် သားရဲတိရစ္ဆာန်ဗီဇပင်လျှိုး တည်ရှိ စေကာမူ လူသားနှင့် တိရစ္ဆာန်တို့အကြားတွင် အဓိက အကျဆုံး ကွဲပြားခြားနားသည့် စရိုက်လက္ခဏာတစ်ရပ်တော့ ရှိပါသည်။ လူသားက မိမိတို့ဘဝ၏ ဖြစ်တည်မှုနှင့် မိမိ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ဖြစ်ပျက်ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများအား **ဆင်ခြင်တုံတရား** ဖြင့် တုံ့ပြန်မှုပြုတတ်ပြီး တိရစ္ဆာန်တို့ကမူ **ခံစားမှု သက်သက်** ဖြင့်သာ တုံ့ပြန်တတ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူသားတို့တွင် သားရဲတိရစ္ဆာန်တို့ထက် နှိုင်းမရ အောင် သာလွန်ဖွံ့ဖြိုးသော အသိဉာဏ်ရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါ သည်။ သို့သော် ‘အဝိဇ္ဇာ’ တည်းဟူသော အမြင်လွဲမှားမှုက အသိဉာဏ်၏စွမ်းရည်ကို အပြည့်အဝအသုံးမချနိုင်အောင် နှောင့်ယှက် ဟန့်တားထားတတ်ပေသည်။ ဘာသာတရား အသီးသီးသည် လူသားတို့၏အမြင်လွဲမှားမှုအား ဖယ်ရှား ပစ်ရန် မျိုးရိုးစဉ်ဆက် အမြစ်တွယ်တည်ရှိခဲ့သော သားရဲ တိရစ္ဆာန်ဗီဇအား သုတ်သင်ရှင်းလင်းရန်နှင့် အကြင်နာ တရားပြည့်ဝသော အရည်အသွေးများ ပြုစုပျိုးထောင် ပေးရန်ဟူသည့် ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ပေါ်ထွန်း လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

လူသားတစ်ဦးသည် ကြင်နာသနားတတ်ခြင်း၊ သူတစ်ပါး၏အကျိုးစီးပွားကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားတတ်ခြင်း နှင့် အခြားသူတို့ကြုံတွေ့နေရသော ဒုက္ခဆင်းရဲအခက် အခဲ

ကျွန်ုပ်တို့အမှန်တကယ်ယဉ်ကျေးကြပြီလော ၁၃၇

တို့မှလွတ်မြောက်စေရန် ကူညီဖြေရှင်းပေးတတ်ခြင်းတည်းဟူသော အရည်အသွေးများနှင့် ပြည့်စုံနေပြီဆိုလျှင် ယင်းလူသား၏စိတ်ဘဝဝယ် လူသားဗီဇထွန်းကားနေပြီဖြစ်ကြောင်း အကဲခတ်သိရှိနိုင်ပါသည်။ ယင်းသို့ လူသားဗီဇထွန်းကားနေခြင်းသည် လူသားတစ်ဦးအဖို့ ပုံမှန်အခြေအနေပင်ဖြစ်သည်။ မိမိတို့ကိုယ်ကို ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်မြှင့်တင်လိုသူတို့မှာကား အဆိုပါလူသားဗီဇမှတစ်ဆင့် တက်၍ ဗြဟ္မစိုရ်ဗီဇထွန်းကားလာရန် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးကြရပေလိမ့်မည်။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းသော စိတ်ထားဖြင့် နေထိုင်ကာ မေတ္တာပွားများခြင်း၊ ကရုဏာထားခြင်း၊ သူတစ်ပါး ကြီးပွားချမ်းသာမှုကို ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ သတ္တဝါအားလုံးအပေါ် ကျောသားရင်သားမခွဲခြားဘဲ တစ်ပြေးညီ စာနာထောက်ထားခြင်းတည်းဟူသော ဗြဟ္မစိုရ်တရားလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံလာအောင် အားထုတ်ကြိုးပမ်းခြင်းအားဖြင့် မိမိတို့၏စိတ်ဘဝဝယ် ဗြဟ္မစိုရ်ဗီဇထွန်းကားလာအောင် ပြုစုပျိုးထောင်နိုင်ပါသည်။

ယင်းသို့ စင်ကြယ်မြင့်မြတ်သော ဗြဟ္မစိုရ်ဗီဇနှင့် ပြည့်စုံရန်မှာ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးပြီး အားထုတ်ကြိုးပမ်းမှုပြုရမည်သာဖြစ်သည်။ သဘာဝလွန် တန်ခိုးရှင်ဆိုသူများထံ ခယဝပ်တွား ပူဇော်သမှု ပြုခြင်းမျှဖြင့်ကား လူသားတစ်ဦး၏ စိတ်ဘဝဝယ် ဗြဟ္မစိုရ်ဗီဇ ထွန်းကားလာလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ မိမိ၏စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဗီဇကို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင် အားထုတ်လုပ်ဆောင်ရာတွင် ဖန်ဆင်းရှင်၊ တန်ခိုးရှင်၊ နတ်ဒေဝတာ တစ်စုံတစ်ရာ၏

ကောင်းချီးပေးမှုကို တောင်းခံနေစရာမလိုပေ။ တောင်းခံ
 နေ၍လည်း မရနိုင်ချေ။ မိမိစိတ်ကိုစင်ကြယ်အောင် ပြုပြင်
 ရာတွင် မြင့်မြတ်လှပါသည်ဆိုသော မြစ်ရေအတွင်း ရုပ်ခန္ဓာ
 ကိုယ်အား သက်ဆင်းဆေးကြောခြင်း အားဖြင့်လည်းကောင်း၊
 မိမိကိုယ်ကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်၍ လည်းကောင်း မရနိုင်သလို
 သက်ရှိတို့၏ အသွေးအသားဖြင့် ယဇ်ပူဇော်ကာ ဆေးကြော
 ခြင်းဖြင့်လည်း မရနိုင်ပေ။ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးလျက်
 ကိုယ့်စိတ်ကိုကိုယ် ပြုပြင်ရမည့်ကိစ္စ သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

မိမိတို့၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဗီဇကို တိုးတက်ကောင်း
 မွန်အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုသူသည် ဆင်ခြင်တုံတရား
 ကင်းမဲ့ခြင်း၊ လူသားချင်းမနာလို ဝန်တိုမှုန်းတီးခြင်းနှင့်
 တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်ခြင်းကဲ့သို့သော အပျက်သဘော
 ဆောင်သည့် စရိုက်လက္ခဏာဆိုးများအား ပယ်သတ်ဖယ်
 ရှားပစ်ရမည်။ လူသားချင်း ယိုင်းပင်းကူညီချစ်ခင်မှု၊ မေတ္တာ
 ကရုဏာထားမှုကဲ့သို့သော အပြုသဘောဆောင်သည့်
 စရိုက်လက္ခဏာကောင်းများ ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးလာအောင် ပြုစု
 ပျိုးထောင်ပေးကြရပေမည်။ ဤနည်းအားဖြင့်သာ မိမိတို့
 ကိုယ်ကိုမိမိတို့ မွန်မြတ်သန်စင်သော ဗြဟ္မစိုရ်ဗီဇနှင့် ပြည့်စုံ
 သူများဖြစ်လာအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် မိမိစိတ်ကို မွန်မြတ်သန်စင်အောင်
 ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခြင်းသည် ဘာသာမရွေး၊ လူမျိုးမရွေး
 လူသားတိုင်းဆောင်ရွက်သင့်သော အမွန်မြတ်ဆုံးလုပ်ငန်း
 တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် လူသားဗီဇကို
 အသုံးပြုလျက် သားရဲတိရစ္ဆာန်ဗီဇကို သုတ်သင်ဖယ်ရှား

ကျွန်ုပ်တို့အမှန်တကယ်ယဉ်ကျေးကြပြီလော ၁၃၉

ပစ်ကြရမည်။ ထို့နောက် မှန်ကန်မြင့်မြတ်ပြီး လောက၏ သစ္စာတရားကိုညွှန်ပြနိုင်သော ဘာသာတရားတစ်ခု၏ အဆုံးအမအား ခံယူလိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်းအားဖြင့် မိမိတို့ စိတ်ဘဝဝယ် လူသားဗီဇထက် တစ်ဆင့်မြင့်မားသော ဗြဟ္မစိုရ်ဗီဇထွန်းကားလာအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ပေမည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာသည် လူသားတို့၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဗီဇကို သားရဲတိရစ္ဆာန်ဗီဇမှသည် လူသားဗီဇဆီသို့လည်းကောင်း၊ လူသားဗီဇမှ ဗြဟ္မစိုရ်ဗီဇဆီသို့လည်းကောင်း တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် မြှင့်တင်ပေးနိုင်သော ဘာသာတရား တို့ထဲမှ တစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ ထူးခြား ချက်တစ်ရပ်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်နှင့်အညီ လိုက်နာ ကျင့်သုံး နေထိုင်ကြမည်ဆိုပါမူ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗြဟ္မစိုရ် ဗီဇထက် ထပ်ဆင့်သာလွန်မြင့်မြတ်သော ‘အရိယာဗီဇ’ ဟူသည့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဗီဇတစ်ရပ်ကို ရယူပိုင်ဆိုင်နိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

အရိယာဗီဇ ပိုင်ဆိုင်ခြင်းဆိုသည်မှာ ဘဝ၏သစ္စာ တရားကို မိမိဘာသာ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု ပြုခြင်းအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပိုင်းခြားသိမြင်နားလည်လာကာ စိတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာ ဒုက္ခဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ချမ်းသာနေ သည့် အခြေအနေတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းဆိုသော် သစ္စာဉာဏ်ကို မျက်မှောက်ပြုရခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

သစ္စာဉာဏ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရေးအတွက် မိမိတို့ကိုယ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုပြုကြရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့

အနေနှင့် ပထမဆုံး လုပ်ဆောင်ရမည့်ကိစ္စမှာ ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်တို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ နားလည်သဘောပေါက် လာအောင် ဆောင်ရွက်ရန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓ ဩဝါဒ အဆုံးအမများကပေးလိုသော ဆိုလိုရင်းအနှစ် သာရကို သိရှိနားလည်ဖို့ လွန်စွာအရေးကြီးလှပေသည်။ ထိုသို့နားလည် သဘောပေါက်ရန်မှာ ဗုဒ္ဓ၏လမ်းညွှန်အဆုံး အမဩဝါဒ အစစ်အမှန်ကို သိရှိဖို့လိုအပ်ပေသည်။ ထို့အပြင် ဗုဒ္ဓဘာသာကို မျက်မှောက်ခေတ် လူ့အဖွဲ့အစည်း နှင့် လိုက်လျောညီထွေ အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်စေရန် မည်သို့ခံယူ ကျင့်သုံးသွားရမည်ဆိုသော အချက်များကိုလည်း သိရှိ ထားသင့်ပေသည်။

လူသားတစ်ဦးအဖို့ ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမ လမ်းစဉ်တို့ အား နားလည်သဘောပေါက်ခြင်းသည် သူ၏နှလုံးအိမ် ဝယ် ပရိယတ္တိသာသနာ တည်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိရှိထားသည့်အလျောက် ဗုဒ္ဓညွှန်ပြသော လမ်းစဉ်အတိုင်း ဘဝတစ်သက်တာ လိုက်နာကျင့်သုံးသွား မည်ဆိုပါက ထိုသူ၌ပဋိပတ္တိသာသနာ တည်ပေတော့သည်။

ဤသို့ လိုက်နာကျင့်သုံးသွားခြင်းဖြင့် မိမိတို့စိတ် ဘဝင်ဝယ် အရိယာဗိဇယျာန်ကားလာကာ လောက၏သစ္စာ တရားကို အရှိအတိုင်းသိမြင်ပြီဆိုပါမူ အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်တွင် ပဋိဝေဓသာသနာ တည်ရှိသွားပြီ ဖြစ်တော့သည်။

လူသားတို့သည် နေ့စဉ်ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာ အခက်အခဲများကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနေချိန်တွင်

ကျွန်ုပ်တို့အမှန်တကယ်ယဉ်ကျေးကြပြီလော ၁၄၁

သားရဲတိရစ္ဆာန်ဗီဇ၊ လူသားဗီဇနှင့် ဗြဟ္မစိုရ်ဗီဇတည်းဟူသော စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဗီဇ သုံးခုအနက်မှ တစ်ခုခု၏လွှမ်းမိုးမှုကို ခံနေကြရစေမြဲဖြစ်ကြောင်း တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေကောင်းနှင့် ရင်ဆိုင်နေရချိန်တွင် လူသားဗီဇ သို့တည်းမဟုတ် ဗြဟ္မစိုရ်ဗီဇက ပေါ်လွင် ထင်ရှားကာ ယဉ်ကျေးသယောင် အသွင်ဆောင်နေတတ် ကြသည်။ သို့သော် မိမိတို့ ‘အတ္တ’ ကို ထိပါးလာသည့်အခါ အသိတရားလွတ်သွားသည့် အခါမျိုးတွင်ကား လူ့ဘောင် သမိုင်းမတိုင်မီကာလမှအစပြု၍ ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် ခိုတွယ်ဆက်ခံလာခဲ့ရသော သားရဲတိရစ္ဆာန်ဗီဇက ဘွားဘွားကြီး ပေါ်ထွက်လာတတ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ လူသားတို့သည် မိမိတို့၏ဗီဇစိတ်ကို အရိယာဗီဇဆီသို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု မပြုနိုင်သေးသရွေ့ ဗီဇစိတ်သုံးမျိုး၏ လွှမ်းမိုးမှုကို အလှည့်ကျခံစားနေရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းဗီဇစိတ်သုံးမျိုး အလှည့်ကျပြောင်းလဲ လွှမ်းမိုးခြင်းကို ခံယူနေရသမျှကာလပတ်လုံး လူသားတို့၏ဒြပ်မဲ့ယဉ် ကျေးမှုသည်လည်း ကျောက်ခေတ်ကာလကထက် ထူးထူး ခြားခြား တိုးတက်ပြောင်းလဲလာလိမ့်မည် မဟုတ်ပါချေ။

ကျွန်ုပ်တို့လူသားများသည် မိမိတို့၏ဗီဇစိတ်အား အရိယာဗီဇဆီသို့ရောက်အောင် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးနိုင်မှသာ အမှန်တကယ်ယဉ်ကျေးသော လူ့ဘောင်လောကကြီး အဖြစ် မြှင့်တင်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ ထိုသို့မြှင့်တင်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ လူသားတစ်ဦးချင်းအနေနှင့် ဗုဒ္ဓညွှန်ပြခဲ့သော

လမ်းစဉ်ကို သိရှိနားလည်အောင် အားထုတ်ခြင်းဟူသော ပရိယတ္တိသာသနာ၊ မိမိနားလည်သည့်လမ်းစဉ်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဟူသော ပဋိပတ္တိသာသနာတို့နှင့် ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်ကြရပေလိမ့်မည်။ ယင်းသာသနာ နှစ်ရပ်ပြည့်စုံလာသည်နှင့် လောက၏သစ္စာတရားကို မချွင်း မချန်သိရှိနားလည်ကာ ဆင်းရဲခြင်းအပေါင်းမှ လွတ်မြောက် ခြင်းဟူသော ပဋိဝေဓသာသနာနှင့် ပြည့်စုံသွားပါလိမ့်မည်။ ထိုသို့ ပဋိဝေဓသာသနာနှင့် ပြည့်စုံသွားသူတို့အဖို့ ဘဝ တစ်လျှောက်တွင် မည်သို့သောလောကဓံ အခြေအနေမျိုး နှင့်မဆို ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရပါစေ သူ၏နှလုံးအိမ်ဝယ် အရိယာဗီဇမှတစ်ပါး အခြားမည်သည့်ဗီဇစိတ်မှ ပေါ်ထွန်း မလာနိုင်တော့ချေ။ လူဟူ၍ သတ်သတ်မှတ်မှတ် မဖြစ် ထွန်းမိကာလမှအစပြု၍ လက်ဆင့်ကမ်း အမွေဆက်ခံခဲ့ရ သောဗီဇစိတ်များကို အပြီးသတ်ဖယ်ရှားပစ်နိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သော ကြောင့်ပင်။

ဤတွင် ကျွန်ုပ်တို့လူသားများသည် မိမိတို့ကိုယ် ကိုပြန်၍ မေးခွန်းထုတ်ကြည့်သင့်ပါသည်။ ရှေးကတည်ရှိ ခဲ့သည့် ပိရမစ်ကြီးများ၊ မဟာတံတိုင်းကြီးများ၊ ဘုရားရှိခိုး ကျောင်းတော်ကြီးများ၊ မျှော်စင်ကြီးများအစရှိသည့် ကြီး ကျယ်ခမ်းနားသော ပိသုကာလက်ရာများနှင့် မျက်မှောက် ခေတ်တွင် တိုးတက်ထွန်းကားလာသည့် ကွန်ပျူတာကွန် ရက်စနစ်များကိုညွှန်ပြကာ လူ့ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မားနေပါပြီဟု ကြွေးကြော်နိုင်ပါပြီလော။ မကြာသေးမီ

ကျွန်ုပ်တို့အမှန်တကယ်ယဉ်ကျေးကြပြီလော ၁၄၃

ကမ္ဘာတိုးတက်ထွန်းကားလာသော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မျိုးရိုးဗီဇ အင်ဂျင်နီယာ အတတ်ပညာသည် လူသားတို့၏စိတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာဗီဇကိုမူ ဖွံ့ဖြိုးလာအောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲ၍ မရနိုင်ပေ။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဟောကြားခဲ့သည့် ဓမ္မလမ်းစဉ်နှင့်အညီ လိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်းဖြင့်သာ မိမိတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်အတန်းကို မြင့်မားလာအောင် ဆောင်ကြဉ်းနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပေတော့သည်။

Ref: 1. Buddhism by Chrismas Humphreys
2. Practical Buddhism by K.Sri
Dhammananda
(နဝဒေးမဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ်-၁၅၊ ၂၀၀၁-ခုနှစ်၊ မတ်လ။)

ထက်တွေ့အသုံးမျှ ပစ္စည်း

Cherrythitsar

ဘိက္ခု K. Sri Dhammananda ရေးသားပြီး မလေးရှားနိုင်ငံ၊ ကွာလာလမ်ပူမြို့ရှိ Buddhist Missionary Society က ထုတ်ဝေသော Practical Buddhism မှထုတ်နှုတ်၍ မြန်မာဘာသာဖြင့် ဆီလျော်အောင် ပြန်ဆို တင်ပြ ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒဆိုသည်မှာ

ဗုဒ္ဓဝါဒဆိုသည်မှာ ‘ဓမ္မ’ တည်းဟူသော လွန်ခဲ့ သည့်နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀) ကျော်က ပေါ်ထွန်းခဲ့သည့် ဆရာ သခင် ‘ဗုဒ္ဓ၏ဆုံးမသွန်သင်ချက်များ’ အပေါ်တွင် အခြေပြု ထားပေသည်။

အနောက်တိုင်း စာရေးဆရာများသည် ဗုဒ္ဓဝါဒကို သူတို့သိရှိနားလည်မှုအရှိဆုံး ဘာသာရပ်အမျိုးအစား တစ်ခုခုထဲသို့ သွပ်သွင်းပိုင်းခြားသတ်မှတ်ရန် နည်းလမ်း မျိုးစုံဖြင့် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။ တချို့ကဗုဒ္ဓဝါဒကို ဘာသာ တရားမဟုတ်ဘဲ ဒဿနတစ်ခုသာဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ တချို့ကမူ ဗုဒ္ဓဝါဒသည် ဒဿနတစ်ခုမဟုတ်ဘဲ လူ့ကျင့်ဝတ်

နီတိတစ်ခုမျှသာဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ယင်းကဲ့သို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆို ပိုင်းခြားသတ်မှတ်မှုမျိုးစုံ ရှိနေသော်လည်း ကမ္ဘာ့လူသား သန်းပေါင်းများစွာကမူ ဗုဒ္ဓဝါဒကို ‘ဘာသာ တရားနှင့်အညီ ဘဝတွင်နေထိုင်နည်း’ တစ်ခုအဖြစ်သိရှိ ထားကြပေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒသည် ရီလီးဂျင်းဟုခေါ်သည့် ဘာသာတရားလော
အထက်ပါမေးခွန်းကိုမဖြေဆိုမီ ရီလီးဂျင်း (Religion) ဆိုသည့် ဝေါဟာရ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဆန်းစစ် ကြည့်ကြပါဦးစို့။ အဘိဓာန်ကဖွင့်ဆိုသော ရီလီးဂျင်း၏ အဓိပ္ပာယ်တချို့မှာကား-

“ဖန်ဆင်းရှင် ထာဝရဘုရားကို ယုံကြည်ခြင်း၊ ထာဝရ ဘုရားကို ဝတ်ပြုပူဇော်ခြင်းနှင့် ဆုတောင်းပတ္တနာပြုခြင်း ဆိုင်ရာနည်းလမ်း။ ထာဝရဘုရား၏ အမိန့်စည်းမျဉ်းကို နာခံခြင်း၊ ထာဝရဘုရားနှင့် လူသားတို့ဆက်သွယ်ခြင်း၊ ဘာသာရေးအခမ်းအနားများ ကျင်းပခြင်း၊ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်ပြီး မမြင်သာသော စွမ်းအားတစ်ရပ်၏ ချုပ်ကိုင်မှုကို အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ အဆိုပါယုံကြည်မှုများအပေါ် အခြေခံသည့် ဝတ်ပြုကိုးကွယ်ခြင်းဆိုင်ရာ နည်းစနစ် များစွာ ထဲမှတစ်ခုခု၊ ဘုရားကျောင်းတော်မှ ဘုန်းတော်ကြီးများ အလိုကျပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဝိနည်းစည်းမျဉ်း ဥပဒေများနှင့် အညီ ဘဝတွင်ကျင့်သုံးနေထိုင်ခြင်း” ဟူ၍ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များကို လေ့လာ ဆန်းစစ်ကြည့်သောအခါ အချို့အဝက်မျှသာ ဗုဒ္ဓဝါဒ၏

လက်တွေ့ အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၁)

အခြေခံမူများနှင့် မဆိုစလောက် နီးစပ်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ သတိတရရှိနေရမည့် အချက်မှာကား ရီလီးဂျင်းဟူသောဝေါဟာရသည် အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရ ဖြစ်သည့်အလျောက် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့၏ ယုံကြည် ကိုးကွယ်မှုနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် သဘောထားအမြင် ရှိနေသည်ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓသည် သူ၏တရား တော်များကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားဖြင့် ဟောကြားခြင်း မပြုခဲ့သည့်အလျောက် သူ၏တရားဒေသနာတော်များကို ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုရာတွင်လည်း ရီလီးဂျင်းဟူသည့် ဝေါဟာရကို အသုံးပြုခဲ့သည် မဟုတ်ချေ။

ယေဘုယျအားဖြင့် လက်တွေ့လောကတွင် လူအများနားလည်စေရန် ရည်ရွယ်၍ ဗုဒ္ဓဝါဒကို ရီလီးဂျင်း ဟုခေါ်သည့် ဘာသာတရားတစ်ခုအဖြစ် ရှင်းလင်းဖွင့်ဆို နိုင်ပေသည်။

ဤနေရာတွင် ရီလီးဂျင်းခေါ် ဘာသာတရားဆို သည်မှာ လူသားတစ်ဦးကို တရားမျှတ၍မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လာစေရေး၊ သူ၏ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် အသိတရားကို ဆောက်တည်ထိန်းသိမ်းစေရေးနှင့် စိတ်ထားဖြူစင်သန့်ရှင်း မှုမှတစ်ဆင့် အဆုံးစွန်သောလွတ်မြောက်မှုကို မျက်မှောက် ပြုရေးအတွက် ဘဝတွင်ကျင့်သုံးနေထိုင်ရမည့် နည်းလမ်း တစ်ရပ်အဖြစ် အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူထားပါသည်။

ရီလီးဂျင်းခေါ် ဘာသာတရားက လူသားတစ်ဦး၏ ကြံစည်တွေးခေါ် မြော်မြင်ပုံနည်းလမ်းကို ဖွံ့ဖြိုးလာ

စေရန်နှင့် ရင့်ကျက်တည်ငြိမ်သော ဖျော်ရွှင်ငြိမ်းချမ်းမှုဆီသို့ ဦးတည်သွားစေရန် ကူညီပံ့ပိုးပေးပါသည်။

ရီလီးဂျင်းခေါ် ဘာသာတရားကို အထက်ကဆိုခဲ့ သည့်အတိုင်း နားလည်ခံယူထားမည်ဆိုပါလျှင် ဗုဒ္ဓဝါဒကို ရီလီးဂျင်းခေါ် ဘာသာတရားတစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း အတွက် အငြင်းပွားဖွယ်မရှိပါချေ။

လူ့ကျင့်ဝတ်နိတိတစ်ခုကို ရီလီးဂျင်းခေါ် ဘာသာ တရားတစ်ခုအဖြစ် ခေါ်ဆိုရန် သင့်-မသင့် ကို ကား ဆံတစ်ချည်ကြား စကားကပ်၍ ငြင်းခုံရန်မသင့်ပါပေ။

အကယ်၍ ယင်းနိတိသည် ယုံကြည်မျှော်ကိုး စိတ်ကူးယဉ်မှု သက်သက်အပေါ်တွင်သာ အားထားခြင်း မပြုဘဲ လက်တွေ့အားဖြင့် ကောင်းမြတ်သော အကျိုး ကျေးဇူးများကို ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်သည်ဆိုပါက ယင်းကို ဘာသာတရားတစ်ခုအဖြစ် လက်ခံသင့်ပေသည်။

(ဓမ္မရတနာ၊ အမှတ်-၃၂၊ ၁၉၉၈-ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ။)

ဗုဒ္ဓဝါဒသည် ဖိလိုဆိုဖိတစ်ခုလော

ဖိလိုဆိုဖိဆိုသည်မှာ-အထူးသဖြင့်-ဘဝဖြစ်တည်ခြင်း၏ သဘောသဘာဝ၊ အဓိပ္ပာယ်တို့နှင့်စပ်လျဉ်းသော အသိပညာကိုရှာဖွေခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းသည် ‘အသိပညာကိုမြတ်နိုးခြင်း’ မည်သော်လည်း ထိုအသိပညာအား လူသားတစ်ဦး၏နေ့စဉ်ဘဝတွင် လက်တွေ့လိုက်နာ ပြုမူရန် လမ်းညွှန်အဖြစ် ပြောင်းလဲအသုံးချနိုင်ခြင်း ရှိ-မရှိ ဆိုသည်ကိုကား ညွှန်းဆိုဖော်ပြထားခြင်း မရှိပေ။

ဗုဒ္ဓ၏ သွန်သင်ချက်များမှာ ကြီးကျယ်ခမ်းနားပြီး နက်ရှိုင်းလှပရာ လေးစားမှုအခံရဆုံးသော ဖိလိုဆိုဖါခေါ် ဒဿနပညာရှင်ကြီးတို့၏ အတွေးအခေါ်များထက်ပင် သာလွန်လျက်ရှိသည်။ ဖိလိုဆိုဖိဆိုသည်မှာ သဘာဝတရား

ကို လူသာမန်တို့၏ ပုံမှန်အသိဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ရာမှ ထွက်ပေါ်လာသော အသိပညာမျှသာဖြစ်ပေရာ ‘ဓမ္မ’ သည် ဖီလိုဆိုဖီတစ်ခုမဟုတ်ချေ။ ဓမ္မသည်ကား ယင်းကိုထုတ်ဖော်ညွှန်ပြခဲ့သော ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် လူသားတို့နေ့စဉ်ဘဝ၌ အသုံးချရန် အလို့ငှာ သူ၏ထိုးထွင်းရှုမြင်သရုပ်ခွဲဆန်းစစ်သောဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်ခဲ့သည့် လက်တွေ့ကျသော နည်းလမ်းတစ်ရပ်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓ၏ သရုပ်ခွဲဆန်းစစ်မှုဆိုင်ရာ သဘောတရားသည် ကြံစည်သိရှိမှုနှင့် ခံစားနားလည်မှုတို့အပေါ် အခြေပြုထားသည်။ အဆိုပါကြံဆသိနှင့် ခံစားသိတို့မှာ လူသားထုတစ်ရပ်လုံး၏ ဆင်းရဲခြင်းပြဿနာအပေါ် ဗုဒ္ဓ၏ ချဉ်းကပ်ဖြေရှင်းပုံနည်းလမ်းအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက်များပင် ဖြစ်သည်။

သူ၏နည်းလမ်းမှာ လက်တွေ့မပါဘဲ စိတ်ကူးသက်သက်ဖြင့် ကြံဆထားသော သီဝရီတစ်ခုမဟုတ်ပေ။ ဖီလိုဆိုဖာကြီးများဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီး တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက်ဆန့်ကျင် အငြင်းပွားနေကြရဆဲဖြစ်သော အတွေးအခေါ်များကဲ့သို့ ‘ဓမ္မ’ ကို သီဝရီသက်သက်အပေါ် အခြေတည်ထားခြင်း မဟုတ်ချေ။

ဖီလိုဆိုဖာခေါ် ဒဿနပညာရှင်တစ်ဦး ထုတ်ဖော်တင်ပြခဲ့သော အတွေးအခေါ်တစ်ခုကို ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ရှုထောင့်မှသာလျှင် တိုင်းတာအကဲဖြတ်လေ့ရှိကြပြီး ယင်းအတွေးအခေါ်၌ မြင့်မြတ်သောစိတ်ထားနှင့် ကရုဏာတရားတို့ ပါဝင်ခြင်းရှိ-မရှိကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် မလိုပေ။

လက်တွေ့ အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၂)

ယင်းတို့နှင့်ကွဲပြားစွာပင် ဗုဒ္ဓ၏သွန်သင်ချက် တို့မှာ လက်တွေ့ဘဝနှင့် ကင်းကွာလျက် ခြောက်သယောင်း နေသော အတွေးအမြင်တစ်ခု မဟုတ်ကြောင်း တွေ့ရှိရ သည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒသည် မေတ္တာ၊ ကရုဏာနှင့် ကိုယ်ကျိုးစွန့်မှုတို့ အပေါ် မဏ္ဍိုင်ပြုလျက် မိမိကိုယ်ကို ပြုစုပျိုးထောင်ရသော နည်းလမ်းကျနသည့် စနစ်တစ်ခုဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒက လူသားတို့၏လှုပ်ရှားမှုနှင့် အပြုအမူ တို့၏ သဘောသဘာဝကို အလေးအနက်ဖွင့်ဆိုသည့် နိယာမတရားများနှင့် ဘဝ၏သဘောသဘာဝတို့ကို ထုတ်ဖော်တင်ပြခဲ့ပေရာ ယင်းအား ‘ဖီလိုဆိုဖီ’ ဟု အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ သတ်မှတ်ကောင်း သတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။

ယင်းက ရှေးပဝေဏီမှ ဒဏ္ဍာရီဆန်သော မိရိုးဖလာ ယုံကြည်မှုများဆီသို့ ခေတ်နောက်ပြန် ဆွဲသွားခြင်းမှ ကင်းဝေးစေလျက် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝသည့် ဘာသာတရားနှင့် အညီ ရှင်သန်ရပ်တည်ရသော ဘဝတစ်ခုဆီသို့ ဦးတည် လျှောက်လှမ်းသွားနိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို အကြံပြုထား ပေသည်။

ဗုဒ္ဓကကျွန်ုပ်တို့အား ကြောင်းကျိုးဆီလျော်၍ မြင့်မြတ်မှန်ကန်သော ဘဝလမ်းအတိုင်းလျှောက်လှမ်းရန်နှင့် အများအကျိုးအတွက် ကျွန်ုပ်တို့၏အသိဉာဏ်ကို အသုံးပြုရန်လိုလားပေသည်။

ဗုဒ္ဓအလိုကျ ဘဝနေနည်းသည် အချိန်ကာလ မရွေး၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းမရွေး၊ နိုင်ငံမရွေး အစဉ်သဖြင့် ကြောင်းကျိုးဆီလျော်ကာ လက်တွေ့ကျလှပေသည်။

ယင်းက အခြားသောဘာသာဝင်များအပေါ် ရန်လိုမှုန်းတီးမှုနှင့် နှောက်ယှက်ထိပါးမှု တစ်စုံတစ်ရာကို မဖန်တီးခဲ့သည့်အပြင် သူတို့နှင့်အဆင်ပြေ ညီညွတ်မှုကိုပင် မြှင့်တင်ပေးခဲ့သေးသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒသည် လူသားမျိုးနွယ် တစ်ခုလုံးအပေါ် ထားရှိသော အနှိုင်းမဲ့မေတ္တာနှင့် နက်ရှိုင်းသော ကရုဏာ တို့၏ နှိုးဆော်မှုကို ခံစားရသည့် မင်းသားငယ် တစ်ပါး၏ အရှိန်အဟုန် အပြင်းထန်ဆုံးရှာဖွေမှုမှ ထွက်ပေါ်လာသော အသိပညာ ရတနာသိုက်ကြီးပင် ဖြစ်သည်။ ယင်းရှာဖွေမှုကြီး ကို သစ္စာတရားအား သိမြင်နားလည်မှု မရှိသေးသည့် အချိန်ကာလပေါင်းများစွာ၌ အားထုတ်လုပ်ဆောင်ခဲ့ ရသည်။

ဓမ္မအလိုအရမူ ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့်အညီလိုက်နာ ကျင့်သုံး မှု၏ ကောင်းမြတ်သောအသီးအပွင့်များအား မျက်မှောက် ဘဝတွင်ရော၊ နောင်တမလွန်ဘဝများ၌ပါ ခံစားကြရစေမြဲ ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒက လူသားမျိုးနွယ်ကြီး တစ်ခုလုံးနှင့် သက်ရှိသတ္တဝါ အပေါင်းတို့အကြား ယုံနုံ့တည်ရှိနေသော အကြီး ကျယ်ဆုံးပြဿနာမှာ ဆင်းရဲခြင်းဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲခြင်း၏ အရင်းခံအကြောင်းတရားမှာ တွယ်တာ မက်မောမှု ဖြစ်သည်ဟု တိကျစွာဖော်ထုတ်တင်ပြခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ဆင်းရဲခြင်းနှင့် တွယ်တာမက်မောမှု တို့ကို ကျော်လွှားနိုင်သည့် နည်းလမ်းတစ်သွယ်ကိုလည်း ပြဋ္ဌာန်းပေးခဲ့ရာ ဗုဒ္ဓဝါဒကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရောဂါကုထုံး တစ်ရပ်အဖြစ်ပင် ပိုမိုသင့်လျော်စွာ မှတ်ယူနိုင်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒသည် ဘဝနေနည်းတစ်ခုလော

ဗုဒ္ဓ၏ သွန်သင်ချက်များသည် သူတို့နားလည်ခံယူ ထားသော ဘာသာတရားများကဲ့သို့ ထာဝရဘုရား သခင်အား ယုံကြည်ခြင်းအပေါ် မဏ္ဍိုင်ပြုထားခြင်း မရှိ သောကြောင့် အနောက်တိုင်းသား သုတေသီတချို့က ဗုဒ္ဓဝါဒကို ဘဝနေနည်းတစ်ခုအဖြစ် ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ယင်းဖွင့်ဆိုချက်သည် ဗုဒ္ဓ၏တရားဒေသနာ အလုံးစုံကို ခြုံငုံညွှန်းဆိုရန် လုံလောက်ခြင်းမရှိပေ။

ဘဝ၏ စစ်မှန်သောသစ္စာတရားကို ရိုးသားစွာ သိမြင်နားလည်လိုသူတို့အတွက် ဗုဒ္ဓဝါဒသည် ကြောင်းကျိုး ဆီလျော်၍ လွတ်လပ်မြင့်မြတ်သော နည်းစနစ်တစ်ခုဖြစ် သည်။ ယင်းသည် လူသားတို့အား ကောင်းစွာပြုမူနေထိုင် သွားရန်နှင့် ပြင်ပတန်ခိုးရှင်တစ်စုံတစ်ရာထံ မှီခိုအားထား ရခြင်းမရှိဘဲ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့သောဘဝတစ်ခုကို တည် ဆောက်ရန်ညွှန်ပြသည့် နည်းလမ်းမှန်တစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။ ယင်းသည် အမြင့်မားဆုံးအသိဉာဏ်ရှိခြင်း၊ ပြီးပြည့်စုံခြင်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းတို့ ဆီသို့ ရောက်သည့် တိုင် မြင့်တက်သွားစေသော စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တရွေ့ရွေ့ ပြောင်းလဲခြင်း၏ သိမ်မွေ့သော လမ်းတစ်သွယ်လည်းဖြစ် သည်။ ဓမ္မသည်လူသားတို့အား ပြီးပြည့်စုံသော ငြိမ်းချမ်း ရေးနှင့် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှုဆီသို့ ဦးဆောင်ညွှန်ပြနိုင်သည့် လုံးဝမှန်ကန်သော သစ္စာတရားအဖြစ် တည်ရှိမြဲတည်ရှိ နေမည်သာဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓ၏သွန်သင်ချက်များကို မည်သည့် အမှတ်တံဆိပ် ခတ်နှိပ်စေကာမူ အကြောင်းမဟုတ်ချေ။

ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့၏ ရှုထောင့်မှဆိုရလျှင် ဘာသာတရား ဆိုသည်မှာ မြင့်မြတ်သော ရည်ရွယ်ချက်တစ်ရပ်အား ဖြည့်စွမ်းရန် လူသားတို့ကို သွန်သင်ဆုံးမဖို့ ကောင်းကင်ဘုံမှ ဆင်းသက်လာသည့် အရာတစ်ခုမဟုတ်ဘဲ လူသားထု တစ်ရပ်လုံး၏အသိတရားနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအလိုဆန္ဒ ပြင်းပြမှုများအား ဖြည့်ဆည်းပေးရန် ကမ္ဘာမြေကြီးပေါ်၌ပင် ဖွံ့ဖြိုးပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ဘဝနေနည်းတစ်ခုသာ ဖြစ်ပေသည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒကို ဘဝနေနည်းအဖြစ် အသုံးချရာတွင် ယုံကြည်မှု တစ်ခုတည်းအပေါ် အမှီမပြုဘဲ လူ့အသိဉာဏ်ဖြင့် စုဆောင်းလာခဲ့သည့် နားလည်သဘောပေါက်မှုနှင့် ကိုယ်တွေ့ခံစားမှုများကို အားထားသင့်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒကို လက်တွေ့ခံယူကျင့်သုံးနေသူများသည် ဖြစ်မလာသေးသည့် ပတ်ဝန်းကျင်အပြောင်းအလဲများ အတွက် တင်ကြိုပူပင်သောကရောက်ခြင်း မရှိချေ။ သူတို့၏ စိတ်အာရုံကို ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့်၌သာရှိစေရန် ထိန်းသိမ်း ထားကြသည်။ ယင်းသို့ပြုမှုနိုင်စေရန် ကျွန်ုပ်တို့၏ မျက်မှောက်၌ ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည့် စိတ်ခံစားမှုများနှင့် တွေးတောဆင်ခြင်မှုများအား ပေါ်လာသည့်အတိုင်းပင် အာရုံပြုထားကြရသည်။

ဤသို့ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့်ကိုသာ ရှုနေသည့် အချိန် ကာလများတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် စစ်မှန်သောသက်ဝင် ရှင်သန်မှုကို ရရှိနေမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် အတိတ်နှင့် အနာဂတ်ကာလများ၌သာ စိတ်ကူးယဉ် မိန်းမောနေကြဆဲပင် ရှိနေသေးသည်။ အကယ်၍ ပစ္စုပ္ပန်

လက်တွေ့ အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၂)

ကာလကိုသာအာရုံပြုလျက် ကောင်းစွာနေထိုင်သွားပါက အနာဂတ်သည် သူ့ဖာသာသူ ကောင်းအောင်စောင့်ရှောက် သွားပါလိမ့်မည်။ ပစ္စုပ္ပန်တည့်တည့်၌ နေထိုင်ရန် အလေး အနက်ထားခြင်းသည် မျက်မှောက်ကာလ၌ ကျွန်ုပ်တို့ ပြုသမျှကိစ္စအဝဝ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို လက်ရှိဘဝ၌ပင် ရယူခံစားခြင်းနှင့်လည်း ဆက်နွယ်လျက်ရှိပေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒတွင် ကောင်းမြတ်သော အကျိုးတရားများ ကို ခံစားရန်အလို့ငှာ ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် နောင်တမလွန် ဘဝ ရောက်သည့်တိုင်အောင် စောင့်ဆိုင်းနေရန်မလိုပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓဝါဒသည် အခြေအနေမှန်ကို ရင်မဆိုင်ဘဲ စိတ်ကူးယဉ်ကမ္ဘာထဲသို့ ပြေးထွက်ပုန်းရှောင်တတ်သူတို့၏ ခြိုးခြံစွာကျင့်သုံးသော ဝါဒတစ်ခုမဟုတ်ဘဲ လက်တွေ့ ကျသည့် သရုပ်မှန်ဝါဒတစ်ခုသာ ဖြစ်ပေသည်။

(ဓမ္မရတနာ၊ အမှတ်-၃၃၊ စက်တင်ဘာ၊ ၁၉၉၉။)

ဗုဒ္ဓဝါဒကို နားလည်သဘောပေါက်ရန် လိုအပ်သော ရှုထောင့်သုံးခု

ဗုဒ္ဓဝါဒကို ရှုထောင့်များစွာမှ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ကြ
စေကာမူ ယင်းအကြောင်းအရာအားလုံးကို ပြည့်စုံစွာ
ဖွင့်ဆိုတင်ပြမည်ဆိုပါက ဤစာစုတွင် အဓိကထားဖော်ပြ
လိုသည့်နယ်ပယ်အား ကျော်လွန်သွားမှာ သေချာပေသည်။
ကျွန်ုပ်တို့ရည်စူးတင်ပြလိုသည့် အကြောင်းအရာနှင့်
စပ်လျဉ်း၍ ဗုဒ္ဓဝါဒကို မှန်ကန်စွာ နားလည်သဘောပေါက်
စေရန် - (၁) အသိပညာရှုထောင့်၊ (၂) စိတ်ပိုင်း (နာမ်ပိုင်း)
ဆိုင်ရာရှုထောင့်နှင့် (၃) လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးမှု
ရှုထောင့်တည်းဟူသော ရှုထောင့်သုံးခုမှ ဆင်ခြင်သုံးသပ်
ကြည့်ကြပါဦးစို့။

(၁) အသိပညာရှုထောင့်

ဗုဒ္ဓ၏သွန်သင်ချက်များအား နားလည်ခံယူ ကျင့်သုံးကြရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့၏အသိပညာကို အသုံးပြုခြင်းက အရေးပါသောကဏ္ဍမှ ပါဝင်လျက်ရှိသည်။ အသိပညာကို အသုံးပြု၍ သရုပ်ခွဲဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပိုမိုနက်ရှိုင်းသော အဆင့်တစ်ခုတွင်တည်ရှိသည့် အမှန်တရားကို သိမြင်လာ နိုင်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့၏ဘဝနှင့် လောကီကိစ္စအဝဝတို့၏ သဘောသဘာဝကို ကောင်းစွာနားလည် သိရှိလာပေလိမ့် မည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ဗုဒ္ဓ၏ဓမ္မတွင် ပို၍အားထား ယုံကြည် သက်ဝင်လာမည်သာ ဖြစ်သည်။

ဓမ္မကို သဘောပေါက်နားလည်ကာ ယင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းဖြစ်စဉ်တွင် အသိ ပညာဖြင့် ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်မှုသည် အရေးပါသော ကဏ္ဍ၌ တည်ရှိနေသည့်အကြားမှပင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အသိပညာ သက်သက်မျှဖြင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖြူစင် သန့်ရှင်းမှုကို ဖြစ်ပေါ်မလာစေနိုင်ကြောင်း ဗုဒ္ဓဝါဒက ညွှန်ပြ ခဲ့သည်။ အသိပညာပိုင်း၌ မည်မျှပင်ဖွံ့ဖြိုးကြွယ်ဝသူ ဖြစ်ပါစေ၊ အသိပညာသက်သက်ဖြင့် ထိုသူ၌ ပြီးပြည့်စုံမှုကို ဖြစ်ထွန်းလာစေလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။

အကယ်၍ စိတ်ကိုဖြူစင်သန့်ရှင်းအောင် လေ့ကျင့်အားထုတ်ခြင်းမပြုပါက ဓမ္မနှင့်ပတ်သက်သော အသိပညာဗဟုသုတ ပြည့်စုံကြွယ်ဝသော်လည်း ထိုသူ၌ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားကူညီတတ်သည့် ကောင်း မြတ်သောအရည်အသွေးများ ဖွံ့ဖြိုးလာလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

ဓမ္မကို လက်တွေ့ကျကျ လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း ဖြင့်သာ အဆိုပါအသိပညာသည် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ပေါင်းစပ်ကာ ကောင်းမြတ်သော လူ့အရည်အသွေးများ ဖွံ့ဖြိုးလာအောင် ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်ပေလိမ့်မည်။

(၂) စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာရှုထောင့်

အခက်ခဲဆုံးဖြစ်သော်လည်း အရေးကြီးသည့် အောင်မြင်ပြီးမြောက်မှုတစ်ခုဖြစ်သော စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြည့်စုံခြင်းကို လူတစ်ဦး၏တွေးခေါ်ဆင်ခြင်မှုနှင့် အပြု အမူတို့၏ အပြောင်းအလဲတစ်ခုချင်းအပေါ် အစမှ အဆုံး တိုင်အပြည့်အဝ ထိုးထွင်းသိမြင်ခြင်းဖြင့်သာ ရရှိနိုင် ပေသည်။ စိတ်ကိုဖြူစင်သန့်ရှင်းအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း အားဖြင့် လူတစ်ဦးသည် ပြည့်စုံမှန်ကန်သော သစ္စာတရား ကိုသိမြင်နိုင်ပြီး စိတ်အညစ်အကြေးများလည်း ကင်းစင် သွားမည်ဖြစ်သည်။

အခြားသို့ ပျံ့လွင့်ခြင်းမရှိဘဲ ကောင်းမြတ်သော အလုပ်များတွင်သာ အာရုံညွတ်လျက်ရှိသည့် တောက်ပ နိုးကြားဖြူစင်သောစိတ်တွင် တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်သည့် အလိုရမ္မာများ ခိုအောင်းစရာ နေရာမရှိချေ။ ဖြူစင်သော စိတ်သည် လူတစ်ဦးအား မြင့်မြတ်သောဘဝ တစ်ခုဆီသို့ ညွှန်ပြလျက် ရှိပြီး အကျင့် စာရိတ္တ ကောင်းမွန်ခြင်း၊ ကိုယ်ကျိုးစွန့် အနစ်နာခံခြင်း၊ နားလည်မှုရှိခြင်းနှင့် စိတ်ရှည် သည်းခံခြင်းကဲ့သို့ အရေးကြီးပြီး မြင့်မြတ်သော ဂုဏ်အင်္ဂါ များနှင့် ပြည့်စုံစေပေလိမ့်မည်။

(၃) လက်တွေ့ လိုက်နာကျင့်သုံးမှုရှုထောင့်

ဗုဒ္ဓဝါဒသည် အဓိပ္ပာယ်မဲ့သော အခမ်းအနားများ၊ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်မှုများနှင့် ပြည့်နှက်နေသော ယုံကြည် ကိုးကွယ်မှုတစ်ခု မဟုတ်ပေ။ ထို့အပြင် စိုးရိမ်သောကများ ပြေပျောက်စေခြင်းငှာ ပြောဆိုကြသည့် ယုံတမ်းဒဏ္ဍာရီ စကားများမဟုတ်သလို ပြင်းပြသည့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အလို ဆန္ဒများအတွက် ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှုရစေသည့် လှပသော နတ်သမီးပုံပြင်တစ်ခုလည်း မဟုတ်ချေ။

ဗုဒ္ဓဝါဒသည် ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ပြောင်းလဲရေး နှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လွတ်မြောက်ရေးတို့အတွက် ဆရာ သခင်က သွန်သင်ခဲ့သော လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံး ရမည့်နည်းလမ်း တစ်သွယ်သာဖြစ်သည်။ ယင်းသည် ဗုဒ္ဓ၏ ကိုယ်ပိုင်ရှာဖွေမှုနှင့် အမှန်ကို သိမြင်နားလည်မှုတို့အပေါ် အခြေပြုထားပေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒသည် လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးမှုအပေါ် များစွာ အလေးအနက်ထားပါသည်။ ပိဋကတ်ကျမ်းစာ များစွာအား သိရှိထားစေကာမူ လက်တွေ့လိုက်နာ ကျင့်သုံး မှုမပြုသူသည် ချက်နည်းပြုတ်နည်းစာအုပ်ကြီး တစ်အုပ်ထဲမှ အညွှန်းများကိုသာ ရေရွတ်လျက်ရှိပြီး ဟင်းပန်းကန် တစ်ချပ် ပြင်ဆင်ရန်မျှပင် အားထုတ်ခြင်းမပြုသူနှင့် တူညီ လှပေသည်။ ထို သူ၏ ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှုကို စာအုပ် ထဲမှ အသိပညာမျှနှင့် ပြေပျောက်အောင် ပြုနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ ဗုဒ္ဓအလိုကျ ဘဝနေနည်းဆီသို့ ဦးဆောင် လမ်းညွှန်မှုပြုနိုင်သည့် လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးရန်

နည်းလမ်းတစ်ခုမှာ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတည်းဟူသော မြင့်မြတ်သည့် အရည်အသွေးသုံးခုကို ပြုစုပျိုးထောင် ပေးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ယင်းအဆင့် သုံးခုကို ကောင်းစွာကျင့်ကြံ အားထုတ်ပြီးသည်နှင့် လူတစ်ဦးသည် ဘာသာတရားနှင့် အညီနေထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်စစ် ပုဂ္ဂိုလ်မှန်တစ်ဦး ဖြစ်လာပေ လိမ့်မည်။

(၁) **ဒါန** ဆိုသည်မှာ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်သော လိုအင်နှင့် လောဘတရားတို့ လျော့ပါးသွားစေရန် ရည် ရွယ်လျက် အခြားသူတို့ အကျိုးစီးပွားဖြစ်ထွန်းစေခြင်းငှာ တစ်စုံတစ်ရာကို ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း သို့မဟုတ် စွန့်လွှတ် အနစ်နာခံခြင်း ဖြစ်သည်။

(၂) **သီလ** ဆိုသည်မှာ အပြစ်ကင်း၍ လေးစား အပ်သော ဘဝတစ်ခုဆီသို့ ဦးတည်လျှောက်လှမ်းခြင်း၊ ကိလေသာအညစ်အကြေးများ၏ ကျေးကျွန်ဘဝသို့ မရောက်စေရန် အာရုံငါးပါးကိုလေ့ကျင့်ကာ မိမိကိုယ်ကို စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် အကျင့်စာရိတ္တထိန်းသိမ်းခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသို့ လိုက်နာစောင့်ထိန်းမှုက လူတစ်ဦး၏စိတ်ကို ကောင်းစွာ ကျင့်သားရစေသည့်အပြင် မိမိကိုယ်တိုင်ရော၊ မိမိပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အခြားသူများကိုပါ ငြိမ်းချမ်းစွာ နေထိုင်သွားစေနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းကို ပေးစွမ်းနိုင် ပေသည်။

(၃) **ဘာဝနာ** ဆိုသည်မှာ ငြိမ်းချမ်းမှုနှင့် ပျော်ရွှင် ချမ်းမြေ့မှုတို့အား ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရေးအတွက် စိတ်ကို

လက်တွေ့ အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၃)

ပြုစုပျိုးထောင်ပေးရန်ဟူသည့် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအပြုအမူတစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုနည်းလမ်းသည် သီလ (ကျင့်ဝတ်သိက္ခာရှိမှု)၊ သမာဓိ(စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှု)၊ ပညာ (အသိတရား) တည်းဟူသော အဓိကမဏ္ဍိုင်ကြီး သုံးရပ်အပေါ်တည်မှီလျက် ရှိနေပေသည်။ အဆိုပါအရည်အသွေးသုံးရပ်ကို ပြုစုပျိုးထောင်ခြင်းမပြုပါက လူတစ်ဦးသည် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ပြီး ငြိမ်းချမ်းသောဘဝတစ်ခု တည်ဆောက်ရန် လွန်စွာခဲယဉ်းလှပေလိမ့်မည်။ ယင်းမဏ္ဍိုင်သုံးရပ်တွင် ပေါင်းစပ်ပါဝင်နေသည့် အရာများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်အချို့ကို နောက်ပိုင်းတွင် ဆက်လက် ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုသွားပါမည်။

လက်ရှိအခြေအနေ၌ ‘ပညာ’ ဟူသည် စာအုပ်စာတမ်းများဖတ်ရှုခြင်း၊ သူတစ်ပါးပြောကြားမှုကို နားထောင်ခြင်းအားဖြင့် ရရှိလာသောအသိတရားသက်သက်မျှ မကပါကြောင်း သတိပြုမိစေခြင်းက သင့်မြတ်ပေလိမ့်မည်။

သီလနှင့် သမာဓိတို့ကို ဆောက်တည်ခြင်းမှ တစ်ဆင့်သာ လူတစ်ဦးအနေဖြင့် ဖြစ်တည်နေသမျှ အရာအားလုံး၏ သဘောသဘာဝကို မှန်ကန်သင့်မြတ်သော ရှုထောင့်မှ ထိုးထွင်းသိမြင် နားလည်လာစေနိုင်ပေမည်။

ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းခြင်းမှတစ်ဆင့် စကြဝဠာအတွင်း နိုးကြားလှုပ်ရှားလာသည့် ဖြူစင်သန့်ရှင်းသောစိတ်စွမ်းအင်ကို ဇက်ကိုင်ထိန်းသိမ်းပေးခြင်းဖြင့် အဆိုပါအသိတရားကို ရရှိလာစေနိုင်သည်။

အမှန်တရားကို သိမြင်လာသောအခါ လေ့ကျင့် ပျိုးထောင်လာခဲ့သည့်စိတ်သည် လူသားတို့၏ပြဿနာ အရပ်ရပ်ကို စိုးရိမ်သောကနှင့်အမှန်းတရားတို့ မပါဘဲ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးနိုင်သော ကြံ့ခိုင်ခံ့ကြားသည့် စွမ်းအင် တစ်ခုအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာတော့သည်။

အသိတရားဖြင့်မွမ်းထုံကာ ထင်ယောင်မှတ်မှားမှု တို့မှ လွတ်ကင်းသောစိတ်သည် လောကီရေးရာ ပြဿနာ အထွေထွေကို နားလည်သဘောပေါက်ပြီး ဖြေရှင်းကျော် လွှားသွားနိုင်အောင်ပင် တန်ဖိုးကြီးမားလှပေသည်။
 (ဓမ္မရတနာ၊ အမှတ်-၃၄၊ ၁၉၉၈-ခုနှစ်၊အောက်တိုဘာလ။)

ပိဋကတ်တော်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဗုဒ္ဓဝါဒ

သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာတည်းဟူသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဟောကြားတော်မူခဲ့သည့် အဆုံးအမဩဝါဒများ၊ ကျင့်စဉ် နည်းလမ်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အပြည့်စုံအကောင်းမွန် ဆုံးသော အရင်းအမြစ်မှာကား တိပိဋကတ်တည်းဟူသော ပိဋကတ်သုံးပုံပင် ဖြစ်သည်။ ယင်းပိဋကတ်သုံးပုံသည် ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာ သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်အခါက လေးဆယ့်ငါးဝါ ပတ်လုံး လမ်းညွှန်မိန့်ကြားခဲ့သည့် တရားဒေသနာများကို စုစည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

ပိဋကတ်စာပေကို သုတ္တန်၊ ဝိနယနှင့် အဘိဓမ္မာ ဟူ၍ သုံးပုံခွဲခြားထားသည်။ သုတ္တန်ပိဋကတ်တွင် မြင့်မြတ် သောဘဝတစ်ခုအား မည်သို့ဆောက်တည်သွားရမည် ဆိုခြင်းကို လွယ်ကူရှင်းလင်းစွာ ဟောကြားထားသည့် တရားတော်များပါဝင်သည်။ ဝိနယပိဋကတ်တွင် လောကီ လူ့ဘောင်ကိုစွန့်ခွာပြီး မြတ်သောရဟန်းဘဝကို ခံယူသူတို့ လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့် စည်းကမ်းဥပဒေများ ပါဝင်သည်။

အဘိဓမ္မာပိဋကတ်တွင်ကား ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာဆိုင်ရာ စိတ်ပညာသဘောတရားများနှင့် ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား တို့၏ သဘောသဘာဝတို့အား နက်နဲစွာအသေးစိတ် ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာ ဟောကြားချက်များ ပါဝင်သည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒ၏ အနှစ်သာရသည် သစ္စာလေးပါးနှင့် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့၌ တည်ရှိ နေပေသည်။

ဗုဒ္ဓဟောကြားခဲ့သည့် အဆိုပါသစ္စာလေးပါး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတို့အား သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာတည်းဟူသော ကျင့်စဉ်သုံးရပ်အဖြစ် အနှစ်ချုပ်ဖော်ညွှန်းနိုင်ပေသည်။ ထို့အပြင် ကျွန်ုပ်တို့၏ဘဝတွင် မှန်ကန်သောအသိအမြင်နှင့် ပြည့်စုံရန်အလို့ငှာ ကမ္မ၊ သံသရာတို့နှင့်ပတ်သက်သော သဘောတရားတို့ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိရှိထားရန် အရေးကြီးလှပေသည်။ သို့မှသာ ကျွန်ုပ်တို့၏ကံကြမ္မာကို ဖန်တီးသည့် အရှင်သခင်သည် ကျွန်ုပ်တို့သာလျှင် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိနားလည်လာမည် ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓတိုင်း၏ အဆုံးအမဩဝါဒ

သစ္စာလေးပါးနှင့် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအား ရှင်းလင်း ဖော်ပြခြင်းမပြုမီ အနည်းငယ်မျှသော ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို ဖော်ပြခြင်းက ကျွန်ုပ်တို့အတွက် သင့်လျော်ပေလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ လေးဆယ့်ငါးဝါပတ်လုံး ဟောကြားတော်မူခဲ့သည့် တရားတော်များနှင့် ပိဋကတ် သုံးပုံတွင်ပါရှိသည့် သစ္စာတရားတို့အား အကျဉ်းချုံးတင်ပြရန် ဖြစ်နိုင်ပါ၏လောဟုဆိုခဲ့လျှင် -

လက်တွေ့ အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၄)

ဗုဒ္ဓဟောကြားခဲ့သည့် သြဝါဒဒေသနာတော် တို့အား အောက်ဖော်ပြပါစကားလုံး အနည်းမျှဖြင့် အကျဉ်းချုံးဖော်ပြနိုင်ပါသည်။

မကောင်းမှုကိုမကျူးလွန်နှင့်၊

ကောင်းမှုကိုပြုပါ။

စိတ်ကိုဖြူစင်အောင်ထားပါ။

အထက်ပါ စကားလုံးများသည် ရိုးစင်းရှင်းလင်း သလောက် ပွင့်တော်မူခဲ့သမျှ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာတိုင်း ဟောကြားခဲ့ သည့် တရားတော်တို့၏အနှစ်ချုပ်ပင် ဖြစ်တော့သည်။ ယင်း တရားတော်ကို ကလေးသူငယ်များပင် နားလည်ကောင်း နားလည်နိုင်သော်လည်း လက်တွေ့ဘဝတွင် အပြည့်အဝ လိုက်နာကျင့်သုံးရန်မှာကား အချိန်များစွာ ယူရပေလိမ့်မည်။

လောကတွင် အကြိမ်ကြိမ် ပွင့်တော်မူလာသမျှ ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာတိုင်း တူညီသော တရားတော်ကိုသာ ယူဆောင် လာကြစမြဲဖြစ်သည်။ လောကတွင် သစ္စာတရားမှာ တစ်ခု တည်းသာ ရှိသည့်အလျောက် ဗုဒ္ဓတိုင်းသည် ယင်းကိုပင် သိမြင်တော်မူခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓများစွာဟောကြားခဲ့သည့် အဆုံးအမ သြဝါဒတို့အကြား ကွဲပြားခြားနားမှုမရှိပါချေ။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာတို့သည် သူတို့ကိုယ်တိုင် ကျင့်ကြံအားထုတ်ခဲ့ သည့်အတိုင်း မြင့်မြတ်မှန်ကန်သည့်လမ်းစဉ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ အား ကရုဏာတရားရှေ့ထား၍ ညွှန်ပြဟောကြားတော်မူ ခဲ့သည်။ ဤလမ်းစဉ်ကို လျှောက်လှမ်းခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ် တို့ထံတွင် သူတို့နည်းတူ အသိဉာဏ်ပွင့်လင်းလာကာ ဗုဒ္ဓ အဖြစ်ကိုပင် ရရှိနိုင်ကြောင်း သိမြင်သဘောပေါက်လာစေ

နိုင်ပေသည်။

ဤအကြံပြုချက်က ကျွန်ုပ်တို့ထံတွင် မှန်ကန်သော ကြံစည်ပြုမူမှုတို့ဖြင့် ပြည့်စုံလာစေရန် ညွှန်ပြလျက်ရှိသည်။ ဗုဒ္ဓတရားတော်တို့ကို စတင်လိုက်နာ ကျင့်သုံးရန်အလို့ငှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗုဒ္ဓဝါဒီတိုင်း၏ နေ့စဉ်ဘဝတွင် စောင့်ထိန်းရသော ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ အခြေခံမူဝါဒငါးပါးနှင့် မြဲမြံအောင် အားထုတ်ကြရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းငါးပါးသော ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ မူဝါဒတို့မှာ -

- (၁) သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်ဖြတ်ညှင်းဆဲမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
- (၂) သူတစ်ပါးပစ္စည်းဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
- (၃) မတရားသောနည်းဖြင့် ကာမဂုဏ်မီဝဲမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
- (၄) လိမ်လည်ပြောဆိုမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
- (၅) မူးယစ်စွဲလမ်းစေတတ်သော ဆေးဝါးများနှင့် သေရည်သေရက်သောက်သုံးမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

အဆိုပါရှောင်ကြဉ်ရန်အချက် ငါးပါးသည် မကောင်းမှုဒုစရိုက်အားလုံးကို အကျုံးဝင်စေခြင်းမရှိပေ။ သို့သော် ကောင်းမှုသုစရိုက်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံစေရေးအတွက် ယင်းငါးပါးသောမူဝါဒတို့အား မကျိုးပေါက် အောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်းဖြင့် အစပြုရပေမည်။

အထက်ပါ ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ မူဝါဒတို့သည်

လက်တွေ့ အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၄)

မိမိဆန္ဒအလျောက် လိုက်နာစောင့်စည်းသူတို့အား ကရုဏာ တရားရှိခြင်း၊ ရက်ရောခြင်း၊ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်ခြင်း၊ သစ္စာ ရှိခြင်းနှင့်သတိမြဲခြင်းဟူသော ကောင်းမြတ်သည့် တရား များနှင့် ပြည့်စုံစေလျက် အပူအပင်ကင်းသည့် ဘဝတစ်ခုကို ဖော်ဆောင်ရာတွင် အကူအညီပေးမည့် လေ့ကျင့်ရေး စည်းမျဉ်းများပင် ဖြစ်ပေသည်။

ကြောင်းကျိုးဆီလျော်စွာ တွေးခေါ်တတ်သော၊ နက်နဲစွာ ထိုးထွင်းဆင်ခြင်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်စုံ တစ်ယောက်အနေဖြင့် အဆိုပါလေ့ကျင့်ရေး စည်းမျဉ်း များနှင့်အညီ လိုက်နာကျင့်သုံးနေထိုင်ခြင်းကို မှားယွင်း ကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာ ထောက်ပြပြောဆိုနိုင်ပါမည်လော။ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအတွင်း နေထိုင်သူအားလုံးသည် အဆိုပါစည်းမျဉ်းဥပဒေတို့အား ချိုးဖောက်ခဲ့ပါက ယင်းလူ့ အဖွဲ့အစည်းအပေါ် မည်သို့သော အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာစေလိမ့်မည်နည်း။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ချက်ချင်းလက်ငင်းဆိုသလို ကောင်းမြတ်သောတရားများနှင့် ပြည့်စုံနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ် ဆိုသည့်အချက်ကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက သူ၏အဆုံးအစမဲ့ ဉာဏ် တော်ဖြင့်သိမြင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် အဆိုပါ မကောင်းမှု ဒုစရိုက်တရားငါးပါးမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် တိုက်တွန်းခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အား ကောင်းမြတ်သော လမ်းစဉ်ကို အစပြုလျှောက်လှမ်းစေခဲ့သည်။ ခိုင်မာသော ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ အခြေခံအုတ်မြစ်ကို ချမှတ်ခြင်းဖြင့် တိုးတက်မှုကို အစပြုခဲ့ပြီးသည့် နောက်တွင်ကား ကျွန်ုပ်တို့

သည် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖြူစင်သန့်ရှင်းရေးကျင့်စဉ်များကို တဖြည်းဖြည်းချင်း လိုက်နာကျင့်သုံးသွားနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒက လူသားတစ်ဦးအား သူ၏အသိဉာဏ် အဆင့်အတန်းပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုရှိလာအောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်နိုင်ရန် ခွင့်ပြုထားပါသည်။ လူသား တစ်ဦး၏စွမ်းရည်၊ အသိဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေနှင့် စိတ်နေသဘောထားတို့ကို လျစ်လျူရှုကာ တင်းကျပ်သော စည်းမျဉ်း ဥပဒေများအတိုင်း တရားသေလိုက်နာကျင့်သုံး မှုမျိုးကို အားမပေးပေ။

အဆိုပါ ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ မူဝါဒငါးချက် သည် လူသားတို့ထံ၌ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးနှင့် ကြင်နာ တတ်ခြင်း၊ ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း၊ နားလည်မှုရှိခြင်းကဲ့သို့ သော ကောင်းမြတ်သည့်တရားများကို တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာ စေရန် ပြုစုပျိုးထောင်ရာတွင် အသုံးဝင်လှပေသည်။ ယင်းတို့သည် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်လုံခြုံရေး တည်တံ့ခိုင်မြဲ အောင်ထိန်းသိမ်းရန် အရေးပါသည့်အရည်အသွေးများ ဖြစ်ကြသည်။

ယင်းမူဝါဒတို့အား လိုက်နာစောင့်စည်း လိုသော ဆန္ဒများ နိုးကြားလာခြင်းသည် ပြစ်ဒဏ်ခတ်မည်ကို စိုးရိမ် ကြောင့်လန့်ခြင်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲ၊ နားလည်သဘော ပေါက်ခြင်းနှင့် ကရုဏာတရားတို့မှ ပေါက်ဖွားလာခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ မကောင်းမှုပြုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန်တည်းဟူ သော ဗုဒ္ဓ၏လမ်းညွှန်ချက်သည် တစ်ပါးသူတို့၏အကျိုး

လက်တွေ့ အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၄)

စီးပွားအတွက် ရည်စူးမိန့်ကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ရက်ရောစွာပေးကမ်းခြင်း၊ အကြင်နာကရုဏာ ထားရှိခြင်းနှင့် နစ်နာမှု၊ စိုးရိမ်သောကနှင့် အခြားသော ပြဿနာအထွေထွေတို့အား သုတ်သင်ဖယ်ရှားရန် ကျွန်ုပ်တို့ ထံမှ အကူအညီလိုအပ်နေသူတို့ကို အကူအညီပေးခြင်း အားဖြင့် တစ်ပါးသူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို တတ်စွမ်းသမျှ ကူညီသယ်ပိုးပေးရန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ လူသားတိုင်း၏ တာဝန်၊ ဝတ္တရားပင် ဖြစ်ပေသည်။

သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ကျဉ်းပေးရုံ မျှမက မိမိကိုယ်ကျိုးကို စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံကာ အများ အကျိုးဆောင်ရွက်ခြင်း ပြုနိုင်လေလေ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ အတ္တ စိတ်ကို လျော့ပါးသွားစေ လေလေပင် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် သိသာထင်ရှားမှု မရှိသော အလို ဆန္ဒ၊ ရမ္မက်များ၏လှုံ့ဆော်မှုကို အကြောင်းပြု၍ ကောင်းမှု တစ်ခုကို မပြုသင့် ပေ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ယင်းလုပ်ရပ်တို့သည် မစင်ကြယ်သော ရည်ရွယ်ချက်များ၏ ဖျက်ဆီးခြင်းကို ခံလိုက်ရသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ‘မကောင်းမှုကိုရှောင်ကြဉ်ရန်’ နှင့် ‘ကောင်းမှုကိုပြုရန်’ ဟူသော ဗုဒ္ဓဝါဒ၏စစ်မှန်သော သဘောတရားသည် ‘အပြစ်ပေးခြင်း’ နှင့် ‘ဆုလာဘ်ပေး သနားခြင်း’ တို့အပေါ်တွင် အခြေမတည်ဘဲ ကျွန်ုပ်တို့၏ ‘အလိုဆန္ဒ၊ ရမ္မက်များကို လျော့ချရန်’ နှင့် ‘စိတ်ထားဖြူစင် သန့်ရှင်းမှုကို ပြုစုပျိုးထောင်ပေးရန်’ လိုအပ်ချက်အဖြစ် လိုက်နာ ကျင့်သုံးကြဖို့သာ ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် လူသားတို့အား အဆိုပါ ကိုယ်ကျင့် တရားဆိုင်ရာ မူဝါဒများကို လိုက်နာကျင့်သုံးစေရန် အကြောက်တရားကို တွန်းအားအဖြစ် အသုံးမပြုကြပါ။

မှန်ကန်စွာနားလည် သဘောပေါက်ခြင်းအစား အကြောက်တရားကို အသုံးပြုခြင်းသည် သနားကြင်နာ ကရုဏာထားတတ်သော စိတ်ထားကို ပြုစုပျိုးထောင်ပေး နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ဘဲ လူသားတို့ထံတွင် အစွဲအလမ်း ကြီးမှုနှင့် တရားသေ မှတ်ယူတတ်သော အလေ့အထကိုသာ ဖြစ်ထွန်းလာစေမည် ဖြစ်သည်။

မကောင်းမှုကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းနှင့် ကောင်းမှုကို ပြုခြင်းသည် အလွန်လိုလားအပ်သော်လည်း လုံလောက် သောအပြုအမူကား မဟုတ်သေးချေ။

အတွေ့အကြုံအရ သိရှိရသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်ဘဝတွင် ကာလများစွာကပင် နက်ရှိုင်းစွာ အမြစ်တွယ် လျက်ရှိသော လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတရားတို့ကို ဖယ် ရှား၍ မရနိုင်သေးသရွေ့ မကောင်းမှုကို ကျူးလွန် ကောင်း ကျူးလွန်နိုင်ပေသေးသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့ သည် စိတ်ကိုဖြူစင် သန့်ရှင်းအောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်ရန် လိုအပ် ပေသည်။

ထိုသို့ပြုရန် ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့၏စိတ်ကို မပြတ် စောင့်ကြည့်ကာ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အညစ်အကြေးများအား သန့်စင် ဖယ်ရှားပစ်ရမည် ဖြစ်သည်။

မသန့်ရှင်းသော ကြံစည်တွေးတောမှုများနှင့် နိုးကြားနေသည့် အလိုဆန္ဒ၊ ရမ္မက်များအား ငြိမ်းသတ်

ကျွန်ုပ်တို့အမှန်တကယ်ယဉ်ကျေးကြပြီလော ၁၇၁

လိုက်နိုင်သည့်အခါတွင်ကား စိတ်သည် အစဉ်သဖြင့်
ကောင်းမြတ် သန့်စင်နေမည်ဖြစ်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့၏ အန္တိမ
ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိပေလိမ့်မည်။ ။
(ဓမ္မရတနာ၊ အမှတ်-၃၈၊ ၁၉၉၉-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ။)

မြင့်မြတ်မှန်ကန်သော သစ္စာတရားများ

သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ နားလည် သဘောပေါက်ခြင်းသည် ဗုဒ္ဓဝါဒကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးရန် အခြေခံအုတ်မြစ်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုသစ္စာတရား တို့တွင် ဒုက္ခတရားတို့၏ သဘောသဘာဝ၊ ယင်းဒုက္ခ တရားတို့၏ အကြောင်းရင်း၊ ဒုက္ခတရားတို့မှ လွတ်မြောက် ခြင်းနှင့် ဒုက္ခတရားတို့ချုပ်ငြိမ်းကာ လွတ်မြောက်မှုကိုရရှိ စေနိုင်မည့် နည်းလမ်းတို့ပါဝင်သည်။ အဆိုပါ သစ္စာလေးပါး ကို ကောင်းစွာနားလည် သဘောပေါက်ခြင်း မရှိပါက ကျွန်ုပ်တို့သည် လူသားတို့တွေ့ကြုံ ရင်ဆိုင်နေရသည့် ပြဿနာ အထွေထွေတို့၏ သဘောသဘာဝကို သိရှိနိုင်လိမ့် မည်မဟုတ်ပေ။ ဒုက္ခတရားများကိုသာ ဆက်လက် ခံစားသွားကြရမည် ဖြစ်သည်။

လက်တွေ့ အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၅)

ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှုကင်းမဲ့သော အခြေအနေတို့မှ လွတ်မြောက်ရန် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေကြ သော်လည်း လိုအပ်သောထိုးထွင်းသိမြင်မှုမပါရှိဘဲ ပြဿနာ အထွေထွေ၏အရင်းအမြစ်အား ဖယ်ရှားပစ်နိုင်မည့် နည်းလမ်းကို ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ အကယ် စင်စစ်အားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် မသိနားမလည်မှုမှ ထွက်ပေါ်လာသည့် မှားယွင်းသော အယူအဆများ၏ ရလဒ်အဖြစ် ပိုမိုများပြားသည့် ပြဿနာများကို ဖန်တီး နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒဟူသည့် တစ်ခုတည်းသောဘာသာတရား တွင်သာ သစ္စာလေးပါးကို ယင်းသို့ရှင်းလင်းစွာ ဖွင့်ဆိုတင် ပြထားပေသည်။ ယင်းသစ္စာလေးပါးကို သိမြင်ခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ခံစားနေရသော ဒုက္ခတို့မှာ - ကျွန်ုပ်တို့၏ဘဝတွင် တွေ့ကြုံခံစားရမှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျေနပ်နှစ်သိမ့် ရောင့်ရဲမှုမရှိခြင်းထက် စိုးစဉ်းမှုမပိုကြောင်း နားလည် သဘောပေါက်လာမည် ဖြစ်သည်။

ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှုမရှိခြင်း၏ အကြောင်းရင်းတို့မှာ သဘာဝတရားသာလျှင်ဖြစ်ပြီး တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ တန်ခိုးရှင်ကမ္ဘာ ဖန်တီးထားခြင်းမဟုတ်ပေ။ သိပ္ပံ ပညာက အတည်ပြုထားသည့်အတိုင်း ဒြပ်ဝတ္ထုနှင့် စွမ်းအင် တိုင်း၏ ပုံသဏ္ဍာန်အတွင်းပိုင်းတွင် ပွတ်တိုက်ပြိုကွဲမှုများ၊ ပဋိပက္ခများ၊ ဟန်ချက်ပျက်ယွင်းမှုနှင့် အပြောင်းအလဲများမှု တို့သည် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိနေပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့မျက်စေ့အောက်တွင် တွေ့မြင်နေရသော

အရာဝတ္ထုအားလုံးသည် ပွတ်တိုက်ပြိုကွဲမှုတို့၏ အကျိုးဆက်အဖြစ် ပေါ်ထွန်းလာခြင်းဖြစ်သည်။ ပွတ်တိုက်ပြိုကွဲမှုတို့သည် မတည်မြဲပြောင်းလဲမှုတို့၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်ပြီး မတည်မြဲပြောင်းလဲမှုဟူသည် ဘဝ၏လက္ခဏာ အင်္ဂါရပ်ပင်ဖြစ်တော့သည်။ အချိန်တိုင်းတွင် ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိတ်အာရုံအားဖြင့်လည်းကောင်း ခံစားသိရှိနေရသည့် အပြောင်းအလဲတို့၏ စဉ်ဆက်မပြတ်စီးဆင်းဖြစ်ပေါ်မှုတို့သည် စိတ်လှုပ်ရှားမှု တွယ်တာမက်မောမှု တို့ဖြင့်ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းကာ ကျွန်ုပ်တို့အား မကျေနပ်မှုများ နှင့် ဒုက္ခဆင်းရဲခြင်းတို့ကို ခံစားစေလျက်ရှိသည်။

ဆင်းရဲဒုက္ခအပေါင်း၏ အကြောင်းရင်းသည် အချို့သော ဘာသာတရားတို့က ယုံကြည်ထားသကဲ့သို့ မွေးရာပါအပြစ်ကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ နတ်ဒေဝတာမကောင်းဆိုးဝါး သူရဲတစ္ဆေ တစ်စုံတစ်ရာ၏ ကျိန်စာတိုက်မှု သို့တည်းမဟုတ် သြဇာလွှမ်းမိုးမှုကြောင့် သော်လည်းကောင်း ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမဟုတ်ဘဲ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် မိမိ၏ ဘဝကို တပ်မက်တွယ်တာလျက် အာရုံခံစားမှုများကြောင့် သာလျှင်ဖြစ်ကြောင်းကို ဓမ္မနှင့်အညီ နေထိုင်ကျင့်သုံးခြင်းအားဖြင့် သိရှိနားလည်ခဲ့ကြရသည်။

လူသားတို့သည် အသိမှားအမြင်မှားများကို ခံယူကျင့်သုံးကာ စိုးရိမ်သောကနှင့် စိတ်ပျက်အားငယ်မှုများကို ဖြစ်ထွန်းစေမည့် မရောင့်ရဲမကုန်ဆုံးနိုင်သော အာရုံခံစားလိုသည့်ဆန္ဒများပြည့်ဝရန် အားထုတ်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး ဆင်းရဲဒုက္ခအပေါင်းကို ခံစားနေကြရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့အမှန်တကယ်ယဉ်ကျေးကြပြီလော ၁၇၅

သို့ဖြစ်ရာ သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်နားလည်လာသော အခါတွင် လူတစ်ဦးသည် မကောင်းမှုဒုစရိုက်အားလုံး၏ အရင်းအမြစ်ဖြစ်သော နှစ်သက်တွယ်တာ မက်မောခြင်းနှင့် စက်ဆုတ်ရွံ့ရှာ မုန်းတီးခြင်းတို့ကို လျော့ပါးသွားစေခြင်းဖြင့် သူ၏စိတ်မချမ်းမြေ့မှုများကို တစ်ဆင့်ချင်းကျော်လွှား လွန်မြောက်သွားနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

မြင့်မြတ်မှန်ကန်သောလမ်းစဉ်

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဒုက္ခ၏အကြောင်းရင်းကို သိရှိပြီး သည့်အခါ ယင်းအကြောင်းရင်းဖော်မြစ်အား ဗုဒ္ဓညွှန်ပြ ခဲ့သော နည်းစနစ်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းအားဖြင့် အပြီးတိုင် သုတ်သင်ဖယ်ရှားပစ်နိုင်ပေသည်။ ယင်းနည်း စနစ် (ဝါ) လမ်းစဉ်အား မဂ္ဂင် ရှစ်ပါးဟု ခေါ်ဆိုကြသည်။ ဤမြင့်မြတ်မှန်ကန်သော လမ်းစဉ်တွင်ပါဝင်သည့် လုပ်ငန်း စဉ် ရှစ်ရပ်မှာကား -

- (၁) မှန်စွာနားလည် သဘောပေါက်ခြင်း၊
- (၂) မှန်စွာတွေးခေါ် ကြံဆခြင်း၊
- (၃) မှန်စွာပြောဆိုခြင်း၊
- (၄) မှန်စွာပြုမူခြင်း၊
- (၅) မှန်စွာအသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းမှုပြုခြင်း၊
- (၆) မှန်စွာအားထုတ် ကြိုးပမ်းခြင်း၊
- (၇) မှန်စွာသတိမြဲမြဲခြင်း၊
- (၈) မှန်စွာစိတ်ထား တည်ကြည်မှုရှိခြင်းတို့ပင် ဖြစ်သည်။

လူတစ်ဦးသည် မှန်စွာပြောဆိုခြင်း၊ မှန်စွာပြုမူခြင်း နှင့် မှန်စွာအသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းမှုပြုခြင်းအားဖြင့် သူ၏ သီလ (ဝါ) ကိုယ်ကျင့်တရားကို ခိုင်မာမြဲမြံစေနိုင်သည်။ မှန်စွာအားထုတ်ကြိုးပမ်းခြင်း၊ မှန်စွာသတိမြဲမြံခြင်းနှင့် မှန်စွာ စိတ်ထား တည်ကြည်ခြင်းမှတစ်ဆင့် သမာဓိ (ဝါ) စိတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာ ဓလေ့စရိုက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရှိလာအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။ သီလနှင့်သမာဓိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာအောင် လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် မှန်စွာနားလည် သဘော ပေါက်ခြင်းနှင့် မှန်စွာတွေးခေါ်ကြံစည်ခြင်းတို့ ပါဝင်သော ပညာ (ဝါ) အသိတရားကို တိုးတက်မြှင့်မားလာစေသည်။

ဗုဒ္ဓအဆုံးအမ သွန်သင်ချက်များ၏ ထူးခြားကြီး မြတ်မှုသည် လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးသည့် နည်းစနစ်များ ဌိသာရှိပေသည်။ လက်တွေ့ လိုက်နာကျင့်သုံးသည့် အခါတွင် သိသာထင်ရှားသော အပြောင်းအလဲတစ်ရပ် အဖြစ် စိတ်ဓာတ်ရေးရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဖြစ်ပေါ် လာစေနိုင်ပေသည်။

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည် သဘောသဘာဝအားဖြင့် ကာလဒေသမရွေး ခြွင်းချက်မရှိမှန်ကန်သော စကြဝဠာ တရားဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအတွက်သာ မဟုတ်ဘဲ၊ ယင်းကို လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးမှု ပြုသူမှန်သမျှထံသို့ ရလဒ်ကောင်းများကို ဆောင်ကြဉ်းပေးလာစေ ဖြစ်သည်။ ဤလမ်းစဉ်ကို လိုက်နာသည့်အခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် အခက် အခဲများစွာကို အချိန်နှင့်အမျှ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရပေလိမ့်မည်။ သို့သော် မှန်ကန်စွာ အားထုတ်ကြိုးပမ်းခြင်းဆိုသည့် မဂ္ဂင်

ကျွန်ုပ်တို့အမှန်တကယ်ယဉ်ကျေးကြပြီလော ၁၇၇

တရားကိုကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲမှန်သမျှကို အောင်မြင်စွာကျော်လွှားသွားနိုင်လိမ့်မည် ဆိုသည့်အချက်ကိုကား အငြင်းပွားဖွယ် မရှိပေ။

သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤလမ်းစဉ်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းမပြုပါက အဆိုပါအခက်အခဲများကို ဖြေရှင်းကျော်လွှားနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်သည့်အပြင် အခြားသော အခက်အခဲများနှင့်လည်း ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရမည် ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့အနက် စိုးထိတ်ဖွယ်အကောင်းဆုံးမှာ ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုရန်နှင့် ကောင်းမြတ်သော တရားများကိုတွေ့ရှိရန် အခွင့်အလမ်းများနှင့် ဓမ္မမိတ်ဆွေကောင်းများ သိသိသာသာ လျော့ပါးသွားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ မြင့်မြတ်သော ဓမ္မလင်းရောင်ခြည်အောက်မှ ဒုစရိုက်အမှောင်ထုအတွင်း သက်ဆင်းသွားရန်ကိစ္စမှာ လွယ်ကူသလောက် အဆိုပါ ဒုစရိုက်အမှောင်ထုအတွင်းမှ မြင့်မြတ်သော ဓမ္မလင်းရောင်ခြည်အောက်သို့ ရောက်ရှိအောင် အားထုတ်လုပ်ဆောင်ရွက်မှာကား လွန်စွာခက်ခဲလှပေသည်။

(ဓမ္မရတနာ၊ အမှတ်- ၃၉၊ ၁၉၉၉-ခုနှစ်၊ မတ်လ။)

နိဗ္ဗာန်

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည် ယင်းကိုလိုက်နာကျင့်သုံးသူများအား ဆင်းရဲခြင်းမှလွတ်ကင်းစေပြီး ပစ္စုပ္ပန်တွင်ရောအနာဂတ်တွင်ပါ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှုကို ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်ပေသည်။ ဤမျှသာမကသေး။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် နိဗ္ဗာန်၏ အထူးကဲအမြင့်မြတ်ဆုံးသော ချမ်းသာသူ့ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ပေသည်။ နိဗ္ဗာန်သည် စိတ်ကူးယဉ် သဘောတရားတစ်ခု မဟုတ်ပေ။ ယင်းသည် မည်သည့် လောကီအာရုံနှင့်မျှ နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြ၍ မရနိုင်သည့်အဆုံးစွန်သော ပြီးပြည့်စုံမှုတစ်ရပ်သာ ဖြစ်သည်။

အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့ကိုယ်ကို အမှန်အတိုင်း နားလည်သိရှိပါက ဗုဒ္ဓ၏သွန်သင်မှုများကို အလွယ်တကူ သဘောပေါက်နိုင်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓ လမ်းညွှန်ခဲ့သည့် ဝိပဿနာနည်းလမ်းအတိုင်း မိမိတို့ကိုယ်တွင်း၌ ရှာဖွေမှုမပြုမချင်း ပြင်ပလောကတွင် ကမ္ဘာကုန်ကျယ်သရွေ့ မည်သို့ပင်ရှာဖွေစေကာမူ သူထုတ်ဖော်ညွှန်ပြခဲ့သော အမှန်တရားကို သိနားလည်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။

လက်တွေ့ အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၆)

ဝိပဿနာအားထုတ်ခြင်းမှ တစ်ဆင့်သာလျှင် အမှန်တရားကို ထိုးထွင်းသိမြင်ကာ သေခြင်း၊ အိုမင်းခြင်း၊ ပူပင်သောက ရောက်ခြင်း၊ လွမ်းဆွတ်ကြေကွဲခြင်းနှင့် အလိုမပြည့်ခြင်း စသော ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ မိမိ၏စိတ်ထား ဖြူစင်သန့်ရှင်းမှုကို အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်အောင် ပြုစုပျိုးထောင်ခြင်း၏ အသီးအပွင့်အဖြစ် ငြိမ်းအေးခြင်း၊ ချမ်းမြေ့ခြင်းနှင့် တည်ငြိမ်ခြင်းတို့ကို ရရှိခံစား နိုင်ပေသည်။ ယင်းသည် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းပင် ဖြစ်တော့သည်။

သစ္စာလေးပါးနှင့် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအကြောင်း ဆွေးနွေး စဉ်ကပင် ဘဝ၏ဆင်းရဲဒုက္ခအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ရာ လမ်းစဉ်သည် ဓမ္မကိုလိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်းမှတစ်ပါး နတ် သို့မဟုတ် ဗြဟ္မာတစ်ဦးဦး၏ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုဖြစ်စေ၊ ကောင်းချီးပေးမှုဖြစ်စေ မလိုအပ်ကြောင်း ရှင်းပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် သံသရာမှလွတ်မြောက်ရေး အတွက် ပြင်ပလောကရှိ တစ်စုံတစ်ရာ၏ကယ်တင်ခြင်းကို မျှော်လင့်လျက် တစ်ပါးသူ၏အပြဋ္ဌာန်းခံဘဝမျိုး အရောက် ခံရန်မလိုပေ။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိကိုယ်ကို ဖြူစင် မြင့်မြတ်သူများဘဝသို့ ရောက်အောင် ပြုစုပျိုးထောင်မည် ဆိုပါက ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်မှု သဘာဝတရားအတိုင်း အကျိုးရလဒ်များကို ခံစားကြရမည်သာဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့အနေနှင့် လူတစ်ဦးသည် သူ၏လုပ်ရပ်တစ်ခုကြောင့် အကျိုးကျေးဇူးရရှိခြင်းနှင့် အပြစ် ဒဏ်ခံရခြင်းတို့မှာ သူ၏မွေးရာပါနဖူးစာကြောင့် သို့တည်း

မဟုတ် နတ်ဒေဝတာတို့၏ အဆုံးအဖြတ်ကြောင့်ဖြစ်သည် ဟု ယုံကြည်လက်ခံခြင်းမရှိချေ။ ထိုသို့သော ယုံကြည်မှုမျိုး အစား ယင်းသို့ဖြစ်ရခြင်းသည် လူတစ်ဦးထံသို့ ပျော်ရွှင်ခြင်း သို့မဟုတ် ဆင်းရဲခြင်းကို ဆောင်ကြဉ်းပေးသည့် ကိုယ်ကျင့် တရားဆိုင်ရာ ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်မှု (ဝါ) ကမ္မ၏ သဘာဝ နိယာမကြောင့်သာဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြပေသည်။

ကမ္မ

အကြောင်းတရားနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုတို့၏ ကမ္မနိယာမသည် လူသားထုအတွင်း ဆင်းရဲ၊ ချမ်းသာ မညီမျှမှုများ၏အကြောင်းရင်းကို နားလည်သဘောပေါက် စေရန် အရေးပါသောကဏ္ဍမှ အထောက်အကူပြုလျက် ရှိသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့၏ ကြံစည်၊ ပြောဆို၊ ပြုမူမှု အကောင်းအဆိုးတို့၏ အကျိုးတရားကို ခံစားနေရသူများသာ ဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ တမင်ရည်ရွယ်၍ ပြုခဲ့သမျှတို့မှာ ကောင်းမြတ်သော သို့မဟုတ် ဆိုးယုတ်သော ကြံစည်တွေး ခေါ်ခြင်းတို့၏ လှုံ့ဆော်မှုမှ ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ လှုံ့ဆော်မှုများအတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့သည် ကမ္မ အကောင်း၊ အဆိုးကိုဖန်တီးကြသည်။ ကောင်းသော ကမ္မက ကောင်းသောအကျိုးရလဒ်ကို ဆောင်ကြဉ်းပေး သလို၊ မကောင်းသောကမ္မက မကောင်းသောအကျိုး ရလဒ်ကို ဆောင် ကြဉ်းပေးမည်သာ ဖြစ် သည်။ ကမ္မ

အကောင်းအဆိုးတို့၏ အကျိုးရလဒ်များကို လက်ရှိဘဝတွင် ဖြစ်စေ၊ နောင်တမလွန်ဘဝတွင်ဖြစ်စေ၊ ကျွန်ုပ်တို့ ရယူခံစား

လက်တွေ့ အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၆)

နိုင်ကြပေသည်။

ကမ္မနိယာမသည် သဘာဝအလျောက် နေရာဒေသ၊ ကာလမရွေး၊ အစဉ်ထာဝရ မှန်ကန်နေသော နိယာမတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး မည်သည့်တန်ခိုးရှင်ကမျှ ပြုပြင်ဖန်တီးထားခြင်းမဟုတ်ပေ။ တချို့ကချမ်းသာ၍ ရုပ်ရည်လှပကာ အများ၏လေးစား ရိုသေမှုကိုခံကြရချိန်တွင် တချို့မှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အသိုင်းအဝိုင်းတွင်မွေးဖွားကာ ရုပ်ဆိုးအကျည်းတန်၍ သူတကာ၏အနှိမ်ခံဘဝသို့ ရောက်ရှိရခြင်းသည် သတ္တဝါအားလုံး သူတို့ပြုသမျှအကြောင်းတရားတို့၏ အကျိုးရလဒ်အသီးအပွင့်တို့အား ဤနိယာမ၏ စွမ်းဆောင်မှုမှတစ်ဆင့် ခူးဆွတ်ခံစားနေကြရခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

သတ္တဝါများအကြား ချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲ၊ ကွာဟခြင်းအတွက် ထာဝရဘုရားသခင် သို့တည်းမဟုတ် နတ်ဒေဝတာတို့၌ တာဝန်ရှိသည်ဟူသော ယုံကြည်မှုမျိုးကို ဗုဒ္ဓဝါဒကလက်မခံပေ။ ဗုဒ္ဓကအကောင်းအဆိုး ခံစားစံစားရသမျှသည် ထာဝရဘုရားသခင်၏ ကောင်းချီးပေးမှု သို့တည်းမဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှုတို့ကြောင့်မဟုတ်ဘဲ ကျွန်ုပ်တို့၏ကိုယ်ပိုင်ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုတို့ကို အကြောင်းပြုလျက် သဘာဝအလျောက် အကျိုးသက်ရောက်မှု ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဟူသာ ဟောကြားခဲ့ပေသည်။ ကမ္မ၏ အကျိုးသတ္တိကို ယုံကြည်သူဖြစ်စေ၊ မယုံကြည်သူဖြစ်စေ မည်သူမဆို မိမိတို့ပြုသမျှ ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးဆက်ကို ခံစားကြရမည်သာဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ လူသားတို့၏ဘဝဟူသည် သဘာဝလွန် စွမ်းအားရှင်တစ်စုံတစ်ဦး၏ အစပြုဖန်ဆင်းမှုကြောင့် ဖြစ်တည်လာခဲ့ရပြီး ထိုသူမလိုလားတော့သော တစ်နေ့တွင် အဆုံးသတ် ဖျက်သိမ်းခြင်းခံရမည်ဟူသော ယုံကြည်ချက်မျိုး နှင့်ကား ခြားနားလှပေသည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒက လူသားဟူသည် သူ၏မသိခြင်း (အဝိဇ္ဇာ) အား မည်သို့ဖယ်ရှားပစ်ရမည်ကို သင်ကြားပြသပေးပါက ဒုက္ခဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက် သည်အထိ မိမိ၏အသိဉာဏ်ကို တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာအောင် ကိုယ်တိုင် ပြုစုပျိုးထောင်နိုင်စွမ်းရှိသူအဖြစ် မှတ်ယူထား ပါသည်။

ဘဝသစ်တစ်ဖန် ပြန်ဖြစ်ခြင်း

ဗုဒ္ဓဝါဒအလိုအရ လက်ရှိဘဝသည် ပထမဆုံး မဟုတ်သလို နောက်ဆုံးလည်းမဟုတ်ချေ။ ဘဝဆက်လက် ဖြစ်တည်နေရန် တွယ်တာတပ်မက်မှုများ စိတ်ဘဝတွင် လွှမ်းမိုးနေသရွေ့ ဘဝအဆက်ဆက် စုဆောင်းလာခဲ့သည့် ကောင်းမှုကုသိုလ်နှင့် မကောင်းမှုအကုသိုလ် ကံတို့၏ စွမ်းအင်နှင့်အတူ ဘဝအသစ်အသစ်များ ဆက်၍ ဆက်၍ ဖြစ်နေဦးမည်သာ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အဆိုပါအကြောင်း ရင်းခံ စွမ်းအားများနှင့် ဘဝဆက်လက် ဖြစ်တည်နေလို သောတွယ်တာမှုတို့ ရှိနေသေးသမျှ ဘဝသစ်တစ်ဖန် ပြန် ဖြစ်မှုသည် ဆက်လက်တည်ရှိနေဦးမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဘဝဖြစ်တည်မှုမှာ လူသားဘဝဖြင့် အစပြုခဲ့ကြရခြင်းမဟုတ်သလို ထာဝရကောင်းကင်ဘုံ

လက်တွေ့ အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၆)

သို့တည်းမဟုတ် ထာဝရဇရဲတွင် အဆုံးသတ်ကြရမည် လည်းမဟုတ်ချေ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ရေတွက်၍မရအောင် များပြားလှသည့် ဘဝပေါင်းများစွာသည် သံသရာ အဆက်ဆက် စုဆောင်းလာခဲ့သည့် ကမ္မသတ္တိတို့၏ အာနိသင်အတိုင်း တရွေ့ရွေ့ပြောင်းလဲ ဖြစ်ထွန်းလာခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။ ဘဝဖြစ်တည်လာခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို သိမြင်သဘောပေါက်ကာ ယင်းသို့အပြီးတိုင် ချုပ်ငြိမ်းသွားအောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်မှုပြု၍ မပြီးမချင်း ဤဖြစ်စဉ်ကြီးသည် ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေဦးမည်သာ ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ကျင့်ကြံအားထုတ် ပြီးမြောက်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်ဟုခေါ်သည့် အန္တိမပန်းတိုင်ပင် ဖြစ်တော့သည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒကပြောသော ဘဝသစ်တစ်ဖန်ပြန်ဖြစ်ခြင်း အယူအဆသည် ဘဝကူးပြောင်းဝင်စားခြင်းနှင့် မတူချေ။ ခြားနားသည်မှာ ဘဝကူးပြောင်းဝင်စားခြင်းတွင် အသက်ဝိညာဉ်ကောင်တစ်ခုက ခန္ဓာကိုယ်ဟောင်းကိုစွန့်ခွာကာ ခန္ဓာကိုယ်သစ်တစ်ခုကို ကူးပြောင်းဝင်စားခြင်း ဖြစ်ပြီး ဗုဒ္ဓဝါဒလာ ဘဝသစ်တစ်ဖန်ပြန်ဖြစ်ခြင်း အယူအဆတွင်ကား ယင်းသို့အသက်ဝိညာဉ်ကောင် မရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အသက်ဝိညာဉ်ကောင်မပါရှိဘဲ ဘဝသစ် တစ်ဖန်ပြန်ဖြစ်လာသည်ကို ဗုဒ္ဓဝါဒ၌တင်ပြထားပုံမှာ တော်လှန်သော ဘာသာရေးအယူအဆတစ်ရပ်ပင် ဖြစ် တော့သည်။ ဗုဒ္ဓမပွင့်မီနှင့်ပွင့်ပြီးနောက် ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ သည့် ဘာသာတရားအားလုံးကမူ အသက်ဝိညာဉ်ကောင် တည်ရှိသည်ဆိုသော ယုံကြည်မှုအပေါ် အထူးထောက်ခံခဲ့

ကြသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းအသက် ဝိညာဉ် ကောင်သာမရှိပါက သေဆုံးခြင်း၏နောက်ပိုင်း၌ ဖြစ်ပေါ် လာမည့်အခြေအနေတို့အား သူတို့အနေနှင့် ရှင်းလင်း တင်ပြနိုင်စွမ်း မရှိသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓကမူ အသက်ဝိညာဉ်ကောင်မရှိဘဲ မည်ကဲ့သို့ ဘဝသစ်တစ်ဖန် ပြန်လည်ဖြစ်ပေါ်သည်ကို ကောင်းစွာရှင်းပြနိုင်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒအလိုအရမူ အသက်ဝိညာဉ်ကောင် တည်ရှိသည်ဟု ယုံကြည်စွဲလမ်းခြင်းသည် လူ့အသိစိတ်ကို မှားယွင်းစွာ နားလည်သဘောပေါက်မှု၏ အကျိုးဆက်သာ ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓ၏ ဘဝသစ်တစ်ဖန်ပြန်ဖြစ်မှု အယူအဆ အကြောင်း နားလည်လိုသူသည် စိတ်စွမ်းအင်တို့၏ သဘာဝ၊ ကမ္မသတ္တိနှင့် စကြဝဠာစွမ်းအင် များ၏ သဘော သဘာဝတို့ကို ဖော်ထုတ်ရှင်းလင်းတင်ပြထားသော ဗုဒ္ဓ၏ စိတ်ပညာ(အဘိဓမ္မာ)အားလေ့လာရန် လိုအပ်ပေသည်။

လူသားတိုင်းသည် မြင့်မြတ်သောစိတ်ထားကို ပြုစု ပျိုးထောင်ခြင်းမှတစ်ဆင့် လူ့သဘာဝ ချို့ယွင်းချက်များအား ကျော်လွှား လွန်မြောက်နိုင်မှု၏တန်ဖိုးကို နားလည်သဘော ပေါက်မှု မရှိသေးသရွေ့ သံသရာတစ်လျှောက် ဘဝသစ် တစ်ဖန် ပြန်၍ဖြစ်နေဦးမည်သာ ဖြစ်သည်။ လူသားတစ်ဦး သည် ဘဝ၏တာဝန်ဝတ္တရားများအား နားလည် သဘောပေါက်လက်ခံရန်နှင့် အမှန်တရားကို ထိုးထွင်း သိမြင်အောင်ဆောင်ရွက်ရန် အသင့်ဖြစ်သောအခါ၌ မြင့်မြတ်သောအဆင့်သို့ တက်လှမ်းရန် စတင်ရွေ့လျားပြီ ဖြစ်သည်။ လူသားတစ်ဦးသည် ဓမ္မ၏လမ်းညွှန်မှုနှင့်အညီ

လက်တွေ့ အသုံးချဗုဒ္ဓဝါဒ (၆)

အားထုတ်ကြိုးပမ်းခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ကယ်တင်နိုင်သည်။
ဤသို့ မိမိကိုယ်ကို ကယ်တင်နိုင်မည့် နည်းလမ်းကို ညွှန်ပြ
ခဲ့သော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအား ကယ်တင်ရှင်တစ်ဦးအဖြစ်ပင်
သတ်မှတ်နိုင်ပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓဝါဒတွင် လူသားတို့၏ ကံကြမ္မာသည်
သဘာဝလွန်စွမ်းအားရှင်တစ်ဦးက သနားညှာတာမှုဖြင့်
ကယ်တင်စောင်မခြင်းပြုပါမှ ချမ်းသာရာရမည့် အခြေ
အနေတွင် တည်ရှိနေသည်မဟုတ်ဘဲ သူ၏ကောင်းမြတ်
သည့် တွေးခေါ်၊ ပြောဆို၊ ပြုမူမှုများ ဖြစ်ထွန်းလာစေရန်
အားထုတ် ကြိုးပမ်းခြင်းအပေါ်တွင်သာ တည်မှီလျက်ရှိပေ
သည်။ လူသားတစ်ဦးသည် သူလိုက်နာရမည့် စာရိတ္တပိုင်း
ဆိုင်ရာ တာဝန်ဝတ္တရားများကို အပြည့်အဝနားလည်
သဘောပေါက်လာသည့်အခါတွင် အကူအညီကင်းမဲ့သည့်
သနားစဖွယ် ဘဝအခြေအနေတစ်ရပ်မှသည် အသိဉာဏ်
ရှိ၍တာဝန်သိသော၊ မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်အားထားမှု
အပြည့်ရှိသောသူ တစ်ဦးအဖြစ်သို့ ရုတ်ချည်းမြင့်တက်သွား
မည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါသတည်း။ ။

(ဓမ္မရတနာ၊ အမှတ်- ၄၁၊ ၁၉၉၉-ခုနှစ်၊ မေလ။)

ရုံးခန်းပေးစာခြင်းနှင့် ပဒုဘာသာ

Handwritten signature or text at the bottom of the page.

အရာရာတိုင်းတွင် အသွင်သဏ္ဍာန်နှင့် အနှစ်သာရဟူ၍ ရှိပေသည်။ အသွင်သဏ္ဍာန်သည် အနှစ်သာရကို ပုံဖော်ဆောင်ကြဉ်းပေးရသလို၊ အနှစ်သာရသည် အသွင်သဏ္ဍာန်တည်ရှိမှုအား အဓိပ္ပာယ် ပြည့်ဝစေပေသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်စုံတစ်ရာကို အကဲခတ်တန်ဖိုးဖြတ်မည် ဆိုပါလျှင် အသွင်သဏ္ဍာန်ရော အနှစ်သာရကိုပါ ခြုံငုံမိရန် အရေးကြီးလှပေသည်။ လူသားတို့၏ ဘဝတစ်ခုလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သော ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုတို့အား လေ့လာဆန်းစစ်မှုပြုရာတွင်လည်း အသွင်သဏ္ဍာန်မျှကိုသာ ကြည့်ပြီး အနှစ်သာရ၏တန်ဖိုးကို အကဲဖြတ်၍ မရနိုင်သည်ကို သုတေသီတိုင်း အလေးဂရုပြုအပ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ကမ္ဘာ့လူသားထုတစ်ရပ်လုံး ကိုးကွယ်အားထားရာ ဘာသာကြီးလေးခုအနက်မှ တစ်ခု

အပါအဝင် ဖြစ်သည့်အလျောက် သုတေသီတို့က ဘက်စုံ ထောင့်စုံမှ လေ့လာစူးစမ်းမှုများပြုလုပ်ခဲ့ကြရာ အချို့မှာ အပေါ်ယံ အသွင်သဏ္ဍာန်မျှကိုသာကြည့်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ တန်ဖိုးကို အကဲဖြတ်ကြ၊ စာအုပ်စာတမ်းများ ရေးသားပြုစု ကြသည်များလည်း ရှိနေပေသည်။

ထိုသို့အကဲဖြတ်သူများထဲတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အနှစ်သာရကို သိနားလည်ခြင်းမရှိသူအချို့က ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်တို့၏ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် ရှိခိုးပူဇော်သည့်အလေ့အထကို ရုပ်တုဆင်းတုကိုးကွယ်မှုအဖြစ် အစဉ်တစိုက်ဝေဖန်ရှုတ် ချခဲ့ကြသည်။ ယင်းအလေ့အထသည် သူတို့အမြင်တွင် အဓိပ္ပာယ်မဲ့ကောင်း မဲ့နေပေလိမ့်မည်။

သို့ရာတွင် ဘာသာတရားအဆုံးအမနှင့်အညီ မြင့်မြတ်သောဘဝတစ်ခုအား မည်သို့ဆောက်တည် ရမည် ကို သင်ကြားပြသပေးခဲ့သည့် ဆရာသခင်ကျေးဇူးရှင် တစ်ဦး အား အရိုအသေပေး ဂါရဝပြုခြင်း၏ ထူးခြားချက်ကိုကား သိနားလည်ခြင်း မရှိကြချေ။

ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်တို့အား ရှိခိုးပူဇော်သည့် အလေ့ အထသည် ဗုဒ္ဓ၏သစ္စာဉာဏ်၊ ပါရမီ၊ အသိပညာ၊ ဂုဏ် ကျေးဇူးများနှင့် လူသားတို့ကောင်းကျိုးအတွက် မြင့်မြတ် သောစွန့်လွှတ်မှုတို့အား အသိအမှတ်ပြု ကျေးဇူးတင်ရှိ ကြောင်းပြသသည့် နည်းလမ်းတစ်ရပ်သာ ဖြစ်သည်။ အဆိုပါအကြောင်းတရားတို့အား သိနားလည်မှုမရှိသည့် အတွက် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်များ ထုလုပ်ပူဇော်ခြင်းအပေါ် ဝေဖန်ပြောဆိုရေးသားကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ဦးအနေနှင့် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော် တစ်ဆူအား ပူဇော်ဂါရဝပြုခြင်းသည် မဖြစ်မနေ လုပ်ဆောင် ရမည့်ကိစ္စပေလောဟု ပြန်လည်သုံးသပ်ကြည့်သင့် ပေသည်။ ဆင်းတု၊ ရုပ်ပွားတော်တို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အဖြစ်ခံယူရေးအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက် မဟုတ်သော် လည်း ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်အား ပူဇော်ဂါရဝပြုခြင်းသည် အဓိပ္ပာယ်ရှိပြီး အကျိုးယုတ်စရာမရှိသည့် ယုံကြည် ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာ အလေ့အထတစ်ရပ်သာ ဖြစ်ပေသည်။ မြင့်မြတ်စင်ကြယ်သော ဘာသာတရားတစ်ခုအား ဝေဖန် ရှုတ်ချရန်အလို့ငှာ အဘယ့်ကြောင့်ဤကိစ္စကို ရှေ့တန်းတင် အသုံးပြုနေကြသည်ဆိုခြင်းကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအဖို့ နားလည်ရန် ခက်ခဲလှပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့က ရုပ်ပွားတော်တစ်ဆူဖြင့် ကိုယ်စားပြုထားသည့် သူတို့၏ဆရာသခင်အား ပူဇော် ဂါရဝပြုခြင်းသည် လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်း၏ ကိုယ်ကျင့် တရားဆိုင်ရာ မူဝါဒတစ်စုံတစ်ရာနှင့် တစ်ပါးသူတို့၏ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်း ပျော်ရွှင်မှုအား ထိပါးချိုးဖောက်ရာ ရောက်နေပါသလော။

အကယ်စင်စစ် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ပကာသနလွှမ်း သော ဘာသာရေးအခမ်းအနားများကျင်းပရန် မည်သည့် အခါကမျှအဆိုမပြုခဲ့ဘဲ ဓမ္မကိုဖြန့်ဖြူးရန်နှင့် မှန်ကန် မြင့်မြတ်သောဘဝတစ်ခုအား ဆောက်တည်ရေး လမ်းစဉ် တို့ကိုညွှန်ပြရန်သာ အာရုံစိုက်ခဲ့ပေသည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်အခါက သူ၏နောက်လိုက်

များအား သူ့ကိုယ်စားရုပ်ပွားဆင်းတုများ ထုလုပ်ကိုးကွယ်
ကြရန်လည်း မည်သည့်အခါကမျှ တိုက်တွန်းမှုမပြုခဲ့ပေ။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးနောက် အနည်းဆုံး
ရာစုသုံးစုခန့်ကြာမှ သူ၏နောက်လိုက်တို့က အရိုအသေ
ပြုစရာ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် သူ့ကိုယ်စား ရုပ်ပွားတော်များ
ထုလုပ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ရုပ်ပွားတော်များက ဗုဒ္ဓ၏
ပြီးပြည့်စုံသော ဖြူစင်မှု၊ ကရုဏာတရား၊ ပညာဉာဏ်နှင့်
လူယဉ်ကျေးတို့ အလေးထားပူဇော်ခြင်းကို ခံယူထိုက်သော
မြင့်မြတ်သည့် အရည်အသွေးများအား ကိုယ်စားပြုလျက်
ရှိသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်တို့သည် ကမ္ဘာ
အနှံ့ပညာရှင်တို့ စွမ်းဆောင်ခဲ့သည့် အလှပဆုံး၊ အကောင်း
မွန်ဆုံးလက်ရာတို့အနက် တစ်ခုလည်းဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မဟုတ်စေကာမူ ဘာသာရေး အစွဲ
အလမ်းမကြီးသူတချို့မှာမူ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်တို့က
ကြည်ညိုသူ၏ စိတ်ဘဝတွင် နက်ရှိုင်းသောတည်ငြိမ်
အေးချမ်းမှုကို ဖန်တီးပေးနိုင်စွမ်းရှိကြောင်း သိရှိကြသည်။
သို့ဖြစ်ရာ သူတို့၏နေအိမ်၊ ရုံးခန်းစသည်တို့တွင် ဗုဒ္ဓရုပ်
ပွားတော်များကို အမြတ်တနိုးထားရှိလေ့ရှိကြသည်။ ထိုသို့
လူ့စိတ်အာရုံကို ငြိမ်းချမ်းမှုပေးစွမ်းနိုင်သည့် ရုပ်ပွားတော်
များအား မိမိတို့အနီးဝန်းကျင်တွင် ထားရှိဖူးမြော် အာရုံ
ပြုခြင်းသည် ကျန်းမာရေးအတွက်လည်း တန်ဖိုးရှိသော
လုပ်ရပ်တစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။

အခြားတစ်ဖက်တွင်ကား အမည်ခံ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
အချို့သည် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော် ထုလုပ်ကိုးကွယ်မှုအား ဗုဒ္ဓဝါဒ၏

ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ

အရေးအကြီးဆုံးအနှစ်သာရအဖြစ် သဘောထားကာ သူတို့၏ဘာသာရေးဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုအားလုံးကို ဤ ကြည်ညိုကိုင်းရှိုင်းမှုဆိုင်ရာ အသွင်သဏ္ဍန်၌သာ အဓိက ဗဟိုပြု အားထားနေကြသည်ကိုလည်း တွေ့ရပေသည်။ ထိုသူတို့ကိုမူ ရုပ်တုဆင်းတု ကိုးကွယ်သူများမဟုတ်ပါ ဟုငြင်းဆို ပြောကြားရန် ခက်လှပေသည်။

ထိုသူတို့သည် ဒဏ္ဍာရီဆန်သော ယုံကြည်မှုများ ကို အသိတရားကင်းမဲ့စွာ တီထွင်ခဲ့ကြသည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ မျက်နှာတော်အသွင်အပြင်၊ လက်ဟန်ခြေဟန်၊ မျက်လုံးနှင့် ဦးခေါင်းတော်တို့ကို ပုံစံမျိုးစုံဖြင့်ထုလုပ်ကြသည်။ မဟာ လူသားတည်းဟူသော မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကို ကောင်းကင် ဆန်စေခဲ့သည်။ တန်ခိုးရှင်၊ ဖန်ဆင်းရှင်နတ်ဘုရားအသွင် သို့ ပြောင်းစေခဲ့ကြသည်။ ယင်းရုပ်ပွားတော်များထံ ဆုတောင်း ပတ္တနာပြုခြင်းဖြင့် သူတို့၏လောကီရေးရာ လိုအပ်ချက်များ ပြည့်ဝလာလိမ့်မည်ဟု စိတ်ကူးယဉ် နေကြသည်။ ထိုရုပ်ပွားတော်များသည် ယင်းတို့ကို တီထွင် ထုလုပ် ကိုးကွယ်သူတို့၏ အသိဉာဏ်ခေါင်းပါးမှုနှင့် ကစဉ့်ကလျား ဖြစ်နေသည့် စိတ်နေသဘောထားတို့၏ ရောင်ပြန်ဟပ်မှုမျှသာ ဖြစ်ပေသည်။

ယခုအချိန်အခါသည် ဓမ္မအစစ်အမှန်ကို အလေး အနက်ထားအာရုံပြုလျက် အဆိုပါရုပ်ပွားတော်များအပေါ် အစွဲအလမ်းကြီးမှုကို လျော့ချရမည့်ကာလ ဖြစ်ပေသည်။ ကိုးကွယ်ယုံကြည်သူတို့ စုဝေးဝတ်ပြုရာ ဗဟိုချက်မအဖြစ် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်များအား ထိန်းသိမ်းသွားရပေမည်။ ယင်းသို့

ပြုမှုနိုင်မည်ဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓဝါဒ၏ ကောင်းမြတ်သော ဂုဏ်သတင်းကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းသွားနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့၏ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အစဉ်အလာကို ထိန်းသိမ်းရင်း ဗုဒ္ဓဝါဒအား ခံယူကျင့်သုံးသွားနိုင်ပါသည်။ သို့သော် မိမိတို့၏မိရိုးဖလာ ဓလေ့ထုံးတမ်းများကို ဗုဒ္ဓဝါဒ အတွင်းသွပ်သွင်းခြင်းဖြင့် အရိုးကိုအရွက်ဖုံးစေရန်ကား မပြုအပ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် များက သူတို့၏လူမျိုးဓလေ့ထုံးတမ်းနှင့် သက်ဆိုင်သော ပွဲလမ်းသဘင် အခမ်းအနားများအား သားစဉ်မြေးဆက် ခံယူကျင်းပကြသည်ကို ဘာသာခြားတို့က ဗုဒ္ဓဝါဒ၏ လမ်းညွှန်မှုအရ ပြုလုပ်နေသည်ဟု လွဲမှားစွာမှတ်ယူတတ် ကြသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဘာသာရေးအယူသီးသည် အစွန်းရောက် ဘာသာခြားအဖွဲ့အစည်း အချို့ကလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပညာမဲ့တို့အား သူတို့၏ဂိုဏ်းဂဏအတွင်းသို့ ကူးပြောင်း ဝင်ရောက်လာစေရန် ရည်ရွယ်ကာ ပရိယာယ်ဆင်လျက် ဗုဒ္ဓဝါဒအား သရော်လှောင်ပြောင်၊ ဝေဖန်ရှုတ်ချမှုပြုရာတွင် ယင်းအခြေအနေအား အသုံးချအမြတ်ထုတ်လေ့ရှိကြ သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့သတိပြုအပ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ အဆိုပါအခမ်းအနား ပွဲလမ်းသဘင် များကို ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသအဖြစ် ကျင်းပလိုသူများအနေဖြင့် ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့်ထွေးရောယှက်တင် မဖြစ်စေရန် ယင်းတို့ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရားကျောင်းကန်တို့၏ ပြင်ပတွင်သာ ကျင်းပသင့်သည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒကို လူထုအကြား

ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ

အထင်အမြင်လွဲမှားမှုနှင့် ထိပါးဖျက်ဆီးမှုကို ဖန်တီးနိုင်ရန် အခွင့်သာစေမည့် အဆိုပါအလေ့အထများအား ခွင့်မပြု မိရန် သတိကြီးစွာထားကြရမည်။

ဒေသတစ်ခု လူမျိုးတစ်မျိုးတွင် ရှေးကာလကပင် အမြစ်တွယ်တည်ရှိခဲ့သော မိရိုးဖလာယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးတမ်းတစ်ရပ်ကြောင့် ကိုးကွယ်ရာဘာသာတရားအပေါ် အထင်အမြင် လွဲမှားစေခြင်းသည် မိမိတို့ယုံကြည်ကိုးစားရာ ဘာသာတရား အခွန်ရှည်စွာ တည်တံ့ပြန့်ပွားရေးအတွက် ကြီးမားသောအန္တရာယ်တစ်ခု ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ အလေးဂရုပြုသင့်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါတော့သည်။

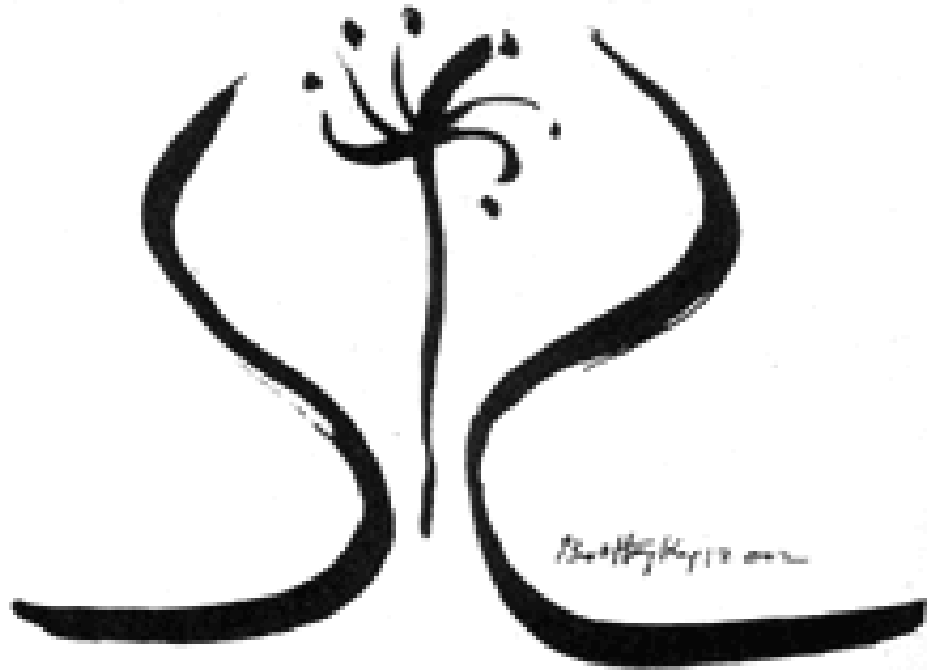
*Ref: The Buddhist Concept of Worship
by K. Sri Dhammananda*

(မြတ်သတိဝါဒီ၊ အမှတ်စဉ်-၁၊ ၂၀၀၀-ပြည့်နှစ်၊ ဇူလိုင်လ။)

ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့လက်ခံထားသည့်
တန်ခိုးရှင်နှင့်ဆင်ခြင်သောတရား

Cherrythitsar

ကမ္ဘာတွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သမျှသော ဘာသာတရား အသီးသီးသည် နဂိုမူလက လူသားထုတစ်ရပ်လုံး ငြိမ်းချမ်းရေး၊ လူသားချင်းကိုယ်ချင်းစာတရား ထွန်းကားရေးစသည့် ကောင်းမြတ်သောတရားများ ပေါ်ထွန်းလာစေရေးကို ရည်ရွယ်လျက် ထွန်းကားလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သို့သော် အဆိုပါဘာသာတရား အသီးသီးကို ယုံကြည်ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ကြကုန်သော လူသားတို့ အနေနှင့် မိမိတို့ကိုးကွယ်ရာ ဘာသာတရားအပေါ် သင့်လျော်မှန်ကန်သော ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းမှုသာ မရှိခဲ့ပါလျှင် ငါ့ဘာသာမှ ငါ့ဘာသာဟူသော တစ်ယူသန်အစွဲဖြင့် ဘာသာတရား ကိုင်းရှိုင်းမှုသည် လူသားတို့ကို လမ်းမှားသို့ ပို့ဆောင်ပေးတတ်ကြောင်း ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် သမိုင်းဝင်ဘာသာရေးစစ်ပွဲကြီးများက သက်သေခံလျက်ရှိပေသည်။

ဘာသာရေး ကိုင်းရှိုင်းသူများသည် အယူဝါဒရေး အရမဟုတ်ဘဲ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရယုံကြည်မှုကို အကြောင်းပြု လျက် သြဇာအာဏာထူထောင်ရန် ကြိုးစားနေကြသော လူပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဂိုဏ်းဂဏမျိုးစုံ၏ကြိုးကိုင်မှုမှ လွတ်ကင်းရန် အစဉ်သတိပြုလျက် မိမိတို့ကိုယ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက် သင့်ပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ကောင်းမြတ်သောတရားများကို ခံယူကျင့်သုံးကာ ပုထုဇဉ်ဘာဝအားနည်းချက်များကို လျော့ပါးသွားစေခြင်းဖြင့် မြင့်မြတ်စင်ကြယ်သော ဘဝ အခြေအနေဆီသို့ တက်လှမ်းရပေမည်။ ထိုသို့တက်လှမ်း နိုင်ရန် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်မှတစ်ပါး အခြားပြင်ပတန်ခိုးရှင် ဖန်ဆင်းရှင်၊ နတ်ဒေဝတာ တစ်စုံတစ်ရာကို အားမထားဘဲ မိမိတို့ကိုယ်ကို ပြုစုပျိုးထောင်နိုင်မည့် နည်းနာများကို ညွှန်ကြား ပြသပေးသည့် လမ်းစဉ်တစ်ခုအပေါ်သာ လေးနက်စွာ ယုံကြည်အားထားမှု ပြုကြရပေလိမ့်မည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒသည် ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာမူဝါဒများနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လေ့ကျင့်မှုများအပေါ် အခြေခံခြင်း ဖြင့်သာလျှင် ဘာသာတရားနှင့်အညီ စစ်မှန်စွာနေထိုင် သော ဘဝတစ်ခုကို ရရှိနိုင်ပြီး ပြင်ပစွမ်းအားရှင်များထံသို့ ယုံကြည်သက်ဝင်ခြင်းမှတစ်ဆင့် မရနိုင်ကြောင်း သွန်သင် ညွှန်ပြခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓအလိုကျ ဘာသာတရားကိုင်းရှိုင်းသူ ဆိုသည် မှာ စိတ်ကောင်းစေတနာထားခြင်း၊ သနားကြင်နာခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်နိုင်ခြင်းနှင့်

တန်ခိုးရှင်နှင့် အပြစ်သဘောတရား

လူသားအချင်းချင်း နားလည်မှုရှိခြင်းတို့ကို လက်ကိုင် ထားလျက် ငြိမ်းချမ်းစွာအတူယှဉ်တွဲ နေထိုင်သွားနိုင်သူမျိုး ကိုသာ ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဘာသာတရားတစ်ခု၏ တာဝန်မှာ အဆိုပါ ပန်းတိုင်သို့ ရောက်စေရန် လူသားထူထပ်ရပ်လုံးအား စိတ်ဓာတ်ရေးရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေဖို့ လမ်းညွှန်သင်ပြ ပေးရန်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းတာဝန်ကို ထမ်းရွက် ခြင်းသည် မျက်မှောက်ခေတ် လူသားထူအကြား ဝမ်းနည်း ဖွယ်ရာ လစ်လပ်နေသည့် ဟာကွက်ကြီးတစ်ခုကို ဖြည့်ဆည်းပေးရာလည်း ရောက်ပေလိမ့်မည်။

စိတ်ဓာတ်ရေးရာ ရင့်ကျက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကင်းမဲ့ခြင်း သည် လောကီအာရုံများအား တွယ်တာမက်မောလျက်ရှိ သော တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်သည့် လူသားများကိုသာ ဖြစ်ထွန်းလာစေခဲ့သည်။ ထိုသူတို့ထဲမှတချို့သည် ရုပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာတိုးတက်မှုကို ပဓာနထားသည့် ဘာသာရေး အတွေး အခေါ်တစ်ရပ်ကို ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ပြုခြင်း အားဖြင့် သူတို့လိုက်နာကျင့်သုံးသည့် ဘာသာတရားသည် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖြူစင်သန့်ရှင်းမှုကို ပျောက်ဆုံးစေခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒကမူ လောကီရေးရာကိစ္စများ၊ ရုပ်ဝတ္ထု ပစ္စည်းများ ရယူပိုင်ဆိုင်နိုင်ရေးအတွက်ရော၊ စိတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်ပါ အသုံးဝင်သည့် နည်းလမ်းတို့ကို သွန်သင်ညွှန်ပြခဲ့ပေသည်။

မည်သို့ဆိုစေ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့အနေနှင့် စိတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုမပါသော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှု

များကို ဘာသာသာသနာထွန်းကားမှု၏ အထိမ်းအမှတ်
သင်္ကေတတစ်ရပ်အဖြစ် မမှတ်ယူသင့်ပေ။

တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဘာသာတရားနှင့်ညီသော
ဘဝတစ်ခုကို ဆောက်တည်ခြင်းသည် လူသားတစ်ဦး
အနေနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်ကို လျစ်လျူ ရှုကာ
ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်မှုတို့အား
အလေးထားရန်မလိုဟု ဆိုလိုခြင်းလည်း မဟုတ်ချေ။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘာသာတရားကို ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ
တိုးတက်မှုဖြစ်ထွန်းစေမည့် အလားအလာများအား ဟန့်တား
ဖျက်ဆီးပစ်မည့် လမ်းစဉ်တစ်ရပ်အဖြစ် လိုက်နာ
ကျင့်သုံးရန်မဟုတ်ပေ။ ဘာသာတရား ကိုင်းရှိုင်းသူတစ်ဦး
သည် သူတစ်ပါး၏ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ပျော်ရွှင်မှုကို ထိပါး
စေမည့် မည်သည့်နည်းလမ်းကိုမျှမကျင့်သုံးဘဲ ရုပ်ပိုင်း
ဆိုင်ရာရည်မှန်းချက်များကို ရယူပိုင်ဆိုင်နိုင်အောင် ကြိုးပမ်း
အားထုတ်မှု ပြုသင့်ပေသည်။

သည်းခံခြင်းတရားသည်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ၏
ထင်ရှားလှသော ဝိသေသလက္ခဏာတစ်ခု ဖြစ်သည်။
သည်းခံခြင်းတရားကပင် ကွဲပြားခြားနားသော ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဂိုဏ်းကွဲများအကြား နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀)ကျော် တိုင်အောင်
သွေးထွက်သံယိုမှုကင်းမဲ့သည့် ငြိမ်းချမ်းခိုင်ခံ့သော
ဘာသာရေး အသိုင်းအဝန်းတစ်ရပ်ကို တည်မြဲအောင်
ထိန်းသိမ်းပေးနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းဖြစ်ရပ်သည် ကမ္ဘာ့ဘာသာတရားတို့၏
ရာဇဝင်တွင် စာတင်၍ချီးကျူးအပ်သော အောင်မြင်မှု

တန်ခိုးရှင်နှင့် အဖြစ်သဘောတရား

တစ်ခုလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒက ဘာသာတရားကို အကြောင်းပြု၍ ဆင်းရဲခြင်းကင်းသော ပုံမှန်ဘဝတစ်ခု ဆီသို့ ကျွန်ုပ်တို့အား လွတ်လပ်ပေါ့ပါးစွာ ဦးဆောင် လမ်းညွှန်မှု ပေးလျက် ရှိပေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ အနေနှင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် လောကီအာရုံများတွင် ဖြစ်စေ၊ သဘာဝလွန်ဖန်ဆင်းရှင် တစ်စုံတစ်ဦးထံတွင် ဖြစ်စေ ကျေးကျွန်အဖြစ်ခံယူသွားရန် မလိုအပ်ပေ။

သို့သော် လူ့ဂုဏ်သိက္ခာ၊ ဖြူစင်မြင့်မြတ်ခြင်းနှင့် အသိတရားတို့ကို ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခြင်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် မသိဆိုးရွားခြင်းအလုံးစုံကို အနိုင်ယူမည့် စစ်မှန်သောပညာဉာဏ်ကို ရရှိနိုင်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒက စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အတွက် သဘာဝလွန်စွမ်းအင်များ သို့မဟုတ် အံ့ဖွယ်သရဲ တန်ခိုးပြမှုများကို မှီခိုအားထားကြရန် အားပေးတိုက်တွန်းမှု မပြုခဲ့ပေ။ အကယ်စင်စစ် အံ့ဖွယ်သရဲ လျှို့ဝှက် ဆန်းကြယ် သော စွမ်းအားများကို ယုံကြည်သက်ဝင်ခြင်းသည် မည်သူ့ ကိုမျှ မည်သည့်အခါတွင်မဆို စိတ်ထားဖြူစင်သန့်ရှင်း အောင် ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်ခြင်းလည်း မရှိပါချေ။

ဗုဒ္ဓဝါဒအလိုအရ မြင့်မြတ်ခြင်းသည် ရုပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာ အသွင်လက္ခဏာပေါ်တွင်မူမတည်ဘဲ စိတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာ စင်ကြယ်မှုအပေါ်တွင်သာ အခြေခံပေသည်။ အချို့သော တစ်ယူသန်အစွန်းရောက်များက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တို့ကို ကိုးကွယ်အားထားစရာ ဖန်ဆင်းရှင်မရှိသည့် ဘုရားမဲ့ ဝါဒီမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများ၊ ရုပ်တုဆင်းတု ကိုးကွယ်သူများအဖြစ်

ပြစ်တင် ရှုတ်ချကြသည်။ သို့သော် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များကမူ အခြားဘာသာဝင်များအား မည်သည့်အခါကမျှ လက်တုံ့ပြန် ချေပမှုမပြုခဲ့ပေ။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့က ဗုဒ္ဓဘာသာကို မကိုးကွယ်ခြင်းကြောင့် အခြားဘာသာဝင်တို့သည် ကောင်းကင်ဘုံ၏ သုခချမ်းသာကို ခံစားရလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု မည်သည့်အခါကမျှ ပုတ်ခတ်ပြောဆိုခြင်းမပြုခဲ့ပေ။ အကျဉ်းချုံးဆိုရလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် သူတို့ယုံကြည်ရာ ဘာသာတရားအား ကိုးကွယ်ခံယူကျင့်သုံးနေကြသလို အခြားဘာသာဝင်တို့၏ လွတ်လပ်စွာ ယုံကြည်ကိုးကွယ်ခွင့်ကိုလည်း လေးစားမှု ရှိကြပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် ပဋိပက္ခနှင့်ရန်လိုမုန်းတီးမှုကိုဖန်တီးခြင်း သို့မဟုတ် သူတို့ကိုးကွယ်ရာဘာသာတရားကို စွန့်လွှတ်ခြင်းပြုရန်မလိုဘဲ အခြားသောဘာသာဝင်တို့နှင့် အယူဝါဒကွဲပြားမှုအပေါ် ကျေအေးစွာ လက်ခံနိုင်ကြပါသည်။

ဤဘာသာတရားက အခြားဘာသာဝင်များကို အပြစ်သားများအဖြစ် ရှုတ်ချခြင်းမပြုသည့်အပြင် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ စာရိတ္တအဆင့်အတန်းအား မြှင့်တင်ပေးရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည့် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်ကြီးတို့၏ ဆုံးမသွန်သင်ချက်များကိုလည်း အလေးထားပါသည်။

စစ်မှန်သောဗုဒ္ဓဝါဒသည် ဆုတောင်းနေရုံဖြင့် သဘာဝလွန်စွမ်းအားရှင် တစ်စုံတစ်ရာ၏ကယ်တင်စောင်မမှုကို ရရှိနိုင်သည်ဟု သွန်သင်ခဲ့သော ဘာသာရေး

တန်ခိုးရှင်နှင့် အပြစ်သဘောတရား

မဟုတ်ပေ။ အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း ယုံကြည်မှုအယူ ဝါဒမျိုးစုံကို မိမိတို့၏ ဘာသာအယူဝါဒထဲသို့ ဆွဲသွင်းကာ လာသမျှလက်ခံကျင့်သုံးတတ်သည့် အမည်ခံဗုဒ္ဓဘာသာ ဝိုဏ်းကွဲအချို့၏ ဘာသာရေးမျိုးလည်း မဟုတ်ပေ။

ဗုဒ္ဓဝါဒအလိုအရ သဘာဝလွန်စွမ်းအားရှင် တစ်ဦးက အပြစ်များအားခွင့်လွှတ်သည်ဟု ယုံကြည် သက်ဝင်ခြင်းသည် တရားမျှတမှုမရှိပေ။ ကျူးလွန်ခဲ့သော မကောင်းမှုတစ်ခု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ကောင်းမှု ကုသိုလ်ပြုခြင်းနှင့် ဖြူစင်ကြံ့ခိုင်သောစိတ်ထား မွေးမြူခြင်း ဖြင့်သာ ကျော်လွှားလွန်မြောက်နိုင်ပေသည်။ တစ်စုံ တစ်ဦးထံ ဆုတောင်းနေရုံဖြင့် အပြစ်မှလွတ်ကင်းအောင် မလုပ်နိုင်ပေ။

ဗုဒ္ဓဘာသာသည် လူသားတို့အတွက် မိမိကျူးလွန် သည့်အပြစ်၏ အကျိုးဆက်ကို မိမိတို့ဘာသာခံယူရခြင်း ဟူသော သဘောတရားအပေါ် အခြေပြုထားပြီး ထာဝရ ငရဲကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းမပါဘဲ အမှန်တရားကိုနားလည် သဘောပေါက်စွာ လိုက်နာကျင့်သုံးရသော ဘာသာတရား တစ်ခုသာ ဖြစ်ပေသည်။

ချမ်းသာသူနှင့် ဒုက္ခဆင်းရဲခြင်းတို့သည် ယာယီ မျှသာဖြစ်ကြပြီး လောကတွင် မည်သည့်အရာမျှ ထာဝရ မတည်မြဲကြောင်း သွန်သင်ခဲ့သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာအဖို့ သက်ရှိ တို့အား ငရဲဘုံ၌ ထာဝရခံစားစေသည်ဆိုသော အတွေး အခေါ်မှာ လက်ခံနိုင်ဖွယ် လုံးဝမရှိပါချေ။ သဘာဝလွန် တန်ခိုးရှင် တစ်စုံတစ်ရာအား သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းသည်

ဖန်ဆင်းရှင်ရှိသည့် ဘာသာတရားတိုင်း၏ နောက်လိုက်များ အတွက် အရေးကြီးဆုံး သဘောတရားဖြစ်သည်။ သူတို့ အတွက် ထာဝရတည်မြဲနေသော ဖန်ဆင်းရှင်မပါရှိဘဲ ‘ဘဝ’ ဖြစ်စေ၊ ‘ဘာသာတရား’ ဖြစ်စေ ပေါ်ပေါက်မလာနိုင်ပေ။

ဗုဒ္ဓဘာသာကမူ အလားတူယုံကြည်ကိုးကွယ်မှု မျိုးအား အသိအမှတ်မပြုပေ။ ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းဂန်များတွင် ပါရှိသည့် နတ်ဒေဝတာကဲ့သို့သော တန်ခိုးရှင်အယူအဆ မှာ အခြားသောဘာသာတရားတို့နှင့် လုံးလုံးလျားလျား ကွဲပြားခြားနားပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် ဘာသာတရား အဆုံး အမနှင့် ညီညွတ်သောဘဝကို ဆောက်တည်ခြင်းနှင့် စိတ်ထားဖြူစင်သန့်ရှင်းအောင် လုပ်ဆောင်ခြင်းတို့မှ တစ်ဆင့်သာလျှင် မိမိတို့၏လွတ်မြောက်မှုကို ရှာဖွေကြရ သည်။

နတ်ဒေဝတာကဲ့သို့သော တန်ခိုးရှင်များတည်ရှိမှုကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့က လက်ခံပါသည်။ နတ်ဒေဝတာတို့က ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများဖြင့် လူသားတို့ကို ယာယီအားဖြင့် အကူအညီပေးနိုင်သော်လည်း လူသားတို့၏စိတ်ထား ဖြူစင်မှုနှင့် အဆုံးစွန်သော လွတ်မြောက်မှုကို ရရှိစေနိုင် သည့် တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ် ရှိသူများအဖြစ်ကား မည်သည့်အခါ ကမျှ ယုံကြည်လက်ခံခြင်း မပြုကြပေ။

ယင်းတို့ကို ရရှိစေရန်မှာ ‘မိမိကိုယ်ကိုမိမိသာ ကိုးကွယ်ရာ’ ဟူသည့် မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အဆိုအမိန့်နှင့်အညီ ကိုယ်တိုင်ကျင့်ကြံအားထုတ် ကြရမည်သာ ဖြစ်သည်

တန်ခိုးရှင်နှင့် အပြစ်သဘောတရား

၂၀၃

ဆိုခြင်းကို စစ်မှန်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်တိုင်းက အလေးအနက် ယုံကြည်လက်ခံထားကြ ပါကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါသည်။

Ref: Concept of God and Sin by

K. Sri Dhammananda

(မြတ်သတိဝါဒီ၊ အမှတ်-၂၊ ၂၀၀၀-ပြည့်နှစ်၊ သြဂုတ်လ။)

အမည်မဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အချို့နှင့်

ကိုးကွယ်မှုစောင်းပူခြင်းပြဿနာ

Cherrythitsar

ဗုဒ္ဓဘာသာ ဂိုဏ်းကွဲအချို့သည် ဘာသာရေး ဂိုဏ်းဂဏချင်း စည်းလုံးညီညွတ်ရေးဟူသော အကြောင်း ပြချက်ဖြင့် ဒေသနှင့်လူမျိုးစုအလိုက်တည်ရှိနေသော ယုံကြည်မှုနှင့် ရိုးရာအစွဲအလမ်းမျိုးစုံအား ဗုဒ္ဓသာသနာ အတွင်း ဘာသာရေးကျင့်စဉ်တစ်ရပ်နယ် နေရာပေး လိုက်လျော၍ ခံယူကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် ယင်း နည်းလမ်းသည် ဘာသာရေးဂိုဏ်းဂဏများအကြား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ကို ထမြောက် အောင် ဆောင်ကြဉ်းနိုင်စွမ်း မရှိပါချေ။ အကြောင်းမှာ ယင်းညီညွတ်မှုသည် သီးခြားဂိုဏ်းကွဲ အသစ်တစ်ခုနှင့်အတူ ဘာသာရေး အယူအဆသစ်တစ်ရပ် မပေါ်ပေါက်လာမီ ကာလအထိသာ တည်တံ့နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

အယူအဆသစ်ကို လက်ခံသူနှင့် လက်မခံနိုင်သူ တို့အကြား သဘောထားကွဲလွဲမှု ပေါ်ပေါက်လာကာ မူလက တည်ရှိသော စည်းလုံးညီညွတ်မှုမှာ ပြိုကွဲသွားရစေ မြဲ ဖြစ်သည်။ အယူအဆသစ်တစ်ရပ် ပေါ်လာတိုင်း စည်းလုံးမှု ပြိုကွဲမှာကိုစိုးရိမ်ကာ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်နှင့် အကျိုး ဝင်သည်ဟု ခံယူကျင့်သုံးကြမည်ဆိုပါက ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ဟောဖော် ညွှန်ပြခဲ့သည့် အခြေခံကျပြီး အကြွင်းမဲ့မှန်ကန် သည့် သစ္စာတရားနှင့် အလှမ်းဝေးသည်ထက် ဝေးသွားပေ လိမ့်မည်။

လူတစ်ဦးသည် ဓမ္မနှင့်မကိုက်ညီသော ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးတမ်းများအား မည်သို့သောအကြောင်းပြချက် နှင့်မျှ ခံယူကျင့်သုံးမှုမပြုဘဲ ဗုဒ္ဓလမ်းညွှန်ခဲ့သည့် လမ်းစဉ် အတိုင်း လျှောက်လှမ်းကြမှုသာ ဗုဒ္ဓဓမ္မ၏ အနှစ်သာရကို သိမြင်နားလည် နိုင်ပေလိမ့်မည်။

နိုင်ငံအသီးသီးမှ ဓလေ့ထုံးတမ်း၊ ယုံကြည်စွဲလမ်းမှုနှင့် အစဉ်အလာများကို ဗုဒ္ဓ ဘာသာအတွင်းသို့ ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်း ခံယူကျင့်သုံးသူတို့သည် အနောက်တိုင်းဆေး၊ အိန္ဒိယဆေး၊ တရုတ်ဆေးနှင့် အခြားအခြားသော တိုင်းရင်းဆေးများအား ရောစပ်ကာ သောက်သုံးသူတို့နှင့် အလားသဏ္ဍာန် တူလှပေသည်။ ယင်းဆေးပေါင်းစုံ အရောအနှောက ရောဂါပျောက်ကင်းစေမည့်အစား လူမမာအား ရောဂါပို၍ပင် ဆိုးရွားလာစေမည်သာဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗုဒ္ဓဝါဒကို ခံယူကျင့်သုံးရာတွင် တိကျမှန်ကန်သော လမ်းစဉ်တစ်ရပ်ကိုသာ ရွေးချယ်ရပေမည်။ ယင်းသည် ဗုဒ္ဓ၏ မူရင်းဒေသနာတော်တို့နှင့် ကိုက်ညီသောလမ်းစဉ်လည်း ဖြစ်ရပေမည်။ နိုင်ငံတချို့တွင် မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာ အယူအဆမျိုးစုံရှိပေရာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအနေနှင့် မည်သည့်လမ်းစဉ် လိုက်ရမည်ကို ရွေးချယ်ရန်ခက်ခဲနေကြသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အများစုနေထိုင်ရာ နိုင်ငံများတွင် ဒေသခံဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုနှင့်အညီ သီးခြားဘာသာရေး ဓလေ့ထုံးစံများ ရှိကြသည်။

ပြည်ပမှ ရောက်ရှိလာသည့် ဘာသာရေးဆရာကြီးများနှင့် ဂုရုကြီးများကလည်း သူတို့၏ကိုယ်ပိုင်ယုံကြည်ချက်၊ ယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိအောင် ပြုပြင်ထားသော အယူဝါဒမျိုးစုံကို ဗုဒ္ဓဝါဒဟု အမည်တပ်ကာ တင်သွင်းလာလေ့ရှိသည်။ သူတို့၏ ကျင့်စဉ်နည်းလမ်းများကသာ ပိုမိုထိရောက်၍ စင်ကြယ်မြင့်မြတ်ကြောင်းကိုလည်း ဟောကြပြောကြပြန်သည်။ သူတို့၏ အကျိုးဆောင်မှုအား အသိအမှတ်ပြုရမည် ဖြစ်သော်လည်း အဆိုပါဧည့်သည်တော် ဘာသာရေးပညာရှင်များ၏ ဟောပြောချက်ကို နာယူကြကုန်သော ဒေသခံပြည်သူတို့ အကြားတွင် နားလည်မှုလွဲမှားခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုများ ပိုမိုဖြစ်ပေါ်လာစေနိုင်သည်ကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ သတိပြုအပ်ပေသည်။ ယင်းအခြေအနေသည် အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်၏ အခြေခံသဘောတရားကို နားလည်ရန် ကြိုးစားနေသည့် မျိုးဆက်သစ် ခေတ်ပညာတတ် လူငယ်များ အကြားတွင်လည်း ကြီးမားသောပြဿနာကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းများစွာ ရှိစေကာမူ မည်သည့်လမ်းစဉ်ကို ရွေးချယ်ရမည်မသိ ဖြစ်နေရှာသည့် လေ့လာခါစ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် အကောင်းဆုံး အကြံပြုလိုသည်မှာ ဂိုဏ်းဂဏ တစ်စုံတစ်ရာထံ၌ နောက်လိုက်အဖြစ် ခံယူခြင်းမပြုမီ ဗုဒ္ဓ၏မူလအခြေခံ သွန်သင်ချက် အစစ်အမှန်များအား ပိဋကတ်စာပေများတွင် စာတွေ့အားဖြင့် ကျေညက်အောင် လေ့လာရန်ပင် ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်တို့

သည် အများအားဖြင့် ပရိယတ္တိစာပေကို အခြေခံမှစ၍ လေ့လာ ဆည်းပူးရမည့်အစား မိမိတို့ အသိုင်းအဝန်းနှင့် နီးစပ်ရာ ဆရာသမားတို့၏ သြဝါဒလောက်မျှဖြင့်သာ မိမိတို့၏ ယုံကြည်မှုကို ပုံအပ်နေကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အသိုင်းအဝန်းတွင် ရင်ဆိုင် ကြုံတွေ့နေရသည့် ပြဿနာတစ်ရပ်မှာ လူကြီးပိုင်းအတော် များများသည် မိမိတို့၏သားသမီး၊ မြေးမြစ်တို့အား စစ်မှန်သော ဗုဒ္ဓအဆုံးအမသြဝါဒတို့ကို လက်ဆင့်ကမ်း အမွေပေးရမည့်အစား သူတို့၏ မိရိုးဖလာဓလေ့ထုံးတမ်း များအပေါ်သာ အဓိကအာရုံစိုက် အလေးပေးညွှန်ပြ နေကြခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

အနောက်တိုင်းကို အားကျသော လူငယ်တချို့ကမူ ဓမ္မ၏ သဘောတရားရေးရာ ရှုထောင့်ကိုသာ သုတေသန ဆန်ဆန် လေ့လာနေတတ်ကြရာ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ‘လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးမှု’ ဟူသည့် ဘာသာတရား၏ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော ရှုထောင့်ကို လျစ်လျူရှုထားတတ် ကြသည်။ ယင်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာတွင် ပဋိပတ္တိသာသနာ၏ အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍကို မသိကျိုးကျွံပြုမိကြခြင်း လည်းဖြစ်တော့သည်။

ဗုဒ္ဓအဆုံးအမကို ကောင်းစွာနားလည်ဖို့ ဆိုရာ တွင် ပရိယတ္တိတည်းဟူသော သဘောတရား သက်သက်ဖြင့် မပြီးမြောက်နိုင်ဘဲ ပဋိပတ္တိတည်းဟူသော လက်တွေ့ကျင့်ကြံ အားထုတ်မှု ပြုကြည့်ဖို့လည်း အထူးလိုအပ်ကြောင်းကို သူတို့ သတိမမူမိခဲ့ကြပေ။ သို့ဖြစ်ရာ ထိုလူငယ်တို့အနက်

ကိုးကွယ်မှု ဖောင်းပွခြင်းပြဿနာ

အများစုမှာ မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မိဘများမှမွေးဖွားလာကြသူများ ဖြစ်စေကာမူ အရွယ်ရောက်သည်နှင့် မည်သည့် ဘာသာတရားကိုမျှ သက်ဝင်ယုံကြည်မှုမရှိသည့် လွတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်သူများအဖြစ် ခံယူလာကြတော့သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အနည်းစုသာရှိသည့် နိုင်ငံတစ်ချို့တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရားကျောင်းကန်များစွာ ရှိနေသည့်ကြားမှပင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအနေနှင့် သူတို့၏ ဘာသာတရား အဆုံးအမကို လေ့လာသင်ယူစရာ ကင်းမဲ့နေကြသည်။ ဘုရားကျောင်းကန်တို့သည် ဗုဒ္ဓဓမ္မဒေသနာကို သင်ယူစရာ နေရာအဖြစ်ထက် ဝတ်ပြုပူဇော် ဆုတောင်းမှုပြုရန်နှင့် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တို့ လည်ပတ်ကြည့်ရှုစရာ ရိုးရာအမွေအနှစ်ပြတိုက်ကြီးများအဖြစ်သာ တည်ရှိနေကြပေတော့ သည်။

ဘာသာခြား သာသနာပြုကျောင်းများ၌ ပညာသင်ယူနေသူ လူငယ်တို့မှာလည်း ယင်းကျောင်းများရှိ ဘာသာရေးဆရာများ၏ သွန်သင်ဟောပြော၊ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုကို ခံနေကြရသည်ဖြစ်ရာ သူတို့၏မူရင်းကိုးကွယ်ရာ ဘာသာတရားကို မည်သို့ခံယူကျင့်သုံးရမည် ဆိုခြင်းကိုပင် မသိရှာကြတော့ပေ။ သူတို့၏အမြင်တွင် ဤမြင့်မြတ်မှန်ကန်သော ဘာသာတရားသည် ခေတ်နှင့်မလျော်ညီတော့သည့် လှောင်ပြောင်သရော်စရာ အစွဲအလမ်းဟောင်းတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့သည်။ အချို့မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အပေါ်ယံ အသွင်သဏ္ဍာန် မိရိုးဖလာဓလေ့ထုံးစံများကိုသာ လိုက်နာဆောင်ရွက်နေကြပေရာ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ စစ်မှန်သော ယဉ်ကျေးမှု၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ သမိုင်းကြောင်း၊ သာသနာဝင်နှင့်

ဗုဒ္ဓအလိုကျ ဘဝနေနည်းတို့နှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှု မရှိကြ တော့ချေ။

ဤသို့သော အခြေအနေ၌ပင် အမည်ခံဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်အချို့ကမူ ဘွဲ့အမည်မျိုးစုံ သတ်မှတ်လျက် ကွဲပြားခြားနားသည့် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားမျိုးစုံကို ကိုယ်နေဟန်အဖုံဖုံ၊ မုဒြာအသွယ်သွယ်ဖြင့် တီထွင်ထုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ အချို့ ကလည်း သူတို့ဂိုဏ်းဂဏအတွက် တန်ခိုးအကြီးမားဆုံးနှင့် အစစ်မှန်ဆုံးဗုဒ္ဓအဖြစ် အခိုင်အမာ သတ်မှတ်ရန် ဗုဒ္ဓတစ်ဆူ ကိုမူပိုင်အဖြစ် သီးခြားတီထွင် ကြပြန်သည်။ ယင်းလုပ်ရပ် သည် ထိုသူတို့၏စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အားငယ်ချို့တဲ့မှုနှင့် မလုံခြုံမှုကို ဖော်ညွှန်းနေပေသည်။ သူတို့၏ ချို့တဲ့သော တွေးခေါ် မြော်မြင်ပုံနည်းလမ်းနှင့်အညီ ဗုဒ္ဓများစွာအတွက် အမည်နာမမျိုးစုံ တီထွင်သတ်မှတ်ကာ သူတို့၏ တစ်ကိုယ် ကောင်းဆန်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးလိုအပ်ချက်များပေါ် မူတည် လျက် ဗုဒ္ဓတစ်ဆူစီ၏ တန်ခိုးသတ္တိကို စိတ်ကူးယဉ် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ ကြသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် ဤလောကတွင် ပွင့်တော်မူသော ဗုဒ္ဓအဆူဆူအား မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အဆင့်အတန်း ခွဲခြားသတ်မှတ်ရန် မသင့်ပေ။ ဗုဒ္ဓအားလုံးသည် တူညီသောသစ္စာဉာဏ်၊ တူညီသောပါရမီတို့ကို ဖြည့်ဆည်း ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ပြီး၊ တူညီသောတရားတော်ကိုသာ ဟောကြား ခဲ့ကြပေသည်။ ဤလောကဝယ် ဗုဒ္ဓတစ်ဆူ၊ တစ်ဆူပွင့်ဖို့ ဆိုသည်မှာ ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲကိစ္စ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် အဆက်မပြတ် စိတ်ကူးယဉ်နေသူ အမည်ခံဗုဒ္ဓဘာသာဝင်

ကိုးကွယ်မှု ဖောင်းပွခြင်းပြဿနာ

တို့ကမူ တစ်ချိန်ပြီးတစ်ချိန် မျက်လှည့်ပြသလို တီထွင်ဖန်တီး ထုလုပ်ထားသော ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်မျိုးစုံတို့အား စိတ်ကူး တည့်ရာ ဘွဲ့အမည်မျိုးစုံမှည့်ခေါ်လျက် မိမိတို့၏ လောကီ လိုအပ်ချက်အတွက် ပူဇော်ကိုးကွယ်မှု ပြုနေကြသည်။ အသွင်သဏ္ဍာန်၊ မုဒြာ၊ သစ်ဝါး၊ ကျောက်နှင့် သတ္တုမျိုးစုံပေါ် မှတည်၍ ကျန်းမာရေးအတွက် ဆေးဘုရား၊ ဥစ္စာဓနတိုးပွား စေသည့် လာဘ်ပွင့်ဘုရား၊ ရန်အသွယ်သွယ် အောင်မြင် စေသည့်ဘုရား စသည်စသည်ဖြင့် ဘွဲ့နာမအမျိုးအစား စုံလင်လှပေသည်။ တိဗက်ဒေသတွင်ဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓအမျိုး ပေါင်း (၁၀၈)မျိုးအထိ ခွဲခြားသတ်မှတ် ကိုးကွယ်လေ့ ရှိသည်။ ယင်းလုပ်ရပ်မှာ စင်ကြယ်စစ်မှန်သော ဗုဒ္ဓ သာသနာ၊ ဗုဒ္ဓလမ်းညွှန်ပြခဲ့သော သစ္စာတရားကို ထိုးထွင်း သိမြင်ရာလမ်းစဉ်တို့နှင့် မည်သို့မျှသက်ဆိုင်ခြင်း မရှိချေ။ လောဘရမ္မက်ကိုအခြေခံသည့် မူမမှန်သူတို့၏လုပ်ရပ် မျှသာဖြစ်ပေသည်။

ယင်းသို့ အယူဝါဒနှင့် ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုများ ဖောင်းပွလာခြင်းမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အသိုင်းအဝန်း၌ အကြီးအကျယ်တွေဝေစရာ၊ အငြင်းပွားစရာ ကိစ္စတစ်ရပ် ဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓဓမ္မ၏အနှစ်သာရကို ရယူခံစားလိုသူတို့အဖို့ သတိတရားဖြင့် ရှောင်ရှားအပ်သော ပြဿနာများပင် ဖြစ်ပါ ကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပေတော့သည်။ ။

*Ref: Different Brands of Buddhism
by K.Sri Dhammananda.*

(မြတ်သတိဝါဒီ၊ အမှတ်-၃၊ ၂၀၀၀-ပြည့်နှစ်၊ စက်တင်ဘာ။)

မျက်မှောက်ခေတ်

ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့်

ဝိညာဏ်အခွင့်

Buddha Kyi 2012

မုက်မှောက်ခေတ်ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ဂိုဏ်းဂဏအဖွဲ့ ၂၁၃

ဗုဒ္ဓဘာသာ ပိဋကတ်တော်များကို လေ့လာ သုံးသပ်ကြည့်မည်ဆိုပါလျှင် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏ အခြေခံ ကျသောသွန်သင်ချက်များ၊ ဗုဒ္ဓသာသနာပေါ်ထွန်း လာရသည့် ရည်ရွယ်ချက်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဟု ခံယူထား သူတိုင်း ထားရှိအပ်သည့်သဘောထား၊ လိုက်နာရမည့် ကျင့်စဉ်၊ အန္တိမရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် လူ့ဘဝပြဿနာ အထွေထွေကို ကျော်လွှားသွားနိုင်မည့် နည်းလမ်းတို့အား ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အများစုနေထိုင်ရာ လူ့အဖွဲ့ အစည်းများတွင် များသောအားဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့က အခြားဘာသာဝင်အသီးသီးအပေါ် သဘောထားကြီးခဲ့ကြ စေကာမူ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် လူနည်းစုနေထိုင်ရာ ဒေသအချို့ တွင်ကား ဘာသာခြားပညာတတ်တချို့က ဤသာသနာ

တော်ကို လူသားတို့ရိုသေလေးစားခြင်း၏ အကြောင်းရင်း အား ကောင်းစွာနားလည် သဘောမပေါက်ကြသေး သည်ကို တွေ့ရှိရပေသည်။ သို့ဖြစ်သည့် အလျောက် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ သည်းခံတတ်သည့် အလေ့အထအပေါ် အမြတ်ထုတ်ကာ ဗုဒ္ဓဘာသာကို နည်းမျိုးစုံဖြင့် ပြစ်တင် ရှုတ်ချရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။

ဤသို့ကြိုးပမ်းနိုင်လောက်အောင်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဟု မိမိတို့ကိုယ်ကို ခံယူထားသူတို့အကြား ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်ကို နားလည်သဘောပေါက်မှုနှင့် ကျင့်ကြံအားထုတ်မှုအပိုင်းတို့တွင် ပြဿနာအချို့တည်ရှိနေပေသည်။ ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးနောက် ရာစုတစ်စုခန့် အကြာမှာပင် ဗုဒ္ဓချမှတ်ခဲ့သည့် ဝိနည်းစည်းကမ်းအချို့ကို ကွဲပြားခြားနားစွာ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆို ခံယူကျင့်သုံးကြခြင်းကို အကြောင်းပြုလျက် ဗုဒ္ဓဝါဒစတင်ပေါ်ထွန်းရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဂိုဏ်းကွဲများ စတင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုစဉ်အခါက ဂိုဏ်းဂဏကွဲလွဲမှုများသည် ဗုဒ္ဓ၏ နောက်လိုက်တို့အကြား ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအကျိုးအမြတ် ရယူလို၍ သော်လည်းကောင်း၊ တန်ခိုးအာဏာထူထောင်လို၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဖုံးကွယ်ထားသော ရည်ရွယ်ချက် သဘောထား တစ်စုံတစ်ရာကြောင့် သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း မဟုတ်ချေ။

မျက်မှောက်ခေတ်တွင်ကား အဆိုပါဗုဒ္ဓဘာသာ ဂိုဏ်းကွဲများသည် ဗုဒ္ဓ၏ မူရင်းဒေသနာတော်တို့မှ ခွဲထွက်ကာ သူတို့စိတ်တိုင်းကျ အတွေးအမြင်များဖြင့် ဖြည့်စွက်ပြုပြင်

မုက်မှောက်ခေတ်ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ဂိုဏ်းဂဏအစွဲ ၂၁၅

ပြောင်းလဲထားသော ကိုယ်ပိုင်ဗုဒ္ဓဝါဒ ပုံစံသစ်များအား တီထွင်ဖြန့်ဖြူးရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်လျက် ရှိကြသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမ လမ်းညွှန်ဒေသနာတော် တို့မှာ သီးခြားလူမျိုးတစ်မျိုး၊ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအတွက်သာ ရည်ရွယ်ခဲ့သည်မဟုတ်ဘဲ လူသားထုတစ်ရပ်လုံး အကျိုးစီးပွားအတွက် ဦးတည်ဟောကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ယင်းအချက်ကို နားလည်သဘောပေါက် ခဲ့ပါလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းမျိုးစုံ ကွဲပြားနေခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ တစ်စုံတစ်ရာ ဖြေရှင်းပြောဆိုနေရန်ပင် မလိုအပ်ပေ။ အကြောင်းမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုသည်မှာ ‘လောကနိယာမ’ (ဝါ) ‘အမှန်တရား’ ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသောကြောင့်ပင်။ အမှန်တရားဟူသည် လူသားအားလုံးအတွက်ဖြစ်ပြီး မည်သည့် သီးခြား ဘာသာ၊ သာသနာ၊ ဂိုဏ်းဂဏကမျှ ယင်းကို တစ်ဦးတည်းမူပိုင်ပြုကာ ‘ငါတို့ဝါဒ’ ဟူ၍ အတ္တဆန်စွာ လက်ဝါးကြီး အုပ်ထားပိုင်ခွင့်မရှိပေ။

အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း ဗုဒ္ဓဝါဒအား လိုက်နာကျင့်သုံးရန်အလို့ငှာ မိရိုးဖလာယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးတမ်းအစဉ်အလာများကို စွန့်ပယ်ရမည်ဟု ဗုဒ္ဓက ပညတ်ခဲ့ခြင်းအလျဉ်းမရှိပေ။ သို့သော် အမည်ခံဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အချို့သည် ယင်းအချက်ကို အခွင့်ကောင်းယူကာ ဗုဒ္ဓ၏သွန်သင်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီခြင်းမရှိဘဲ ပြဒါးတစ်လမ်းသံတစ်လမ်း ဖြစ်နေသည့် မိရိုးဖလာဓလေ့ထုံးတမ်းများနှင့် မိမိတို့၏ ဂိုဏ်းဂဏ ထင်ရှားကျော်ကြားစေမည့် နည်းနာများအား ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် သက်ဆိုင်သော ကျင့်စဉ်များအဖြစ်

ခံယူကျင့်သုံးနေကြသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒကို ခံယူကျင့်သုံးသူအများစု နေထိုင်ရာ နိုင်ငံမျိုးမှ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် သူတို့နေထိုင်ရာ နေရာ ဒေသကိုအစွဲပြု၍ ဖြစ်တည်လာခဲ့သော မိရိုးဖလာအလေ့ အထများအား ဗုဒ္ဓဘာသာအတွင်းသို့ သွတ်သွင်းပေါင်းစပ် ကြသည်။ နောက်ပိုင်းတွင်ကား ဗုဒ္ဓဝါဒကို သူတို့၏မိရိုး ဖလာ မူရင်းအယူအစွဲများနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲပစ်ခဲ့ကြသည်။ ဤနည်းအားဖြင့်

သီရိလင်္ကာဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ထိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာ၊ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ၊ အိန္ဒိယဗုဒ္ဓဘာသာ၊ တရုတ်ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ကိုရီးယားဗုဒ္ဓ ဘာသာ၊ တိဗက်ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် အနောက်တိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာ ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ချက်များ ပေါ်ထွန်းလာခဲ့သည်။

ယင်းသည် ဘာသာတရားတစ်ခုကို ကူးပြောင်း ခံယူပြီးသည့်နောက်တွင် မူလမိရိုးဖလာ ယုံကြည်ကိုးကွယ် မှုများအား အပြီးအပြတ်စွန့်ပယ်ရမည်ဟု အတိအလင်း ပညတ်ထားသော ဘာသာခြားတို့၏ တင်းကြပ်သည့်မူဝါဒနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ ပျော့ပြောင်းသော သဘောထားတို့အကြား သိသာသော ကွဲပြားခြားနားချက်မှ ထွက်ပေါ်လာသည့် ရလဒ် ပင်ဖြစ်သည်။ နှောင်းလူတို့ဖန်တီးမှုကြောင့် ပေါ်ထွန်းခဲ့ရ သည့် ကွဲပြားခြားနားသော ဗုဒ္ဓဝါဒလမ်းစဉ်တို့က ကျယ်ပြန့် များမြောက်သည့် ဘာသာရေးဓလေ့ထုံးတမ်းမျိုးစုံကို ပေါ်ပေါက်လာစေခဲ့သည်။ ယင်းတို့နှင့်အတူ မိရိုးဖလာ ထုံးတမ်းစဉ်လာများအား ပဓာနပြုသည့် အမည်ခံဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်တို့၏ စည်းလွတ်ဝါးလွတ် ပြုမှုကျင့်ကြံမှုတို့က

မုက်မှောက်ခေတ်ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ဂိုဏ်းဂဏအစွဲ ၂၁၇

ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ထူကြီးအကြား စည်းလုံးညီညွတ်မှု တည်ဆောက်ရေးတွင် ခလုတ်တံသင်းတစ်ခု အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာတော့သည်။

မူရင်းဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှ ကျင့်ဝတ်ပိုင်းသာမက အယူဝါဒရေးရာတွင်ပါ လုံးဝခွဲထွက်သွားခဲ့သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းကွဲ တချို့အတွင်းမှာကား မိမိတို့ဂိုဏ်းက သာလျှင် အမြင့်မြတ်ဆုံးဖြစ်သည်ဟူသော ခံယူချက်များ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် အချို့သောဒေသများတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းချင်း မတူကွဲပြားမှုကို အကြောင်းပြု၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးအကြား အဆင့်ခွဲခြား ဆက်ဆံမှုကို ပေါ်ပေါက်စေခဲ့သည်။

ထိုဂိုဏ်းဝင်များသည် သူတို့တီထွင်ထားသော ကိုယ်ပိုင်ဗုဒ္ဓဝါဒက အခြားဂိုဏ်းကွဲများ၏ ဗုဒ္ဓဝါဒထက် သာလွန်မြင့်မြတ်ကြောင်း ချီးကျူးထောမနာပြုရန် ကြိုးပမ်း ကြသည်။ သို့သော် ယင်းအုပ်စုများသည် ဤသို့ပြုခြင်း အားဖြင့် သူတို့၏ကိုယ်ပိုင်အတ္တ မာန်မာနကို ဗုဒ္ဓဝါဒဆိုင်း ဘုတ်အောက်သို့ သွတ်သွင်းနေကြခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း သတိမမူမိကြချေ။

၎င်းတို့၏ မိရိုးဖလာကျင့်စဉ်များကိုသာ အလေး ထားကာ ယင်းတို့ကို ဗုဒ္ဓဝါဒ၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် သွတ်သွင်းလာကြသည်။ မိမိတို့၏ဂိုဏ်းကို ဂုဏ်မြင့်ပြီး အခြားဂိုဏ်းဂဏများကို ချိုးနှိမ်ရန်အလို့ငှာ ဗုဒ္ဓသည် ယင်းကျင့်စဉ်များအား သူ၏အနှစ်သက်ဆုံး သာဝကကြီး များကိုသာ တိတ်တဆိတ်လျှို့ဝှက်စွာ သင်ကြားပေးခဲ့ခြင်း

ဖြစ်သည်ဟု ဟောပြောကြခြင်းဖြင့်လည်း အယူမှားများ ဖန်တီးရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။ သူတို့လမ်းစဉ်သည်သာ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော ဘုရားအလောင်းကျင့်စဉ်၊ အများ အကျိုးပြုလမ်းစဉ်ဖြစ်ပြီး၊ အခြားလမ်းစဉ်တို့မှာ ယုတ်ညံ့ သော၊ တစ်ဦးချင်းလွတ်မြောက်မှုကိုသာ ဦးတည်သော တစ်ကိုယ်ကောင်းဝါဒီတို့၏ လမ်းစဉ်အဖြစ်လည်း ဝါဒဖြန့်မှု ပြုခဲ့ကြသည်။

ဗုဒ္ဓက သူ၏သွန်သင်ချက်များတွင် လျှို့ဝှက်ချက် တစ်စုံတစ်ရာ မရှိကြောင်းနှင့် သူ၏နောက်လိုက်အားလုံး အား အရေးပါသည့် သြဝါဒအလုံးစုံကို ညွှန်ကြားပြသပြီး ဖြစ်ကြောင်း အတိအလင်း ထုတ်ဖော်ဟောကြားခဲ့ပေရာ အထက်ပါအယူအဆအတွက် တိကျခိုင်လုံသော အထောက် အထား တစ်စုံတစ်ရာမရှိပေ။ ထို့အပြင် ဗုဒ္ဓကသူ၏ လက်ရွေးစင် နောက်လိုက်များနှင့် သဘာဝလွန် စွမ်းအားရှင် အချို့ကိုသာ လျှို့ဝှက်စွာသွန်သင်ခဲ့သည်ဟု လူတချို့က ယုံမှတ်နေသော ကျင့်စဉ်များအားလည်း မူလပါဠိတော်တို့၌ မတွေ့ရှိရပေ။ သို့ဖြစ်ရာ မည်သည်ကအမှန်၊ မည်သည်က အမှား မည်သူကအတ္တဆန်၍ မည်သူက မြတ်ဗုဒ္ဓ ဟောကြားခဲ့သည့် အနတ္တသဘောကို အပြောမဟုတ်၊ အလုပ်ဖြင့် သက်သေတည်လျက်ရှိသည်ဆိုခြင်းကို လမ်းမှန် လျှောက်နေသူတို့က ထုတ်ဖော်မပြောကြစေကာမူ ခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာ သုံးသပ်နိုင်စွမ်းရှိသူတို့က ကောင်းစွာသိမြင် သဘောပေါက်ကြပါသည်။ အချုပ်အားဖြင့်ဆိုသော် ‘ငါ့ဘာသာမှငါ့ဘာသာ’ ၊ ‘ငါ့ဂိုဏ်းမှငါ့ဂိုဏ်း’ ဟူသည့်

မျက်မှောက်ခေတ်ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ဂိုဏ်းဂဏအစွဲ ၂၁၉

အတ္တစွဲကို မဖြုတ်နိုင်သေးသရွေ့ကား သဘာဝနိယာမ
လည်းဖြစ်၊ မည်သည့်အခါမှ မပြောင်းလဲမဖောက်ပြန် အစဉ်
ထာဝရ မှန်ကန်နေသော တရားလည်းဖြစ်သည့် ဗုဒ္ဓ၏
ဓမ္မစစ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်ရန် အလှမ်းဝေးလျက်ပင်
ရှိနေဦးမည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပေသည်။

Ref: Confusion in Modern Buddhism

by K. Sri Dhammananda

(မြတ်သတိဝါဒီ၊ အမှတ်-၄၊ ၂၀၀၀-ပြည့်နှစ်၊ အောက်တိုဘာ။)

അക്ഷരങ്ങൾ

അക്ഷരസമുച്ചയങ്ങൾ

B. H. K. K.

ဆရာ ကံထွန်းသစ်ရေ . . .

ဆရာက မြတ်သတိဝါဒီ မဂ္ဂဇင်း ၁၂ အုပ်မြောက် ကို အထူးထုတ် ပုံစံလေး ထုတ်ချင်တာကြောင့် အကြောင်း အရာ ထူးခြားမှုရှိတဲ့ ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ်လောက် အမြန်ပို့ ပေးဖို့ ဖုန်းထဲကနေ ကျွန်တော့်ကို ပြောခဲ့တယ်နော်။ ပို့ရ မှာကလည်း ၉-၄-၂၀၀၁ နေ့ နောက်ဆုံးထားတဲ့။ ကျွန်တော် ကလည်း ဖြစ်ရမှာပေါ့လို့ ကတိပေးခဲ့တယ်။

ဒါပေမယ့် ဆရာရေ . . . ကျွန်တော့်မှာ ရေးချင် စိတ် ရှိသလောက် ရေးမယ့် အကြောင်းအရာတွေက ဝေဝါး နေတယ်။ ပြီးတော့ စာဖတ်နည်းတဲ့ ကျွန်တော့်အဖို့ ထူးခြားမှု ပါတဲ့ စာမူတစ်ပုဒ် ဖြစ်အောင်ရေးဖို့ ဝမ်းစာက ရှားပါးနေပါ တယ်။ စာမူတစ်ပုဒ် မဖြစ်မနေ ညှစ်ထုတ် ရေးဖို့ အလေ့အကျင့် ကလည်းမရှိ ဆိုတော့ အခက်တွေ့နေတော့ တာပေါ့။

ဒီလိုနဲ့ ၈-၄-၂၀၀၁ နေ့ မိုးချုပ်သွားတဲ့အထိ စာမူ ရေးဖို့ ကွန်ပျူတာရှေ့ မထိုင်ဖြစ်သေးဘူး။ အဲဒီနေ့ည အိပ်ရာဝင်တော့လည်း ‘ဘာရေးရင်ကောင်းမလဲ’ ဆိုတာ တွေးရင်းနဲ့သာ အိပ်ပျော်သွားတယ်။ ရေရေရာရာ စာမူ တစ်ခုမှ ခေါင်းထဲပေါ်မလာပြန်ဘူးဗျ။ နောက်နေ့ ရက်ချိန်း စေ့တဲ့နေ့ ၉-၄-၂၀၀၁ မနက်ကျမှ ရေးချင်တာလေး ထူးထူး ခြားခြား ပေါ်လာသဗျ။ မျက်နှာသစ်၊ လက်ဖက်ရည် သောက် ပြီးတာနဲ့ ဘယ်သူနဲ့မှ စကားမပြော တော့ဘဲ အလုပ်ခန်းထဲကိုပြေး၊ ကွန်ပျူတာရှေ့ သွားထိုင်တော့တာပဲ။

တွေးပြီးသား အတွေးတွေက အသင့်ရှိပြီ။ ဒါတွေကို စာစီစာရိုက်ရုံပဲ လို့ဆိုပြီး ကွန်ပျူတာ မီးခလုတ်ကို ထတ်ခနဲ နှိပ်အချ လိုက်မှာပဲ . . . မီးက ဖျက်ခနဲ ပျက်သွား ပါလေရော ဆရာရယ်။ အမှန်က ညနေပိုင်း ၂:၃၀ နာရီကျမှ မီးကပျက်ရမယ့်ဟာ၊ ဘာကြောင့် စောစောစီးစီး ပျက်ရလေ သလဲလို့ ညည်းညူ လိုက်မိတယ်။

ကျွန်တော့်တို့ဆီမှာ ပထမ တစ်နေ့ ၂:၃၀ နာရီ မီးပျက်ရင် အဲဒီနေ့ ညဘက် ၁၁:၀၀ နာရီလောက်မှ မီးပြန် လာတယ်။ နောက်တစ်နေ့မနက် ၇:၀၀ နာရီမှာ ပြန်ပျက် ပါတယ်။ ပြီးတော့ အဲဒီနေ့ နေ့လယ် ၂:၃၀ နာရီ ကနေ နောက်တစ်နေ့ နေ့လယ် ၂:၃၀ နာရီအထိ မီးလာပါတယ်။ ဒီလို ပုံမှန်လည်ပတ် နေတဲ့ကြားက ဖောက်ပြန်ပြီး မီးက မပျက်ရမယ့်အချိန် ပျက်သွားတော့ စိတ်ကူးထားတာ လေးတွေတောင် ဘယ်ရောက်သွားမှန်း မသိလောက် အောင် စိတ်ပျက်သွားမိတယ်။

‘စာရေးတာ ကွန်ပျူတာရှိမှလား . . . လက်နဲ့ချ ရေးကာ မရဘူးလား’ လို့ မေးစရာ ရှိတယ်။ ခက်တာက ကျွန်တော့်အဖို့ ကွန်ပျူတာနဲ့ စာရေးလာခဲ့တာ ဆယ်စုနှစ် တစ်စုကျော်ကျော် ရှိလာခဲ့ပြီလေ။ လက်နဲ့ချရေးတာထက် ကီးဘုတ်ကို တဖျောက်ဖျောက်ရိုက်ရတာ ပိုပြီးဈာန်ဝင် တယ်လို့ ခံစားမိတယ်။ လက်နဲ့ချရေးဖို့ တွန့်နေတာတွေ ကီးဘုတ်နဲ့ကျတော့ အဆင်ကိုချောလို့။ ဟုတ်တယ်လေ စာရွက်ပေါ်မှာက ပြန်ပြင်ချင် ဖျက်ချင်ရင် ခြစ်ပစ်ရ၊ ထပ်ထည့်ချင်ရင် ဒေါက်ခံပြီး ရေးပေးရနဲ့ မျက်စေ့လည်းရှုပ်

အသက်ကြီးလေ အနတ္တကိုယုံလေ

မလှမပလည်း ဖြစ်တယ် မဟုတ်လား။ ခဏခဏ မှားတတ် တဲ့ ကျွန်တော်အဖို့ ကွန်ပျူတာက အထောက်အကူပြု ပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်စာ ရေးတဲ့အခါဆို ပိုအသုံးဝင်သေး။ အင်္ဂလိပ်သဒ္ဒါ မပိုင်၊ စာလုံးပေါင်း သတ်ပုံ အမြဲမှား တတ်တဲ့ ကျွန်တော့်ကို ကွန်ပျူတာက သဒ္ဒါလည်း စစ်ပေး၊ စာလုံးပေါင်း သတ်ပုံ မှန်/မမှန်လည်း စစ်ပေးတာဆိုတော့ ကျွန်တော့် အလုပ်အတွက် အတော်အသုံးဝင်သဗျ။ အဲ . . မကောင်းကျိုးကတော့ ကျွန်တော်ဟာ လက်နဲ့ချရေးဖို့ ကိစ္စ မဖြစ်မနေပေါ်လာတဲ့အခါ အင်္ဂလိပ်စာဆိုရင် လက်ရေးကမလှ၊ သတ်ပုံကမမှန်၊ သဒ္ဒါကမှားနဲ့ လေးတန်း ကျောင်းသား အဆင့်လောက်ကို ရောက်သွားတာပါပဲ။

ဒီလိုကွန်ပျူတာကို အားအကိုးကြီးကိုးမိတဲ့ ကျွန်တော်ဟာ အခုရက်ပိုင်းအတွင်းစာရေးဖို့ အတော် အဆင်မပြေ ဖြစ်ခဲ့ရတာပေါ့။ အခုလည်းကြည့်လေ မပျက် ရမယ့်အချိန်မှာ မီးကပျက်သွားတော့ ကျွန်တော့်မှာ ဘာလုပ်ရမှန်းမသိ ဖြစ်သွားတော့တာပေါ့။ သွားပါပြီ . . . ။ ဒီကနေ့ နောက်ဆုံးသတ်မှတ်ရက်အမီ စာမူဘယ်ပို့နိုင်ပါ တော့မလဲ။

ဒါပေမယ့် စိတ်မလျော့သေးဘူးခင်ဗျ။ မီးပြန်လာ ရင် ပြန်ရေးမယ်။ ဒီနေ့ တခြားဘာအလုပ်မှ မလုပ်တော့ ဘူးဆိုပြီး ထိုင်စောင့်နေလိုက်တယ်။ ထမင်းစားချိန်အထိ မီးကမလာသေးပါဘူး။ အဲဒီအချိန်မှာ ရုတ်တရက် မီးချောင်း တွေ ပြန်လင်းလာတော့ ‘ဟော . . . မီးပြန်လာပဟ’ ဆိုပြီး ဝမ်းသာအားရနဲ့ ကွန်ပျူတာရုံရာ ပြေးသွားလိုက်တယ်။ နာရီ

ကြည့်လိုက်တော့ ဘေးဝန်နာရီ ကျော်နေပြီ။ ကွန်ပျူတာ မီးခလုတ်ဖွင့်ပြီး ကီးဘုတ်ပေါ် လက်တင်လိုက်တဲ့ အချိန်မှာ ဘယ်ကစပြီး ရေးရမယ်ဆိုတာ စိတ်ကူးလို့မရ ဖြစ်သွား ပြန်တယ်။ ပုံမှန်အားဖြင့် မီးက ၂:၃၀ နာရီမှာ ပျက်တော့မှာ။ အချိန်က တစ်နာရီခွဲပဲ ကျန်တော့တယ်။ ဒီအတောအတွင်း စာမူတစ်ပုဒ် ပြီးအောင်ရေးရမှာ။

အာရုံတွေ စုစည်းပြီး နဂိုတွေးထားတဲ့ အကြောင်း အရာကို စရေးချ။ အဲ . . . စရိုက်လိုက်တယ်။ ဒီနေ့ပြီးမှ ဖြစ်မယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဖိစီးမှုက ဝင်နေလို့လားမသိဘူး။ စာရေးရတာ မသွက်လှဘူး ဆရာရေး။ ဒါပေမယ့် နှစ်မျက်နှာ ခွဲလောက်တော့ ရိုက်ပြီးသွားပါပြီ။ စာမူကို နိဂုံးမချုပ်ခင် အစအဆုံး တစ်ခေါက်ပြန်ဖတ်ပြီး ပြင်ချင်တာလေးတွေ လိုက်ပြင်လိုက်သေးတယ်။ စာမချောဘူး၊ အငြိအစွန်း ရှိနိုင် တယ် ထင်တာလေးတွေ လိုက်ပြင်ရတာပေါ့။ ထပ်ဖြည့်ချင် တာလေးတွေလည်း ဖြည့်လိုက်သေးတယ်။ ဆောင်းပါးကို ပိုကြွလာစေမယ် ဘုရားဟောဒေသနာ အဆိုအမိန့် လေးတွေကို သုတ္တန်အကိုးအကားနဲ့ ထည့်ပေးလိုက်တယ်။ ဒါပေမယ့် နိဂုံးတော့ မချုပ်ရသေးဘူး။

ဆရာလည်း သိတဲ့အတိုင်းပဲလေ။ စာမူက တောက်လျှောက် ဘယ်လောက်ပဲ ကောင်းခဲ့ကောင်းခဲ့ နိဂုံးမလှရင် အဲဒီစာမူက သွားရောပဲမဟုတ်လား။ ကိုယ်ပြောချင်တဲ့ ဆိုလိုရင်းဦးတည်ချက်ကနေ ချော်တော့ ငေါ့သွားရော။ စာရေးတဲ့သူတိုင်း နိဂုံးလှလှလေး ချုပ်ချင် တတ်စမြဲပါ။

အသက်ကြီးလေ အနတ္တကိုယုံလေ

ဒီလိုနဲ့ နိဂုံးကိုစရေးလိုက်ပါတယ်။ တစ်ကြောင်း . . .၊ နှစ်ကြောင်း . . .၊ သုံးကြောင်း . . .၊ ဟုတ်ပါတယ်။ သုံးကြောင်းမြောက်စာကို ရိုက်လို့မပြီးခင် မြန်မာစံတော်ချိန် ၂:၂၀ နာရီ တိတိမှာပဲ မီးကဖျက်ခနဲ ပျက်သွားပါတော့တယ်။

သွားပြီပေါ့။ ဆရာ ဒီနေ့နောက်ဆုံးထားပြီး ပို့ဖို့ မှာထားတာ။ ကျွန်တော့်ကွန်ပျူတာက ဒီနေ့ည ၁၁:၀၀ နာရီမှာ မီးပြန်လာမှ ပြန်ဖွင့်လို့ရမှာ။ ဆရာထည့်ချင်တဲ့ ၁၂ အုပ်မြောက် မြတ်သတိဝါဒီ အထူးထုတ်နဲ့ဖြင့် ဝေးပြီပေါ့ဗျာ။

တကယ်တော့ ကျွန်တော့်မှာ အပြစ်မရှိဘူး။ သတ်မှတ်ချိန်မှာ သတ်မှတ်တဲ့အတိုင်းမပျက်တဲ့ မီးရဲ့ အပြစ်ပဲလို့ ကလေးပြော ပြောလိုက်ချင်တယ်။ ဒါပေမယ့် အသေအချာတွေကြည့်တော့ မပြောသင့်ဘူးလို့ သတိပြုလိုက်မိတယ်။

လောကမှာ ဖြစ်ချင်းပျက်ခြင်းမှန်သမျှ ဘယ်အချိန်မှာဖြစ်ရမယ်၊ ဘယ်အချိန်မှာပျက်ရမယ်လို့ ပုံသေကားချ နိယာမဆွဲထားလို့မရပေဘူး။ ဒီမီးကလေး လာတာပျက်တာလောက်ကို မဆိုထားနဲ့၊ တိကျလှပါတယ်ဆိုတဲ့ သိပ္ပံပညာရပ်ဆိုင်ရာ နိယာမတွေတောင် အစဉ်မှန်ကန်ပါတယ်လို့ ဘယ်သိပ္ပံပညာရှင်ကမှ အာမ,မခံဝံ့ဘူး။ ယခုအထိအစဉ်မှန်နေတဲ့ နိယာမတစ်ရပ်ဟာ နောင်တစ်ချိန်မှာ မှားကောင်းမှားသွားနိုင်တယ်လို့ သိပ္ပံပညာရှင်အားလုံးက ဝန်ခံထားပြီးသားမဟုတ်လား။ တခြားမကြည့်ပါနဲ့။ ကျွန်တော်တို့ဘဝကို ကျွန်တော်တို့ပဲ ပြန်သုံးသပ်ကြည့်

ကြရအောင်။ ငယ်စဉ်က ကျွန်တော်တို့ အသက်ဘယ်နှစ်နှစ် ရောက်ရင် ဘာဖြစ်ရမယ်ဆိုတဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေချ၊ အားကြိုးမာန်တက် လုပ်လာခဲ့ကြတာအခုဆို အသက် လေးဆယ်နား ကပ်လာကြပြီ။ ဆရာရော ရည်မှန်းချက် အတိုင်းဖြစ်လာသလား။ ကျွန်တော်ကတော့ မဖြစ်ရေးချ မဖြစ်ပါပဲ။ အဲ . . . မဖြစ်ဘူး လို့ထင်တဲ့ကိစ္စတွေမှာတော့ မတော်တဆ လာဖြစ်ခဲ့တာတွေ ရှိနေပြန်ရော မဟုတ်လား။

ကိုယ်ဖြစ်ချင်တိုင်းမဖြစ်ရ၊ ကိုယ်ပျက်ချင်တိုင်း လည်းမပျက်ရတာကိုက ဘဝရဲ့ပင်ကိုယ်သဘောပေးလားလို့ တွေးမိတယ်။ ဆရာကြီးတစ်ဦးကတော့ ပြောဖူးတယ် ‘ငါတော့အသက်ကြီးလေ ကံကိုယုံလေပဲကွာ’ တဲ့။ ‘ဘာဖြစ် လို့လဲဆရာကြီး’ ဆိုတော့သူက ‘ငါ့ဘဝမှာငယ်ငယ် ကတည်းက ဖြစ်ကိုဖြစ်ရမယ်လို့ ရည်မှန်းပြီးလုပ်ခဲ့တာ တွေရဲ့ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းတောင် ဖြစ်မလာခဲ့ဘူး။ အဲ . . . ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ လုံးဝမမျှော်လင့်ခဲ့တဲ့ဟာတွေ ကျတော့ ဖြစ်လာခဲ့တယ်’ တဲ့။

ဟုတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ငယ်စဉ်က သန်မာ ဖြတ်လတ် ဉာဏ်ရွှင်စဉ် အချိန်တုန်းကတော့ ‘တကယ် လုပ်ရင် တကယ်ဖြစ်ရမယ်’ ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ အားကြိုးမာန်တက် လုပ်ခဲ့ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် လုပ်သလို မဖြစ်တာတွေက ပိုများတာကို တွေ့လာရတယ်။ အသက်ကြီးလာလေလေ ဘဝအတွေ့အကြုံက များလာလေလေပေါ့။ အတွေ့အကြုံ အရ ပြန်ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်တော့ ကိုယ်လုပ်တိုင်းလည်း မဖြစ်ပါလား။ ကိုယ်မလုပ်ပေမယ့်လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်တတ်

အသက်ကြီးလေ အနတ္တကိုယုံလေ

ပါလား ဆိုတဲ့သဘောကို တွေ့လာတယ်။ ဒီတော့ အသက် အရွယ်ကြီးရင့်ပြီး ဒီလိုအဖြစ်မျိုး တွေ့ကြုံရဖန် များလာတဲ့ အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေဟာ ‘အသက် ကြီးလေ ကံကိုယုံလေ’ ဖြစ်လာကြတာပေါ့။ သူတို့ ဆိုလိုတာ က . . . လူ့ဘဝ အကောင်းအဆိုး အကြောင်းအကျိုးကို အဆုံးအဖြတ်ပေးတာက ‘ကိုယ်ကိုယ်တိုင်’ မဟုတ်တော့ဘဲ ‘မိမိအတိတ်ဘဝက ပြုခဲ့သမျှကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ရဲ့ အကျိုး ကိုခံစားနေရတယ်’ ဆိုတဲ့သဘောပါပဲ။

ကျွန်တော်ကတော့ ဒီအယူအဆကို ဘဝင်မကျ လှဘူး ဆရာရေး။ အသက်ကြီးလာတာနဲ့အမျှ ကိုယ်ဖြစ်ချင် တိုင်းလည်းမဖြစ်ရ၊ မဖြစ်ချင်တာတွေလည်းဖြစ်ရတဲ့ သဘောကို နားလည်လာတာချင်းတော့ သူတို့နဲ့ကျွန်တော် တိုက်ဆိုင်ပါရဲ့။ ဒါပေမယ့် ဒီလိုဖြစ်ရတာဟာ ‘ကံ’ ကြောင့် ဆိုတာကိုတော့ လက်မခံချင်တော့ဘူး။ ကျွန်တော့် သဘော ပြောရရင်တော့ ‘အသက်ကြီးလာလေလေ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ဟောကြားခဲ့တဲ့ အနတ္တသဘောကို ပိုပြီးနားလည်လာ လေလေ’ လို့ ဆိုရမှာပဲ။

ဗုဒ္ဓက ‘သဗ္ဗေဓမ္မာ အနတ္တာ’ တဲ့။ သဗ္ဗေဓမ္မာဆိုတဲ့ ထဲမှာ ‘နိဗ္ဗာန်’ တောင် အကျိုးဝင်တယ်မဟုတ်လား ဆရာ။ ဒီတော့ အလုံးစုံသောတရားတို့ဟာ အစိုးမရ၊ ပုံသေ သတ်မှတ်လို့မရ အမြဲဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲတတ်တဲ့ သဘောရှိတယ်လို့ ဆိုတာပါပဲ။ လောကမှာ လူတချို့ဟာ ကောင်းတာလုပ်ပေမယ့် ကောင်းကျိုးပြည့်ပြည့်ဝဝ မခံစား ကြရပဲ ဘဝနိဂုံးချုပ်ခဲ့ကြရတယ်။ တချို့ကတော့ မကောင်းတာ

တစ်သက်လုံးလုပ်ပြီး လှလှပပ နိဂုံးချုပ်သွားကြပြန်တယ်။
ဒီတော့ ကောင်းတာလုပ်ရင် ကောင်းတာဖြစ်မယ်ဆိုတဲ့
ဥပဒေသ မှားသွားပြီလို့ပြောရမလား။ ဒါမှမဟုတ် သူတို့ရဲ့
အတိတ်ဘဝကံလို့ပဲ အကြောင်းပြကြမလား။

ကျွန်တော့် ကိုယ်ပိုင်အယူအဆအရ ပြောရရင်
တော့ ‘ကောင်းတာလုပ်ရင် ကောင်းတာဖြစ်မယ်’ ဆိုတဲ့
ဥပဒေသပင်လျှင် ပုံသေယူလို့မရဘူး။ လောကမှာ အရာရာ
ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲတတ်တယ်။ ခိုင်မာတဲ့ အနှစ်သာရ
ကင်းမဲ့ပြီး အနတ္တသဘောကိုသာ ဆောင်တယ်။ ဒါကြောင့်
အနတ္တသဘောအရ ဘယ်အယူအဆမှ အစဉ်အမြဲ
မဖောက်မပြန် မမှန်ကန်နိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓဘုရား
ရှင်က ဘဝဆိုတာဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခသစ္စာမျှသာဖြစ်တယ်လို့
ဟောခဲ့တာပါ။

သံသရာမှ မလွတ်ကင်းနိုင်သမျှ တစ်ခါတလေ
ကိုယ်က ကောင်းတဲ့စိတ်စေတနာနဲ့ လုပ်ပေမယ့် ကောင်းကျိုး
ခံစားချင်မှ ခံစားရတယ်မဟုတ်လား။ ကိုယ်က ကောင်း
ကောင်း ကြိုးစားခဲ့ပေမယ့် ကောင်းတဲ့အကျိုးရလဒ်
ခံစားချင်မှ ခံစားကြရတယ်မဟုတ်လား။ ဒါဟာ လောက
ကြီးရဲ့ ဖောက်ပြန်တဲ့ သဘောသဘာဝတွေသာလျှင်
ဖြစ်ပါတယ်။ အတိတ်ဘဝကုသိုလ်ကံ မကောင်းလို့ မဟုတ်
ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ မျက်စိရှေ့တင် မသေသင့်တဲ့
လူကောင်းတွေကသေ၊ သေသင့်တဲ့လူဆိုးတွေကမသေ ဖြစ်
နေတာလည်း ဒီ‘အနတ္တ’ သဘောပါပဲဆရာ၊ နိယာမငါးပါး
မှာ အခေါင်အချုပ်ဖြစ်တဲ့ ဓမ္မနိယာမဆိုတာ ‘အနတ္တ’

အသက်ကြီးလေ အနတ္တကိုယုံလေ

သဘောကို ဆိုလိုတာလို့ပဲ ကျွန်တော် သဘောပေါက် ပါတယ်။ ကမ္မနိယာမ၊ စိတ္တနိယာမ၊ ဥတုနိယာမ၊ ဝိဇနိယာမ တို့ဟာ ‘အနတ္တ’ ဆိုတဲ့ ဓမ္မနိယာမ ဘောင်အတွင်းမှာပဲ ရှိနေ ပါတယ်။ ကောင်းတာလုပ်တိုင်း ကောင်းတာမဖြစ်ရ တာဟာ ကမ္မနိယာမရဲ့အစိုးမရခြင်း အနတ္တသဘောပါပဲ။ စိတ္တ၊ ဥတု၊ ဝိဇနိယာမတွေဟာလည်း အစိုးမရခြင်းသဘော ကို ဆောင်ပါတယ်။ နိယာမတစ်ရပ်အနေနဲ့ ရှိနေသော် လည်း ဓမ္မနိယာမအလိုအရ အနတ္တသဘောဆောင်ပြီး အစိုးမရ ဖောက်ပြန်တတ်ပါတယ်။ ဒါတွေတော့ စာရှည်မှာ စိုးလို့ မရေးတော့ပါဘူး။

ကဲ - ဆရာရေ . . . မီးပျက်တဲ့အကြောင်း ပြော ရင်းက အနတ္တအကြောင်း ရေးဖြစ်သွားခဲ့ပြီ။ ဒီတစ်ခါတော့ ရိုက်တာ မဟုတ်တော့ဘူး။ ဒီနေ့ ၁၀-၄-၂၀၀၁ နေ့လေ။ ဆရာ့စာမူပိတ်ရက်ကို ကျော်သွားပါပြီ။ မီးကလည်း ဒီနေ့ ၂:၃၀ မှ လာမှာဆိုတော့ ကွန်ပျူတာကို ဘေးချိတ်ပြီး၊ ဖောင်တိန်တစ်ချောင်းနဲ့ ချရေးလိုက်တာပါ။ ဆရာ့အနေနဲ့ သုံးရင်လည်း သုံးပေါ့ဗျာ။ မသုံးဖြစ်တော့လည်း တွေးစရာ တစ်ခု၊ ဆွေးနွေးစရာတစ်ခု ရကောင်းရလိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါ တယ်။ နိဂုံးအနေနဲ့ တစ်ခုပဲရေးလိုက်ပါမယ်။ ကျွန်တော် ကတော့ ‘အသက်ကြီးလာလေလေ၊ ဘဝအတွေ့အကြုံ များ လာလေလေ၊ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ဟောကြားခဲ့တဲ့ အနတ္တသဘော ကို ပိုယုံယုံကြည် သက်ဝင်လာလေလေ ဆိုတာပါပဲ။

(မြတ်သတိဝါဒီ၊ အမှတ်-၁၃၊ ၂၀၀၁-ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လ။)

ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ သက်တမ်းကို ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည့်နှစ်မှ စတင်ရေတွက်ခဲ့ရာ ယခုဆိုလျှင် သာသနာသက္ကရာဇ် ၂၆၀၀ နီးပါးရှိခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ သာသနာ ဟူသည် အဆုံးအမလမ်းညွှန်ချက်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဤကမ္ဘာမြေတွင် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမ လမ်းညွှန်ချက်တို့ စဉ်ဆက်မပြတ် တည်တံ့ခဲ့သည်မှာ ရာစုပေါင်း ၂၆-ခု တိုင်ခဲ့ပြီဟု ဆိုရပေမည်။

သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့ဆန်းစစ်သင့်သော ကိစ္စ တစ်ရပ်ကား ရှိသေးသည်။ ယင်းမှာ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း ၂၆၀၀ နီးပါး ကြာညောင်းခဲ့သော ယခုကာလဝယ် ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမ လမ်းညွှန်ချက်တို့သည် မူလအတိုင်း မသွေမဖည်မတိမ်းမစောင်းဘဲ တည်ရှိနေပါ သေး၏လောဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း (၁၀၀)ခန့် ကာလအတွင်းမှာပင် ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမ လမ်းညွှန်ချက်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ သံဃာတော်များအကြား အယူအဆရေးရာကွဲပြားမှု ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။

သာသနာသက္ကရာဇ်-၃၀၀ ခန့် အရောက်တွင် ကား အယူအဆချင်းမတူသည့် သံဃာဂိုဏ်းကွဲပေါင်း (၁၉) ခုအထိ ရှိလာခဲ့သည်။ သံဃာတော်များအကြား ဂိုဏ်းဂဏ

ကွဲပြားမှုနှင့်အတူ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူ လူဝတ်ကြောင်
များတွင်ပါ ဂိုဏ်းဂဏကွဲခဲ့ကြသည်။

အချို့သော ဗုဒ္ဓဘာသာသာသနာပြု ပုဂ္ဂိုလ်များ
သည် ရောက်ရှိရာအရပ်တွင် တည်တံ့ဆဲဖြစ်သည့် မိရိုး ဖလာ
အယူအဆများကိုပါ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲ သိမ်းသွင်းခံယူ
ကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။

ပမာပြုရသော် တိဗက်ဒေသသို့ ရောက်ရှိသွားသော
ဗုဒ္ဓသာသနာပြုတို့သည် တိဗက်တို့၏ ရှိရင်းစွဲ စုန်း၊ ကဝေ၊
နတ်ကိုးကွယ်ပသမှု၊ မန္တန်ရွတ်ဆိုမှုဆိုင်ရာ အယူအဆ များကို
ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့်ပေါင်းစပ်ကာ မန္တရ၊ တန္တရ ဗုဒ္ဓဘာသာ
အယူအဆများကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။ တရုတ်ပြည် ရောက်
သွားသော ဗုဒ္ဓဘာသာမှာလည်း ရှိရင်းစွဲ တာအိုဝါဒ၊
ကွန်ဖြူးရှပ်အယူအဆတို့နှင့် ပေါင်းစပ်သွားခဲ့သည်။
ထို့နောက်တွင်ကား တရုတ်ပြည်တွင် ‘ချင်’၊ ဂျပန်ပြည်တွင်
‘ဇင်’ ဟု ကျော်ကြားသော ဗုဒ္ဓဘာသာအမည်ခံ အယူအဆ
သစ်များ ဖြစ်ထွန်းလာခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် မြောက်ပိုင်း
ဗုဒ္ဓဘာသာဟု လူသိများသော မဟာယာနဗုဒ္ဓဘာသာသည်
ကမ္ဘာတစ်ဝန်း ထင်ပေါ်လာခဲ့ရာ အနောက်တိုင်းဒေသဆီ
သို့ပင် ကျယ်ပြန့်စွာပေါက်ရောက်ခဲ့သည်။

မျက်မှောက်ခေတ် ထွန်းကားလျက်ရှိသည့်
ဗုဒ္ဓဘာသာ ဂိုဏ်းကွဲများစွာ၏ ဘာသာရေးအယူအဆတို့ကို
လေ့လာဆန်းစစ် ကြည့်မည်ဆိုပါလျှင် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏
မူရင်းဒေသနာတော် အဆုံးအမတို့မှ များစွာသွေဖည် လမ်းခွဲ
သွားကြသည်ကို တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

ထင်ရှားသောဥပမာတစ်ရပ်ကို တင်ပြရမည်ဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်က ‘သဗ္ဗေဓမ္မာ အနတ္တာ’ ဟု ဟောကြားခဲ့သည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ ရှိရှိသမျှတရားတို့သည် (သင်္ခတရော၊ အသင်္ခတပါ) အစိုးမရဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။

ယင်းသို့ အစိုးမရသောတရားတို့တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဂိုဏ်းဂဏအားလုံး ရည်မှန်းရာ အန္တိမပန်းတိုင် ဖြစ်သည့် ‘နိဗ္ဗာန်’ လည်း အပါအဝင်ပင် ဖြစ်သည်။ ‘နိဗ္ဗာန်’ သည် နိစ္စ (အမြဲရှိခြင်း)၊ သုခ (ချမ်းသာခြင်း) ဟူသော သဘောကို ဆောင်ပါသည်။ သို့သော် ‘အတ္တ’ တည်းဟူသော အစိုး ရခြင်းကား မပါရှိချေ။

ယင်းအချက်ကို ထေရဝါဒမှတစ်ပါး အခြားသော ဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းကွဲ အတော်များများက လက်မခံကြ တော့ပေ။ နိဗ္ဗာန်ကို အစိုးရခြင်းသဘောဆောင်သည့် တရားအဖြစ် ခံယူလာကြသည်။ နိဗ္ဗာန်ကို လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံ၊ ဗြဟ္မာဘုံကဲ့သို့ တည်ရှိနေသည့် ဘုံဌာနတစ်ခုအဖြစ် ခံယူသူ များက ခံယူကြသည်။

မဟာယာနအနွယ် သုခဝတီဂိုဏ်းကဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည် အနောက်အရပ်ရှိ သုခဝတီရွှေပြည် နိဗ္ဗာန်နန်းဝယ် ထာဝရအသက်ဖြင့် ရှင်သန်တည်ရှိ နေသည် ဟု ယူဆထားကြသည်။ ယင်းဗုဒ္ဓကို ‘အမိတာဘာ’ ဘုရား ဟုလည်းခေါ်သည်။ တရုတ်အသံထွက်ဖြင့် ‘အိုမီတိုဖူ’ ဆိုသည်မှာ ယင်းထာဝရဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကို တမ်းတရှိခိုး ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

အချို့ မြောက်ပိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းတို့၏

အလိုအရ ဂေါတမဗုဒ္ဓသည် ယင်းထာဝရဗုဒ္ဓဘုရားက လူသားတို့အား တရားပြကယ်တင်ရန် လူ့အဖြစ်ကို ဝင်စား ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ ယင်းအယူအဆတွင် ပြာဟ္မဏဘာသာဝင်တို့၏ အဝတာရအယူအဆ၏ သြဇာ သက်ရောက်မှု များစွာရှိနေသည်ကို ရိပ်စားမိနိုင်ပါသည်။

ပြာဟ္မဏဘာသာ အလိုအရ ဗိဿနိုးခေါ် ထာဝရ နတ်ဘုရားကြီးသည် လူ့ပြည်သို့ အသွင်မျိုးမျိုးဆောင်လျက် ဝင်စားကာ လူသားတို့အား ကယ်တင်ခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။

ယင်းသို့ဝင်စားရာတွင် လူ့အဖြစ်သာမက တစ်ခါ တစ်ရံ လူခြင်္သေ့၊ လိပ်၊ ဝက် စသည်ဖြင့်လည်း ဝင်စားခဲ့ဖူး သည်။ ဂေါတမဗုဒ္ဓသည်ပင် ဗိဿနိုးနတ်ဘုရားကြီး၏ ကိုးဦးမြောက် အဝတာရ (လူဝင်စား)ဟု သတ်မှတ် ကိုးကွယ်ကြရာ ယခုခေတ် ပြာဟ္မဏ ဘုရားကျောင်းအချို့တွင် ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်များကို တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

မြောက်ပိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းကွဲအချို့၏ အလို အရဆိုသော် ဗောဓိသတ္တတို့သည် ဘုရားရဟန္တာတို့ ထက်ပင်ပို၍ အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍတွင် တည်ရှိနေ ပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာ မထွန်း ကားမီကကိုးကွယ်ခဲ့ကြသော လောကနာထ (ခေါ်) အဝလောကိတေဿရ (ခေါ်) လောကနတ်သည် ဗောဓိ သတ္တတစ်ဦးပင်ဖြစ်သည်။ သူသည် အချိန်မရွေး နိဗ္ဗာန် ရွှေ့ပြည်သို့ စံမြန်းနိုင်သည်။ သို့သော် သတ္တဝါအပေါင်းကို သနားကြင်နာလှရကား လောကအတွင်းသို့ အသွင်

သဏ္ဍာန်မျိုးစုံဖြင့် ရောက်ရှိလာတတ်ပြီး ကယ်တင်စောင်မ
သင့်သူတို့အား ကယ်တင်စောင်မတတ်သည့် ကယ်တင်
ရှင်ကြီးအဖြစ် ကိုးကွယ်အားထားကြသည်။ ယင်းလောက
နတ်သည် တရုတ်ပြည်တွင် ‘ကွမ်ယင်’ ဟူသော အမည်ဖြင့်
ထင်ရှားသည်။

ကွမ်ယင်သည် နဂိုမူလက ပုရိသလိင် ယောက်ျား
သားကြီးဖြစ်ရာ ရှေးဟောင်း တရုတ်ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရား
ကျောင်းများတွင် နှုတ်ခမ်းမွှေးကားကားဖြင့် ကျားကျား
လျားလျားစံပယ်နေသည်ကို တွေ့ရှိနိုင် ပေသည်။
မျက်မှောက်ကာလတွင်သာ ကမ္ဘာတစ်ဝန်း ကွမ်ယင်
မယ်တော်အဖြစ် ထင်ရှားလျက်ရှိပေသည်။

ထို့အပြင် မြန်မာတို့က ‘အန်းကုန်းဘိုးတော်’၊ ရခိုင်
တို့က ‘ဘုရားဝမ်းပူ’၊ အနောက်တိုင်းသားတို့က ‘ရယ်နေ
သောဗုဒ္ဓ (Laughing Buddha)’ ဟု သိထားသော ဝဝ
ဖိုင်ဖိုင် ပြုံးရွှင်သောမျက်နှာထားဖြင့် ထိုင်နေသည့် ပုဂ္ဂိုလ်
ကြီးသည်လည်း နောင်ပွင့်မည့် အရိမေတ္တယျဘုရား
အလောင်းဟု မြောက်ပိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့က ခံယူ
ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသည်။

တိဗက်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့မှာကား ဗောဓိသတ္တ တို့ကို
လာဘ်ရွှင်စေသူ၊ ဆေးကုပေးနိုင်သူ၊ ရန်ကိုအောင်
မြင်စေသူစသည်ဖြင့် သူ့အစွမ်းအစအလိုက် သတ်မှတ်
ထုလုပ်ကိုးကွယ်ကြရာ ဗောဓိသတ္တပေါင်း ရာချီရှိခဲ့သည်။

ယင်းတို့အထဲမှ အချို့သောဗောဓိသတ္တ ရုပ်ပွား
တို့သည် အကိုးကွယ်ခံရန် မြန်မာပြည်သို့ ဆင်းသက်လာ

တတ်သည်။ ယင်းဗောဓိသတ္တ ရုပ်ပွားတို့မှာ မကိုဋ်ဆောင်း ထားခြင်း၊ ရွှေငွေ ကျောက်သံပတ္တမြားများ ဆင်ယင်ထားခြင်း စသော ဘုရား၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် လားလားမျှမဆိုင်သည့် အဆောင်အယောင်များ ပါရှိတတ်သည်။ ယင်းကို မြန်မာ ပြည်ရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အတော်များများက ဗောဓိသတ္တ ရုပ်ပွားမှန်းမသိဘဲ ဗုဒ္ဓဆင်းတုအဖြစ် ယူဆကိုးကွယ်ကြ သည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။

မူလဗုဒ္ဓဘာသာအလိုအရ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသောကိစ္စတို့၌ အောင်မြင်မှု ရရှိလိုပါလျှင် ‘အတ္တာဟိ အတ္တနော နာထော’ ဟူသော ဗုဒ္ဓဒေသနာနှင့်အညီ မိမိ ကိုယ်ကိုသာအားကိုး၍ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ကြရမည်သာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် အဆိုပါဗောဓိသတ္တ ကိုးကွယ်သူတို့ မှာကား မိမိတို့လိုရာဆန္ဒ ပြည့်ဝစေရေးအတွက် မိမိ၏ ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယထက် ဗောဓိသတ္တတို့၏ ကယ်တင်စောင်မမှု ကသာ အဓိကကျသည်ဟု ခံယူထားကြသည်။

မြောက်ပိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာ ဂိုဏ်းကွဲတစ်ခုဖြစ်သော သုခဝတီဂိုဏ်း၏ အလိုအရဆိုလျှင် နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ်ကိုပင် ဂါထာမန္တန်များရွတ်ဆိုကာ ဝတ်ပြု၍ခိုးကိုးကွယ်ရုံဖြင့် ရောက်ရှိနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်ထားကြသည်။

မူရင်းဗုဒ္ဓဘာသာအလိုအရ နိဗ္ဗာန်ဟူသည် ကာလ၊ ဒေသတည်းဟူသော ပညတ်တရားတို့မှ လွတ်ကင်း သောတရားသာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် မျက်မှောက်ခေတ် ဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းကွဲအချို့က နိဗ္ဗာန်ဟူသည် လောကီဆင်းရဲ အပေါင်းမှလွတ်ကင်းရာ လွတ်မြောက်ရာနယ်မြေဒေသ

တစ်ခုဟု မှတ်ယူထားကြသည်။

အနောက်တိုင်းသား မှော်ပညာရှင်တို့ ယုံကြည်ရာ ‘ရှမ်ဘဲလား’ ခေါ် ‘ရှမ်ဂရီလာ’ ဟူသည့် နယ်မြေဒေသနှင့် သဘောချင်းထပ်တူဖြစ်သည်။ ယင်းဒေသကို မြန်မာ မှော်ပညာရှင်တို့က ‘မဟာမြိုင်တော’ ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။

ယင်းဒေသသို့ ရောက်ရှိသွားသူအားလုံး ထာဝရ အသက်ကို ရကြပြီး အမိတာဘာဗုဒ္ဓခေါ် ထာဝရ သက်တော်ရှည် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကလည်း စံပယ်တော်မူလျက် ရှိသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

ဗြာဟ္မဏဘာသာမှ ဝိဿနိုးနတ်မင်း၏ လူဝင်စား အဝတာရများသည်လည်းကောင်း၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာမှ ယေရှုသခင်သည်လည်းကောင်း၊ အခြားအခြားသော ဘာသာအသီးသီးမှ တမန်တော်မြတ်များသည်လည်းကောင်း ယင်းဒေသတွင် ထာဝရရှင်သန်လျက်ရှိကြသည်ဟု ဆိုသည်။

ဤမျှဆိုလျှင် မူရင်းဗုဒ္ဓဘာသာမှ နိဗ္ဗာန်အယူ အဆသည် နှစ်ပေါင်း ၂၆၀၀ ခန့် ကာလအတွင်း မည်မျှ ယိုးယွင်း သွေဖည်သွားပြီကို ရိပ်စားမိလောက်ပေပြီ။

ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ကမ္ဘာအနှံ့သို့ ပျံ့နှံ့ခဲ့သည်ကား မှန်ပါသည်။ သို့သော် အချို့သောဒေသများတွင်သာ မူလ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အနှစ်သာရ မပျောက်မပျက်တည်ရှိ နေပေသည်။ အများစုမှာကား ပျံ့နှံ့ရာဒေသ၊ အချိန်ကာလ အလျောက် လိုက်လျောညီထွေတည်တံ့ရေးကို ဦးစား ပေးရင်း ဗုဒ္ဓဘာသာဟူသည့် အသွင်သဏ္ဍာန် အမည်နာမ မျှသာ ကျန်ရစ်တော့သည်။

အနှစ်သာရ ပျောက်ကွယ်ပျက်စီးကာ ဗုဒ္ဓ၏မူလ အဆုံးအမနှင့် ပြဒါးတစ်လမ်း သံတစ်လမ်းနယ် အလှမ်းဝေး သွားကြပြီဖြစ်သော ဂိုဏ်းကွဲများစွာက ကမ္ဘာအနှံ့ နေရာ ယူလျက်ရှိပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် အဆိုပါဂိုဏ်းကွဲတို့၏ လွတ်လပ်စွာ ယုံကြည်ကိုးကွယ်ပိုင်ခွင့်ကို မည်သည့်နည်း နှင့်မျှ ထိပါးခြင်းမပြုအပ်ပေ။ သို့သော် ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဝါဒ သုတေသီ အားလုံးနီးပါးက အသွင်သဏ္ဍာန်အားဖြင့် ခေတ် ကာလအလျောက် အပြောင်းအလဲ အနည်းငယ်ရှိစေကာမူ မူရင်းဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အနှစ်သာရကို မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းထားသည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်း တစ်ဂိုဏ်းအဖြစ် အသိအမှတ် ပြုခြင်းခံရသော ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ အတွင်းသို့ အမည်ခံ ဗုဒ္ဓဘာသာဂိုဏ်းကွဲများ၏ အယူအဆ များ ထိုးဖောက်စိမ့်ဝင် မလာစေရေးကိုကား အလေးထား ကြရပေလိမ့်မည်။

ယင်းအရေးသည် သံဃာတော်များနှင့်သာ သက်ဆိုင်သောကိစ္စဟု သဘောမထားကြဘဲ၊ လူဝတ်ကြောင် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်းတွင်ပါ တာဝန်ရှိသည်ဟု ခံယူထားကြရပေမည်။ ထေရဝါဒ ပိဋကတ်ကျမ်းစာများကို လေ့လာဖတ်ရှုခြင်း၊ လက်တွေ့ လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း၊ ကျင့်သုံးမှုမှ ထွက်ပေါ်လာသည့် အသီးအပွင့်ရလဒ်တို့ကို အများသိအောင် မျှဝေအသိပေးခြင်းဟူသော လုပ်ငန်းစဉ် တို့မှာ ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူမခွဲခြားဘဲ လက်တွဲဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စဖြစ်သည်။

ထို့သို့မဟုတ်မူဘဲ ဘာသိဘာသာ နေသွား ကြမည်ဆိုပါက အတုကအစစ်ကို ကာလတိုတစ်ခုအတွင်း ဝါးမျို ဖုံးလွှမ်းသွားပေလိမ့်မည်။ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ဟောကြား ခဲ့သော အဖိုးမဖြတ်နိုင်သည့် ‘အနတ္တတရား’ သည် ‘အတ္တ တရား’ အဖြစ် ပြောင်းလဲသွားပေလိမ့်မည်။ **ဗုဒ္ဓဘာသာ** ဟူသည့် အမည်သာကျန်ပြီး၊ **ဗုဒ္ဓသာသနာ** တည်းဟူသော ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမအစစ်အမှန်တို့ ကွယ်ပျောက်သွား ပေလိမ့်မည်။

ကျွန်ုပ်တို့အနီးအနားရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အများစု နေထိုင်ရာ နိုင်ငံအချို့တွင် ဤကိန်းဆိုက်နေပြီ ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပါဟု ဆိုစေကာမူ သူတို့၏ဘာသာရေး ဆိုင်ရာ အမှုအကျင့်တို့မှာ မူရင်းဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် လုံးဝကွဲပြား ဆန့်ကျင်သွားကြပြီ ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓကို ကောင်းကင်ဘုံတွင် ထာဝရတည်ရှိနေပြီး ဆုတောင်းလျှင် ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည့် ဖန်ဆင်းရှင်ကြီး အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ အန္တိမ ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ဆိုသည်မှာ အခြား ဘာသာဝင်တို့ယုံကြည်ရာ ကောင်းကင်ဘုံ (ဝါ) မှော်ပညာ ရှင်တို့ရည်မှန်းရာ ရှမ်းဘဲလား (ခေါ်) ရှမ်းဂရီလာ (ခေါ်) မဟာမြိုင်တောကြီးနှင့် အလားသဏ္ဍာန်တူသည့် နေရာ တစ်ခုဟုလည်းကောင်း ယုံကြည်ထားကြသည်။

ဗုဒ္ဓက မိမိကိုယ်ကိုသာ အားထားရာအဖြစ် ဟော ကြားခဲ့စေကာမူ သူတို့က စိတ်ကူးယဉ်ကယ်တင်ရှင် ‘ဗောဓိသတ္တ’ တို့၏ ကယ်တင်စောင်မမှုကိုသာ မျှော်ကိုး

နေကြသည်။ မျိုးဆက်ဟောင်းတို့က မိရိုးဖလာအတိုင်း
 ယင်းအယူကို ခံယူထားကြစေကာမူ မျိုးဆက်သစ် ပညာတတ်
 လူငယ်တို့ကမူ ယင်းအယူအား လက်မခံလိုကြ တော့ပေ။
 ထိုလူငယ်တို့မှာ မူရင်းဗုဒ္ဓသာသနာ အဆုံးအမ ကိုလည်း
 ထိတွေ့လေ့လာရန် အခွင့်အလမ်း မရခဲ့ကြပေရာ
 ‘ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာ ဒီလိုသဘာဝမကျတဲ့ စိတ်ကူးယဉ်
 ဝါဒကြီး ပါလား’ ဟု ထင်မှတ်သွားကြလေတော့သည်။

ထို့နောက် သူတို့ကိုယ်ကို လွတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်
 သူများအဖြစ်ခံယူကာ မည်သည့်ဘာသာကိုမျှ မကိုးကွယ်
 သည့် ဘာသာမဲ့သူများ ဖြစ်သွားကြတော့သည်။

အချို့မှာကား သူတို့ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကြုံတွေ့
 ရသော အမည်ခံဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် နှိုင်းစာလျှင် ပိုမိုလက်တွေ့
 ကျပြီး ခေတ်နှင့်လျော်ညီသည့် အခြားဘာသာတရား
 တစ်ခုခုသို့ ကူးပြောင်းသွားကြတော့သည်။

ယင်းဖြစ်ရပ်များကို ကျွန်ုပ်တို့ သင်ခန်းစာယူသင့်
 လှသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဟု ခံယူထားသော်လည်း ဗုဒ္ဓ၏
 အဆုံးအမ အစစ်အမှန်ကို သိရှိနားလည်ခြင်း၊ လိုက်နာ
 ကျင့်သုံးနိုင်ခြင်းမရှိပါမူ ‘ဘာသာရှိလျက် သာသနာပျက်ခြင်း’
 ပင်ဖြစ်သည်ကို ကောင်းစွာ သတိချပ်သင့်ပါကြောင်း တင်ပြ
 လိုက်ရပေသည်။ ။

(မြတ်သတိဝါဒီ၊ အမှတ်-၇၊ ၂၀၀၁-ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ။)

ဓမ္မသီတာ
 ပါဠိဓမ္မဟုတ်သလို ဝဋ္ဋဘာသာဝင်လည်း မဟုတ်ပါ။
 ခရစ်ယာန်မဟုတ်၊ ဆင်(စ်)မဟုတ်
 မှုဆလင်မဟုတ်၊ ဂျိမ်းဘာသာဝင်လည်း မဟုတ်ပါ။
 ဓမ္မသီတာ
 နှလုံးသက်သာ ပြုစင်ပူပင်
 ငြိမ်းချမ်းစေရန်တွင် တည်ငြိမ်ပူပင်သာ

ကျွန်ုပ်တို့
 အမှန်တကယ်
 ယဉ်ကျေးကြပြီလော
 နှင်း
 ဓမ္မစာစုများ

ဝင်းသိန်းဦး

**Dhamma is neither Hindu nor Buddhist,
 Christian, Sikh, Muslim nor Jain.
 Dhamma is purity of heart,
 peace, happiness, serenity.**